

The European Agricultural Fund for Rural Development:
Europe investing in rural areas

PROGRAM ROZVOJE VENKOVA

Výroční zpráva o provádění

Program rozvoje venkova na období 2014-2020

Výroční zpráva o provádění	
Období	01/01/2018 - 31/12/2018
Verze	2018.1
Stav – aktuální uzel	Přijato Evropskou komisí - European Commission
Vnitrostátní reference	
Datum schválení monitorovacím výborem	19/06/2019

Platná verze programu	
CCI	2014CZ06RDNP001
Druh programu	Program rozvoje venkova
Země	Česká republika
Region	CZ - National
Programové období	2014 - 2020
Verze	6.2
Číslo rozhodnutí	C(2018)8565
Datum rozhodnutí	10/12/2018
Řídící orgán	Ministerstvo zemědělství

Údaje a obsah tabulek F výroční zprávy o provádění týkající se dosažení milníků jsou spojeny s posledním programem pro rozvoj venkova přijatým Komisí.

Obsah

1. KLÍČOVÉ INFORMACE O PROVÁDĚNÍ PROGRAMU A JEHO PRIORIT.....	6
1.a) Finanční údaje.....	6
1.b) Společné a specifické programové ukazatele a vyčíslené cílové hodnoty	6
1.b1) Tabulkový přehled.....	6
1.c) Klíčové informace o provádění programu rozvoje venkova na základě písmen a) a b) podle prioritní oblasti.....	13
1.d) Klíčové informace týkající se dosažených výsledků s ohledem na milníky stanovené ve výkonnostním rámci na základě tabulky F.....	29
1.e) Jiný prvek specifický pro program rozvoje venkova [nepovinné].....	32
1.f) Případně přínos k makroregionálním strategiím a strategiím pro pobřežní oblasti	32
1.g) Kurz měny použitý pro přepočtení částek zobrazených ve výroční zprávě o provádění (země mimo eurozónu).....	35
2. POKROK PŘI PROVÁDĚNÍ PLÁNU HODNOCENÍ.....	36
2.a) Popis případných úprav plánu hodnocení v rámci programu rozvoje venkova během roku a jejich odůvodnění.....	36
2.b) Popis hodnotících činností, jež byly provedeny v průběhu roku (ve vztahu k oddílu 3 plánu hodnocení).....	36
2.c) Popis činností, které byly provedeny v souvislosti s poskytováním a správou údajů (ve vztahu k oddílu 4 plánu hodnocení).....	38
2.d) Seznam dokončených hodnocení, včetně odkazů na internetové stránky, na nichž byla hodnocení zveřejněna.....	39
2.e) Shrnutí dokončených hodnocení se zaměřením na zjištění z hodnocení.....	40
2.f) Popis provedených komunikačních činností v souvislosti se zveřejněním zjištění z hodnocení (ve vztahu k oddílu 6 plánu hodnocení).....	41
2.g) Popis opatření přijatých v návaznosti na výsledky hodnocení (ve vztahu k oddílu 6 plánu hodnocení).....	43
3. ZÁLEŽITOSTI, KTERÉ OVLIVŇUJÍ VÝKONNOST PROGRAMU, A PŘIJATÁ OPATŘENÍ.....	48
3.a) Popis kroků přijatých k zajištění kvality a účelnosti provádění programu.....	48
3.b) Kvalitní a účinné mechanismy plnění.....	58
4. OPATŘENÍ PŘIJATÁ V SOUVISLOSTI S TECHNICKOU POMOCÍ A POŽADAVKY NA PROPAGACI PROGRAMU	60
4.a) Přijatá opatření a současný stav, pokud jde o zřizování celostátní sítě pro venkov a provádění jejího akčního plánu	60
4.a1) Přijatá opatření a současný stav, pokud jde o zřizování celostátní sítě pro venkov (řídící struktura a síťová podpůrná jednotka)	60
4.a2) Přijatá opatření a současný stav, pokud jde o provádění akčního plánu.....	61
4.b) Opatření přijatá k zajištění propagace programu (článek 13 prováděcího nařízení Komise (EU) č. 808/2014)	65
5. OPATŘENÍ PŘIJATÁ KE SPLNĚNÍ PŘEDBĚŽNÝCH PODMÍNEK.....	68

6. POPIS PROVÁDĚNÍ PODPROGRAMŮ	69
7. POSOUZENÍ INFORMACÍ A POKROKU PŘI PLNĚNÍ CÍLŮ PROGRAMU	70
7.a) Hodnoticí otázky	70
7.a1) CEQ01-1A - Do jaké míry podpořily intervence programu rozvoje venkova inovace, spolupráci a rozvoj znalostní základny ve venkovských oblastech?	70
7.a2) CEQ02-1B - Do jaké míry podpořily intervence programu rozvoje venkova posílení vazeb mezi zemědělstvím, produkcí potravin a lesnictvím a výzkumem a inovacemi, mimo jiné za účelem zlepšeného řízení v oblasti životního prostředí a environmentálního profilu?	74
7.a3) CEQ03-1C - Do jaké míry podpořily intervence programu rozvoje venkova celoživotní vzdělávání a odbornou přípravu v odvětvích zemědělství a lesnictví?	79
7.a4) CEQ04-2A - Do jaké míry přispěly intervence programu rozvoje venkova k zlepšení hospodářské výkonnosti podpořených zemědělských podniků a jejich restrukturalizaci a modernizaci, zejména zvýšením míry účasti na trhu, jakož i diverzifikací zemědělských činností?	83
7.a5) CEQ05-2B - Do jaké míry podpořily intervence programu rozvoje venkova vstup dostatečně kvalifikovaných zemědělců do odvětví zemědělství, a zejména generační obnovu v tomto odvětví?	88
7.a6) CEQ06-3A - Do jaké míry přispěly intervence programu rozvoje venkova k zlepšení konkurenceschopnosti podpořených prvovýrobců jejich lepším začleněním do zemědělsko-potravinářského řetězce prostřednictvím programů jakosti, přidáváním hodnoty zemědělských produktů a podporou místních trhů a krátkých dodavatelských řetězců, seskupení a organizací producentů a mezioborových organizací?	90
7.a7) CEQ07-3B - Do jaké míry podpořily intervence programu rozvoje venkova předcházení a řízení rizik v zemědělských podnicích?	92
7.a8) CEQ08-4A - Do jaké míry podpořily intervence programu rozvoje venkova obnovu, zachování a zvýšení biologické rozmanitosti (včetně oblastí sítě Natura 2000, v oblastech s přírodními či jinými zvláštními omezeními), zemědělství vysoké přírodní hodnoty a stav evropské krajiny?	93
7.a9) CEQ09-4B - Do jaké míry podpořily intervence programu rozvoje venkova lepší hospodaření s vodou, včetně nakládání s hnojivy a pesticidy?	101
7.a10) CEQ10-4C - Do jaké míry podpořily intervence programu rozvoje venkova předcházení erozi půdy a lepší hospodaření s půdou?	106
7.a11) CEQ11-5A - Do jaké míry přispěly intervence programu rozvoje venkova k efektivnějšímu využívání vody v zemědělství?	113
7.a12) CEQ12-5B - Do jaké míry přispěly intervence programu rozvoje venkova k efektivnějšímu využívání energie v zemědělství a při zpracování potravin?	115
7.a13) CEQ13-5C - Do jaké míry přispěly intervence programu rozvoje venkova k usnadnění dodávek a využívání energie z obnovitelných zdrojů, vedlejších produktů, odpadů a reziduí a z jiných nepotravinářských surovin pro účely biologického hospodářství?	116
7.a14) CEQ14-5D - Do jaké míry přispěly intervence programu rozvoje venkova k snižování emisí skleníkových plynů a amoniaku ze zemědělství?	118
7.a15) CEQ15-5E - Do jaké míry podpořily intervence programu rozvoje venkova ukládání a pohlcování uhlíku v zemědělství a lesnictví?	119
7.a16) CEQ16-6A - Do jaké míry podpořily intervence programu rozvoje venkova diverzifikaci, vytváření a rozvoj malých podniků, jakož i pracovních míst?	121

7.a17) CEQ17-6B - Do jaké míry podpořily intervence programu rozvoje venkova místní rozvoj ve venkovských oblastech?.....	124
7.a18) CEQ18-6C - Do jaké míry zlepšily intervence programu rozvoje venkova dostupnost, využívání a kvalitu informačních a komunikačních technologií (IKT) ve venkovských oblastech?.....	127
7.a19) CEQ19-PE - Do jaké míry zvýšily synergie mezi prioritami a prioritními oblastmi účelnost programu rozvoje venkova?.....	127
7.a20) CEQ20-TA - Do jaké míry přispěla technická pomoc k dosažení cílů stanovených v čl. 59 odst. 1 nařízení (EU) č. 1303/2013 a čl. 51 odst. 2 nařízení (EU) č. 1305/2013?	135
7.a21) CEQ21-RN - Do jaké míry přispěla celostátní síť pro venkov k dosažení cílů stanovených v čl. 54 odst. 2 nařízení (EU) č. 1305/2013?.....	140
7.a22) CEQ22-EM - Do jaké míry přispěl program rozvoje venkova k plnění hlavního cíle strategie Evropa 2020 týkajícího se zvýšení míry zaměstnanosti u osob ve věku 20 až 64 let na nejméně 75 %?.....	143
7.a23) CEQ23-RE - Do jaké míry přispěl program rozvoje venkova k plnění hlavního cíle strategie Evropa 2020 týkajícího se investic do výzkumu, vývoje a inovací ve výši 3 % HDP?	146
7.a24) CEQ24-CL - Do jaké míry přispěl program rozvoje venkova k zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se této změně a k plnění hlavního cíle strategie Evropa 2020 týkajícího se snížení emisí skleníkových plynů oproti úrovním roku 1990 nejméně o 20 % nebo, pokud budou podmínky příznivé, o 30 %, k zvýšení podílu obnovitelných zdrojů energie v konečné spotřebě energie na 20 % a k zvýšení energetické účinnosti o 20 %?.....	148
7.a25) CEQ25-PO - Do jaké míry přispěl program rozvoje venkova k plnění hlavního cíle strategie Evropa 2020 týkajícího se snížení počtu Evropanů, kteří žijí pod vnitrostátní hranicí chudoby?	149
7.a26) CEQ26-BI - Do jaké míry přispěl program rozvoje venkova k zlepšení životního prostředí a k dosažení cíle strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti týkajícího se zastavení úbytku biologické rozmanitosti a degradace ekosystémových služeb a jejich obnovení?.....	153
7.a27) CEQ27-CO - Do jaké míry přispěl program rozvoje venkova k cíli SZP týkajícímu se podpory konkurenceschopnosti zemědělství?.....	163
7.a28) CEQ28-SU - Do jaké míry přispěl program rozvoje venkova k cíli SZP týkajícímu se zajištění udržitelného hospodaření s přírodními zdroji a opatření v oblasti klimatu?.....	168
7.a29) CEQ29-DE - Do jaké míry přispěl program rozvoje venkova k cíli SZP týkajícímu se dosažení vyváženého územního rozvoje venkovských ekonomik a komunit, včetně vytváření a udržení pracovních míst?	177
7.a30) CEQ30-IN - Do jaké míry přispěl program rozvoje venkova k podpoře inovací?.....	181
7.a31) PSEQ01-FA - Programově specifická hodnoticí otázka spojená s programově specifickými prioritními oblastmi.....	183
7.a32) PSEQ02-FA - Programově specifická hodnoticí otázka spojená s programově specifickými prioritními oblastmi.....	189
7.a33) PSEQ03-FA - Programově specifická hodnoticí otázka spojená s programově specifickými prioritními oblastmi.....	189
7.a34) PSEQ04-FA - Programově specifická hodnoticí otázka spojená s programově specifickými prioritními oblastmi.....	190
7.a35) PSEQ05-FA - Programově specifická hodnoticí otázka spojená s programově specifickými prioritními oblastmi.....	190

7.a36) PSEQ01-TOPIC - Hodnotící otázka pro konkrétní program provázaná s tématem hodnocení daného programu.....	190
7.a37) PSEQ02-TOPIC - Hodnotící otázka pro konkrétní program provázaná s tématem hodnocení daného programu.....	192
7.a38) PSEQ03-TOPIC - Hodnotící otázka pro konkrétní program provázaná s tématem hodnocení daného programu.....	194
7.a39) PSEQ04-TOPIC - Hodnotící otázka pro konkrétní program provázaná s tématem hodnocení daného programu.....	195
7.a40) PSEQ05-TOPIC - Hodnotící otázka pro konkrétní program provázaná s tématem hodnocení daného programu.....	195
7.b) Tabulka ukazatelů výsledků	196
7.c) Tabulka doplňkových ukazatelů a ukazatelů specifických pro jednotlivé programy použitých k podpoře zjištění vyplývajících z hodnocení.....	198
7.d) Tabulka ukazatelů dopadu SZP	199
8. PROVÁDĚNÍ OPATŘENÍ ZOHLEDŇUJÍCÍCH ZÁSADY UVEDENÉ V ČLÁNCÍCH 5, 7 A 8 NAŘÍZENÍ (EU) Č. 1303/2013	202
8.a) Podpora rovnosti žen a mužů a nediskriminace (článek 7 nařízení (EU) č. 1303/2013).....	202
8.b) Udržitelný rozvoj (článek 8 nařízení (EU) č. 1303/2013)	202
8.c) Úloha partnerů uvedených v článku 5 nařízení (EU) č. 1303/2013 při provádění programu.....	204
9. POKROK, JEHOŽ BYLO DOSAŽENO PŘI ZAJIŠŤOVÁNÍ INTEGROVANÉHO PŘÍSTUPU K VYUŽÍVÁNÍ EZFRV A JINÝCH FINANČNÍCH NÁSTROJŮ UNIE.....	205
10. ZPRÁVA O PROVÁDĚNÍ FINANČNÍCH NÁSTROJŮ (ČLÁNEK 46 NAŘÍZENÍ (EU) Č. 1303/2013)	211
11. ZADÁVACÍ TABULKY PRO SPOLEČNÉ A SPECIFICKÉ PROGRAMOVÉ UKAZATELE A VYČÍSLENÉ CÍLOVÉ HODNOTY	212
Příloha II	213
Dokumenty.....	221

1. KLÍČOVÉ INFORMACE O PROVÁDĚNÍ PROGRAMU A JEHO PRIORIT

1.a) Finanční údaje

Viz příložené dokumenty

1.b) Společné a specifické programové ukazatele a vyčíslené cílové hodnoty

1.b1) Tabulkový přehled

Prioritní oblast 1A						
Název cílového ukazatele	Období	Na základě schválených (v patřičných případech)	Využití (%)	Realizováno	Využití (%)	Cíl pro rok 2023
T1: podíl výdajů podle článků 14, 15 a 35 nařízení (EU) č. 1305/2013 v poměru k celkovým výdajům na program rozvoje venkova (prioritní oblast 1A)	2014-2018			0,61	13,27	4,60
	2014-2017			0,24	5,22	
	2014-2016					
	2014-2015					

Prioritní oblast 1B						
Název cílového ukazatele	Období	Na základě schválených (v patřičných případech)	Využití (%)	Realizováno	Využití (%)	Cíl pro rok 2023
T2: Celkový počet operací spolupráce podpořených v rámci opatření „spolupráce“ (článek 35 nařízení (EU) č. 1305/2013) (seskupení, sítě/klastry, pilotní projekty ...) (prioritní oblast 1B)	2014-2018			18,00	7,38	244,00
	2014-2017			5,00	2,05	
	2014-2016					
	2014-2015					

Prioritní oblast 1C						
Název cílového ukazatele	Období	Na základě schválených (v patřičných případech)	Využití (%)	Realizováno	Využití (%)	Cíl pro rok 2023
T3: Celkový počet vyškolených účastníků podle článku 14 nařízení (EU) č. 1305/2013 (prioritní oblast 1C)	2014-2018			1 739,00	3,45	50 442,00
	2014-2017			388,00	0,77	
	2014-2016					
	2014-2015					

Prioritní oblast 2A							
Název cílového ukazatele		Období	Na základě schválených (v patřičných případech)	Využití (%)	Realizováno	Využití (%)	Cíl pro rok 2023
T4: podíl zemědělských podniků s podporou z programu rozvoje venkova na investice do restrukturalizace nebo modernizace (prioritní oblast 2A)		2014-2018	19,06	109,22	10,86	62,23	17,45
		2014-2017	12,54	71,86	4,02	23,04	
		2014-2016	5,58	31,98	0,06	0,34	
		2014-2015					
Opatření	Ukazatel výstupů	Období	Vyčleněno	Využití (%)	Realizováno	Využití (%)	Plánováno na rok 2023
M01	O1 - Celkové veřejné výdaje	2014-2018	468 347,00	18,54	145 340,00	5,75	2 526 452,00
M04	O1 - Celkové veřejné výdaje	2014-2018	473 739 298,59	83,70	205 225 862,00	36,26	566 010 738,00
M16	O1 - Celkové veřejné výdaje	2014-2018	5 368 619,00	15,82	1 072 176,00	3,16	33 928 857,33
Celkem	O1 - Celkové veřejné výdaje	2014-2018	479 576 264,59	79,60	206 443 378,00	34,27	602 466 047,33

Prioritní oblast 2B							
Název cílového ukazatele		Období	Na základě schválených (v patřičných případech)	Využití (%)	Realizováno	Využití (%)	Cíl pro rok 2023
T5: podíl zemědělských podniků s podporou z programu rozvoje venkova na plán rozvoje podnikatelské činnosti / investice pro mladé zemědělce (prioritní oblast 2B)		2014-2018	2,99	62,78	2,99	62,78	4,76
		2014-2017	2,07	43,46	2,06	43,25	
		2014-2016					
		2014-2015					
Opatření	Ukazatel výstupů	Období	Vyčleněno	Využití (%)	Realizováno	Využití (%)	Plánováno na rok 2023
M01	O1 - Celkové veřejné výdaje	2014-2018	0,00	0,00	31 903,00	22,36	142 710,45
M06	O1 - Celkové veřejné výdaje	2014-2018	38 209 378,00	70,96	17 703 039,00	32,88	53 844 495,00
Celkem	O1 - Celkové veřejné výdaje	2014-2018	38 209 378,00	70,77	17 734 942,00	32,85	53 987 205,45

Prioritní oblast 2C+							
Název cílového ukazatele		Období	Na základě schválených (v patřičných případech)	Využití (%)	Realizováno	Využití (%)	Cíl pro rok 2023
Zlepšení struktury LDS - navýšení hustoty (m/ha)		2014-2018			0,04	17,39	0,23
		2014-2017			0,01	4,35	
		2014-2016					
		2014-2015					
Opatření	Ukazatel výstupů	Období	Vyčleněno	Využití (%)	Realizováno	Využití (%)	Plánováno na rok 2023
M01	O1 - Celkové veřejné výdaje	2014-2018	0,00	0,00	0,00	0,00	152 003,22
M04	O1 - Celkové veřejné výdaje	2014-2018	24 411 072,22	70,25	13 483 529,00	38,80	34 748 604,00
M08	O1 - Celkové veřejné výdaje	2014-2018	23 513 021,26	64,50	12 850 649,00	35,25	36 451 823,00
Celkem	O1 - Celkové veřejné výdaje	2014-2018	47 924 093,48	67,17	26 334 178,00	36,91	71 352 430,22

Prioritní oblast 3A							
Název cílového ukazatele		Období	Na základě schválených (v patřičných případech)	Využití (%)	Realizováno	Využití (%)	Cíl pro rok 2023
T6: podíl zemědělských podniků pobírajících podporu na účast v režimech jakosti, na místních trzích nebo v krátkých dodavatelských řetězcích a seskupeních/organizacích producentů (prioritní oblast 3A)		2014-2018					0,34
		2014-2017					
		2014-2016					
		2014-2015					
Podíl potravinářských podniků s podporou z PRV na investice do přidávání hodnoty vůči všem potravinářským podnikům (%)		2014-2018			6,00	150,00	4,00
		2014-2017			2,30	57,50	
		2014-2016					
		2014-2015					
Opatření	Ukazatel výstupů	Období	Vyčleněno	Využití (%)	Realizováno	Využití (%)	Plánováno na rok 2023
M01	O1 - Celkové veřejné výdaje	2014-2018	246 257,00	24,58	129 746,00	12,95	1 002 018,49
M04	O1 - Celkové veřejné výdaje	2014-2018	99 971 677,48	69,34	35 178 380,00	24,40	144 166 378,00
M14	O1 - Celkové veřejné výdaje	2014-2018	74 493 355,77	55,87	74 493 355,77	55,87	133 333 333,67
M16	O1 - Celkové veřejné výdaje	2014-2018	118 382 560,15	103,05	20 202 225,19	17,59	114 882 529,33
Celkem	O1 - Celkové veřejné výdaje	2014-2018	293 093 850,40	74,51	130 003 706,96	33,05	393 384 259,49

Priorita P4							
Název cílového ukazatele		Období	Na základě schválených (v přírodních případech)	Využití (%)	Realizováno	Využití (%)	Cíl pro rok 2023
T13: podíl lesní půdy pod závazkem obhospodařování zlepšujícím hospodaření s půdou a/nebo předcházení erozi půdy (prioritní oblast 4C)		2014-2018			0,24	45,87	0,52
		2014-2017			0,06	11,47	
		2014-2016					
		2014-2015					
T8: podíl lesní půdy / jiných zalesněných ploch, na něž se vztahují smlouvy o obhospodařování podporující biologickou rozmanitost (prioritní oblast 4A)		2014-2018			0,08	69,31	0,12
		2014-2017			0,06	51,98	
		2014-2016					
		2014-2015					
T12: podíl zemědělské půdy pod závazkem obhospodařování zlepšujícím hospodaření s půdou a/nebo předcházení erozi půdy (prioritní oblast 4C)		2014-2018			7,20	58,00	12,41
		2014-2017			7,02	56,55	
		2014-2016			11,47	92,39	
		2014-2015					
T10: podíl zemědělské půdy pod závazkem obhospodařování zlepšujícím hospodaření s vodou (prioritní oblast 4B)		2014-2018			6,97	61,23	11,38
		2014-2017			6,87	60,35	
		2014-2016			11,28	99,09	
		2014-2015					
T9: podíl zemědělské půdy pod závazkem obhospodařování podporujícím biologickou rozmanitost a/nebo krajinu (prioritní oblast 4A)		2014-2018			30,99	127,31	24,34
		2014-2017			24,23	99,54	
		2014-2016			18,86	77,48	
		2014-2015					
Opatření	Ukazatel výstupů	Období	Vyčleněno	Využití (%)	Realizováno	Využití (%)	Plánováno na rok 2023
M01	O1 - Celkové veřejné výdaje	2014-2018	556 999,00	6,24	141 238,00	1,58	8 925 072,21
M08	O1 - Celkové veřejné výdaje	2014-2018	5 849 323,56	12,66	5 732 968,24	12,41	46 213 845,33
M10	O1 - Celkové veřejné výdaje	2014-2018	675 533 254,46	74,64	533 946 770,15	59,00	905 023 388,00
M11	O1 - Celkové veřejné výdaje	2014-2018	265 685 359,59	77,98	207 749 467,96	60,97	340 713 064,00
M12	O1 - Celkové veřejné výdaje	2014-2018	1 790 676,68	43,07	1 444 096,32	34,74	4 157 400,00
M13	O1 - Celkové veřejné výdaje	2014-2018	347 818 950,16	44,27	325 685 377,98	41,46	785 617 434,00

M15	O1 - Celkové veřejné výdaje	2014-2018	1 063 612,91	13,60	845 505,96	10,81	7 821 288,00
Celkem	O1 - Celkové veřejné výdaje	2014-2018	1 298 298 176,36	61,87	1 075 545 424,61	51,25	2 098 471 491,54

Prioritní oblast 5C

Název cílového ukazatele		Období	Na základě schválených (v patřičných případech)	Využití (%)	Realizováno	Využití (%)	Cíl pro rok 2023
T16: celkové investice do výroby energie z obnovitelných zdrojů (v EUR) (prioritní oblast 5C)		2014-2018	3 234 093,00	41,55	845 016,00	10,86	7 783 729,00
		2014-2017	2 046 079,00	26,29			
		2014-2016					
		2014-2015					
Opatření	Ukazatel výstupů	Období	Vyčleněno	Využití (%)	Realizováno	Využití (%)	Plánováno na rok 2023
M06	O1 - Celkové veřejné výdaje	2014-2018	1 418 559,00	52,07	374 128,00	13,73	2 724 305,05
M16	O1 - Celkové veřejné výdaje	2014-2018	0,00	0,00	0,00	0,00	1 475 000,00
Celkem	O1 - Celkové veřejné výdaje	2014-2018	1 418 559,00	33,78	374 128,00	8,91	4 199 305,05

Prioritní oblast 5E

Název cílového ukazatele		Období	Na základě schválených (v patřičných případech)	Využití (%)	Realizováno	Využití (%)	Cíl pro rok 2023
T19: podíl zemědělské a lesní půdy pod závazkem obhospodařování přispívajícím k pohlcování a ukládání uhlíku (prioritní oblast 5E)		2014-2018					0,02
		2014-2017					
		2014-2016					
		2014-2015					
Opatření	Ukazatel výstupů	Období	Vyčleněno	Využití (%)	Realizováno	Využití (%)	Plánováno na rok 2023
M01	O1 - Celkové veřejné výdaje	2014-2018	0,00	0,00	0,00	0,00	52 404,44
M08	O1 - Celkové veřejné výdaje	2014-2018	4 508 509,19	43,45	7 435 185,59	71,66	10 375 680,00
Celkem	O1 - Celkové veřejné výdaje	2014-2018	4 508 509,19	43,23	7 435 185,59	71,30	10 428 084,44

Prioritní oblast 6A							
Název cílového ukazatele		Období	Na základě schválených (v patřičných případech)	Využití (%)	Realizováno	Využití (%)	Cíl pro rok 2023
T20: pracovní místa vytvořená v rámci podpořených projektů (prioritní oblast 6A)		2014-2018			109,00	9,91	1 100,00
		2014-2017					
		2014-2016					
		2014-2015					
Opatření	Ukazatel výstupů	Období	Vyčleněno	Využití (%)	Realizováno	Využití (%)	Plánováno na rok 2023
M06	O1 - Celkové veřejné výdaje	2014-2018	37 555 752,00	49,17	8 029 290,00	10,51	76 382 368,00
Celkem	O1 - Celkové veřejné výdaje	2014-2018	37 555 752,00	49,17	8 029 290,00	10,51	76 382 368,00

Prioritní oblast 6B							
Název cílového ukazatele		Období	Na základě schválených (v patřičných případech)	Využití (%)	Realizováno	Využití (%)	Cíl pro rok 2023
T23: pracovní místa vytvořená v rámci podpořených projektů (Leader) (prioritní oblast 6B)		2014-2018			126,30	16,84	750,00
		2014-2017					
		2014-2016					
		2014-2015					
T22: podíl venkovského obyvatelstva majícího prospěch z lepších služeb/infrastruktury (prioritní oblast 6B)		2014-2018					0,00
		2014-2017					
		2014-2016					
		2014-2015					
T21: podíl venkovské populace pokryté strategiemi místního rozvoje (prioritní oblast 6B)		2014-2018			76,39	114,85	66,51
		2014-2017			76,39	114,85	
		2014-2016			14,46	21,74	
		2014-2015					
Opatření	Ukazatel výstupů	Období	Vyčleněno	Využití (%)	Realizováno	Využití (%)	Plánováno na rok 2023
M19	O1 - Celkové veřejné výdaje	2014-2018	28 997 915,00	16,10	10 125 602,00	5,62	180 130 782,81
Celkem	O1 - Celkové veřejné výdaje	2014-2018	28 997 915,00	16,10	10 125 602,00	5,62	180 130 782,81

1.c) Klíčové informace o provádění programu rozvoje venkova na základě písmen a) a b) podle prioritní oblasti

Klíčové informace o provádění programu rozvoje venkova na základě písmen a) a b) podle prioritní oblasti.

Aktuální stav čerpání k 31. prosinci 2018 dosahuje za PRV 1 032 mil. EUR (cca 27 mld. Kč), tj. 45 % hlavní alokace rozpočtu EZFRV (viz graf 1).

Pro plošná opatření PRV, jmenovitě pro opatření 10 Agroenvironmentálně-klimatická opatření, opatření 11 Ekologické zemědělství, opatření 12 Platby v rámci sítě Natura 2000 a podle rámcové směrnice o vodě, opatření 13 Platby pro oblasti s přírodními či jinými zvláštními omezeními a dále opatření 14 Dobré životní podmínky zvířat, byl příjem žádostí zahájen 10. dubna a ukončen 15. května 2018 v rámci jednotné žádosti na plochu (dále jen „jednotná žádost“). Dále byl v roce 2018 vyhlášen příjem žádostí o dotaci na založení lesního porostu v rámci operace 8.1.1 Zalesňování a zakládání lesů, která má charakter plošného opatření. Celkem bylo na plošná opatření PRV v roce 2018 zažádáno o cca 10 mld. Kč (cca 387 mil. EUR). Dále byly přijaty žádosti v celkové výši 51,6 mil. Kč (2 007 tis. EUR) na plošná lesnická opatření (M15).

Výzvy pro příjem žádostí o podporu pro projektová opatření byly v roce 2018 vyhlášeny v rámci dvou kol. V termínu 3. – 23. 4. 2018 probíhal příjem žádostí pro operace 1.1.1 Vzdělávací akce, 1.2.1 Informační akce, 4.3.2 Lesnická infrastruktura, 6.1.1 Zahájení činnosti mladých zemědělců, 6.4.1 Investice do nezemědělských činností, 6.4.2 Podpora agroturistiky, 8.4.1 Obnova lesních porostů po kalamitách, 8.4.2 Odstraňování škod způsobených povodněmi, 8.5.2 Neproduktivní investice v lesích, 8.5.3 Přeměna porostů náhradních dřevin, 8.6.2 Technické vybavení dřevozpracujících provozoven, 16.2.1 Podpora vývoje nových produktů, postupů a technologií v zemědělské prvovýrobě a 16.4.1 Horizontální a vertikální spolupráce mezi účastníky krátkých dodavatelských řetězců a místních trhů.

V rámci tohoto kola bylo zaregistrováno celkem 1 186 žádostí s požadavkem na dotaci téměř 2,4 mld. Kč (cca 93 mil. EUR).

V termínu 9. – 30. 10. 2018 probíhal příjem žádostí pro operace 1.1.1 Vzdělávací akce, 4.1.1 Investice do zemědělských podniků, 4.2.1 Zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů, 8.3.1 Zavádění preventivních opatření v lesích, 8.4.1 Obnova lesních porostů po kalamitách, 8.5.1 Investice do ochrany melioračních a zpevňujících dřevin, 8.6.1 Technika a technologie pro lesní hospodářství, 16.3.1 Sdílení zařízení a zdrojů, 16.4.1 Horizontální a vertikální spolupráce mezi účastníky krátkých dodavatelských řetězců a místních trhů a 16.6.1 Horizontální a vertikální spolupráce při udržitelném zajišťování biomasy pro výrobu energie a v průmyslových procesech.

V rámci tohoto kola bylo zaregistrováno celkem 3 969 žádostí s požadavkem na dotaci více než 7 mld. Kč (cca 275 mil. EUR).

Dále probíhal kontinuální příjem pro operaci 4.3.1 Pozemkové úpravy a pro opatření 20 Technická pomoc.

V rámci opatření 19 je nastaven specifický příjem žádostí. Místní akční skupiny, kterým byla schválena strategie, vyhláší výzvy k předkládání projektů v individuálních termínech. K 31.12. 2018 bylo k předkládání žádostí o podporu strategií Komunitně vedeného místního rozvoje v rámci operace 19.2.1 vyhlášeno 313 výzev. Z toho 225 výzev vyhlásily Místní akční skupiny v roce 2018.

Informace o zaregistrovaných, schválených a případně proplacených operacích a plnění cílů pro jednotlivé priority jsou dále uvedeny podle členění na jednotlivé priority/ prioritní oblasti zahrnuté v PRV.

Horizontální **PRIORITA 1 Podpora předávání poznatků a inovací v zemědělství, lesnictví a ve venkovských oblastech** je v PRV řešena prostřednictvím opatření 1 Předávání znalostí a informační akce a 16 Spolupráce.

Informace uvedené v rámci odstavce u priority 1 jsou shrnutím dat uvedených v jednotlivých věcných prioritách.

V opatření 1 bylo k 31. 12. 2018 zaregistrováno celkem 267 žádostí o dotaci s požadavkem ve výši 105 mil. Kč (3 847 tis. EUR). Do konce prosince bylo schváleno 182 žádostí v částce převyšující 75 mil. Kč (2 751 tis. EUR), z toho necelých 40 mil. Kč na vzdělávací akce a téměř 36 mil. Kč na informační akce. Objem finančních prostředků ve 115 podepsaných Dohodách činí necelých 50 mil. Kč (1 925 tis. EUR). Realizováno a proplaceno bylo do konce roku 2018 celkem 32 projektů (všechny z 2. kola příjmu) s částkou dotace 11,5 mil. Kč (448 tis. EUR). Opatření 2 nebylo spuštěno.

V opatření 16 bylo k 31. 12. 2018 zaregistrováno celkem 359 projektů s požadovanou částkou dotace 5 222 mil. Kč (192 mil. EUR); z nich 128 mělo ke konci roku 2018 uzavřenou Dohodu s částkou dotace ve výši 3 469 mil. Kč (135 mil. EUR). Realizováno a proplaceno bylo 18 projektů s částkou dotace 550 mil. Kč (21 mil. EUR).

V rámci prioritní oblasti 1A byl stanoven cílový ukazatel pro rok 2023 T1: podíl výdajů podle článků 14, 15 a 35 nařízení (EU) č. 1305/2013 v poměru k celkovým výdajům na Program rozvoje venkova na 4,60 %, přičemž k 31. 12. 2018 bylo dosaženo hodnoty 0,61 %, tzn. je plněn na 13,26 %. V dalších letech předpokládáme výrazné zrychlení při plnění tohoto ukazatele díky realizaci finančně náročnějších inovačních projektů, které spadají do této prioritní oblasti.

V rámci prioritní oblasti 1B byl stanoven cílový ukazatel pro rok 2023 T2: Celkový počet operací spolupráce podpořených v rámci opatření „spolupráce“ na 244 skupin, přičemž k 31. 12. 2018 bylo dosaženo hodnoty 18 skupin, tzn. je plněn na 7,38 %. Opět pro plnění tohoto ukazatele platí, že předpokládáme jeho naplnění v dalších letech, kvůli delším lhůtám pro realizace projektů spolupráce.

V rámci prioritní oblasti 1C byl stanoven cílový ukazatel pro rok 2023 T3: Celkový počet vyškolených účastníků podle článku 14 nařízení na 50 442 účastníků, přičemž k 31. 12. 2018 bylo dosaženo hodnoty 1 648 účastníků, tzn. je plněn na 3,26 %. Cílový počet účastníků byl v průběhu programového období navýšen vzhledem přesunu finančních prostředků z Opatření 2 (Poradenství).

PRIORITA 2 Zvýšení životaschopnosti zemědělských podniků a konkurenceschopnosti všech druhů zemědělské činnosti ve všech regionech a podpora inovativních zemědělských technologií a udržitelného obhospodařování lesů

Prioritní oblast 2A Zvýšení ekonomické výkonnosti všech zemědělských podniků a usnadnění restrukturalizace a modernizace, zejména s ohledem na zvýšení účasti na trhu a tržní orientace,

stejně jako zemědělskou diverzifikaci

V rámci prioritní oblasti 2A jsou implementována následující opatření / operace: **opatření 1 Předávání znalostí a informační akce, opatření 4 Investice do hmotného majetku/operace 4.1.1 Investice do zemědělských podniků a operace 4.3.1 Pozemkové úpravy a opatření 16 Spolupráce/ operace 16.1.1 Podpora zřizování a fungování operačních skupin v rámci EIP, 16.2.1 Podpora vývoje nových produktů, postupů a technologií v zemědělské prvovýrobě a 16.3.1 Sdílení zařízení a zdrojů.**

Podpora v dané prioritní oblasti je směřována především na investice v zemědělských podnicích, a to v živočišné a rostlinné výrobě. U pozemkových úprav podpora zajišťuje zejména zpřístupnění pozemků, opatření k ochraně životního prostředí a zachování krajinného rázu, opatření pro ochranu půdního fondu a vodohospodářská opatření. K naplnění cíle dané prioritní oblasti napomáhají i vzdělávací aktivity a projekty spolupráce mezi zemědělskými subjekty a výzkumnými institucemi.

Opatření 1

V opatření 1 bylo zaregistrováno celkem 96 žádostí o dotaci ve vazbě na prioritní oblast 2A s požadavkem ve výši 35 mil. Kč (1,3 mil. EUR). Do konce prosince byly uzavřeny Dohody s 46 žadateli v částce 19 mil. Kč (744 tis. EUR). Realizováno a proplaceno bylo zatím 13 projektů, sedm zaměřených na vzdělávání v celkové výši 1,8 mil. Kč (70 tis. EUR) a šest projektů cílených na informační akce s tématem priority 2A celkem za 1,9 mil. Kč (75 tis. EUR).

Operace 4.1.1

Na základě žádostí předložených v letech 2015 až 2018 byly v roce 2018 administrovány projekty k podpoře. K 31. 12. 2018 bylo za všechna kola příjmu podáno 12 450 žádostí za 25 mld. Kč (938 mil. EUR), z nichž více než 5 tisíc bylo schváleno k podpoře. Z těchto žádostí bylo nakonec uzavřeno 4 976 Dohod v celkové částce 8 632,1 mil. Kč (336 mil. EUR), realizováno a proplaceno bylo k tomuto datu 2 850 projektů v celkové částce 4 401,5 mil. Kč (170 tis. EUR). Nicméně až po proplacení byla 3 projektům ukončena administrace a zahájeno vymáhání vratky.

Z realizovaných projektů bylo ve 1 828 případech žadatelem fyzická osoba (FO), přičemž výrazně převyšovali žadatelé muži (1 503) nad ženami (325) (viz graf 2) a 269 žadatelů bylo mladších 40 let. V rámci realizovaných projektů převažovaly podpořené podniky z oblastí s přírodním znevýhodněním (1 639 podniků) nad podniky mimo tyto oblasti (1 211). V oblastech s přírodním znevýhodněním byly vyplaceny dotace v částce cca 2 210 mil. Kč (86 mil. EUR). Nejvíce podniků, které využily ke svému podnikání podpory z operace 4.1.1, bylo z ostatních méně příznivých oblastí (celkem 906 projektů, na které podniky čerpaly 1 395 mil. Kč (54 mil. EUR) (více viz graf 3).

Z hlediska výrobního zaměření bylo nejvíce investováno do smíšené výroby (47 %), chovu skotu (14 %), chovu prasat a drůbeže (13 %) (podrobnější členění viz graf 4). Při porovnání počtu projektů (nikoliv finančního objemu) bylo nejvíce projektů podpořeno v oblasti chovu skotu (996, tedy 35 % všech podpořených projektů) a ve smíšené výrobě (885, tj. 31 % všech podpořených projektů).

V roce 2018 byl příjem žádostí pro danou operaci vyhlášen rámci sedmého kola příjmu žádostí o dotaci, kdy bylo zaregistrováno 2 703 žádostí o podporu v celkové částce 5 453,2 mil. Kč (221 990 tis. EUR). Projekty tohoto kola budou schvalovány až v roce 2019.

Operace 4.3.1

K 31. 12. 2018 bylo v rámci kontinuální výzvy zaregistrováno 270 žádostí o podporu v celkové částce 2 651,7 mil. Kč (102 mil. EUR), uzavřeno bylo 232 Dohod v částce 2 230,3 mil Kč (87 mil. EUR). Realizováno a proplaceno bylo k tomuto datu 117 projektů v celkové částce 919 mil. Kč (35,7 mil. EUR).

Operace 16.1.1

Operace 16.1.1 je specifická primárním výběrem brokerů, kteří zajišťují založení operační skupiny v oblasti zemědělství a potravinářství a ve spolupráci se členy operační skupiny vypracovávají projekt v souladu s podmínkami EIP. V rámci programového období byly dle plánu vyhlášeny pouze dvě výzvy (první v roce 2016 a druhá v roce 2017). Celkem bylo v této operaci k 31. 12. 2018 zaregistrováno 29 žádostí o podporu v celkové částce 188 mil. Kč (7 mil. EUR). K 31. 12. 2018 bylo uzavřeno 14 Dohod v celkové částce 92 mil. Kč (3 567 tis. EUR).

Operace 16.2.1

Příjem žádostí byl pro danou operaci vyhlášen poprvé v roce 2016. Díky této skutečnosti byly v roce 2018 propláceny první realizované projekty. Od počátku programového období bylo celkem zaregistrováno bylo 153 žádostí v celkové částce 1 186 mil. Kč (44 mil. EUR), přičemž z hlediska výrobního zaměření podniku bylo žadatelů nejvíce v oblasti smíšené výroby (67 % žadatelů), dále pak polní výroby (12 %) a v oblasti produkce mléka (9 %). K 31. 12. 2018 bylo uzavřeno 38 Dohod v celkové částce 314 mil. Kč (12 mil. EUR). Z toho 26 projektů s podepsanou Dohodou v celkovém objemu 190 mil. Kč bude směřováno do smíšené výroby.

K prosinci 2018 bylo realizovány a proplaceny 4 projekty v celkové výši 28 mil. Kč (1 072 tis. EUR).

V roce 2018 proběhl příjem žádostí pro danou operaci v rámci 6. kola příjmu žádostí o dotaci, kdy bylo zaregistrováno 62 žádostí o podporu v celkové částce 524,8 mil. Kč (20,4 mil. EUR). Do konce roku 2018 bylo schváleno 23 žádostí podaných v šestém kole příjmu v celkovém objemu 160 mil. Kč (6 221,4 tis. EUR).

Operace 16.3.1

Příjem žádostí byl pro danou operaci vyhlášen poprvé v roce 2016. Díky této skutečnosti byly první projekty schvalovány k podpoře až v roce 2017 a do konce roku 2018 zatím nebyl proplacen žádný projekt. V 3., 5. a 7. kole příjmu žádostí bylo celkem zaregistrováno 67 žádostí v celkové částce 120 mil. Kč (4 578 tis. EUR). Projekty byly směřovány zejména na spolupráci v oblasti zemědělské prvovýroby a zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů (78 % zaregistrovaných projektů). K 31. 12. 2018 bylo uzavřeno 5 Dohod v celkové částce 11 mil. Kč (417 tis. EUR).

V roce 2018 byl příjem žádostí pro danou operaci vyhlášen v rámci sedmého kola příjmu žádostí o dotaci, kdy bylo zaregistrováno 28 žádostí o podporu v celkové částce 65 mil. Kč (2,5 mil. EUR). Projekty tohoto kola budou schvalovány až v roce 2019.

Celkové platby v prioritní oblasti 2A dosáhly 206 443 tis. EUR včetně úhrady závazků ze starého programového období.

V rámci prioritní oblasti 2A byl stanoven cílový ukazatel pro rok 2023 T4: podíl zemědělských podniků s podporou z programu rozvoje venkova na investice do restrukturalizace nebo modernizace na 17,45 %, přičemž k 31. 12. 2018 bylo dosaženo hodnoty 10,86 %, tzn. je plněn na 62,23 %.

Prioritní oblast 2B Usnadnění vstupu dostatečně kvalifikovaných zemědělců do zemědělského odvětví a zejména generační obnovy

V rámci prioritní oblasti 2B jsou implementována následující opatření/operace: **opatření 1 Předávání znalostí a informace akce** a opatření **6 Rozvoj zemědělských podniků a podnikatelské činnosti/operace 6.1.1 Zahájení činnosti mladých zemědělců**

Podpora v dané prioritní oblasti je směřována k usnadnění vstupu dostatečně kvalifikovaných zemědělců do zemědělského odvětví a zejména generační obnovy

Opatření 1

V opatření 1 bylo zaregistrováno celkem 17 žádostí o dotaci ve vazbě na prioritní oblast 2B s požadavkem ve výši 8 mil. Kč (314 tis. EUR). Realizovány a proplaceny bylo doposud k 31. 12. 2018 2 projekty v celkové částce 0,8 mil. Kč (32 tis. EUR). Další tři projekty ve výši 1,6 mil. Kč jsou schváleny a žadatelé mají podepsané Dohody.

Operace 6.1.1

Příjem žádostí byl pro danou operaci vyhlášen poprvé v roce 2016. Zaregistrováno bylo 1 537 žádostí v celkové částce necelých 2 mld. Kč (70 mil. EUR) (na jeden podnikatelský plán připadá maximální možná částka 45 tis. EUR). K 31. 12. 2018 bylo uzavřeno 785 Dohod v celkové částce 981 mil. Kč (38 mil. EUR). Od počátku období bylo podpořeno 794 mladých zemědělců s cílem zahájit jejich aktivní podnikání. Na podnikatelské plány bylo vynaloženo 474,3 mil. Kč (17,9 mil. EUR).

Ve 701 případech byla žadatelem fyzická osoba (FO), přičemž výrazně převyšovali žadatelé muži (459 FO). Z pohledu výrobního zaměření podniku se jednalo o 404 projektů na chov skotu, 143 na smíšenou výrobu, 131 na polní výrobu, 38 na vinohradnictví a 34 na zahradnictví. 22 projektů bylo zaregistrováno v oblasti ovocnářství, po 11 v oblasti produkce mléka a u chovu prasat a drůbeže. Necelých 51 % proplacených prostředků bylo směřováno do podniků s výrobním zaměřením na chov skotu (9 mil. Kč), smíšenou výrobu (18 %) a polní výrobu (17 %) (**graf 5**). V rámci realizovaných projektů byly podpořené podniky jak v oblastech s přírodním znevýhodněním (526), tak bez přírodního znevýhodnění (268).

Další příjem žádostí pro danou operaci byl vyhlášen v rámci šestého kola příjmu žádostí o dotaci v roce 2018, kdy bylo zaregistrováno 377 žádostí o podporu v celkové částce 452 mil. Kč (17 mil. EUR). Do konce roku bylo schváleno 69 projektů z šestého kola příjmu ve výši 83 mil. Kč (3 mil. EUR), další budou schvalovány v roce 2019.

Celkové platby v prioritní oblasti 2B dosáhly 17 938 tis. EUR včetně úhrady závazků ze starého programového období.

V rámci prioritní oblasti 2B byl stanoven cílový ukazatel pro rok 2023 T5: podíl zemědělských podniků s podporou z programu rozvoje venkova na plán rozvoje podnikatelské činnosti / investice pro mladé zemědělce na 4,76 %, přičemž k 31. 12. 2018 bylo dosaženo hodnoty 3,03 %, tzn. je plněn na 63,66 %.

Prioritní oblast 2C Zlepšení ekonomické výkonnosti lesního hospodářství

V rámci prioritní oblasti 2C byla v roce 2018 implementována následující opatření: **opatření 1 Předávání znalostí a informace akce, opatření 4 Investice do hmotného majetku/operace 4.3.2**

Lesnická infrastruktura a opatření 8 Investice do rozvoje lesních oblastí a zlepšování životaschopnosti lesů/operace 8.6.1 Technika a technologie pro lesní hospodářství a 8.6.2 Technické vybavení dřevozpracujících provozoven.

Podpora v opatření 4 je zaměřena na rekonstrukce a budování lesnické infrastruktury vedoucí ke zlepšení kvality či zvýšení hustoty lesních cest. V opatření 8 pak podpora cílí na investice do lesní techniky a postupů práce zvyšujících hospodářskou hodnotu lesů **a na podporu investic do strojů, technologií, zařízení v malých dřevozpracujících provozovnách včetně investic do mokrého skladování dříví.**

Opatření 1

V opatření 1 byly zaregistrovány 4 žádosti o dotaci ve vazbě na prioritní oblast 2C s požadavkem ve výši 1 489 tis. Kč (60 tis. EUR). Do konce prosince 2018 nebyla s žadatelem uzavřena Dohoda, jedna žádost ve výši 197 tis. Kč byla schválena k financování.

Operace 4.3.2

K 31. 12. 2018 bylo podáno celkem 590 žádostí, z nichž schváleno k podpoře bylo 225. Do konce roku 2018 pak bylo podepsáno 218 Dohod v celkové částce 526 mil. Kč (20 mil. EUR), přičemž proplaceno bylo 152 projektů v celkové částce 352 mil. Kč (13 mil. EUR), v rámci nichž bude rekonstruováno celkem 178 km lesních cest.

Příjem žádostí pro danou operaci byl vyhlášen i v roce 2018, a to v rámci šestého kola příjmu žádostí o dotaci. V tomto kole bylo zaregistrováno 145 žádostí o podporu v celkové částce 446 mil. Kč (16 mil. EUR). Projekty tohoto kola budou schvalovány až v roce 2019.

Operace 8.6.1

K 31. 12. 2018 bylo od roku 2015 ve čtyřech kolech příjmu registrováno celkem 1 773 žádostí ve výši 964 mil. Kč (EUR), z nichž schváleno bylo k podpoře 661 žádostí, na základě kterých bylo do konce roku 2018 uzavřeno 633 Dohod v celkové částce 390 mil. Kč (15 mil. EUR), přičemž realizováno bylo 481 projektů v celkové částce 268 mil. Kč (10 mil. EUR).

Poslední příjem žádostí pro danou operaci byl vyhlášen v rámci sedmého kola příjmu žádostí o dotaci v roce 2018, kdy bylo zaregistrováno 570 žádostí o podporu v celkové částce 343 mil. Kč (13 315 tis. EUR). Projekty tohoto kola budou schvalovány až v roce 2019.

Operace 8.6.2

Příjem žádostí byl pro danou operaci vyhlášen ve druhém, čtvrtém a šestém kole příjmu.

Ke konci prosince 2018 bylo ve všech výše uvedených kolech příjmu celkem zaregistrováno 269 žádostí v celkové částce 320 mil. Kč (11 716 tis. EUR). K 31. 12. 2018 bylo uzavřeno 88 Dohod v celkové částce 121 mil. Kč (4 695 tis. EUR), přičemž realizováno bylo 53 projektů v celkové částce 66 mil. Kč (2 548 tis. EUR).

Poslední příjem žádostí pro danou operaci byl vyhlášen v rámci šestého kola příjmu žádostí o dotaci v roce 2018, kdy bylo zaregistrováno 68 žádostí o podporu v celkové částce 79 mil. Kč (3 mil. EUR). Projekty tohoto kola budou schvalovány až v roce 2019.

Celkové platby v prioritní oblasti 2 C dosáhly 26 334 tis. EUR včetně úhrady závazků ze starého

programového období.

V rámci prioritní oblasti 2C byl stanoven cílový ukazatel pro rok 2023 Zlepšení struktury LDS - navýšení hustoty (m/ha) na 0,23 m/ha, přičemž k 31. 12. 2018 bylo dosaženo hodnoty 0,01 m/ha, tzn. je plněn na 4,35 %.

PRIORITA 3 podpora organizace potravinového řetězce, včetně zpracovávání zemědělských produktů a jejich uvádění na trh, dobrých životních podmínek zvířat a řízení rizik v zemědělství

Prioritní oblast 3A Zlepšení konkurenceschopnosti prvovýrobců jejich lepším začleněním do zemědělsko-potravinářského řetězce prostřednictvím programů jakosti, přidáváním hodnoty zemědělských produktů, a podporou místních trhů a krátkých dodavatelských řetězců, seskupení producentů a mezioborových organizací

V rámci prioritní oblasti 3A byla v roce 2018 implementována následující projektová opatření / operace: **opatření 1 Předávání znalostí a informační akce, opatření 4 Investice do hmotného majetku/operace 4.2.1 Zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů a opatření 16 Spolupráce/operace 16.2.2 Podpora vývoje nových produktů, postupů a technologií při zpracování zemědělských produktů a jejich uvádění na trh a 16.4.1 Horizontální a vertikální spolupráce mezi účastníky krátkých dodavatelských řetězců a místních trhů. Dále bylo prováděno opatření 14 Dobré životní podmínky zvířat.**

Podpora je zaměřena jednak na investice do zařízení souvisejících se zpracováním zemědělských produktů a uvedením výrobků na trh a s rozvojem jejich inovací a díle na platby s cílem zabezpečit vyšší standardy v chovech dojeného skotu a prasat jdoucí nad požadavky dané legislativou.

Opatření 1

V opatření 1 bylo zaregistrováno 67 žádostí o dotaci ve vazbě na prioritní oblast 3A s požadavkem ve výši 27 mil. Kč (1 029 tis. EUR). Do konce prosince 2018 bylo s žadateli uzavřeno 28 Dohod a 8 žádostí ve výši 3 mil. Kč (130 tis. EUR) bylo proplaceno. Z celkového počtu realizovaných projektů byly dvě směřovány na vzdělávací akce a šest na akce informační.

Operace 4.2.1

Na základě žádostí předložených od roku 2015 bylo v 1., 3., 5. a 7. kole příjmu žádostí zaregistrováno 1 914 žádostí ve výši 4 mld. Kč (153 mil. EUR). Z celkového počtu žádostí bylo 1 053 ve výši 2,3 mld. Kč (84 mil. EUR) schváleno k podpoře a do konce roku 2018 bylo s žadateli uzavřeno 976 Dohod s částkou 2 mld. Kč. (81 mil. EUR), přičemž realizováno bylo celkem 474 projektů v celkové částce 915 mil. Kč (135 mil. EUR). V rámci realizovaných projektů bylo podpořeno několikanásobně více podniků oblastech bez přírodního znevýhodnění (376) oproti podnikům z oblastí s přírodním znevýhodněním (98 podniků). Z hlediska výrobního zaměření podniku převažoval jednoznačně zájem o nezemědělský sektor, neboť 52 % (248) realizovaných projektů bylo z oblasti potravinářství. Dále bylo 17 % realizovaných projektů ve vinohradnictví (84 projektů) a smíšenou výrobu (12 %, tj. 58 projektů). Níže uvedený graf 6 uvádí rozčlenění mezi jednotlivé sektory podle finančního objemu poskytnutých prostředků (74 % prostředků směřovalo mimo zemědělskou výrobu, do potravinářství).

Poslední příjem žádostí pro danou operaci byl vyhlášen v rámci sedmého kola příjmu žádostí o dotaci v

roce 2018, kdy bylo zaregistrováno 471 žádostí o podporu v celkové částce 1 044 mil. Kč (40 597 tis. EUR). Projekty tohoto kola budou schvalovány až v roce 2019.

Operace 16.2.2

Na základě 97 žádostí předložených v 1., 3. a 5. kole příjmu bylo uzavřeno celkem 71 Dohod o poskytnutí dotace v celkové částce 3 mld. Kč (119 mil. Kč) a realizováno bylo doposud 14 projektů ve výši 522 mil. Kč (20 mil. EUR).

Operace 16.4.1

Příjem žádostí byl pro danou operaci vyhlášen v roce 2016 poprvé, kdy byla zaregistrována pouze jediná žádost, v roce 2017 jich bylo již sedm. Ve snaze o zlepšení implementace operace bylo kromě jiných kroků v roce 2018 otevřeno kolo příjmu v jarním i podzimním termínu. V 6. a 7. kole dohromady bylo i přes tyto kroky registrováno celkem pět žádostí v celkové hodnotě 2 419 tis. Kč (90 tis. EUR).

Celkem bylo k poslednímu prosinci 2018 zaregistrováno 13 žádostí v celkové částce 13 mil. Kč (475 tis. EUR), přičemž doposud byla k podpoře schválena jediná žádost ve výši 245 tis. Kč (9 tis. EUR).

Opatření 14

V roce 2018 probíhala čtvrtým rokem implementace **opatření 14 Dobré životní podmínky zvířat**. Opatřením se zajistí vyšší komfort zvířat, a zároveň povede ke zvýšení povědomí chovatelů, ale i spotřebitelů a očekává se větší poptávka veřejnosti po produktech vykazujících vyšší jakost.

Příjem žádostí probíhal v rámci jednotné žádosti a žadatelé měli možnost požádat o podporu do 15. května 2018. Přijaty byly žádosti v celkové výši 890 mil. Kč (34,5 mil. EUR) na 578 059 VDJ ve všech podporovaných kategoriích. Žádost podalo 922 zájemců o podporu.

Vydávání rozhodnutí o poskytnutí dotace a proplácení žádostí bude realizováno v roce 2019 po ukončení období kontrol plnění podmínek jednotlivých operací. V roce 2018 byly dále vyplaceny finanční prostředky na 911 žádostí v celkové výši 741 mil. Kč (cca 28,8 mil. EUR). Podpořeno tak bylo necelých 530 tis. VDJ.

Celková částka vyplacených finančních prostředků z PRV 2014-2020 do roku 2018 na opatření 14 Dobré životní podmínky zvířat činí 1,94 mld. Kč (cca 74 mil. EUR), což znamená, že celková alokovaná částka na opatření 14 (133 333 tis. EUR) byla k 31. 12. 2017 vyčerpána na 56 %.

Celkové platby v prioritní oblasti 3A představují 130 004 tis. tis. EUR včetně úhrady závazků ze starého programového období.

V rámci prioritní oblasti 3A byl stanoven cílový ukazatel pro rok 2023 T6: podíl zemědělských podniků pobírajících podporu na účast v krátkých dodavatelských řetězcích na 0,34 %. K 31. 12. 2018 nebyly realizovány žádné projekty, ukazatel tedy není průběžně plněn. Pro specifický ukazatel Podíl potravinářských podniků s podporou z PRV na investice do přidávání hodnoty vůči všem potravinářským podnikům byla stanovena cílová hodnota na 4 %, přičemž k 31. 12. 2018 bylo dosaženo hodnoty 5,6 %, tzn. je splněn a plnění překročeno o 40 %.

PRIORITA 4 Obnova, zachování a zlepšení ekosystémů souvisejících se zemědělstvím a lesnictvím

V rámci Priority 4 byla v roce 2018 implementována následující opatření / operace: **Opatření 10 Agroenvironmentálně-klimatické opatření (dále jen „AEKO“)** (v rámci prioritní oblasti 4A a 4C), **Opatření 11 Ekologické zemědělství** (v rámci prioritní oblasti 4A, 4B, 4C), **Opatření 12 Platby v rámci sítě Natura 2000 a podle rámcové směrnice o vodě/ Operace 12.1.1 Kompenzační platby pro zemědělské oblasti Natura 2000** (v rámci prioritní oblasti 4A) a **Opatření 13 Platby pro oblasti s přírodními či jinými zvláštními omezeními** (v rámci prioritní oblasti 4A). Příjem žádostí probíhal v rámci jednotné žádosti do 15. května 2018.

Opatření 1

V opatření 1 bylo zaregistrováno 82 žádostí o dotaci ve vazbě na prioritní oblast 4 s požadavkem ve výši 34 mil. Kč (1 308 tis. EUR). Z celkového počtu podaných žádostí bylo 79 vázáno na zemědělské operace a 3 na lesnické. Toto rozložení bylo zcela očekávatelné s ohledem na rozsah operací směřovaných na zemědělskou a lesní půdu.

Do konce prosince 2018 bylo uzavřeno 36 Dohod v částce 16 mil. Kč. (617 tis. EUR). Realizováno a proplaceno bylo celkem 9 projektů v celkové částce 3 615 tis. Kč (141 tis. EUR).

Z hlediska plošných opatření pobíhá administrace v souladu s plánovaným harmonogramem zajištění implementace programu. Tomu odpovídá stav čerpání finančních prostředků stejně jako míra naplnění dílčích věcných cílů. Z pohledu finančních závazků byly za rok 2017 přijaty žádosti v celkové hodnotě 8,23 mld. Kč (cca 305 mil. EUR). V tomto smyslu se dá očekávat naplnění cílů P4 i na rok 2018.

Stav implementace priority 4 (výše závazkování i platby) v roce 2017 odráží skutečnost, že pro příspěvek z EZFRV pro programové období 2014-2020 jsou způsobilé závazky předcházejících programových období (Horizontální plán rozvoje venkova (dále jen „HRDP 2004-2006“) a PRV 2007-2013). Konkrétní výše plateb pro staré (přechodné) závazky samostatně je uvedena v kapitole 11 v tabulce monitorovacích ukazatelů E, ostatní tabulky uvádí u souhrnných finančních údajů hodnoty za staré i nové závazky společně.

Opatření 10

Od 2. května 2014 byly vypláceny žádosti o dotaci v rámci víceletých závazků Agroenvironmentálních opatření (dále jen „AEO“, kód 214) PRV 2007-2013, podopatření II.1.3.1 Postupy šetrné k životnímu prostředí (zejména pak integrovaná produkce), II.1.3.2 Ošetřování travních porostů a II.1.3.3 Péče o krajinu a dále závazky HRDP 2004-2006 z rozpočtu PRV 2014-2020 (**opatření 10 AEKO**).

Celková částka vyplacených prostředků z PRV 2014-2020 na staré závazky v roce 2018 činí 28,4 mil. Kč (cca 1,1 mil. EUR) a na nové závazky 3,27 mld. Kč (cca 128 mil. EUR).

Co se týká nových závazků opatření 10 AEKO, tak na základě vyhodnocení registrovaných žádostí lze konstatovat, že celkový počet dílčích žádostí dosáhl počtu 15 659 na celkovou výměru 957 tis. ha. Požadovaná částka dotace činí 3 319 mil. Kč (cca 129 mil. EUR).

Celková částka vyplacených prostředků z PRV 2014-2020 na nové závazky v rámci opatření 10 AEKO do roku 2018 činí 8,7 mld. Kč (cca 341 mil. EUR) a na staré závazky 4,8 mld. Kč (cca 188 mil. EUR)

Od začátku programového období do 31. 12. 2018 bylo celkem na opatření 10 vyplaceno 13,6 mld. Kč

(cca 530 mil. EUR).

Finanční alokace na opatření AEKO 905 023 tis. EUR je k 31. 12. 2018 vyčerpána z 59 %.

Opatření 11

Stejně tak byly v roce 2018 vyplaceny žádosti vztahující se k víceletým závazkům AEO (kód 214) PRV 2007-2013, podopatření II.1.3.1 Postupy šetrné k životnímu prostředí (dále jen „EZ“), a to z rozpočtu opatření **11 Ekologické zemědělství**. Celkem bylo proplaceno cca 5 tis. žádostí ve výši cca 2 mld. Kč (cca 79 mil. EUR).

Co se týká nových závazků pro opatření **11 Ekologické zemědělství**, tak na základě vyhodnocení registrovaných žádostí v roce 2018 lze konstatovat, že v rámci jednotné žádosti dosáhl celkový počet dílčích žádostí o podporu na jednotlivé managementy hospodaření počtu 4 334 na celkovou výměru 512 tis. ha. Částka požadované dotace činí 1,4 mld. Kč (54 mil. EUR).

Celková částka vyplacených prostředků z PRV 2014-2020 na nové závazky v rámci opatření 11 EZ do roku 2018 činí 3,5 mld. Kč (cca 136 mil. EUR).

Od začátku programového období do 31. 12. 2018 bylo celkově na opatření EZ (vč. starých závazků) vyplaceno 5,55 mld. Kč (cca 215 mil. EUR). V rámci uvedených podpor jsou financovány závazky na přechodné období do režimu ekologického zemědělství. Tyto podpory představují cca 430 mil. Kč (cca 16 mil. EUR) z uvedeného čerpání.

Celková částka alokovaná na opatření 11 Ekologické zemědělství (340 713 tis. EUR) byla k 31. 12. 2018 vyčerpána na 65 %.

Opatření 12

Pod opatřením **12 Platby v rámci sítě Natura 2000 a podle rámcové směrnice o vodě** jsou kromě nových závazků propláceny žádosti o dotaci v rámci víceletých závazků opatření dle kódu 224 v období 2007-2013. Jedná se o plochu cca 1 tis. ha lesního porostu zařazeného do závazku v průběhu předchozího programového období, na kterou bude vyplácena dotace v průběhu celého období 2014-2020. K 31. 12. 2018 bylo na lesnické závazky z tohoto rozpočtu vyplaceno celkem 9,18 mil. Kč (cca 357 tis. EUR).

Co se týká nových závazků pro opatření 12, tak na základě vyhodnocení registrovaných žádostí v roce 2018 lze konstatovat, že celkový počet žádostí dosáhl počtu 448 na celkovou výměru 5 820 ha. Částka požadované dotace činí 12,87 mil. Kč (500 tis. EUR).

V roce 2018 byla na opatření 12 (vč. starých závazků) vyplacena částka ve výši 13,9 mil. Kč (cca 542 tis. EUR).

Od začátku programového období do 31. 12. 2018 celkem na opatření 12 (vč. starých závazků) vyplacena částka ve výši 47 mil. Kč (1,85 mil. EUR).

Celková alokovaná částka na opatření 12 Platby v rámci sítě Natura 2000 a podle rámcové směrnice o vodě (4 157 tis. EUR) byla k 31. 12. 2018 vyčerpána ve výši cca 44 % rozpočtu.

Opatření 13

Nové závazky pro opatření 13 Platby pro oblasti s přírodními či jinými zvláštními omezeními (ANC)

podle vyhodnocení registrovaných žádostí 2018 představují celkový počet žádostí 27 130 na celkovou výměru 2 007 722 ha. Požadovaná částka dotace činí 4,76 mld. Kč (cca 185 mil. EUR).

S ohledem na vyhodnocení příjmu žádostí v roce 2018 se potvrdily hodnoty očekávaného rozsahu v jednotlivých oblastech, které jsou tímto naplněny. V rámci procesu redefinice byla v roce 2017 provedena revize indikátorové soustavy opatření.

V roce 2018 byla na opatření 13 vyplacena částka ve výši 2,16 mld. Kč (cca 84 mil. EUR).

Od začátku programového období do 31. 12. 2018 bylo na uvedené opatření celkem vyplaceno 8,64 mld. Kč (cca 335 mil. EUR).

Celková alokovaná částka na opatření 13 Platby pro oblasti s přírodními či jinými zvláštními omezeními (785 mil. EUR), byla k 31. 12. 2018 vyčerpána ve výši 43 %.

Opatření 15

Prostřednictvím opatření **15 Lesnicko-environmentální a klimatické služby a ochrana lesů** jsou kromě nových závazků propláceny žádosti o dotaci víceletých závazků opatření II.2.3 Lesnicko-environmentální platby (kód 225) z období 2007-2013. S ohledem na průběh administrace probíhá výplata nových závazků zpravidla následující rok po roce podání žádosti. S ohledem na komplexní revizi a elektronizaci administrativního prostředí pro plošné lesnické podpory se obdobný harmonogram předpokládá i u žádostí podaných v rámci starých závazků. Jedná se o plochu cca 3,5 tis. ha lesního porostu zařazeného do víceletého závazku v průběhu předchozího programového období, na kterou bude vyplacena dotace v průběhu celého období 2014-2020.

V roce 2018 bylo na staré závazky celkem vyplaceno 12 mil. Kč (cca 472 tis. EUR) a na nové závazky 9 mil. Kč (cca 363 tis. EUR). Celkem bylo v roce 2018 vyplaceno na opatření 15 13 mil. Kč (cca 518 tis. EUR)

Od začátku programového období do 31. 12. 2018 bylo celkem na opatření 15 (vč. víceletých závazků) vyplaceno 21,5 mil. Kč (cca 836 tis. EUR).

Vzhledem k celkové alokaci (7 821 tis. EUR) představuje uvedený stav implementace v roce 2018 čerpání rozpočtu na úrovni 11 %.

Nad rámec příjmu žádostí o podporu na plošná opatření probíhal příjem projektových lesnických environmentálních podpor. Jedná se o operace **8.3.1 Zavádění preventivních opatření v lesích, 8.4.1 Obnova lesních porostů po kalamitách, 8.4.2 Odstraňování škod způsobených povodněmi, 8.5.1 Investice do ochrany melioračních a zpevňujících dřevin, 8.5.2 Neproduktivní investice v lesích a 8.5.3 Přeměna porostů náhradních dřevin.**

V roce 2018 bylo v rámci operace 8.3 přijato 7 projektů v hodnotě cca 22,6 mil. Kč (cca 0,9 mil. EUR). U operace 8.4 bylo přijato 43 projektů v hodnotě 45,5 mil. Kč (cca 1,8 mil. EUR). U operace 8.5 bylo přijato 189 projektů v hodnotě 222 mil. Kč (cca 8 mil. EUR). V průběhu roku 2018 byly již propláceny zrealizované projekty zaregistrované v letech 2016-2017. U operace 8.3 bylo proplaceno 10 projektů ve výši 24,6 mil. Kč (954 tis. EUR). U operace 8.4 bylo proplaceno 16 projektů ve výši cca 40,2 mil. Kč (1,6 EUR). U operace 8.5 bylo proplaceno 71 projektů ve výši 53,7 mil. Kč (2,1 EUR).

PRIORITA 5 Podpora účinného využívání zdrojů a podpora přechodu na nízkouhlíkovou ekonomiku v odvětvích zemědělství, potravinářství a lesnictví, která je odolná vůči klimatu

***Prioritní oblast 5C* Usnadnění dodávek a využívání energie z obnovitelných zdrojů, vedlejších produktů, odpadů a reziduí a z jiných nepotravinářských surovin pro účely biologického hospodářství**

V rámci prioritní oblasti 5C jsou implementována následující opatření/operace: **opatření 6 Rozvoj zemědělských podniků a podnikatelské činnosti/operace 6.4.3 Investice na podporu energie z obnovitelných zdrojů a opatření 16 Spolupráce/operace 16.6.1 Horizontální a vertikální spolupráce při udržitelném zajišťování biomasy pro výrobu energie, výrobu potravin a v průmyslových procesech.**

Podpora je směřována na diverzifikaci činností zemědělských subjektů do nezemědělských činností vedoucí k diverzifikaci příjmů a využívání vedlejších produktů a surovin pro účely biologického hospodářství.

Operace 6.4.3

V roce 2018 byly realizovány projekty k podpoře zaregistrované v roce 2016 a 2017. Příjem žádostí pro danou operaci byl vyhlášen v rámci druhého a čtvrtého kola příjmu žádostí o dotaci, celkem bylo v obou kolech zaregistrováno 33 žádostí o podporu v celkové částce 58 mil. Kč (2 mil. EUR), na základě kterých bylo uzavřeno 20 Dohod v celkové částce 37 mil. Kč (1 428 tis. EUR). Z celkového počtu realizovaných projektů jich bylo do konce roku 2018 dokončeno a proplaceno celkem 6 o celkové částce 9 581 tis. Kč (374 tis. EUR).

Operace 16.6.1

Příjem žádostí pro danou operaci byl vyhlášen v letech 2016, 2017 a naposledy i v rámci sedmého kola příjmu žádostí v roce 2018, nicméně vždy bez zájmu žadatelů, proto bylo rozhodnuto o zrušení dané operace a realokaci finančních zdrojů v rámci opatření Spolupráce.

V rámci prioritní oblasti 5C bylo k 31. 12. 2018 proplaceno celkem 6 projektů v částce 9 581 tis. Kč (374 tis. EUR).

V rámci prioritní oblasti 5C byl stanoven cílový ukazatel pro rok 2023 **T16**: celkové investice do výroby energie z obnovitelných zdrojů (v EUR) na 7 783 729 EUR, přičemž k 31. 12. 2018 je zatím plněn na nízké úrovni kvůli skutečnosti, že celkem bylo realizováno a proplaceno celkem šest projektů operace 6.4.3 ve výši investic 845 016 EUR.

***Prioritní oblast 5E* Podpora ukládání a pohlcování uhlíku v zemědělství a lesnictví**

V rámci prioritní oblasti 5E jsou implementována následující opatření/operace: **opatření 1 Předávání znalostí a informační akce a opatření 8 Investice do rozvoje lesních oblastí a zlepšování životaschopnosti lesů/ operace 8.1.1 Zalesňování a zakládání lesů**

Podpora je směřována na zmírnění klimatických změn zvýšením schopnosti absorpce atmosférického CO₂, posílení biodiverzity krajiny rozšířením zalesněných ploch, zlepšení ekologické rovnováhy krajiny, stabilizace hydrologických a klimatických podmínek v krajině, ochrana půdy a ochrana vod.

V rámci operace 8.1.1 bylo za rok 2018 ohlášeno plánované zalesnění výměry 119 ha (65 projektů),

nicméně konečná výměra, která byla v roce 2018 skutečně zalesněna, představuje 52,8 ha. Od začátku programového období do 31. 12. 2018 byla dotace vyplacena na 109 ha. Na zalesnění bylo v roce 2018 požadováno o 4,7 mil Kč (cca 180 tis. EUR). K 31. 12. 2018 bylo na nové a staré závazky v rámci operace 8.1.1. vyplaceno celkem 120 mil. Kč (cca 4,7 mil. EUR).

Vzhledem k celkové alokaci (10 376 tis. EUR) odpovídá uvedená míra čerpání finančních prostředků 45 % celkové alokace.

Z hlediska plošné podpory na změnu kultury zalesněním nedochází k celkovému plnění věcného milníku. S ohledem na administraci a nastavení podmínky způsobilosti nedošlo k naplnění předpokládaného zájmu. S ohledem na aktuální předpoklad motivačního účinku ve formě ohlášení plánu na další rok není předpokládán zásadní nárůst. Z pohledu finančního řízení je čerpání plněno zejména závazky z předcházejících období (HRDP a PRV 2007 – 13).

Nedostatečná míra čerpání finančních prostředků u operace 8.1.1. je způsobena vlivem několika vnějších okolností - jedná se například o zákaz vyjímání kvalitních zemědělských půd ze zemědělského půdního fondu (týká se to kategorií 1 a 2 ze stupnice pěti kategorií). Dále byla zavedena vrstva vhodná pro zalesnění, která směřovala projekty realizace do nejproblematictějších míst z pohledu eroze. Vzhledem k původně velmi přísnému vymezení zemědělských ploch vhodných pro zalesnění byl Výzkumný ústav meliorací a ochrany půdy požádán o revizi těchto ploch. Proběhla odborná aktualizace stanovení nové vrstvy, která byla rozšířena. Domníváme se, že tímto bude umožněno zalesnit i další erozně ohrožené zemědělské půdy. Kromě průběžné osvěty žadatelů byly vypracovány také metodické postupy pro zalesňování.

Ze strany nezávislého hodnotitele byl identifikován významný a pozitivní příspěvek operací 10.1.5 a 10.1.8 k sekvestraci uhlíku a naplňování tohoto ukazatele. Hodnoty sekvestrovaného uhlíku, kterých bylo dosaženo v rámci závazků na zatravnění zemědělské půdy dosahují ekvivalentu hodnoty sekvestrovaného uhlíku při zalesnění plochy o výměře cca 4 255 ha. Při započítání této plochy by plnění indikátoru dosahovalo 4 395 ha, tedy cca 440 % cílové hodnoty.

PRIORITA 6 Podpora sociálního začleňování, snižování chudoby a hospodářského rozvoje ve venkovských oblastech

Prioritní oblast 6A Usnadnění diverzifikace, vytváření malých podniků a pracovních míst

V rámci prioritní oblasti 6A jsou implementována následující opatření/operace: **opatření 6 Rozvoj zemědělských podniků a podnikatelské činnosti/operace 6.4.1 Investice do nezemědělských činností a operace 6.4.2 Podpora agroturistiky.**

Podpora je směřována na založení nebo rozvoj nezemědělských činností vedoucí k diverzifikaci příjmů zemědělských podnikatelů, vytváření nových pracovních míst a posílení ekonomického potenciálu ve venkovských oblastech.

Operace 6.4.1

Příjem žádostí byl pro danou operaci vyhlášen v rámci 2., 4. a 6. kola příjmu. Zaregistrováno bylo doposud 776 žádostí v celkové částce 1 131 mil. Kč (44 mil. EUR). K 31. 12. 2018 bylo uzavřeno 345 Dohod v celkové částce 564 mil. Kč (22 mil. EUR), realizováno bylo doposud 127 projektů za 167 mil.

Kč (6 475 tis. EUR).

Z realizovaných projektů byla v polovině případů žadatelem fyzická osoba (FO) (celkem 63 FO vůči 64 osob právnických), přičemž výrazně převyšovali žadatelé muži (52) nad ženami (11) a 14 žadatelů bylo mladších 40 let.

V roce 2018 byl příjem žádostí pro danou operaci vyhlášen v rámci šestého kola příjmu žádostí o dotaci, kdy bylo zaregistrováno 258 žádostí o podporu v celkové částce 327 mil. Kč (12 mil. EUR). Do konce roku 2018 bylo z celkového počtu přijatých žádostí dosud schváleno k podpoře 50 projektů v celkové výši necelých 58 mil. Kč (2 mil. EUR) Projekty tohoto kola budou dále administrovány a realizovány v roce 2019.

Operace 6.4.2

Příjem žádostí byl pro danou operaci vyhlášen v rámci 2., 4. a 6. kola příjmu. Zaregistrováno bylo doposud 383 žádostí v celkové částce 909 mil. Kč (33 mil. EUR). K 31. 12. 2018 bylo uzavřeno 131 Dohod v celkové částce 317 mil. Kč (13 mil. EUR). K 31. 12. 2018 realizováno a proplaceno bylo 21 projektů za 40 mil. Kč (1 555 tis. EUR).

V roce 2018 byl příjem žádostí pro danou operaci vyhlášen v rámci šestého kola příjmu žádostí o dotaci, kdy bylo zaregistrováno 101 žádostí o podporu v celkové částce 239 mil. Kč (8 863 tis. EUR). Projekty tohoto kola budou schvalovány až v roce 2019.

V rámci prioritní oblasti 6A byl stanoven cílový ukazatel pro rok 2023 T20: pracovní místa vytvořená v rámci podpořených projektů na 1 100 pracovních míst, přičemž k 31. 12. 2018 bylo vytvořeno 96 pracovních míst.

Celkové platby v prioritní oblasti 6A dosáhly **8 029** tis. EUR včetně závazků ze starého programového období.

Prioritní oblast 6B Posílení místního rozvoje ve venkovských oblastech

V rámci prioritní oblasti 6B jsou implementována následující opatření/operace: **opatření 19 LEADER/operace 19.2.1 Podpora provádění operací v rámci strategie komunitně vedeného místního rozvoje a operace 19.3.1 Příprava a provádění činností spolupráce místní akční skupiny.**

Operace 19.2.1

V rámci úspěšně schválených strategií komunitně vedeného místního rozvoje (SCLLD) bylo k 31. 12. 2018 vyhlášeno celkem 304 výzev na předkládání projektů, přičemž v roce 2018 vyhlásily Místní akční skupiny celkem 216 výzev k předkládání projektů.

Zaregistrováno bylo doposud 4 751 žádostí v celkové částce 2 272 mil. Kč. K 31. 12. 2018 bylo uzavřeno 1 980 Dohod v celkové částce 781 mil. Kč (30 mil. EUR), realizováno a proplaceno bylo 600 projektů a výše podpory v rámci operace 19.2.1 dosáhla 261 mil. Kč (10 mil. EUR).

Operace 19.3.1

K 31. 12. 2018 bylo zaregistrováno 9 žádostí v celkové částce 6 569 tis. Kč. Z těchto 9 žádostí bylo k 31. 12. 2018 schváleno k podpoře 5 projektů (s žadateli byla do konce roku rovněž podepsána Dohoda).

Celkový objem prostředků ve schválených projektech činí 3 754 tis. Kč (145 tis. EUR).

V rámci prioritní oblasti 6B byl stanoven cílový ukazatel pro rok 2023 T23: pracovní místa vytvořená v rámci podpořených projektů (Leader) na 750 pracovních míst, přičemž k 31. 12. 2018 bylo vytvořeno celkem 130 nových pracovních míst. Indikátor je tedy naplněn na 17,33 %.

Cílová hodnota ukazatele T21: podíl venkovské populace pokryté strategiemi místního rozvoje stanovená na 66,51 % je již dosažena. K 31. 12. 2018 bylo dosaženo hodnoty 76,39 %, tzn. cíl je plněn na 114,85 %.

Celkové platby v prioritní oblasti 6B dosáhly 10 126 tis. EUR.

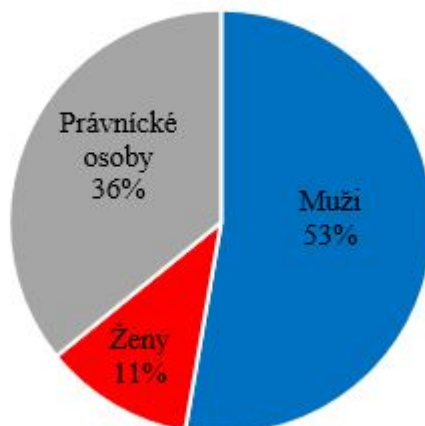
PŘEHLED ČERPÁNÍ PRV 2014 – 2020 K 31. 12. 2018 (EZFRV, EUR)

Zdroj: European Commission DG AGRI, Annual Implementation Report 2018

Graf 1 (1c) - Přehled čerpání PRV 2014-2020

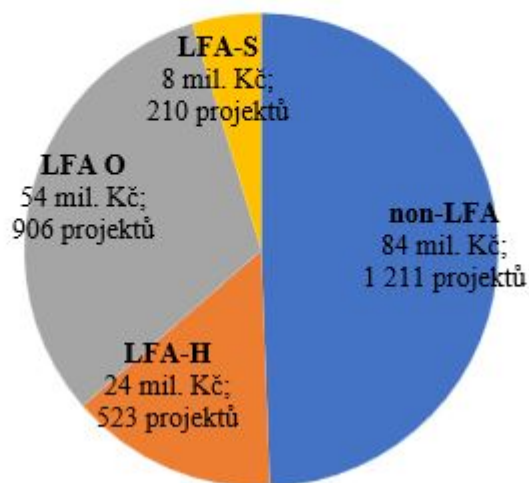
Žadatelé operace 4.1.1 - Porovnání fyzických a právnických osob

Graf 2 (1c) - 4.1.1 FO x PO

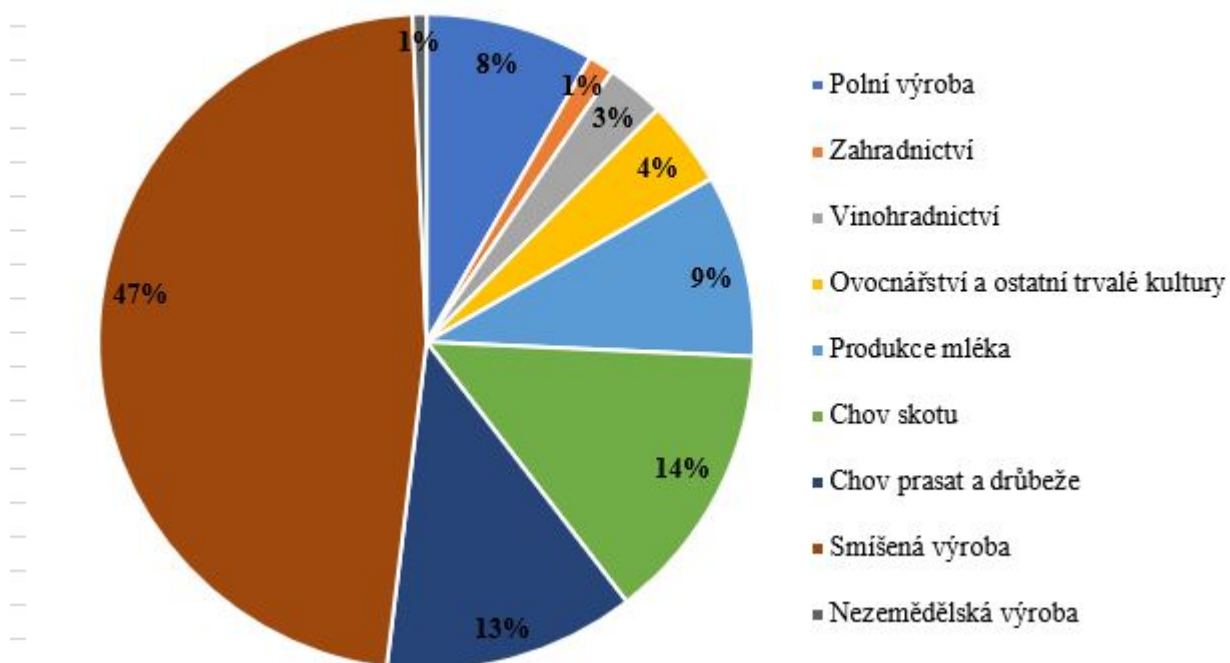
Operace 4.1.1

Rozložení investic v oblastech s přírodním znevýhodněním a mimo ně
(dle sídla podniku)

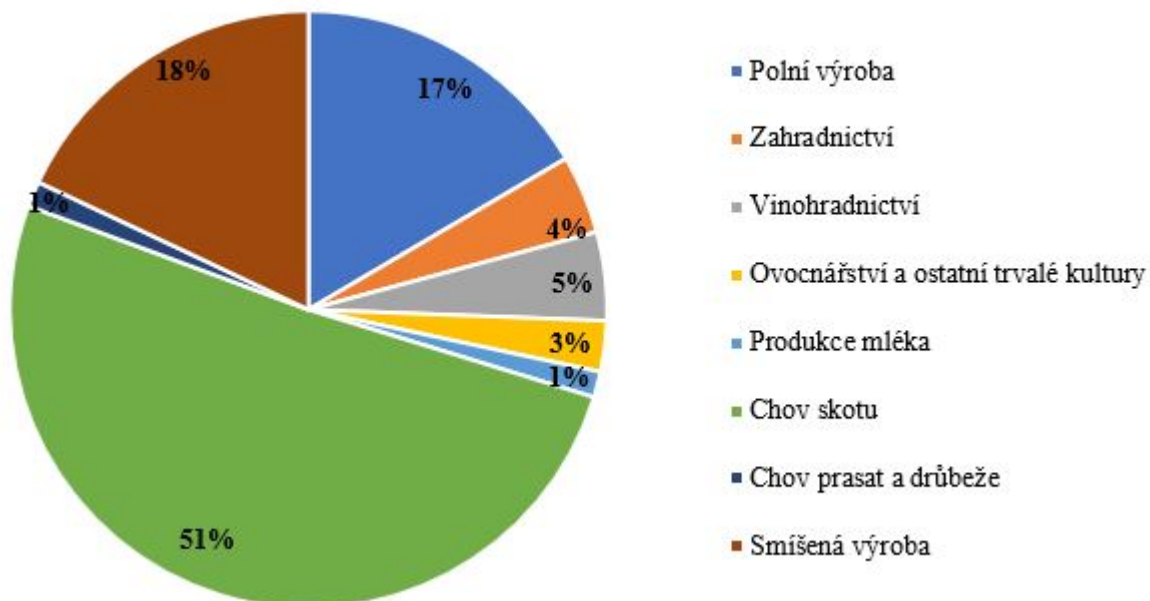
Graf 3 (1c) - 4.1.1 Rozložení investic v oblastech LFA a mimo ně

Operace 4.1.1 dle výrobního zameření (objem dotace)

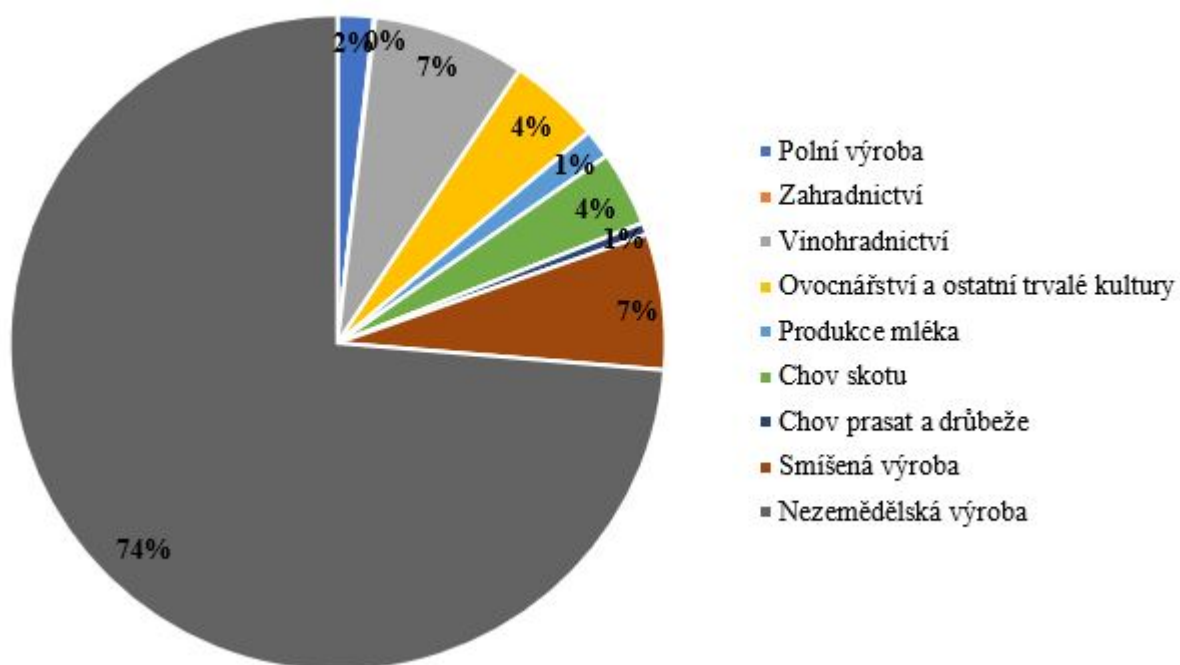
Graf 4 (1c) - 4.1.1 výrobní zameření - objem dotace

Operace 6.1.1 dle výrobního zameření (objem dotace)

Graf 5 (1c) - 6.1.1 výrobní zaměření - objem dotace

Operace 4.2.1 dle výrobního zameření (objem dotace)

Graf 6 (1c) - 4.2.1 výrobní zaměření - objem dotace

1.d) Klíčové informace týkající se dosažených výsledků s ohledem na milníky stanovené ve výkonnostním rámci na základě tabulky F

Výkonnostní rámec PRV zahrnuje jednak ukazatele společné a dále tři ukazatele specifické, lépe

odpovídající struktura operací PRV pro danou prioritu.

V rámci priority P2 jsou průběžně bez problému plněny jak věcný ukazatel Počet podpořených zemědělských podniků (na investice v operaci 4.1.1 a podporu podnikatelských plánů v 6.1.1), tak finanční ukazatel. Milník pro věcný ukazatel je k 31. 12. 2018 splněn na 313 %, dosahuje hodnoty 3 644 podpořených podniků, a to zejména díky skutečnosti, že operace 4.1.1 a 6.1.1 byly spouštěny jako první a s nadprůměrnou alokací v prvních letech. Finanční milník pro rok 2018 byl rovněž dosažen bez problému. Platby pro prioritu 2 dosahují k 31. 12. 2018 251 mil. EUR celkových veřejných výdajů, tj. milník je aktuálně naplněn na 229 %.

V rámci priority P3 je bezproblémově plněn finanční ukazatel. Podle stavu plateb k 31. 12. 2018 (130 mil. EUR) je milník naplněn ze 175 %. Úspěšné plnění je zejména díky operaci 4.2.1 a jejímu spuštění již v roce 2015 a dále pravidelným ročním platbám za nárokové opatření 14. Průběžně je plněn věcný ukazatel Počet podpořených operací na investice do zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů, který je pro ČR specifický. Stanovená hodnota milníků ve výši 165 podpořených operací, byla překročena téměř třikrát. V rámci 5. modifikace PRV, které byla schválena ze strany EK 11. 12. 2018 byl do výkonnostního rámce doplněn dodatečně nový indikátor pro prioritu P3, tak aby byla splněna podmínka prováděcího nařízení Komise (EU) č. 215/2014, která stanoví, že ukazatelé výstupů a klíčové prováděcí kroky stanovené ve výkonnostním rámci odpovídají více než 50 % finančního přídelu na prioritu. Indikátor pro PO 3A Počet podniků účastnících se podpořených režimů (krátké dodavatelské řetězce) (O.9) – byl označen v SFC "bez aplikace" a nahrazen vhodnějším indikátorem "Počet podpořených žádostí v rámci plateb zajišťujících dobré podmínky zvířat" s hodnotou milníku pro rok 2018 2 352 žádostí. K 31. 12. 2018 bylo pro tento ukazatel dosaženo hodnoty 2 408, což představuje 102 % ze stanoveného milníku.

V rámci priority P4 je bezproblémově splněn finanční milník. Platby v rámci priority P4 dosáhly absolutní hodnoty 1 205 mil. EUR celkových veřejných výdajů, což představuje cca 115 % ze stanoveného milníku. Ukazatel Zemědělská půda pod závazkem obhospodařování přispívající k biologické rozmanitosti, lepšímu hospodaření s vodou a lepšímu hospodaření s půdou a předcházení erozi půdy" dosahuje k 31. 12. 2018 reálné hodnoty 1 209 597 ha a stanovený milník pro rok 2018 je tedy naplněn ze 112 %. Vykazovaná hodnota ve výši 2 821 786,41 ha v tabulce F zahrnuje násobné započítávání hektarů starých závazků v rámci jednotlivých titulů opatření za předchozí roky. Snížením skutečně dosažené hodnoty tohoto ukazatele však nedojde k ohrožení naplnění stanoveného milníku pro rok 2018.

V rámci priority P5 dosáhly platby absolutní hodnoty 4 926 200 EUR a finanční milník je plněn na cca 82 %. V rámci 5. modifikace PRV a návazně i 6. modifikace došlo ke změně rozpočtu pro prioritu 5 a tedy i cílové hodnoty i milníku pro daný ukazatel. Důvodem byla změna strategie v podpoře bioplynových stanic a relokace rozpočtu pro operaci 6.4.3. Rozdíly v dosažené absolutní hodnotě v rámci priority P5 a vykazované hodnotě v tabulce F jsou způsobeny násobným započtením celkových veřejných výdajů v jednotlivých letech na Zalesňování zemědělské půdy a Péči a náhradu včetně starých závazků. Na zalesnění zemědělské půdy bylo celkem vyplaceno cca 304 tis. EUR a na Péči a náhradu cca 4 250 tis. EUR. Věcným ukazatelem pro prioritu 5 je výměra zemědělské půdy pod závazkem obhospodařování podporujícím pohlcování/ukládání uhlíku (ha) (prioritní oblast 5E - operace 8.1.1). Vzhledem k nízkému zájmu ze strany žadatelů o nevratnou změnu kultury v oblastech definovaných jako "vhodné k zalesnění" nebylo možné milník naplnit. Ze strany ŘO jsou plánovány další podpůrné aktivity k zajištění plnění cílů v této oblasti. Ze strany nezávislého hodnotitele byl identifikován významný a pozitivní příspěvek operací 10.1.5 a 10.1.8 k sekvestraci uhlíku a naplňování tohoto ukazatele. Hodnoty sekvestrovaného uhlíku, kterých bylo dosaženo v rámci závazků na zatravnění zemědělské půdy, dosahují ekvivalentu hodnoty sekvestrovaného uhlíku při zalesnění plochy o výměře cca 4 255 ha. Při započítání této plochy by tedy plnění indikátoru dosahovalo 4 395 ha, tedy cca 440 % cílové hodnoty. Dalším relevantním věcným ukazatelem je Počet investic do výroby

energie z obnovitelných zdrojů (naplňovaný operace 6.4.3). Aktuální stav plnění je 6 projektů nulový, což představuje 75 % plnění milníku.

V rámci priority P6 byly stanoveny následující tři ukazatele. Ukazatel Celkové veřejné výdaje na P6 má definovaný milník pro rok 2018 ve výši 14 mil. EUR. Platby celkových veřejných výdajů dosáhly v roce 2018 18 mil. EUR a milník je tedy naplněn. Věcný ukazatel **Velikost populace, kterou pokrývají MAS** má definovaný cíl pro rok 2023 i milník pro rok 2018 ve výši 5 300 000 již splněn. Aktuální populace na území MAS dosahuje více než 6 milionů obyvatel. Specifický věcný ukazatel Počet operací rámci investic do nezemědělských činností je k 31.12.2018 splněn na cca 77 %, realizováno bylo 148 projektů.

1.e) Jiný prvek specifický pro program rozvoje venkova [nepovinné]

není relevantní

1.f) Případně přínos k makroregionálním strategiím a strategiím pro pobřežní oblasti

Jak stanoví nařízení (EU) č. 1303/2013, čl. 27 odst. 3 týkající se obsahu programů, čl. 96 odst. 3 písm. e) týkající se obsahu, přijetí a změny operačních programů v rámci cíle Investice pro růst a zaměstnanost, čl. 111 odst. 3, odst. 4 písm. d) týkající se prováděcí zprávy pro cíl Investice pro růst a zaměstnanost a příloha 1 oddíl 7.3 týkající se příspěvku hlavních programů k makroregionálním strategiím a strategiím pro přímořské oblasti, má tento program přínos ke strategiím pro makroregiony a/nebo přímořské oblasti:

- Strategie EU pro region Baltského moře (EUSBSR)
- Strategie EU pro Podunají (EUSDR)
- Strategie EU pro jadransko-jónský region (EUSAIR)
- Strategie EU pro alpský region (EUSALP)
- Strategie pro přímořské oblasti Atlantského oceánu (ATLSBS)

1.g) Kurz měny použitý pro přepočet částek zobrazených ve výroční zprávě o provádění (země mimo eurozónu)

Pro žádosti podané v roce 2018 byly sazby dotace přepočítány směnným kurzem 25,724 CZK/EUR.

2. POKROK PŘI PROVÁDĚNÍ PLÁNU HODNOCENÍ.

2.a) Popis případných úprav plánu hodnocení v rámci programu rozvoje venkova během roku a jejich odůvodnění

V roce 2018 nebyl upravován plán hodnocení v rámci programového dokumentu (kapitola 9).

Pro konkrétní aktivity hodnocení PRV byl pro rok 2018 vypracován Roční prováděcí plán 2018.

2.b) Popis hodnotících činností, jež byly provedeny v průběhu roku (ve vztahu k oddílu 3 plánu hodnocení)

Organizace hodnocení

Na úrovni PRV je ustanovena evaluační jednotka (dále jen „EJ PRV“), která průřezově zahrnuje pracovníky odborů 14110 a 14130 (resp. pracovníky oddělení obecné strategie, analýz, monitoringu a hodnocení Řídícího orgánu PRV a oddělení monitoringu a hodnocení environmentálních podpor PRV). Činností EJ PRV je zejména koordinace a provádění evaluační činnosti, zpracování, aktualizace a naplňování hodnotícího plánu PRV (kapitola 9 programového dokumentu), zajištění zpracování ročních prováděcích plánů hodnocení PRV jejich aktualizace a naplňování. V rámci Celostátní sítě pro venkov funguje Tematická pracovní skupina pro monitoring a hodnocení PRV (dále jen „TPS PRV“) tvořená zástupci řídicího orgánu PRV, SZIF, UZEI, odbornými útvary MZe.

Pro nezávislé hodnocení v průběhu programového období včetně ex-post hodnocení byla uzavřena smlouva s vybraným hodnotitelem - konsorcium společností Naviga 4 s.r.o. a Evaluation Advisory CEs.r.o. - v říjnu 2016.

Pro relevantní kalendářní rok je zpracováván jako rámcový plán evaluačních aktivit prováděných či zajišťovaných evaluační jednotkou Řídícího orgánu Roční prováděcí plán. Cílem plánu hodnocení je zajistit provádění dostatečných a vhodných hodnotících činností a zajištění dostatečných zdrojů.

Plán hodnotících aktivit pro rok 2019 byl prezentován a diskutován v rámci tematické pracovní skupiny 19. října 2018 a následně prezentován 28. listopadu 2018 Monitorovacímu výboru PRV.

Hodnotící činnosti prováděné v roce 2018

Externě prováděné činnosti zajišťované hodnotitelem

V roce 2018 byly odevzdány dvě zprávy z průběžného hodnocení (zpracovány s daty dostupnými k 31. 12. 2017 a s daty k 30. 6. 2018).

Zprávy o hodnocení zahrnují finanční a věcný pokrok realizace PRV a vyhodnocují je v rámci odpovědí na společné a specifické evaluační otázky. Z podzimní průběžné zprávy vyplynulo doporučení převést prostředky z opatření M02 do opatření M01. ŘO PRV toto doporučení zahrnul do 5. modifikace PRV, která byla schválena v prosinci 2018. Na základě výsledků provedených analýz byla formulována doporučení pro zlepšení implementace některých managementů AEKO a EZ, jejichž naplňování prozatím není dostatečné. Dále byla formulována některá metodologická doporučení pro další postup hodnocení dopadu plošných

opatření na cíle programu a doporučení směřována na revizi některých indikátorů a alokací. Trvá doporučení převést vyčleněné prostředky z operace 16.6.1 do operací spolupráce, v nichž byl zaznamenán nejvyšší zájem.

Další hodnotící činnosti zajišťované hodnotitelem pro rok 2018 představovaly spolupráci na přípravě Evaluačního plánu PRV na rok 2019 – roční prováděcí plán včetně nastavení organizace hodnocení v rámci řídicího orgánu PRV.

Co se týká plnění aktivit plánovaných na rok 2018, tak dle povahy provedení byly aktivity prováděny buď interně (evaluační jednotkou PRV) nebo externě v rámci zakázky pro průběžné hodnocení PRV (viz výše zmíněné průběžné zprávy o hodnocení), případně v rámci dílčích specifických zakázek.

Externě prováděné hodnotící činnosti (zajišťované ad hoc – specifické činnosti)

V roce 2018 byly realizovány v rámci specifických zakázek tyto dílčí monitorovací aktivity:

1. Vyhodnocení dopadů zalesnění zemědělské půdy na půdu samotnou, půdy v blízkém okolí a na krajinu jako funkční celek, který je podporou výsadeb dřevin a změnou kultury ovlivněn. Vyhodnocení modelové lokality z pohledu sekvestrace uhlíku, retence vody a dalších mimoprodukčních funkcí půdy.
2. V rámci projektu “Zpracování indikátorů ptáků zemědělské krajiny (IPZK) pro 4 roky (2017 až 2020)”, vytvořeného podle metodiky vyvinuté v rámci programu Celoevropského monitoringu běžných druhů ptáků vyžadujícího data z celostátního sčítání ptáků standardní metodou, byl vyhodnocen rok 2018. Výsledkem projektu je zjištění o dlouhodobém snižování trendu negativního vlivu hospodaření na zemědělské půdě.
3. Monitoring a vyhodnocení biodiverzity na lokalitách s opatřením „Ochrana Čejky chocholaté“ realizovaného v rámci PRV 2014-2020 a na plochách, které nejsou dotačně podpořeny tímto opatřením.
4. Zhodnocení dopadů ekologického zemědělství a integrované produkce vůči klasickému konvenčnímu hospodaření z hlediska biologické aktivity v půdě a omezení vodní eroze v podmínkách České republiky na vybraných lokalitách. Výstupem každého dílčího plnění je zvlášť zpráva za rok 2018 (terénní šetření, zhodnocení) a zvlášť zpráva za rok 2019 (strukturní analýzy).
5. Hodnocení neproduktivních funkcí lesů u environmentálních opatření PRV za období 2014-2020 dle metodiky zpracované v roce 2017.

Činnosti zajišťované ÚZEI v rámci tematických úkolů

1. Podpora hodnocení a řízení opatření “Dobré životní podmínky zvířat” pro PRV 2015-2020
2. Podpora opatření pro životní prostředí PRV 2014-2020
3. Problematika podpor v oblastech s přírodními či jinými znevýhodněními (ANC)
4. Rozvoj systému pro hodnocení vlivu PRV na období 2014-2020
5. Zjištění hodnoty monitorovacích indikátorů Hrubá přidaná hodnota podniku, Výkony a Hodnota zemědělské produkce v přepočtu na plný ekvivalent pracovní síly (RPJ) pro účely monitoringu a

hodnocení Programu rozvoje venkova za rok 2018

6. Zajištění podpůrných podkladů pro hodnocení projektů v rámci Cost benefit analýzy pro projekty Programu rozvoje venkova na období 2014-2020
7. Hodnocení ekonomických dopadů přijetí Pařížské dohody v oblasti snižování emisí skleníkových plynů na zemědělství ČR.
8. Podpora projektových (diverzifikačních) opatření PRV 2014-2020
9. Zpracování podkladů pro předběžnou analýzu zavedení finančních nástrojů v sektoru zemědělství

Výstupy z uvedených projektů byly po jejich ukončení v roce 2018 využity v rámci průběžného hodnocení (zpracováno v rámci jarní hodnotící zprávy 2019).

2.c) Popis činností, které byly provedeny v souvislosti s poskytováním a správou údajů (ve vztahu k oddílu 4 plánu hodnocení)

Sběr dat k zajištění vyhodnocení programu obecně probíhá z několika zdrojů v závislosti na typu opatření.

Primárními zdroji dat jsou údaje získané z jednotné žádosti na plochu pro plošná opatření, žádostí o dotaci, žádostí o platbu, resp. monitorovacích listů pro projektová opatření. Doplněná jsou data pro kontextové ukazatele z ČSÚ, Eurostatu či jiných specifických databází. Samostatnou skupinou jsou data z cílených monitoringů provádění jednotlivých opatření / operací / managementů plošných opatření zacílených na zajištění dat pro hodnocení dopadů poskytovaných podpor.

Údaje pro projektová opatření vyplňují příjemci dotace před zahájením realizace projektu (v žádostech o dotaci) a po jeho ukončení (v žádostech o platbu) a jsou průběžně vkládány do informačního systému platební agentury pro administraci a sledování PRV. Ten pak na základě takto získaných dat umožňuje generovat podklady pro závazné monitorovací tabulky výstupů stanovené vodítky Komise, které jsou nedílnou součástí výroční zprávy. Nad rámec zmíněných formulářů žádostí jsou ukazatele o realizovaných projektech sbírány po dobu udržitelnosti projektu v monitorovacích listech. Stejným způsobem eviduje systém platební agentury podklady z jednotné žádosti, kdy žadatel v žádosti o dotaci uvádí opatření a management (výměru obhospodařované plochy), v rámci kterého žádá o podporu. Na základě toho jsou pro potřeby dalšího hodnocení dostupné podklady o regionálním rozložení jednotlivých poskytovaných podpor (včetně výše směřované finanční podpory).

Ve spolupráci se SAP SZIF byl připraven a testován nový operativní reporting dat z žádostí o platbu v IS SZIF.

Sekundární data budou získávána v rámci evaluačního projektu šetřením u podpořených či nepodpořených subjektů, vzdělávacích a výzkumných institucí, apod. Informace budou získávány formou terénních šetření (dotazníkovým šetřením, řízenými rozhovory, apod.).

2.d) Seznam dokončených hodnocení, včetně odkazů na internetové stránky, na nichž byla hodnocení zveřejněna

Vydavatel/editor	MZe
Autor/autoři	kolektiv odboru Řídicí orgán PRV, odboru environmentálních podpor PRV, Naviga 4 s.r.o. a Evaluation Advisory CE s.r.o.
Název	Výroční zpráva o provádění 2017
Shrnutí	<p>VZ o provádění PRV v roce 2018 zahrnuje informace o aktivitách prováděných v roce 2017 a kumulativní data od počátku programového období. Aktuální stav čerpání k 31. 12. 2017 dosahuje za PRV 680 mil. EUR (cca 18 mld. Kč), tj. 31% hlavní alokace rozpočtu EZFRV (po odečtení výkonnostní rezervy). Vzhledem k výši průběžných plateb i částce za předběžné platby (69 mil. EUR) je tak splněno pravidlo n+3 pro rok 2018.</p> <p>Jak vyplývá z nařízení EU č. 1303/2013, čl. 50, tak VZ o provádění 2017 měla popisovat a zároveň analyzovat klíčové informace o provádění programu a jeho priorit, co se týče finančních údajů, společných ukazatelů a specifických ukazatelů a vyčíslených cílových hodnot, včetně případných změn hodnoty ukazatelů výsledků a zároveň milníků vymezených ve výkonostním rámci. VZ rovněž měla obsahovat informace o pokroku při dosahování cílů programu a zároveň uvedla opatření přijatá ke splnění předběžných podmínek.</p>
Adresa URL	http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/program-rozvoje-venkova-na-obdobi-2014/hodnoceni-a-monitoring/vyrocní-zpravy/vyrocní-zprava-za-rok-2017-soubor.html

Vydavatel/editor	MZe
Autor/autoři	Naviga 4 s.r.o. a Evaluation Advisory CE s.r.o.
Název	Průběžná zpráva o hodnocení PRV – září 2018
Shrnutí	Průběžné hodnocení za 1. pololetí 2018 je celkově pátým výstupem projektu Hodnocení Programu rozvoje venkova na období 2014-2020. Zpráva shrnuje finanční a věcný pokrok realizace PRV k 30. 6. 2018 a vyhodnocuje jej v rámci odpovědí na společné a specifické evaluační otázky.
Adresa URL	http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/program-rozvoje-venkova-na-obdobi-2014/hodnoceni-a-monitoring/hodnoceni/prubezna-zprava-o-hodnoceni-prv-zari-1.html

2.e) Shrnutí dokončených hodnocení se zaměřením na zjištění z hodnocení

V září 2018 byla odevzdána **4. zpráva průběžného hodnocení PRV 2014-2020**. Zpráva shrnuje finanční a věcný pokrok realizace PRV k 30. 6. 2018 a vyhodnocuje jej v rámci odpovědí na společné a specifické evaluační otázky.

Z hodnocení vyplývá doporučení převést finanční prostředky z opatření M02 do opatření M01. ŘO PRV toto doporučení zahrnul do 5. modifikace PRV, která byla schválena v prosinci 2018. Na základě výsledků provedených analýz byla formulována doporučení pro zlepšení implementace některých managementů AEKO a EZ, jejichž naplňování prozatím není dostatečné. Dále byla formulována některá metodologická doporučení pro další postup hodnocení dopadu plošných opatření na cíle programu a doporučení směřována na revizi některých indikátorů a alokací. Trvá doporučení převést vyčleněné prostředky z operace 16.6.1 do operací spolupráce, v nichž byl zaznamenán nejvyšší zájem.

Byl zaznamenán nárůst v počtu závazkovaných i proplacených projektů u většiny projektových operací. Zvyšování počtu závazkovaných i proplacených projektů se odráží i v postupujícím plnění hodnot výstupových ukazatelů. U operace 4.1.1 s nejvyšší alokací v rámci projektových opatření došlo oproti minule hodnocenému (k 31. 12.2017) období k téměř dvojnásobnému nárůstu počtu proplacených projektů, u operace 4.2.1 k téměř 60 % nárůstu.

Obdobně jako v minulém hodnoceném období (k 31. 12. 2017), byl zaznamenán nejvyšší věcný pokrok u projektových operací 4.1.1 Investice do zemědělských podniků, 8.6.2 Technické vybavení dřevozpracujících provozoven a 6.1.1 Zahájení činnosti mladých zemědělců. U těchto operací byla zaznamenána i nejvyšší míra čerpání dotace vůči dané alokaci.

Nízký implementační pokrok k 30. 6. 2018 vykazují počty účastníků na vzdělávacích akcích (1.1.1) s výjimkou prioritní oblasti 2B, kde již byla překročena cílová hodnota počtu účastníků. U ostatních prioritních oblastí je plnění cílového počtu účastníků pomalé.

K 30. 6. 2018 nebyly předloženy projekty v následujících operacích: 2.1.1 Poradenství, 6.4.3 záměr b) Výstavba a modernizace bioplynové stanice, a 16.6.1 Horizontální a vertikální spolupráce při udržitelném zajišťování biomasy pro výrobu energie a v průmyslových procesech. Vzhledem k této situaci ŘO navrhl převedení prostředků z operace 2.1.1 pod opatření M01 a zrušení záměru b) v operaci 6.4.3.

Celková plocha podpořená v rámci AEKO (M10) stále přesahuje stanovenou cílovou hodnotu přibližně o 10 %. V opatření M11 je cílová hodnota celkové podpořené plochy plněna ze 107 %. Cílová hodnota počtu podpořených subjektů v opatření M14 je naplněná aktuálními závazky ze 59,6 %. Závazky uzavřené v roce 2018 vykazují setrvalý stav, jejich hodnoty jsou podobné jako závazky uzavřené v předchozích letech nebo mírně stoupající.

V roce 2018 došlo k novému vymezení oblastí s přírodním znevýhodněním (ANC), které nahrazují původní méně příznivé oblasti (LFA). V důsledku tohoto nového vymezení došlo také k úpravě opatření M13, včetně cílových hodnot jednotlivých indikátorů. Implementace opatření M13 probíhá dle očekávání a cílové hodnoty podpořené plochy jsou, stejně jako v minulosti v případě ploch LFA, plněny stále na 100 % či mírně překročeny.

Vzhledem k posunu termínu přijímání prvních žádostí pro projektová opatření je k dispozici pro hodnocení některých efektů PRV stále nízký počet dat, a hodnocení je tím ovlivněno. Odpovědi na evaluační otázky se snažil hodnotitel formulovat tam, kde to bylo možné s ohledem na dostupná data (např. ještě nejsou dostupná potřebná data z monitorovacích listů pro vyhodnocení některých ekonomických a

environmentálních ukazatelů).

Z důvodu omezeného množství dat lze v současné době pouze indikativně hodnotit příspěvek PRV k PO 5A, 5B, 5C, 5D.

Implementace stěžejního opatření 4.1.1 přispívajícího ke zlepšení hospodářské výkonnosti podpořených zemědělských podniků pokračuje bez problémů.

Závazkové projekty u potravinářských podniků již přesahují cílovou hodnotu pro počet podpořených potravinářských podniků, počet podniků nově zpracovávající vlastní produkty (proplaceno) dosahuje 50 % cílového počtu. Lze tak očekávat pozitivní vliv intervence PRV.

Hodnocení v rámci environmentálních opatření se v této fázi evaluace zaměřilo na vybraná dílčí témata ve vztahu k naplňování relevantních prioritních oblastí (3A (EO6b), 4A, 4B, 4C, 5E). Bylo zpracováno prostorové vyjádření míry zájmu o jednotlivé managementy Agroenvironmentálně-klimatického opatření (M10) i Ekologického zemědělství (M11), včetně mapových výstupů.

Dále bylo analyzováno, jaký dopad má změna kategorizace pro oblasti s přírodním či jiným znevýhodněním (LFA / ANC) na hospodaření na plochách, které nově do této kategorie nespádají a buďto čerpají postupně se snižující podporu nebo nově nejsou způsobilé k žádné podpoře. Výsledkem analýzy je zjištění, že žádná významná změna v hospodaření se prozatím neodehrála.

Podrobně byla analyzována lesnická plošná opatření (8.1.1 a M15) z pohledu charakteristik území, která vstoupila do závazků.

2.f) Popis provedených komunikačních činností v souvislosti se zveřejněním zjištění z hodnocení (ve vztahu k oddílu 6 plánu hodnocení)

Uvede se odkaz na plán hodnocení a popíší se případné problémy, které se během provádění vyskytly, společně s přijatými nebo navrhovanými řešeními.

Datum/období	01/01/2018 - 31/12/2018
Název komunikační činnosti/akce a téma projednávaného/šířeného zjištění z hodnocení	Výstupy hodnocení jsou prezentovány na jednáních TPS, MV PRV a zveřejněny na webu MZe – www.eagri.cz
Obecný pořadatel činnosti/akce	Ministerstvo zemědělství
Použité informační kanály / použitý formát	Webové stránky MZe – www.eagri.cz Jednání TPS Komunikace s EK – koordinace modifikací programu Interní komunikace v rámci MZe (policy maker)
Typ cílové skupiny	Členové TPS: Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo pro místní rozvoj, Ministerstvo životního prostředí, Min. průmyslu a obchodu, Státní zemědělský intervenční fond, Ústav zeměděl. ekonomiky a informací, Národní

	síť místních akčních skupin
Přibližný počet informovaných zúčastněných stran	1246
Adresa URL	http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/program-rozvoje-venkova-na-obdobi-2014/hodnoceni-a-monitoring/

2.g) Popis opatření přijatých v návaznosti na výsledky hodnocení (ve vztahu k oddílu 6 plánu hodnocení)

Uvede se odkaz na plán hodnocení a popíše se případné problémy, které se během provádění vyskytly, společně s přijatými nebo navrhovanými řešeními.

Výsledek hodnocení pro následná opatření (popište zjištění a uveďte zdroj v závorkách)	CEQ15-5E - Z: Implementace operace 8.1.1 nadále zůstává na velmi nízké úrovni a tempo pokroku implementace je velmi nízké (oproti předchozí evaluační zprávě pouze o cca 2 p. b.). Pravděpodobně proto nelze očekávat výraznější posun v plnění cílů operace. (zdroj: 4. průběžná zpráva o hodnocení PRV – zjištění externího hodnotitele)
Následná opatření provedena	D: Zvážit přehodnocení cílů a potenciálu možností zalesňování zemědělských půd za stávajícího režimu, a to s ohledem k plnění NAP adaptace na změnu klimatu a využívání podpory ze strany vlastníků pozemků. Příp. podpořit ty typy hospodaření, které budou naplňovat cíle státní lesnické politiky, a bude po nich poptávka. S ohledem na závažnost příčin nízkého zájmu žadatelů o zalesňování v rámci operace 8.1.1 podrobně analyzovat důvody, proč nebude cílová hodnota dosažena. O: Za účelem zvýšení absorpční kapacity bude ŘO kromě revize vhodnosti kritérií způsobilostí i nadále pokračovat ve zvýšení informovanosti žadatelů (informační materiály, školení, publikování zpřesňujících zpráv, el. podávání žádostí, atd. V rámci hodnocení bude prověřeno do jaké míry lze vyjádřit ekvivalent hodnoty tohoto indikátoru dalšími realizovanými operacemi, které přispívají k pohlcování a ukládání uhlíku (zatravnění).
Orgán odpovědný za následná opatření	Řídicí orgán

Výsledek hodnocení pro následná opatření (popište zjištění a uveďte zdroj v závorkách)	CEQ04b-2A Pokrok v realizaci mírný. Vzrostlo naplnění cíl. hodnot u věc. indikátorů, s výjim. vodohospodář. opatření, pouze o několik % bodů. Hodnoty u závazkových projektů, s výjim. vodohospodář. a plošných opatření zůstávají nízké. V 1. 1/2 2018 byl zachován trend počtu předkládaných žádostí, jejichž množství vzrostlo. Pokud tento trend bude pokračovat, lze očekávat naplnění cíl. hodnot u objemu věř. prostředků a věc. indik. U ekolog. a protieroz. opatření je naplnění cíl. hodnoty ohroženo.
Následná opatření provedena	D: Sledovat průběh předkládání žádostí v 2.1/2 2018 s ohledem na prezentované hodnoty věcných indikátorů a jejich naplňování vůči cíl. hodnotě. Při nízkých hodnotách naplnění na konci 2018 zvážit revizi cíl. hodnot u věcných indikátorů s nejnižším implementačním pokrokem. Posílit důraz na podporu projektů, které přispějí k ekologickým a protierozním opatřením. O: Konzultováno s SPÚ. S ohledem na dlouhodobé sucho předpoklad většího počtu projektů zaměřených na suchu a protierozní opatření.
Orgán odpovědný za následná opatření	Řídicí orgán

Výsledek hodnocení pro následná opatření (popište zjištění a uveďte zdroj v závorkách)	CEQ13-5C V opatření 6.4.3 je zatím implementační pokrok na nízké úrovni. Byl tedy zrušen záměr b) Podpora bioplynových stanic a záměr a) z operace 6.4.3 byl převeden do operace 6.4.1 pod novým záměrem c). Z2 Nebyl registrován projekt v operaci 16.6.1. (zdroj: 4. průběžná zpráva o hodnocení PRV – zjištění externího hodnotitele)
Následná opatření provedena	D: Sledovat implementační pokrok kombinovaně v operaci 6.4.3 záměru a) a v operaci 6.4.1 záměru c). Pokud přetrvá nezájem či bude nízký zájem o tuto operaci i v dalším kole výzvy v operaci 16.6.1, přesunout část alokovaných finančních prostředků na 16.6.1 do operací „spolupráce“ s vyšší absorpční kapacitou. O: Vyřešeno v rámci 6. modifikace.
Orgán odpovědný za následná opatření	Řídicí orgán

Výsledek hodnocení pro následná opatření (popište zjištění a uveďte zdroj v závorkách)	CEQ05c-2C Implementační pokrok v čerpání prostředků neodpovídá věcnému pokroku vyjádřenému indikátorem hustoty lesních cest (94310 - Zlepšení struktury lesních cest) Z2 Realizované projekty nepřispívají k budování nových lesních cest a zvyšování hustoty lesních cest v zamýšlené míře. (zdroj: 4. průběžná zpráva o hodnocení PRV – zjištění externího hodnotitele)
Následná opatření provedena	D: Provést zhodnocení a případnou revizi podmínek pro čerpání v operaci 4.3.2 s cílem upřednostnit projekty, které výrazněji přispějí k naplňování stanovených cílů pro navýšení délky a hustoty lesních cest. O: V rámci stávajícího období již není plánován další příjem žádostí s ohledem na dočerpání určených finančních prostředků. Pokud by se podařilo zajistit dodatečné finanční prostředky pro nové kolo příjmu žádostí, dojde k upravení preferenčních kritérií tak, aby byly více zvýhodněny projekty s větším příspěvkem pro naplnění stanovených cílů.
Orgán odpovědný za následná opatření	Řídicí orgán

Výsledek hodnocení pro následná opatření (popište zjištění a uveďte zdroj v závorkách)	CEQ08-4A - Z: U některých opatření a titulů M10 a M11 je regionální rozložení pokrytí způsobilé plochy nedostatečné či nulové a to i v regionech s vyšším rozsahem způsobilé plochy (10.1.4.6, 10.1.4.7, 10.1.7, M11 – odplevelení dočasným úhorem). Nedostatečný zájem o vstup do titulu 10.1.6.2. Změna klasifikace ANC oblastí nezpůsobilá změny ve způsobu hospodaření na z.p. v oblastech, které nově do klasifikace ANC nespádají. M15 - výplata závazků pomalá, pokrok v implementaci velmi malý.
Následná opatření provedena	D: Zvýšený aktivní přístup k zemědělcům v regionech s nedostatečným využíváním příslušných titulů AEKO a EZ vč. odstraňování překážek pro vstup do dotačních titulů. Vytvoření aktivit vedoucí k dalšímu rozšiřování titulů 10.1.4.6 a 10.1.4.7. Podporovat příslušné tituly a hledat kroky k jejich většímu rozšíření. Realizace osvětových aktivit v oblastech využívání manag. odplevelení

	dočasným úhorem. Zrychlení procesu administrace žádostí o dotace a posílení informační kampaně o možnostech podpory z M15. O: Došlo k posílení informační kampaně (školení, semináře, metodiky,..). Proběhlo kvalitativní hodnocení nedostatečné využívaných titulů (10.1.4.6, 10.1.4.7) - fokusní skupina. U 10.1.6 došlo v rámci 6. modifikace k zmírnění podmínek pro maximální velikost biopásu na DPB. Výraznější pokrok v implementaci M15 je předpokládán na přelomu roku 2018/2019.
Orgán odpovědný za následná opatření	Řídící orgán

Výsledek hodnocení pro následná opatření (popište zjištění a uveďte zdroj v závorkách)	CEQ06a-3A Lze sledovat pokrok v nárůstu počtu podpořených potravinářských podniků na investice do přidávání hodnoty a v počtu nově zpracovávaných vlastních produktech, který odpovídá fázi implementace PRV. Přetrvává nízký zájem o spolupráci mezi účastníky krátkých dodavatelských řetězců a místních trhů. U všech (8) registrovaných projektů v letech 2016 a 2017 byla ukončena administrace.
Následná opatření provedena	D: Vyhodnotit nastavení podmínek pro operaci 16.4.1 a administrativní náročnost v tomto opatření. O: Podmínky operace 16.4.1 byly v pravidlech pro žadatele upraveny. Cílem je umožnit žádat většímu okruhu žadatelů.
Orgán odpovědný za následná opatření	Řídící orgán

Výsledek hodnocení pro následná opatření (popište zjištění a uveďte zdroj v závorkách)	CEQ02-1B Na základě registrovaných projektů lze usuzovat, že dlouhodobá spolupráce mezi subjekty působícími v zemědělství, potravinářství a výzkumnými a inovačními institucemi bude intervencemi PRV podpořena v míře přesahující plánovanou úroveň. Přetrvává nízký zájem o spolupráci mezi účastníky krátkých dodavatelských řetězců a místních trhů. Nebyl registrován projekt v operaci 16.6.1. (zdroj: 4. průběžná zpráva o hodnocení PRV – zjištění externího hodnotitele)
Následná opatření provedena	Doporučení: Pokud přetrvá nezájem či bude nízký zájem o tuto operaci i v dalším kole výzvy v operaci 16.6.1, přesunout část alokovaných finančních prostředků na 16.6.1 do operací „spolupráce“ s vyšší absorpční kapacitou. Opatření: řešeno v rámci 6.modifikace - rozpočet operace 16.6.1 přesunut do operace 16.2.2.
Orgán odpovědný za následná opatření	Řídící orgán

Výsledek hodnocení pro následná opatření	CEQ10-4C - Z: Malý pokrok v implementaci operace 8.5.1. U ostatních operací s nižšími hodnotami čerpání jsou vykazovány pozitivní trendy. Ohrožení
---	--

(popište zjištění a uved'te zdroj v závorkách)	naplnění cílové hodnoty (počet podpořených příjemců) u operace 8.4.2. Nízký zájem žadatelů o vstup do podopatření 10.1.5, 10.1.8. Dostatečný zájem o využívání M11 a specifických managementů s nejvyšším dopadem na hospodaření s půdou.
Následná opatření provedena	D: Realizace aktivit na podporu absorpce 8.5.1; zvážit přesun části alokace pro 8.5.1 do operací s vyšším pokrokem - 8.4.1 a 8.5.2. U operace 8.4.2 - Revidovat cílovou hodnotu indikátoru v souladu s pokrokem ve finančním čerpání. Posílit zájem o 10.1.5 na způsobilých plochách např. info. žadatelů o významnosti opatření. O: Každoročně probíhá informační kampaň (semináře, metodiky, info. brožury). Každoročně dochází k zvyšování počtu žadatelů i požadovaných fin. prostředků. V říjnu 2019 proběhne další kolo příjmu žádostí na projektová opatření. V rámci přípravy implementace proběhne diskuze ohledně přesunu finančních prostředků. 8.4.2 - V rámci modifikace bude navrženo snížení cílové hodnoty indikátoru (počet podpořených příjemců). Jsou předkládány projekty s vyššími výdaji, než jaké byly plánovány. Věcné cíle jsou plněny. Proběhla revize vhodných ploch pro zatravnění drah soustředěného odtoku.
Orgán odpovědný za následná opatření	Řídící orgán

Výsledek hodnocení pro následná opatření (popište zjištění a uved'te zdroj v závorkách)	CEQ20-TA Implementace podopatření 20.1 nevykazuje na základě provedené analýzy žádné odchylky od cílů stanovených v nařízení. Problematické nastavení cílových hodnot indikátorů, které jsou výrazně překračovány: Počet pracovních míst financovaných z programu, Počet jednání orgánů, pracovních či poradních skupin. Problematické nastavení hodnot indikátorů, které nejsou naplňovány: Nákup materiálu, zboží a služeb potřebných k zajištění implementace programu a Pořízení nového vybavení.
Následná opatření provedena	D: Revize cílových hodnot těchto indikátorů. Revize potřeb a následně případná revize cílových hodnot těchto indikátorů. O: Úpravy monitorovacích indikátorů byly předmětem 5. modifikace.
Orgán odpovědný za následná opatření	Řídící orgán

Výsledek hodnocení pro následná opatření (popište zjištění a uved'te zdroj v závorkách)	CEQ09-4B - Z: Dostatečný zájem o využívání M11 a managementů s nejvyšším dopadem na hospodaření s vodou. Posun implementace u lesnických operací s hl. příspěvkem k hospodaření s vodou (8.4.2) je malý – charakter opatření (mimořádné události). V operaci je vysoký podíl reg. a závaz. projektů – předpoklad posunu v implementaci. Malý pokrok při implementaci operace 8.5.1 - nelze očekávat výrazný posun. Další operace s prozatím nižšími hodnotami čerpání naopak vykazují pozitivní trendy.
Následná opatření	D: Realizovat aktivity na podporu absorpce nedostatečně čerpaných opatření s důrazem na operaci 8.5.1; zvážit přesun části alokace pro operaci 8.5.1 do

provedena	operací s vyšším pokrokem - zejm. 8.4.1 a 8.5.2 u nichž lze předpokládat dosažení alokace po vyhodnocení projektů předložených do 7. kola. O: Každoročně probíhá informační kampaň (semináře, metodiky, info. brožury). Každoročně dochází k zvyšování počtu žadatelů i požadovaných fin. prostředků. V říjnu 2019 proběhne další kolo příjmu žádostí na projektová opatření. V rámci přípravy implementace proběhne diskuze ohledně přesunu finančních prostředků.
Orgán odpovědný za následná opatření	Řídící orgán

3. ZÁLEŽITOSTI, KTERÉ OVLIVŇUJÍ VÝKONNOST PROGRAMU, A PŘIJATÁ OPATŘENÍ

3.a) Popis kroků přijatých k zajištění kvality a účelnosti provádění programu

Popis celkové zodpovědnosti za řízení a kontrolu PRV

V souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1305/2013 o podpoře rozvoje venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV) a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1698/2005 byl v České republice určen Řídící orgán, který je zodpovědný za účinné a správné řízení a provádění PRV. Řídícím orgánem je Ministerstvo zemědělství ČR. V rámci Ministerstva zemědělství se na implementaci opatření PRV podílí zejména odbor řídicí orgán PRV a odbor environmentálních podpor PRV spolu s odbornými útvary.

Na realizaci PRV se podílí Státní zemědělský intervenční fond (dále jen „SZIF“) jako platební agentura akreditovaná v souladu s nařízením Rady (ES) č. 1290/2005 ze dne 21. června 2005 o financování společné zemědělské politiky. Dočasná akreditace byla SZIF udělena rozhodnutím náměstka ministra financí podle článku 7 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1306/2013 a čl. 1 prováděcího nařízení Komise (EU) č. 908/2014 dne 9. září 2015. Následně dne 21. července 2016 bylo náměstkem ministra financí vydáno Rozhodnutí o udělení akreditace Státnímu zemědělskému intervenčnímu fondu jako platební agentuře určené k provádění opatření Společné zemědělské politiky financovaných z Evropského zemědělského záručního fondu a Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova podle čl. 7 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1306/2013 a čl. 1 prováděcího nařízení Komise (EU) č. 908/2014. Platební agentura (PA) provádí administraci a kontrolu žádostí o podporu v rámci opatření PRV a zajišťuje také platby všech opatření PRV.

Činnost SZIF zabezpečuje sedm regionálních odborů na úrovni NUTS 2 (v Praze, Brně, Českých Budějovicích, Hradci Králové, Ústí nad Labem, Olomouci a Opavě) a centrální pracoviště v Praze.

Každý program pro rozvoj venkova by měl být náležitě monitorován monitorovacím výborem. Z tohoto důvodu a v souladu s článkem 47 nařízení EP a Rady (EU) č. 1303/2013 byl zřízen Monitorovací výbor PRV (dále „MV PRV“). Jeho hlavním úkolem je dohlížet na řádnou implementaci PRV. MV PRV proto zejména sleduje naplňování cílů stanovených v programovém dokumentu, včetně naplňování milníků dle výkonnostního rámce. Projednává preferenční kritéria pro jednotlivá opatření PRV či úpravy programového dokumentu. Dále projednává a schvaluje výroční zprávy a účastní se aktivit Celostátní sítě pro venkov. Na svých jednáních je také informován o aktivitách a výstupech ve vztahu k hodnocení PRV.

Statut MV PRV byl schválen jeho předsedou dne 25. června 2015 a Jednací řád MV PRV projednal a schválil MV PRV na svém prvním zasedání dne 23. června 2015 a podepsal předseda MV PRV dne 25. června 2015. MV PRV má celkem 42 hlasujících členů a jsou v něm zastoupeny jak vládní organizace (zejména resorty poskytující doplňkové podpory k PRV), tak i nevládní partnerské organizace. Z nevládních organizací je významné zastoupení zejména zemědělských organizací (Agrární komora ČR, Potravinářská komora) a dále také organizace zastupujících regionální rozvoj a samosprávu. Přehled jednání MV PRV v roce 2018 shrnuje následující tabulka 8.

Příprava Pravidel pro žadatele pro 6. kolo příjmu žádostí o dotaci

Pro příjem žádostí o dotaci vyhlášený v termínu **od 4. dubna do 24. dubna 2018** pro operace 1.1.1 Vzdělávací akce, 1.2.1 Informační akce, 4.3.2 Lesnická infrastruktura, 6.1.1 Zahájení činnosti mladých zemědělců, 6.4.1 Investice do nezemědělských činností, 6.4.2 Podpora agroturistiky, 6.4.3 Investice na podporu energie z obnovitelných zdrojů, 8.4.1 Obnova lesních porostů po kalamitách, 8.4.2 Odstraňování

škod způsobených povodněmi, 8.5.2 Neproduktivní investice v lesích, 8.5.3 Přeměna porostů náhradních dřevin, 8.6.2 Technické vybavení dřevozpracujících provozoven, 16.2.1 Podpora vývoje nových produktů, postupů a technologií v zemědělské prvovýrobě a 16.4.1 Horizontální a vertikální spolupráce mezi účastníky krátkých dodavatelských řetězců a místních trhů, byla projednána Pravidla v rámci pracovních skupin MV PRV v průběhu **října – listopadu 2017**. Návazně po projednání pracovními skupinami byly veškeré návrhy na úpravy projednány MV PRV dne **28. 11. 2017** a připraveny ke schválení poradou vedení ministerstva. Dne **6. 2. 2018** byla Pravidla pro žadatele pro operace spouštěné v 6. kole schváleny ministrem zemědělství. Následně byla Pravidla ještě zpřesněna dne **29. 3. 2018**.

Příprava Pravidel pro žadatele pro 7. kolo příjmu žádostí o dotaci

Pro příjem žádostí o dotaci vyhlášený v termínu od **9. října – 30. října 2018, tj.** pro operace 1.1.1 Vzdělávací akce, 4.1.1 Investice do zemědělských podniků, 4.2.1 Zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů, 8.3.1 Zavádění preventivních opatření v lesích 8.4.1 Obnova lesních porostů po kalamitách 8.5.1 Investice do ochrany melioračních a zpevňujících dřevin 8.6.1 Technika a technologie pro lesní hospodářství, 16.3.1 Sdílení zařízení a zdrojů, 16.4.1 Horizontální a vertikální spolupráce mezi účastníky krátkých dodavatelských řetězců a místních trhů a 16.6.1 Horizontální a vertikální spolupráce při udržitelném zajišťování biomasy pro výrobu energie a v průmyslových procesech byla projednána Pravidla v rámci pracovních skupin MV PRV, složených ze zástupců vládních a nevládních odborných organizací, zástupců MZe a SZIF v průběhu **dubna – května 2018**. Návazně po projednání pracovními skupinami byly veškeré návrhy na úpravy projednány MV PRV ve dnech **20 – 21. 6. 2018** a připraveny ke schválení poradou vedení ministerstva. Dne **8. 8. 2018** byly podmínky Pravidel pro žadatele pro operace spouštěné v 7. kole příjmu žádostí schváleny ministrem zemědělství. Pravidla byla následně zpřesněna dne 11. 9. 2018 a 24. 10. 2018.

Výzvy v letech 2019-2020 budou vyhlášovány v jednom kole ročně s ohledem na zbývající alokaci. V roce 2019 proběhne 8. kolo příjmu na podzim 2019 (předběžně v termínu 8. 10. - 29. 10. 2019).

Aktualizace Pravidel pro jednotlivé operace schválené v roce 2018

V roce 2018 po schválení ministrem došlo k následujícím aktualizacím a zpřesnění Pravidel, kterými se stanovují podmínky poskytování dotace:

31. 1. 2018 bylo schváleno zpřesnění Pravidel pro operace 4.2.1 Zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů pro 3. kolo příjmu žádostí a operace 6.1.1 Zahájení činnosti mladých zemědělců pro 2. kolo příjmu žádostí.

U operace **4.2.1** došlo k formální opravě Přílohy č. 7 **Metodika výpočtu podílu zaměstnávání mladých zaměstnanců do 40 let**, osob ze znevýhodněných skupin a počtu zaměstnanců na ha. Konkrétně byla upravena podmínka týkající se vymezení skupiny do 26 let (do skupiny se započítávají osoby, které v daném období nedosáhly 27 let).

U operace 6.1.1 byla upravena vysvětlivka preferenčního kritéria č. 9 tak, aby **žadatelé/příjemci dotace zabývající se živočišnou produkcí, kteří využívají trvalé travní porosty nebo pěstují komodity, určené jako zdroj vlastních krmiv, mohli z této rostlinné produkce vykazovat tržby.**

V březnu 2018 byla zavedena nová podmínka pro poskytování dotace pro operace 6.4.1 Investice do nezemědělských činností, 6.4.2 Podpora agroturistiky a 6.4.3 Investice na podporu energie z obnovitelných zdrojů, pro 4. kolo příjmu žádostí a 19.2.1 Podpora provádění operací v rámci strategie komunitně vedeného místního rozvoje (v rámci článku 19.1.b) Podpora investic na založení nebo rozvoj nezemědělských činností v režimu blokové výjimky). S ohledem na nařízení Komise (EU) 2017/1084, ze

dne 14. června 2017, kterým se doplnila nová podmínka týkající se tzv. přemístění do nařízení Komise (EU) č. 651/2014 ze dne 17. června 2014, kterým se v souladu s články 107 a 108 Smlouvy prohlašují určité kategorie podpory za slučitelné s vnitřním trhem (dále jen jako „GBER“), **není možné od 10. 1. 2018 uzavřít Dohodu o poskytnutí dotace se žadateli, kteří nesplnili podmínku uvedenou v čl. 14 odst. 16 GBER.**

29. 3. 2018 vstoupilo v platnost zpřesnění Obecných podmínek Pravidel pro 6. kolo příjmu žádostí a Specifických podmínek Pravidel operace 6.1.1 Zahájení činnosti mladých zemědělců pro 2., 4. a 6. kolo příjmu žádostí, u 6.4.1 Investice do nezemědělských činností pro 6. kolo příjmu žádostí, u 6.4.2 pro 6. kolo příjmu žádostí a u 8.6.2 pro 4. a 6. kolo příjmu žádostí.

V obecné části Pravidel došlo k upřesnění kapitoly 12, bod a) tak, aby byla zřejmá **lhůta pro podání na přezkumnou komisi** i v případech, kdy nedošlo k ukončení administrace a žadatel pouze nesouhlasí s postupem administrace a upravena část týkající se zrušujících usnesení.

U operace 6.1.1 došlo s ohledem na úpravu příslušné legislativy k odstranění kritéria přijatelnosti týkajícího se povinnosti plnit tzv. podmínky aktivního zemědělce, a to v Pravidlech pro 2., 4., i 6. kolo příjmu žádostí a k drobným formálním úpravám textu Pravidel s cílem větší jednoznačnosti výkladu.

S ohledem na redefinici oblastí s přírodními omezeními bylo vydáno nové nařízení vlády č. 43/2018 Sb., jehož předmětem úpravy jsou tyto oblasti. Proto bylo nutné **zpřesnit název preferenčního kritéria zvýhodňující žadatele, kteří hospodaří v oblastech s přírodními znevýhodněními**, a dále z vysvětlivky kritéria odstranit závorku „(ANC oblastí“), která byla s ohledem na změnu názvu kritéria nadbytečná.

V březnu 2018 došlo ke zpřesnění Pravidel 19.2.1 z důvodu redefinice oblastí s přírodními nebo jinými zvláštními omezeními, kdy byly dále upraveny i obecné a specifické podmínky dle ostatních operací. Zároveň byla zpřesněna i Pravidla pro operaci 19.3.1, kde byly upraveny podmínky zejména s ohledem na změny v Obecné části Pravidel.

V rámci Pravidel operace **6.4.1 pro 6. kolo** příjmu žádostí došlo k formálnímu upřesnění kritéria přijatelnosti č. 5, 6 a č. 9.

U 6.4.2 došlo k formálnímu upřesnění v rámci kapitoly 8 Seznam předkládaných příloh.

S ohledem na kontrolní postupy SZIF a snížení administrativní zátěže na žadatele byla odstraněna povinná příloha předkládaná k Žádosti o platbu u operací 6.4.1 a 6.4.2 a rovněž došlo k úpravě Metodiky započítávání zdravotně či sociálně znevýhodněných zaměstnanců a zpřesnění textu kap. 7.

U **8.6.2** došlo k formální úpravě v rámci Pravidel pro 4. kolo příjmu žádostí, a to u přílohy předkládané k Žádosti o platbu vztahující se k preferenčnímu kritériu zaměřenému na vytvoření nových pracovních míst a dále k drobným formálním úpravám pro 6. kolo. S ohledem na kontrolní postupy SZIF a snížení administrativní zátěže na žadatele byla odstraněna povinná příloha předkládaná k Žádosti o platbu.

13.6.2018 byla schválena aktualizace Pravidel pro kontinuální příjem žádostí v operaci 4.3.1 Pozemkové úpravy a zpřesnění Pravidel pro 5. kolo příjmu žádostí o dotaci 4.2.1 Zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů.

U 4.3.1 byla **prodloužena lhůta pro realizaci projektu z 24 měsíců na 36 měsíců**, upraveno kritérium

přijatelnosti, v kap. 7 **odstraněna podmínka pro společná zařízení a odstraněny vybrané povinné přílohy**, upraveno preferenční kritérium č 11.

U **4.2.1** byla **odstraněna podmínka** kap. 7 Další podmínky bod 4) - **dokládání formuláře prokázání příjmů ze zemědělské prvovýroby** s podílem ve výši 45 % příjmů ze zemědělské prvovýroby na celkových příjmech.

3. 7. 2018 vstoupila v platnost aktualizace Obecných podmínek Pravidel, která se týkala stanovení finančního limitu na pravomocně uloženou sankci ze strany Státní zemědělské a potravinářské inspekce v ustanovení kap. 4., písm. t). V srpnu 2018 byla zmírněna podmínka i v operaci 19.2.1, kdy došlo ještě k úpravě podmínky kvůli podmínkám GDPR.

11. 9. 2018 schválil ministr zemědělství zpřesnění Obecné podmínky Pravidel pro 7. kolo příjmu žádostí a Specifické podmínky Pravidel operací 1.1.1 Vzdělávací akce, 4.1.1 Investice do zemědělských podniků, 4.2.1 Zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů, 16.3.1 Sdílení zařízení a zdrojů, 16.4.1 Horizontální a vertikální spolupráce mezi účastníky krátkých dodavatelských řetězců a místních trhů a operaci 16.6.1 Horizontální a vertikální spolupráce při udržitelném zajišťování biomasy pro výrobu energie a v průmyslových procesech.

V Obecné části Pravidel pro 7. kolo příjmu žádostí došlo k úpravě Závěrečných a přechodných ustanovení tak, že některé změny Pravidel budou platné u operace 1.1.1 a 1.2.1 v rámci 2., 4., a 6. kola příjmu. V operaci **1.1.1 byla odstraněna povinnost o uzavírání Zpracovatelské smlouvy a doplněna podmínka, kterou ukládá GDPR.**

U **4.1.1** došlo k úpravě textu způsobilých výdajů, upravena preferenční kritéria, doplněny výdaje u vybraných kódů.

U **4.2.1** byl snížen minimální počet bodů, který žadatelé musí obdržet za preferenční kritéria. Počet bodů byl snížen ze 45 na 25.

U **8.4.1** došlo k doplnění závazného přehledu maximálních hodnot výdajů, na které může být poskytnuta dotace.

U **16.3.1** došlo ke změně seznamu povinných příloh, aktualizován text vztahující se k průměrné míře nezaměstnanosti, úprava preferenčních kritérií (přidán koeficient VDJ pro kategorie koně do 6 měsíců), upravena podmínka týkající se inkasního příkazu a upravena specifikace podpory dopravních prostředků.

U **16.4.1 a 16.6.1** byla upravena podmínka týkající se inkasního příkazu.

4. 10. 2018 došlo ke zpřesnění znění Pravidel pro operaci 19.3.1 Příprava a provádění činností spolupráce místní akční skupiny. Text Pravidel prošel celkovou stylistickou a formální úpravou, vybrané definice a formulace byly zpřesněny, došlo ke sladění části A Pravidel s aktualizovanými Obecnými podmínkami Pravidel pro 7. kolo příjmu žádostí. Došlo k aktualizaci definice Koordinační místní akční skupiny tak, aby bylo možné MAS navázat spolupráci se zahraničními partnerskými MAS. Došlo k úpravě vybraných částí textu v souvislosti s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (dále „nařízení GDPR“).

4. 10. 2018 dále byla aktualizována a zpřesněna Pravidla pro kontinuální příjem žádostí v operaci 4.3.1 Pozemkové úpravy.

Došlo ke změně textu navazující na změnu Pravidel z června 2018 (lhůta pro realizaci projektu prodloužena z 24 měsíců na 36 měsíců). Dále bylo upraveno preferenční kritérium „Návrh pozemkových úprav je schválen alespoň v jednom sousedním katastrálním území“.

24. 10. 2018 byla schválena změna Pravidel pro 3., 5. a 7. kolo příjmu žádostí v operaci 4.1.1 Investice do zemědělských podniků.

U preferenčního kritéria „Součástí výdajů, ze kterých je stanovena dotace, je stroj s půdoochrannou funkcí, stroj nebo technologie, který přispívá ke snížení emisí NH₃ do ovzduší nebo zařízení pro precizní zemědělství a zároveň žadatel nebyl v minulosti sankcionován za nedodržení protierozních opatření ochrany půdy.“ byla odstraněna podmínka, že „žadatel nebyl v minulosti sankcionován za nedodržení protierozních opatření ochrany půdy“.

Během října 2018 došlo k pravidelné aktualizaci Pravidel pro operaci 19.2.1 pro následující rok. Také byla zpřesněna Pravidla pro operaci 19.3.1, a to zejména kvůli úpravě definice Koordinační Místní akční skupiny.

Příprava prováděcích předpisů pro plošná opatření a opatření Dobré životní podmínky zvířat (dále jen „DŽPZ“)

Národním prováděcím předpisem pro plošná opatření a DŽPZ jsou nařízení vlády k příslušným relevantním opatřením.

V roce 2018 došlo ke schválení následujících novel nařízení vlády, kterými byly implementovány dílčí úpravy v jednotlivých opatřeních:

- Nařízení vlády č. 34/2018Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 74/2015 Sb., o podmínkách poskytování dotací na opatření dobré životní podmínky zvířat, ve znění pozdějších předpisů

V rámci tohoto nařízení vlády dochází k úpravě a zjednodušení podmínek při podávání žádostí o poskytnutí dotace v rámci tzv. jednotné žádosti. Úprava nařízení vlády zohledňuje potřebu řešit snížení četné chybovosti, která byla zjištěna v rámci dosavadní aplikační praxe při administraci žádostí podaných v předchozích letech. Jsou upraveny postupy při výpočtu dotace a při vyhodnocování porušení podmínek způsobilosti. Dále jsou upraveny podmínky při podávání Jednotné žádosti s využitím ustanovení článku 21 odst. 3 a 4 nařízení Komise (EU) č. 809/2014. V návaznosti na tuto úpravu je zpřesněna definice způsobilého zvířete pro stanovení výše dotace a odstraněna povinnost podávání a administrace náhradových žádostí pro dojnice.

- Nařízení vlády č. 29/2018 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 76/2015 Sb., o podmínkách provádění opatření ekologické zemědělství, ve znění pozdějších předpisů

V novele nařízení vlády se odstraňuje podmínka ponechání 5 -15 % výměry daného dílu půdního bloku bez mechanické údržby v ostatních sadech. V souvislosti s touto změnou dochází rovněž k úpravám sazby dotace. Dále dochází k sjednocení podmínek prokazování produkce u pěstování jahodníku s podmínkami prokazování produkce u ovocných sadů. Upravovány jsou rovněž termíny pro zlepšující plodiny.

- Nařízení vlády č. 28/2018 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 75/2015 Sb., o podmínkách provádění agroenvironmentálně-klimatických opatření a o změně nařízení vlády č. 79/2007 Sb., o podmínkách provádění agroenvironmentálních opatření, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů, a nařízení vlády č. 79/2007 Sb., o podmínkách provádění

agroenvironmentálních opatření, ve znění pozdějších předpisů

Cílem nařízení vlády je odstranění povinnosti deklarovat zakres umístění technického zařízení pro sledování meteorologických prvků v mapových podkladech, které jsou přikládány k žádosti o dotaci v podopatření Integrovaná produkce ovoce a Integrovaná produkce zeleniny a jahodníku. Dále dochází k zmírnění sankce za nesplnění podmínky pěstování pouze podporovaného druhu zeleniny v podopatření Integrovaná produkce zeleniny a jahodníku. Dochází rovněž ke změně termínu, do kterého musí být ponechán biopás bez zásahu z 31. března na 15. března a návazně na tuto změnu i úpravě termínu od kterého může biopás být zapraven do půdy z 1. dubna na 16. března.

- Nařízení vlády č. 43/2018 Sb., podmínkách poskytování plateb pro horské oblasti a jiné oblasti s přírodními nebo jinými zvláštními omezeními a o změně některých souvisejících nařízení vlády

Cílem nařízení vlády bylo upravit podmínky pro poskytování plateb v tzv. horských, ostatních a specifických oblastech v souladu s čl. 31 a 32 nařízení (EU) č. 1305/2013. Nařízení vlády především reaguje na nutnost nového vymezení (redefinice) tzv. ostatních oblastí v souladu s čl. 31 odst. 5 nařízení (EU) č. 1305/2013, a to na základě společných biofyzikálních kritérií. Zároveň dochází ke stanovení nových sazeb a úpravě podmínek pro poskytování platby. Tímto nařízením vlády byl ukončen příjem žádostí podle nařízení vlády č. 72/2015 Sb.

- Nařízení vlády č. 44/2018 Sb., podmínkách poskytování plateb pro přechodně podporované oblasti s přírodními omezeními

Cílem nařízení vlády bylo upravit podmínky pro poskytování plateb v rámci opatření podle čl. 31 (EU) č. 1305/2013. Konkrétně se jedná o podporu podle čl. 31 odst. 5 pro oblasti, které od roku 2018 nesplňují podmínky pro vymezení oblastí, které čelí značným přírodním znevýhodněním v rámci opatření „Platby pro oblasti s přírodními nebo jinými zvláštními omezeními“.

- Nařízení vlády č. 197/2018 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 43/2018 Sb., o podmínkách poskytování plateb pro horské oblasti a jiné oblasti s přírodními nebo jinými zvláštními omezeními a o změně některých souvisejících nařízení vlády

Cílem nařízení vlády bylo upravit podmínky pro poskytování plateb v rámci opatření pro oblasti s přírodním nebo jiným zvláštním omezením v souvislosti s plošným výskytem sucha v roce 2018.

Výroční jednání s DG AGRI

Podle čl. 75 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1305/2013 každý rok po předložení Výroční zprávy o pokroku přezkoumává Komise a Řídící orgán hlavní výsledky za předcházející rok. Ke zhodnocení výsledků roku 2017 a průběhu implementace v roce 2018 se jednání Komise a ŘO PRV uskutečnilo **27. listopadu 2018**. Hlavní body agendy jsou shrnuty níže.

1. Přehled provádění PRV 2014 – 2020 dle Priorit a Prioritních oblastí

Diskutovány byly předložené údaje o pokroku při provádění programu (Priorit, Prioritních oblastí), včetně dosahování cílů.

Komise uvedla, že prostředky alokované na PRV v ČR jsou vyčerpány ze 42 %, což je více než průměrná

hodnota za EU, která činí 33 %. Komise se zaměřila na Priority, kde je čerpání problematičké.

Priorita 1: Opatření M01: Komise upozornila na nízkou míru čerpání a celkového objemu finančních prostředků v závazkovaných projektech opatření M01, a to i přes vyšší alokace v šestém kole na jaře 2018. Zároveň Komise vznesla obavu o dosažení cílů T1 a T3.

Zástupci Řídicího orgánu uvedli, že alokace byla navýšena ve vazbě na přesun prostředků z opatření M02 (poslední modifikace programového dokumentu) a kola příjmu jsou otevírána každoročně. Obavu o naplnění cíle T1 vyvrátili s odkazem na objem finančních prostředků vázaných na projekty opatření M16. Dále se očekává, že cíle T3 (počet vyškolených účastníků) bude do konce programového období naplněn.

Priorita 2: Opatření M04: Ve vazbě na neuskutečněný přesun prostředků z operace 4.3.1 Pozemkové úpravy Komise usoudila, že operace je úspěšná, nicméně vyjádřila znepokojení nad vyjádřením hodnotitele o nízké úrovni při provádění ekologických a protierozních opatření (s odkazem na prezentaci hodnotitele na Monitorovacím výboru dne 28. 11. 2018). Komise připomněla, že právě ekologická opatření a opatření proti erozi jsou v rámci pozemkových úprav klíčová.

Zástupci ŘO ujistili Komisi o dobře fungujícím opatření a očekávaném plném využití alokace. Realizované projekty se zaměřují na předcházení eroze. Hodnotitel svá vyjádření založil na základě starších dat.

Priorita 2: Opatření M06: Komise se dotázala na stav čerpání operace 6.1.1. Zástupci ŘO informovali o záměru příjem již v roce 2019 neotevřít, a to s ohledem na vyčerpání alokované částky. Pokud budou volné prostředky, pak je záměrem otevřít kolo příjmu v roce 2020 s tím, že podnikatelské plány budou kratší. Odhadovaná alokace pro rok 2020 by mohla činit 100 – 120 mil. Kč.

Komise identifikovala značnou výši zbývajících finančních prostředků v rámci operace 4.2.1 a nízký výkon operace 16.3.1 a 16.4.1.

ŘO ve snaze zajistit plné čerpání operace 16.3.1 a 16.4.1 spustí příjem žádostí v 7. podzimním kole příjmu roku 2018 a zároveň i v 8. jarním kole 2019 (*finálně bylo odsouhlaseno pouze podzimní kolo*). V rámci operace 16.3.1 myšlenka sdílení strojů a zařízení nepřilákala příliš mnoho zájemců. V operaci 16.4.1 zaměřené na vytváření a rozvoji krátkých dodavatelských řetězců (KDŘ) a místních trhů je realizován pouze jediný projekt. Ostatní předložené projekty byly vyloučeny z podpory pro uměle vytvořené podmínky „spolupráce“ (namísto využití operace 4.1.1). I přesto bude příjem žádostí znovu otevřen v roce 2019.

Priorita 4: Opatření M08: Komise zdůraznila nízkou míru čerpání v některých opatření cílených na ochranu životního prostředí. Jedná se jmenovitě o operace 8.5.1 (Investice do ochrany melioračních a zpevňujících dřevin), 10.1.8 Zatravňování drah soustředěného odtoku a 10.1.5 Zatravnění orné půdy.

Zástupci ŘO uvedli, že příjem žádostí v rámci operace 8.5.1 bude probíhat v každém roce včetně roku 2020 a míra podpory činí až 100 % nákladů. Orgány ČR představily odhad čerpání na základě již proběhlých výzev. V operaci 10.1.8 je problematičká zejména ekonomická výhodnost plodin, které budou na daných plochách nahrazeny travním porostem. Cíle v oblasti předcházení erozi půdy jsou nicméně plněny prostřednictvím povinných protierozních opatření.

Priorita 5: Opatření M06: PO 5C (obnovitelné energie): Komise upozornila na velmi nízký výkon této Prioritní oblasti. Peletárny (v operacích 6.4.1 a 6.4.3) pravděpodobně nezajistí dosažení cílové hodnoty T16 (7,7 mil. EUR) v rámci PO5C cílených na podporu obnovitelné energie.

Zástupci ČR informovali o svém záměru zrušit operaci 16.6.1 (založenou na spolupráci v rámci dodávek biomasy). Podpora investic není cílem tohoto opatření. Hlavní roli v dosahování cílů hrají zejména environmentální programy. Obálka operace 16.6.1 bude přerozdělena na další operace opatření M16 v rámci Priority 3.

Priorita 6: Opatření M19: Komise upozornila na značný rozdíl v objemu doporučených projektů v rámci operace 19.2.1 (1 331 projektů v objemu 530 mil. CZK) oproti registrovaným (4 749 projektů v objemu 2,3 mld. CZK) a požádala o vysvětlení (zpoždění administrativy). Dále se dotázala na velmi nízkou výkonnost (celkový rozpočet 173 mil. Kč oproti registrovaným projektům v objemu 6 mil. Kč a objemu prostředků v podepsaných Dohodách (3 mil. Kč)).

ŘO přestavil nejnovější údaje ukazující vyšší objem prostředků v doporučených projektech a míru dosahování milníků v rámci PO (výše celkových veřejných výdajů byla dodržena). O operaci 19.3.1 je vedena diskuse se sítí MAS, která zatím nepřinesla závěry, které by vedly ke zlepšení míry čerpání.

- **Státní podpora v rámci opatření M02**

Diskutováno byla podpora v rámci SZP po roce 2020. Zástupci ŘO informovali, že opatření by nemělo být podporováno výlučně ze zdrojů národních (jako nyní), ale za využití podpory evropské. ČR hodlá uplatnit koncept za využití současných poradců, kteří budou financováni ze zdrojů EU.

- **Sekvestrace uhlíku v rámci PO 5E**

Komise připomněla nízkou výkonnost PO 5E, která je zajišťována skrze Zalesnění zemědělské půdy. Navíc i přes nízkou cílovou hodnotu ukazatele nebude tohoto cíle dosaženo. Tato skutečnost by mohla mít negativní dopady na vyhodnocení programu a přípravu nového programového období.

ČR navrhla snížení hodnoty dotčeného cíle. Komise tento návrh neakceptovala a doporučila hledat jiná řešení vedoucí k vyšší míře naplnění cílové hodnoty. V rámci jarní hodnotící zprávy bude ověřováno, do jaké míry je možné vyjádřit ekvivalent hodnoty příslušného indikátoru, dalšími realizovanými operacemi, přispívající k pohlcování a ukládání uhlíku (především operace zaměřené na zatravnění).

- **Pokrok v rámci výkonnostního rámce pro Priority P3, P5 a P6**

Komise popsala situaci ohledně naplňování výkonnostního rámce. V rámci 5. modifikace PRV došlo k revizi ukazatele pro P3 vázaného na krátké dodavatelské řetězce. U P5 nebude dosaženo milníku „zalesněné zemědělské půdy“, a proto bude nutné přeprogramovat prostředky v rámci výkonnostní rezervy. Stejně tak nebylo dosaženo počtu realizovaných projektů. Bude nutné tedy vyplatit další projekty, aby se zabránilo selhání při dosahování dalšího milníku v P5.

ČR informovala, že již byly realizovány další projekty a do konce roku bude milník naplněn.

Komise v rámci P6 vyjádřila určité obavy ze zpoždění při úhradě investic projektů do nezemědělských činností. Možný nesoulad by vedl k převodu rezervy ve výši 9 milionů EUR.

ČR informovala, že Komise vychází z údajů k 31. 10. 2018, v současné době je situace jiná a do konce roku má být milníku dosaženo.

Komise vyzvala ČR k popisu opatření v odpovědi na zaslané dotazy oficiální cestou.

• Harmonogram kol příjmu žádostí

Komise se s odkazem na Harmonogram výzev pro rok 2019 dotázala na opatření, která již nebudou otevřena.

ČR uvedla, že vedle zrušeného opatření M02, je poslední kolo příjmu pro operaci 4.1.1 na podzim roku 2018. Dále se pro operace 4.3.2, 8.6.2, 16.2.1, 16.2.2 další kola příjmu neuvažují. Pokud jde o operaci 6.1.1, poslední příjem bude spuštěn v roce 2020. U environmentálních opatření nebudou v důsledku nové koncepce SZP po roce 2020 od roku 2020 již uzavírány víceleté závazky ale pouze jednoleté,

1. **Diskuse ke statistikám opatření M04 a M16** – vyváženost podpory malých a velkých podniků (ČR v předstihu poskytla požadované údaje o operacích 4.1.1, 4.2.1, 6.4.1, 6.4.2, 8.6.1, 16.2.1, 16.2.2)

Komise došla na základě poskytnutých dat, že za vyvážená lze považovat nastavení operací 4.1.1, 4.2.1, 6.4.1, 6.4.2, 8.6.1, určitou nerovnováhu spatřuje u operací 16.2.1 a 16.2.2.

ČR vysvětlila, že v 16.2.1 a 16.2.2 mohou být úspěšné pouze konkurenceschopné podniky. Drobní příjemci o operace nejeví příliš velký zájem, ale upřednostňují podpory pod 4.1.1, kde existuje samostatná alokace pro malé projekty. Nastavení operace 16.2.1 bylo konzultováno v rámci pracovních skupin MV a ze strany dotčených organizací sdružujících malé podniky nebyly vzneseny žádné konkrétní požadavky. Dále ČR doplnila, že všechny malé a střední podniky, které podaly své žádosti v operaci 16.2.2 byly úspěšné.

1. Úpravy programového dokumentu

Komise informovala o současném stavu 5. modifikace. Komise s odkazem na čl. 34 odst. 3 písm. F) nařízení (ES) č. 1303/2013 uvedla, že v programovém dokumentu může být stanovena pouze maximální výše podpory a nikoliv fixní procentní podíl způsobilých nákladů, jak bylo navrženo v rámci 5. modifikace PRV.

K návrhu 6. modifikace Komise uvedla, že bude třeba lepší odůvodnění některých navrhovaných změn (např. u navýšení sazby v operaci 14.1.4, kde je navrhováno zároveň zkrácení závazků), obdobně u operace 16.3.1, kde se navrhuje podstatné zvýšení velikosti projektů.

1. Výroční zpráva za rok 2017

Komise zdůraznila potřebu reakce na doporučení hodnotitele, zejména malý pokrok ve vztahu k protierozním a ekologickým opatřením v rámci pozemkových úprav a opatření M16.

1. Chybovost akčního plánu a posledních auditů/případy OLAF

ČR byla informována o připravovaném stanovisku ze strany Komise (Komise požaduje uvedení nápravných opatření zavedených na základě zjištění auditních šetření, které jsou klíčové pro vydání stanoviska k výdajům na SZP v roce 2018 (do 11. 1. 2019 bude odesláno oficiální stanovisko)).

ČR vysvětlila, že chybovost je zkreslena nedodržením povinnosti ze strany příjemců po celé retenční období, čímž je zvyšována míra chybovosti.

Komise vyzvala k diskusi o poskytnutých údajích s příslušnými jednotkami DG AGRI, neboť poskytnutá

míra chybovosti je započítávána do obecných statistik.

1. Audit RD2 / 2017/012 / CZ - DŽPZ & AEKO (analýzy, nová legislativa)

Komise vyjádřila své obavy ohledně zjištění auditu týkajících se počtu vzorků s vysokými hladinami těžkých kovů v ovoci a zelenině u podpor integrované produkce.

ČR reaguje na zjištění auditu a navrhuje zavedení nového systému oznámení platební agentuře a zavedení odpovídajících sankcí.

Dále byl projednán aktuální stav auditů 2015/023/CZ (odvolání u soudu, lze uzavřít v ERAP), 2016/011/CZ (před uzavřením, smírčí dopis únor 2019), 2017/802/CZ (brzké uzavření)

OLAF OF-2014-1480/B4 - byl projednán aktuální stav žaloby ve vztahu ke společnosti AGPI VAJAX spol. s r.o. - dvě vratky dotace z opatření I.1.1.1 Modernizace zemědělských podniků PRV 2007 – 2013.

1. Komunikační a informační aktivity

Byla projednána publicita PRV (komunikační strategie - dokument připravený k projednání na monitorovacím výboru PRV).

1. Další:

- Notifikace státní podpory a změny programového dokumentu ve vazbě na opatření M16
- Možnost prodloužení závazků Agroenvironmentálně klimatických opatření a Ekologického zemědělství, aktualizace ANC oblastí v nové SZP
- Finanční nástroje – představení současného stavu FI v jednotlivých členských státech EU
- Opatření M16 – diskutovány dohody platební agentury a příjemců dotace
- Stížnost ze strany žadatele 4.1.1 – potřeba zpřesnění Pravidel zejména u malých podniků
- Reforma SZP – Komise informovala o současném stavu příprav

Termín jednání	Obsah jednání
20. – 21. 6. 2018 (7. zasedání MV PRV)	<ul style="list-style-type: none"> Prezentace návrhu reformy SZP Postup přípravy v rámci ČR Výroční zpráva Programu rozvoje venkova 2014-2020 za rok 2017 Výše uvedený bod Monitorovací výbor schválil. Stav implementace Programu rozvoje venkova 2014-2020, včetně SRP 2018 Úpravy programového dokumentu PRV 2014-2020 Preferenční kritéria pro projektová opatření PRV (1.1.1, 4.1.1, 4.2.1 8.6.1, 16.3.1, 16.4.1, 16.6.1) Informace o proběhlých auditech Programu rozvoje venkova Evaluační plán Programu rozvoje venkova 2014-2020, hodnocení PRV 2014-2020 Naplnění komunikační strategie a informace o plánu Technické pomoci a Celostátní síti pro venkov pro rok 2018 Výše uvedené body Monitorovací výbor projednal a vzal na vědomí. <p>V rámci tohoto výjezdního zasedání rovněž proběhla:</p> <ul style="list-style-type: none"> Exkurze – návštěva projektů podpořených z PRV 2007-2013 a 2014-2020 v okolí města Jihlava
28. 11. 2018 (8. zasedání MV PRV)	<ul style="list-style-type: none"> Aktuální stav přípravy SZP 2020+ Stav implementace Programu rozvoje venkova 2014-2020, včetně vyhodnocení SRP 2018 a projednání SRP 2019 a harmonogramu výzev na roky 2019 a 2020 Úpravy programového dokumentu PRV 2014-2020 Představení hlavních změn v nařízeních vlády pro plošná opatření PRV pro rok 2019 Informace o proběhlých auditech Programu rozvoje venkova Evaluační plán pro rok 2018, hodnocení PRV Naplnění komunikační strategie, projednání aktualizace komunikační strategie pro rok 2019 a informace o plánu Technické pomoci a Celostátní síti pro venkov pro rok 2019 <p>Výše uvedené body Monitorovací výbor projednal a vzal na vědomí.</p>

Tab. 8. Přehled jednání Monitorovacího výboru

3.b) Kvalitní a účinné mechanismy plnění

Zjednodušené vykazování nákladů¹, automaticky vypočítáno na základě zástupných ukazatelů

	Celkový finanční příděl programu rozvoje venkova [EZFRV]	[%] plánovaného pokrytí zjednodušeného vykazování nákladů z celkového přídělu programu rozvoje venkova ²	[%] uskutečněných výdajů prostřednictvím zjednodušeného vykazování nákladů z celkového přídělu programu rozvoje venkova (kumulativní ³)
Metody specifické pro jednotlivé fondy podle čl. 67 odst. 5 písm. e) nařízení o společných ustanoveních	2 305 673 996,00	72,21	37,36

¹ Za způsoby zjednodušeného vykazování nákladů se považují jednotkové náklady / paušální sazby / jednorázové částky podle čl. 67 odst. 5 nařízení o společných ustanoveních včetně zvláštních metod pro EZFRV uvedených v písmeni e) zmíněného odstavce, jako jsou jednorázové částky pro zahájení podnikatelské činnosti, paušální platby organizacím producentů a jednotkové náklady týkající se oblasti a zvířat.

² Automaticky vypočítáno z opatření 06, 09, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 18 verze programu

³ Automaticky vypočítáno z opatření 06, 09, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 18 výkazu výdajů

Zjednodušené vykazování nákladů, na základě konkrétních podrobných údajů členských států [nepovinné]

	Celkový finanční příděl programu rozvoje venkova [EZFRV]	[%] plánovaného pokrytí zjednodušeného vykazování nákladů z celkového přídělu programu rozvoje venkova	[%] uskutečněných výdajů prostřednictvím zjednodušeného vykazování nákladů z celkového přídělu programu rozvoje venkova (kumulativní)
Součet čl. 67 odst. 1 písm. b), c) a d) + čl. 67 odst. 5 písm. e) nařízení o společných ustanoveních	2 305 673 996,00	72,33	27,76
Metody specifické pro jednotlivé fondy podle čl. 67 odst. 5 písm. e) nařízení o společných ustanoveních	2 305 673 996,00	72,33	27,76

E-správa pro příjemce [nepovinné]

	[%] financování z EZFRV	[%] dotčených operací
Žádost o podporu	100,00	100,00
Žádosti o platbu	100,00	100,00
Kontroly a podmíněnost		100,00
Monitorování a podávání zpráv řídicímu orgánu / platební agentuře		100,00

Průměrné lhůty, během kterých mají příjemci obdržet platby [nepovinné]

[Dny] Případně lhůta členského státu pro platby příjemcům	[Dny] Průměrná lhůta pro platby příjemcům	Připomínky
		Tento údaj není vzhledem k povaze opatření relevantní pro plošně poskytované podpory a opatření DŽPZ (opatření P3, P4 a PO5E). Nastavení procesu administrace respektuje nastavenou lhůtu do 30. 6. Roku N+1. Obecně lze říci, že u opatření M12 a M13 jsou poskytovány ve lhůtě od 150 dní od podání žádosti. Opatření M 10 a M11 pak v termínu od 240 dní. Opatření M14 a M15 s ohledem na nastavení podmínek až ve lhůtě od 365 dní. Uvedené termíny vyplývají z nastavení retenčního období jednotlivých opatření

4. OPATŘENÍ PŘIJATÁ V SOUVISLOSTI S TECHNICKOU POMOCÍ A POŽADAVKY NA PROPAGACI PROGRAMU

4.a) Přijatá opatření a současný stav, pokud jde o zřizování celostátní sítě pro venkov a provádění jejího akčního plánu

4.a1) Přijatá opatření a současný stav, pokud jde o zřizování celostátní sítě pro venkov (řídící struktura a síťová podpůrná jednotka)

Na podporu přípravy, řízení, monitoringu, hodnocení, informovanosti a kontroly ve vztahu k PRV a zdokonalování opatření obsažených v tomto programu je využíváno opatření 20 Technická pomoc. Opatření je rozděleno na dvě podopatření, přičemž podopatření 20.1 Podpora na technickou pomoc (kromě CSV) se zaměřuje na vlastní řízení, implementaci, monitoring, hodnocení a kontrolu PRV a podopatření 20.2 Podpora na zřízení a provoz Celostátní sítě pro venkov slouží k financování aktivit Celostátní sítě pro venkov. Příjemcem dotace je řídicí orgán (Ministerstvo zemědělství – odbor Řídicí orgán PRV, odbor environmentálních podpor PRV), Platební agentura (Státní zemědělský intervenční fond) a subjekt zajišťující implementaci Celostátní sítě pro venkov.

Dotace v rámci **podopatření 20.1 Podpora na technickou pomoc (kromě CSV)** je poskytována na podporu aktivit nezbytných pro implementaci jednotlivých opatření PRV, jejich monitoring a hodnocení a dále k zajištění informačních a propagačních akcí. Aktivity mají převážně formu odborných studií, sběrů a analýz dat, vypracování informačních materiálů. K 31. 12. 2018 bylo v rámci tohoto podopatření zaregistrováno celkem 168 projektů v celkové částce 323,9 mil. Kč (12 460 tis. EUR). Celkem 70 projektů za téměř 105,8 mil. Kč (4 070 tis. EUR) bylo zaregistrováno MZe a 98 projektů za téměř 218,1 mil. Kč (8 390 tis. EUR) zaregistroval SZIF. V roce 2018 bylo proplaceno 46 projektů v částce 17,6 mil. Kč (676 tis. EUR).

Technická pomoc je dále využívána pro akce v rámci zřízení a provozu Celostátní sítě pro venkov (dále také „Sít“ nebo „CSV“), a to v rámci **podopatření 20.2 Podpora na zřízení a provoz Celostátní sítě pro venkov**. Finanční podpora může být poskytována na pokrytí nákladů spojených s přípravou odborných studií, seminářů na národní i mezinárodní úrovni, aktivit spojených se shromažďováním, analýzou a šířením informací o opatřeních Programu rozvoje venkova, zejména příkladech dobré praxe. Realizovány budou také akce v oblasti národní i mezinárodní spolupráce a přenosu inovací. K 31. 12. 2018 bylo v rámci **podopatření 20.2** zaregistrováno celkem 93 projektů v celkové částce cca 58 mil. Kč (2 230 tis. EUR). 48 projektů za 25,4 mil. Kč (978 tis. EUR) bylo zaregistrováno MZe a 45 projektů za více než 32,6 mil. Kč (1 250 tis. EUR) bylo zaregistrováno SZIF. V roce 2018 bylo proplaceno 27 projektů v částce 10,5 mil. Kč (404 tis. EUR).

Sít' byla v České republice zřízena Ministerstvem zemědělství již v roce 2008 jako komunikační platforma PRV, která seskupuje organizace a správní orgány podílející se na rozvoji venkova a zemědělství. Sít' je podřízena společné Evropské síti pro rozvoj venkova, která nově zahrnuje i oblast hodnocení politiky rozvoje venkova a spolupracuje se Sítí evropského inovačního partnerství (dále také EIP). Organizační struktura Sítě je rozdělena na centrální a regionální úroveň. Řídicím orgánem Sítě (Ministerstvo zemědělství, odbor Řídicí orgán PRV) je zajišťována funkce rozhodovací a kontrolní, Sekretariátem Sítě (Regionální pracoviště Sítě), pak funkce výkonná. Poradní funkci zastává Koordinační skupina MZe (koordinace aktivit v rámci resortu) a Koordinační výbor Sítě (složený ze zástupců partnerů z řad vládních a nevládních organizací), který na svém každoročním zasedání projednává roční prováděcí plány Sítě a je informován o výsledcích dosud realizovaných aktivit. Aktivity Sítě jsou realizovány na centrální a regionální úrovni. Na centrální úrovni se jedná o projekty s celorepublikovým dopadem, na regionální úrovni jsou aktivity stanovovány dle priorit po konzultaci s partnery na úrovni regionů NUTS 2. Regionální

aktivity Sítě zajišťují pracovníci Státního zemědělského intervenčního fondu.

4.a2) Přijatá opatření a současný stav, pokud jde o provádění akčního plánu

Akční plán Celostátní sítě pro venkov pro období 2014-2020 byl projednán Koordinačním výborem Sítě a následně schválen ministrem zemědělství dne 23. června 2015. Následně jsou předkládány každoročně prováděcí plány CSV, z nichž byly schváleny i poslední předložené prováděcí plány CSV pro rok 2018. Roční prováděcí plán se dělí na centrální plán a regionální roční prováděcí plány (dále také jen „RRPP“). Akční plán stanoví základní cíle CSV pro programovací období 2014-2020. Jsou jimi:

- zvýšení zapojení zúčastněných stran do provádění politiky rozvoje venkova
- zvýšení kvality provádění programu rozvoje venkova
- informování širší veřejnosti a potenciálních příjemců o politice rozvoje venkova a možnostech financování
- podpora inovací v zemědělství, produkci potravin, lesnictví a venkovských oblastech.

Dále Akční plán stanoví 4 nástroje pro implementaci výše popsanych cílů. Jedná se o:

- internetový portál Sítě,
- organizaci setkávání, podporu vytváření sítí, přenos příkladů dobré praxe
- podpora zakládání operačních skupin a přenosu inovací
- komunikační aktivity.

Z grafu 1 jsou patrné informace o plnění regionálního ročního prováděcího plánu v roce 2018. Oranžové sloupce znázorňují schválené finanční prostředky za všechny RRPP, modré sloupce zobrazují skutečně čerpané prostředky potřebné k realizaci akcí CSV.

Pro zhodnocení plnění RRPP je nutné ještě uvést informace o počtu zrealizovaných akcí CSV v roce 2018. V rámci všech regionů bylo schváleno a realizováno 141 akcí (3 akce byly pro zájem oproti plánu přidány) za finanční podpory ve výši 6,8 mil. Kč. V rámci tematických pracovních skupin Sociální zemědělství a Ovočné stromy v krajině se realizovaly aktivity ve výši na 0,2 mil. Kč, což činí 35 % původního plánu. Plán byl z pohledu počtu realizovaných akcí tedy naplněn. Finanční prostředky, které byly schváleny v RRPP, byly čerpány z 75,5 %. Vzhledem k uvedeným informacím lze zhodnotit, že poměr mezi vynaloženými finančními prostředky a zrealizovanými akcemi je vyvážený.

Aktivity CSV lze rozdělit do několika bodů dle čl. 54 3b nařízení (EU) č. 1305/2013:

- **Shromažďování příkladů dobré praxe u projektů** - CSV na regionální úrovni realizovalo tento bod prostřednictvím exkurzí po příkladech dobré praxe a prostřednictvím informačních materiálů. Bylo realizováno 17 exkurzí, z toho 5 exkurzí bylo zahraničních. Předmětem exkurzí byly návštěvy úspěšných projektů PRV včetně odborného výkladu a diskuse o dotačních možnostech v PRV. Exkurzí se zúčastnilo 467 osob z řad partnerů CSV, odborné i laické veřejnosti, studentů, zástupců MAS a obcí. Na regionální úrovni bylo vytištěno mnoho informačních materiálů, které byly použity a distribuovány na propagačních akcích CSV.
- **Usnadnění tematických a analytických výměn** – CSV na regionální úrovni realizovala semináře k vyhlášení 6. a 7. kola PRV, k pozemkovým úpravám a k administraci žádostí o dotaci. Realizováno bylo 16 regionálních seminářů k 6. a 7. kolu PRV. V rámci těchto seminářů bylo

proškoleny celkem 901 osob z řad zejména zemědělské veřejnosti. Prostřednictvím 3 seminářů k pozemkovým úpravám bylo proškoleny 103 osob. Ostatní konané semináře se zabývaly procesem administrace žádostí o dotaci, eliminací chybovosti žadatelů při podávání žádostí a problematikou mladých začínajících zemědělců, EIP nebo dotačním titulem zaměřeným na Spolupráci. CSV na regionální úrovni zajistila v roce 2018 realizaci 5 konferencí, z nichž 2 byly doplněny o exkurze. Dvě konference se konaly na území regionu Severozápad. První konference na téma „Využití pozemkových úprav pro rozvoj venkova a ozdravení krajiny“ se konala ve Františkových Lázních. Druhou akcí v tomto regionu byla konference „Pozemkové úpravy a čerpání dotací z Programu rozvoje venkova 2014-2020“ v Ústí nad Labem. Další dvě konference, které byly doplněny o exkurze, se konaly na území regionu Jihozápad. První konference „Venkovské fórum“ v Kotovicích, „Konference Jihočeský venkov 2018“ v Trhových Svinech. V regionu Severovýchod se v obci Havlovice konala konference „Regionální konference Venkov 2018“. Konferencí se zúčastnilo 290 účastníků.

- Dalším ukazatelem jsou **realizované propagační akce**, díky nimž CSV šíří informace o PRV, dotačních opatřeních, umožňuje odborné i laické veřejnosti se setkat a získat informace o dotačních možnostech PRV. Na regionální úrovni CSV realizovalo 23 propagačních akcí pro širokou veřejnost.
- **Zajištění seminářů a vytváření sítí pro MAS** - CSV na regionální úrovni realizovala v této oblasti 16 akcí (workshopy, semináře) pro MAS. Akce vytvořily prostor pro setkání a diskusi k CLLD (Komunitně vedenému místnímu rozvoji) - nastavení CLLD v rámci PRV, nastavení procesů v rámci realizace Programového rámce, Metodiky pro tvorbu Fichí a obecně zapojení MAS do PRV. Účastníci měli možnost se vzájemně inspirovat k nastavení vhodných podmínek a procesů pro implementaci a realizaci CLLD. Celkem se všech workshopů zúčastnilo více než 700 účastníků.
- **Zajištění sítí pro poradce a podpůrné služby v oblasti inovací** – CSV na národní úrovni (Řídicí orgán) pořádal dva semináře pro brokery, kde byly k dispozici informační materiály připravené CSV k tomuto tématu. Téma inovací a EIP je také častým doplňkovým tématem seminářů v regionech. CSV na národní úrovni je také spolu-gestorem aplikace na zveřejňování prvních výsledků projektů spolupráce - <http://eagri.cz/public/app/eagriapp/pubprv/prehled/>
- **Sdílení a šíření výsledků monitorování a hodnocení** tento bod je naplňován v průběhu akcí, při kterých se setkávají partneři CSV. Na regionální úrovni bylo uskutečněno celkem 10 setkání s tímto zaměřením. V rámci těchto setkání byli partneři informováni o výsledcích CSV v daném území. Byly zhodnoceny dosavadní aktivity a diskutovány nové potřeby a zájmy partnerů – návrh akcí do RRPP. Účastníci měli možnost sdílet informace a zkušenosti a získat aktuální informace o PRV. Výsledky monitorování a hodnocení jsou také pravidelně prezentovány v rámci výroční konference Venkov.
- **Aktivity týkající se účasti a příspěvku k Evropské síti pro rozvoj venkova** – CSV se pravidelně zapojuje do aktivit Evropské sítě pro rozvoj venkova (dále jen „ENRD“). Jedná se o zastupování ČR v rámci pracovních orgánů ENRD, jako je Plénum ENRD, Řídicí skupina ENRD nebo podvýbor LEADER či EIP. Současně se zástupci CSV pravidelně účastní jednání sítí pro rozvoj venkova z celé EU, kde jsou řešeny a diskutovány otázky spojené s implementací a realizací sítí pro rozvoj venkova, včetně kupříkladu systému jednotného monitoringu a hodnocení. V rámci možností jsou předávány ENRD příklady dobré praxe z České republiky.

Pokud jde o aktivity na centrální úrovni, byla v září roku 2018 ve Strážnici (okres Hodonín) uspořádána Konference Venkov, která umožňuje setkání a výměnu zkušeností všech partnerů a aktérů rozvoje venkova. V roce 2018 byly připraveny přednášky a proběhly diskusní workshopy k tématu voda a zeleň v krajině, rozvoj obcí a malých sídel u nás i v zahraničí, SZP a PRV po roce 2020. V rámci programu byl

představen i obsah MANIFESTU Evropského venkovského parlamentu.

Další významnou akcí bylo setkání starostů v rámci vyhodnocení ocenění Oranžová stuha, které je udělováno za příkladnou spolupráci zemědělských subjektů s obcemi. Tato setkání pravidelně umožňují prezentace příkladů dobré praxe z hodnocené oblasti.

Nově byly realizovány aktivity zacílené na oblast sociálního zemědělství a podnikání. V druhé polovině roku 2018 proběhly 4 *workshopy*, které byly spojeny i s exkurzemi za příklady dobré praxe. Výstupy jsou k dispozici v podobě manuálu jak v tištěné tak v elektronické formě. K oblasti sociálního zemědělství/podnikání aktivně pracuje v Jihomoravském kraji *Tematická pracovní skupiny*, která zajistila vydání odborné brožury.

Stejně jako v předchozím roce i v roce 2018 byly připraveny aktivity pro mladou generaci. Proběhly 4 *semináře* spojené s exkurzemi na místa, kde byly realizovány projekty PRV (2 akce byly v Čechách 2 na Moravě). V listopadu 2018 se konal 4. *ročník mezinárodní konference* se zaměřením na výměnu zkušeností mezi mladými generacemi. Program účastníkům nabídl přednášky, odborné diskuse a exkurze za příklady dobré praxe. V letošním ročníku se probírala témata zaměřená na zemědělství a klimatické změny, inovace v zemědělství (včetně spolupráce s vysokoškolskými pracovišti), ekologické zemědělství.

V průběhu celého roku bylo podpořeno několik akcí zaměřených na CLLD (metodu Leader a místní akční skupiny) včetně sdílení dobré praxe v rámci (nejen) mezinárodní spolupráce mezi MAS, návštěv úspěšně realizovaných projektů PRV. V září proběhla mezinárodní konference v Evoře (300 osob z 26 zemí, 6 účastníků bylo z ČR), v listopadu se sešli zájemci o aktivity LEADER ve Staré Turé na Česko -Slovenské konferenci, začátkem prosince byla uspořádána (i s českou účastí) konference v Chorvatsku a v druhé polovině prosince 2018 proběhlo setkání MAS (včetně zástupců z ČR) v Tyrolsku, kde byla součástí programu i exkurze za příklady dobré praxe. Na českém území proběhla již tradiční akce *LeaderFEST 2018* zaměřená na Leader, MAS, PRV a příklady dobré praxe. Konala se v květnových dnech v Rožnově pod Radhoštěm ve Zlínském kraji.

Nejen o připravovaném novém programovém období po roce 2020 se jednalo na tradiční podzimní akci – setkání zemědělských podnikatelů. Konference spojila řadu účastníků z odborné zemědělské veřejnosti (zemědělské spolky, zemědělské organizace, výzkumné instituce atd.), účastníky ze zemědělské praxe, zástupce státní správy a další. Další „tradiční“ akcí se stává aktivita zaměřená na zájemce o lesnickou problematiku – v srpnu 2018 proběhla *exkurze s názvem*“ Příklady dobré praxe z uplatňování PRV a výměna zkušeností s hospodařením v lesích v období klimatických změn na příkladech z východních Čech“.

Na mezinárodní úrovni pomáhali pracovníci ŘO PRV v květnu 2018 v Praze při organizaci setkání pro zástupce jednotlivých národních sítí pro rozvoj venkova se zástupci DG AGRI. Byla zabezpečena odborná exkurze s prezentací příkladů dobře zrealizovaných projektů PRV ve 2 firmách ve Středočeském kraji. Také byly připraveny materiály o 5 realizovaných projektech PRV, které byly zaslány do mezinárodní soutěže „Rural Inspiration Awards“.

Významnou aktivitou CSV, při které jsou široké veřejnosti představeny aktuální informace z PRV a CSV, jsou prezentační aktivity na významných výstavách a veletrzích. Na výstavě *Země živitelka* v Českých Budějovicích se mohli o aktivitách CSV a jejich partnerů dozvědět návštěvníci v pavilonu T, kde byla expozice instalována v těsném sousedství expozice MZe. V rámci odborného programu výstavy byl pro potenciální žadatele připraven seminář, jehož program byl zaměřen především na informace k 7. kolu příjmu žádostí v PRV 2014-2020. Aktivity CSV a jejich partnerů byly prezentovány i na mezinárodní úrovni. V srpnu 2018 byl na veletrhu *Agrokomplex* pro společnou expozici české a slovenské Sítě připraven český informační pult, kde představili svoje aktivity partneři české Sítě. Pro návštěvníky byla

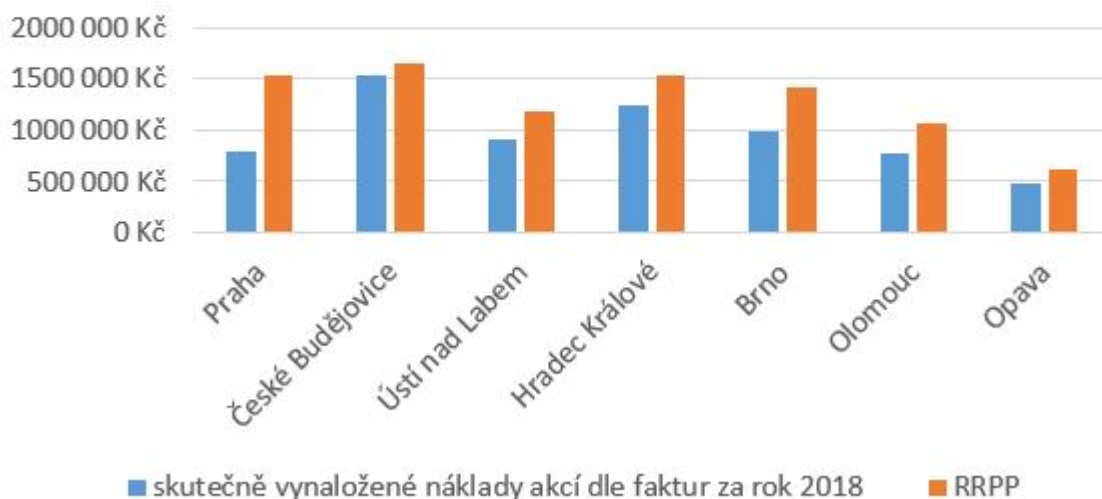
připravena řada informačních materiálů o příkladech dobré praxe a aktuálním dění v PRV na území ČR.

V roce 2018 uběhlo 10 let od založení Celostátní sítě pro venkov na území České republiky. Toto výročí bylo připomenuto na slavnostním setkání partnerů Sítě, kdy součástí programu bylo vyhlášení vítězů fotografické soutěže, která byla uspořádána v rámci aktivit regionálních Sítí. Zároveň byly účastníkům nabídnuty 2 odborné brožury s příklady dobré praxe z PRV a s ukázkami výstupů aktivit Sítě.

Z tištěných materiálů Sít' připravila publikace, brožury a letáky, které byly distribuovány na mnoha odborných seminářích, veletrzích, konferencích apod. Ty se zaměřovaly na představení projektů a příkladů dobré praxe nejen v návaznosti na předcházející programové období, ale také na zkušenosti spojené realizací projektů v programovém období 2014-2020. Před 6. a 7. kolem příjmu žádostí byly pro potenciální žadatele o dotace připraveny publikace s názvem „Program rozvoje venkova 2014-2020 základní změny v Pravidlech pro 6. kolo (pro podzimní kolo „7.“), nejčastější chyby žadatelů“. Ty v krátkosti představily zásadní změny v Pravidlech u operací oproti předchozímu kolu a byly uvedeny nejčastější chyby žadatelů v projektech při administraci v dané operaci. Další brožura s názvem „Celostátní síť pro venkov ... jak šel čas“ byla vydána k 10. výročí založení Sítě. Pro zájemce o problematiku udržitelného rozvoje venkova byl zajištěn překlad a následný tisk odborné publikace Evropské sítě pro rozvoj venkova s původním anglickým názvem „SMART Villages – revitalising rural services“. Ve spolupráci s partnerem Sítě byla zajištěna prezentace PRV ve 3. rozšířeném vydání brožur pro mladou a nejmladší generaci (sada sešitů „Zemědělství žije 1-4“). Veškeré publikace jsou k dispozici i v elektronické podobě na webových stránkách MZE a SZIF. Pro potřeby odborné exkurze v rámci květnového mezinárodního setkání sítí byl připraven speciální prezentační materiál v anglickém jazyce o aktivitách Sítě v ČR a o projektech PRV v navštívených firmách.

Propagace problematiky PRV byla zajištěna i prostřednictvím 2 inzertních článků v odborném periodiku „Pekař-cukrář“.

Plnění Regionálního ročního prováděcího plánu (RRPP) v roce 2018

Plnění Ročního regionálního prováděcího plánu (RRPP) v roce 2018

4.b) Opatření přijatá k zajištění propagace programu (článek 13 prováděcího nařízení Komise (EU) č. 808/2014)

MV PRV na svém 1. jednání dne 23. června 2015 schválil Informační a propagační strategii PRV. Na toto schválení pak navazuje pravidelná povinná aktualizace strategie, kdy Monitorovací výbor Programu rozvoje venkova 2014-2020 dne 28. listopadu 2018 projednal a vzal na vědomí naplňování komunikační strategie v roce 2018 a informace o plánu Technické pomoci a Celostátní sítě pro venkov pro rok 2019.

V roce 2018 byly MZe a SZIF zrealizovány v oblasti naplňování komunikační strategie v oblasti propagace a publicity PRV aktivity, které byly rozděleny do několika základních oblastí. První oblastí byly semináře pro veřejnost na centrální i regionální úrovni ke spouštění příjmu žádostí. Vydávaly se publikace, informační materiály a metodické materiály k jednotlivým opatřením a operacím PRV. Dále byly vydávány i materiály týkající se příkladů dobré praxe a PRV byl prezentován na tradičních výstavách a veletrzích, které probíhají v druhé polovině roku. Dále byly připraveny informační materiály s příklady realizovaných aktivit k 10. výročí založení Celostátní sítě pro venkov. Uvedené aktivity byly financovány v rámci rozpočtu technické pomoci PRV 2014-2020.

Samostatná pozornost byla věnována informování veřejnosti o opatření M01 Předávání znalostí a informační akce. Pro tuto oblast byla zpracována dílčí komunikační strategie, která reagovala na pomalejší čerpání vyčleněné alokace. Opatření M01 bylo také v roce 2018 mimořádně vyhlášeno v jarním i pozimním kole, přičemž podzimní příjem žádostí se omezil pouze na environmentální témata. V průběhu června až září 2018 byla veřejnost dostupnými kanály informována o této novince – byly využity facebookové stránky Ministerstva zemědělství, tiskové zprávy a informační články na internetových stránkách www.eagri.cz a také byla informace o novinkách v opatření M01 zahrnuta do článků k 7. kolu příjmu žádostí zveřejněných v týdeníku Zemědělec nebo v elektronickém newsletteru MZe.

Nemalou roli při plnění komunikační strategie hrají **webové stránky www.eagri.cz/prv**. Obsah stránek byl po schválení programového dokumentu značně restrukturalizován a naplňován množstvím informací. Uvedený obrázek 1 představuje základní strukturu, kterou vidí každý příchozí návštěvník webových stránek (PRV 2014-2020; Aktuality; Základní informace, Opatření, Veřejné zakázky, Hodnocení a monitoring, Monitorovací výbor a Nejčastější dotazy). Tyto položky se člení do dalších složek, které obsahují podrobnější informace k daným tématům. Především do záložky Aktuality jsou vkládány tiskové zprávy, aktuální sdělení, pozvánky na pořádané akce apod.

Na výše uvedených internetových stránkách najde žadatel všechny informace potřebné pro podání žádosti o dotaci, ať se již jedná o přehledné popisy postupů administrace, legislativní požadavky, vlastní Pravidla pro žadatele a nařízení vlády včetně metodik pro environmentální opatření PRV nebo příručky pro specifické oblasti administrace. Informace o podmínkách administrace včetně Pravidel pro žadatele a dalších dokumentů jsou také k dispozici na internetových stránkách platební agentury www.szif.cz.

Počty příchozích uživatelů na webové stránky eagri.cz/prv jsou zobrazeny v Grafu 2, který zahrnuje přehled návštěvníků za rok 2018. Počet uživatelů ve sledovaném období (1. 1. -31. 12. 2018) byl celkem 32 236. Z grafu je patrná stoupající tendence počtu návštěvníků v období před a během příjmu žádostí z Programu rozvoje venkova 2014-2020 v rámci 6. kola (3. - 23. 4. 2018) a 7. kola (9. -30. 10. 2018). Nejvyšší hodnoty dosáhl počet návštěv počátkem února 2018, kdyby byla zveřejněna informace s podrobnostmi k 6. kolu příjmu žádostí, obdobný nárůst byl zaznamenán na začátku srpna se zveřejněním informací k 7. kolu. Naopak v květnu/červnu a v prosinci můžeme z grafu pozorovat klesající tendenci příchozích návštěvníků webu, protože probíhá administrace daného kola příjmu žádostí.

Pro zajištění řádného naplňování podmínek povinné publicity ze strany příjemců dotace stanovených prováděcím nařízením Komise č. 808/2014 byla vypracována a schválena Příručka pro publicitu PRV 2014-

2020. Tato příručka stanoví základní povinnosti příjemců dotace v oblasti povinné publicity PRV a dále odkazuje na Manuál jednotného vizuálního stylu ESI fondů, který vydalo Ministerstvo pro místní rozvoj.

V oblasti komunikace s veřejností a propagace výsledků Programu rozvoje venkova hraje významnou roli CSV a její komunikační plán dle čl. 54 odst. 3 v) nařízení (EU) č. 1305/2013. Příklady aktivit Sítě, které přispívají k naplnění Informační a komunikační strategie PRV jsou následující:

- setkávání partnerů Sítě (výstupem těchto aktivit je například vyhodnocení akcí Sítě v daném regionu či návrhy roční prováděcích plánů), semináře a vzdělávací aktivity zaměřené na sdílení zkušeností,
- exkurze pro konečné příjemce za příklady dobré praxe
- činnost tematických pracovních skupin
- pořádání konferencí na centrální i regionální/krajské úrovni
- aktivity v rámci soutěže Vesnice roku, „Ocenění Oranžová stuha“,
- provoz webového subportálu Venkov (www.eagri.cz/venkov) – vkládání informací o aktivitách Sítě (např. databáze partnerů Sítě, databáze úspěšných projektů PRV, přehled aktivit na regionální/krajské úrovni, tematické pracovní skupiny, publikace a dokumenty, atd.)
- prezentace Programu rozvoje venkova, Sítě a jejích partnerů na veletrzích a výstavách na centrální i regionální/krajské úrovni,
- vydávání info brožur, publikací, letáků zaměřených na propagaci PRV, Sítě, EU.

Konkrétní aktivity Sítě realizované v rámci naplňování komunikační strategie na regionální i centrální úrovni byly popsány v předchozí kapitole.

Obr. Náhled na základní strukturu webových stránek eagri.cz/prv

Graf Denní návštěvnost webu www.eagri.cz/prv v období 1. 1. – 31. 12. 2018

SZIF
Státní zemědělský intervenční fond

Pomáháme českému zemědělství

Infolinka
222 871 871

Hledat

ÚVOD

SZIF POSKYTUJE

JEDNOTNÁ ŽÁDOST

ZPRAVODAJSTVÍ

SZIF

KONTAKTY

PORTÁL FARMÁŘE

» / SZIF poskytuje / Program rozvoje venkova 2014-2020

SZIF POSKYTUJE

- » Přímé platby
- » Národní dotace
- » Program rozvoje venkova 2007-2013
- » Program rozvoje venkova 2014-2020
- Aktuality
- » Základní informace
- » Opatření
- Veřejné zakázky
- Nejčastější dotazy
- » Operační program Rybářství 2007 – 2013
- » Operační program Rybářství 2014–2020
- » Společná organizace trhů
- » Celostátní síť pro venkov
- » LPIS
- » Kvalitní potraviny
- » Ukončené programy
- » Nejčastější dotazy
- » Seznam příjemců dotací

 REGIONÁLNÍ POTRAVINA

 KLASA NÁRODNÍ ZNAČKA KVALITNÍCH POTRAVIN

 OVOCE A ZELENINA DO

Obsah sekce:
[Zpravodajství](#) | [Ke stažení](#)

PROGRAM ROZVOJE VENKOVA 2014-2020

Evropská komise oficiálně schválila programový dokument Programu rozvoje venkova ČR na období 2014-2020.

Evropská komise schválila finální znění základního programového dokumentu Programu rozvoje venkova ČR na období 2014-2020 dne 26. 5. 2015.

Díky Programu rozvoje venkova do českého zemědělství poputuje v příštích letech téměř 3,5 miliardy EUR (více než 96 miliard korun). Z toho bude 2,3 miliardy EUR (62 miliard korun) z unijních zdrojů a 1,2 miliardy EUR (34 miliard korun) z českého rozpočtu.

EVROPSKÁ UNIE
Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
Evropa investuje do venkovských oblastí
Program rozvoje venkova

Hlavním cílem programu je obnova, zachování a zlepšení ekosystémů závislých na zemědělství prostřednictvím zejména agroenvironmentálních opatření, dále investice pro konkurenceschopnost a inovace zemědělských podniků, podpora vstupu mladých lidí do zemědělství nebo krajinná infrastruktura.

Program bude také podporovat diverzifikaci ekonomických aktivit ve venkovském prostoru s cílem vytvářet nová pracovní místa a zvýšit hospodářský rozvoj. Podporován bude komunitně vedený místní rozvoj, resp. metoda LEADER, která přispívá k lepšímu zacelení podpory na místní potřeby daného venkovského území a rozvoji spolupráce akterů na místní úrovni. Horizontální prioritou je předávání znalostí a inovací formou vzdělávacích aktivit a poradenství a spolupráce v oblasti zemědělství a lesnictví.

Předpokládané alokace finančních prostředků (v % vyjádření) do jednotlivých oblastí:

Barva	Podíl (%)	Období
Green	59,16%	ochrana životního prostředí
Orange	20,39%	konkurenceschopnost
Red	11,09%	zpracování zemědělských produktů, dobré životní podmínky zvířat
Blue	7,26%	podpora hospodářského rozvoje venkovských oblastí
Purple	0,68%	účinné využívání zdrojů
Yellow	0,85%	technická pomoc
Dark Blue	0,56%	staré závazky - PUŽČ
Black	0,56%	staré závazky - PUŽČ

Obr. Náhled na základní strukturu webových stránek szif.cz/cs/prv2014

5. OPATŘENÍ PŘIJATÁ KE SPLNĚNÍ PŘEDBĚŽNÝCH PODMÍNEK

Tento oddíl se vztahuje pouze na výroční zprávu/zprávy o provádění za rok(y) 2015, 2016

6. POPIS PROVÁDĚNÍ PODPROGRAMŮ

není relevantní

7. POSOUZENÍ INFORMACÍ A POKROKU PŘI PLNĚNÍ CÍLŮ PROGRAMU

7.a) Hodnoticí otázky

7.a1) CEQ01-1A - Do jaké míry podpořily intervence programu rozvoje venkova inovace, spolupráci a rozvoj znalostní základny ve venkovských oblastech?

7.a1.a) Odpověď na hodnoticí otázku

Odpověď na evaluační otázku byla vypracována v souladu s návrhem metodického postupu. Přístup zároveň respektuje metodiku EK pro zpracování odpovědi na tuto EO. Obecně vychází z hodnocení prostřednictvím finančního hlediska na základě stanovených indikátorů prostřednictvím data miningu. Vyhodnocení tematického okruhu a podrobnost odpovědi na evaluační otázku přímo vychází z dostupných údajů a zejména stupně dosažené implementace opatření. Hodnocení prostřednictvím nefinančních indikátorů je provedeno v rámci EO číslo 2 a 3, kde jsou také využity vybrané metody kvalitativního hodnocení.

Inovace zemědělských podniků představují jeden z hlavních nástrojů, jimiž chce PRV 2014-2020 dosáhnout obnovy, zachování a zlepšení ekosystémů závislých na zemědělství. Předávání znalostí a inovací formou vzdělávacích aktivit a poradenství a spolupráce v oblasti zemědělství a lesnictví jsou zároveň horizontální prioritou celého programu. Podpora inovací a spolupráce má za cíl posílit konkurenceschopnost českých zemědělských podniků.

Podíl výdajů na podporu rozvoje znalostní základny, spolupráce a inovací (dle čl. 14, 15 a 35) pro PO 1A z celkových výdajů PRV (indikátor T1) zůstává i ke konci roku 2018 pod adekvátní hranici ve výši necelé jedné třetiny plánovaných prostředků. Prozatím 1,44 % výdajů realizovaných projektů v rámci PRV bylo zaměřeno na podporu šíření znalostí a spolupráce. Meziročně se však hodnota indikátoru T1 zdvojnásobila. Nízké procento je však do jisté míry ovlivněno charakterem projektů rámci opatření M16, kde projekty jsou v řadě případů dlouhodobějšího charakteru a budou ukončeny v pozdější fázi implementace programu .

Celkové čerpání v oblasti operací 1.1.1 a 1.2.1 dosáhlo k 31. 12. 2018 pouze 3,5 % cílové hodnoty. Závazkovány pak byly projekty v objemu 15,3 % cílové hodnoty a registrovány pak byly projekty v objemu 32 % cílové hodnoty.

V průběhu roku 2018 došlo k výraznému navýšení tempa proplácení finančních prostředků, kdy objem proplacených prostředků vzrostl oproti roku 2017, kdy bylo proplácení zahájeno, na přibližně tři a půl násobek. V oblasti závazkování ovšem v roce 2018 došlo ke zpomalení, neboť objem závazkovaných projektů dosáhl pouze úrovně úroku 2016 a poloviny úrovně roku 2017. Hodnota registrovaných projektů sice vzrostla meziročně přibližně o jednu čtvrtinu, je však pouze o necelou desetinu vyšší, než v roce 2016 a dlouhodobě se tak pohybuje na přibližně stejné úrovni s meziročními výkyvy (interval 3,2 až 4,0 mil. EUR). Nižší tempo závazkování nových projektů se tak odrazí na úrovni proplacených prostředků v dalších letech a s ohledem na čerpání

Celkový stav čerpání je po přesunu prostředků z opatření M02 je i přes zvyšující se dynamiku proplácení prostředků neuspokojivý a naplňování stanovených cílů je v současné době ohroženo nejen nízkým faktickým čerpáním, ale zejména stále nízkým objemem závazkovaných a především registrovaných projektů. Z realizovaných případových studií i dotazníkového šetření (více viz odpověď na EO číslo 3) je patrný zájem o realizaci většího počtu vzdělávacích a informačních akcí. Z toho důvodu lze doporučit podpořit zvýšení počtu akcí vykazujících v současné době nejvyšší zájem účastníků a případně také

rozšířit či doplnit akce zajišťující informovanost a vzdělávání v oblasti přípravy, implementace a udržitelnosti projektů, kde zejména menší příjemci v rámci případových studií uváděli složitou orientaci jako jeden z problémů spojených s realizací jejich projektů. Pokud se ovšem v krátké době nepodaří výrazně navýšit počet registrovaných a závazkovaných projektů, bude nutné celkovou alokaci tohoto opatření přehodnotit.

V rámci rozdělení na jednotlivé prioritní oblasti jsou zřetelné výrazné rozdíly. Z hlediska rozdělení na jednotlivé prioritní oblasti (PO) PRV byly v rámci operací 1.1.1 a 1.2.1 čerpány prostředky v rámci PO 2A (čerpání ve výši 7,8 % cílové hodnoty), 2B (22,4 % cílové hodnoty), 2C, 3A (12,9 % cílové hodnoty) a 4 – zemědělství (1,6 % cílové hodnoty). Nejvyšší míru naplnění alokace pro vzdělávací a informační akce nadále vykazují projekty PO 2B a s odstupem PO 3A a PO 2A.

U PO 2B registrované projekty jak v informačních, tak ve vzdělávacích akcích již převyšují danou alokaci a také míra závazkovaných projektů dosahuje odpovídající hodnoty ve výši cca dvou třetin cílové hodnoty. Totéž platí v podobné míře i pro PO 3A, kde ovšem objem závazkovaných prostředků dosahuje pouze poloviny cílové hodnoty. Z hlediska poměru alokovaných prostředků a registrovaných projektů je aktuálně nejvyšší poměr nezávazkované alokace vázán v prioritě 4 (zemědělství i lesnictví) a nadále prioritě 5, kde je velmi nízké závazkování.

Celkové čerpání v oblasti opatření M16 dosáhlo k 31. 12. 2018 pouze 14,2 % cílové hodnoty. Závazkovány pak byly projekty v objemu 89,7 % cílové hodnoty a registrovány pak byly projekty v objemu 135,1 % cílové hodnoty.

Meziročně je patrná zvyšující se dynamika proplácení finančních prostředků, neboť objem proplacených prostředků se oproti roku 2017 ztrojnásobil. K proplácení prostředků však dosud dochází pouze v operacích 16.2.1 a 16.2.2. Závazkování prostředků se také meziročně mírně zvýšilo přibližně o jednu pětinu oproti roku 2017. Celkovým objem závazkovaných prostředků však již dosahuje téměř stanovené alokace a její naplnění lze předpokládat bez větších problémů. Vysokému objemu závazkovaných projektů také odpovídá již jen pomalý růst objemu registrovaných projektů přibližně, kdy meziročně došlo k poklesu objemu nově registrovaných projektů o tři čtvrtiny. Výše uvedený vývoj je však v jednotlivých operacích nerovnoměrný, a zatímco úroveň finančního plnění opatření lze hodnotit jako uspokojivou se zvyšující se dynamikou proplácení, u vybraných operací však tato situace uspokojivá není.

Registrace nových projektů v operaci 16.1.1 se v roce 2018 téměř zastavila a podle sdělení ŘO již nebudou s ohledem na udržení kvality vybraných projektů a vysoký podíl neúspěšných žádostí v předchozích kolech další výzvy vypsány. Objem závazkovaných prostředků v roce 2018 vzrostl o přibližně dvě třetiny objemu vykázaného v roce 2017 na současnou hodnotu 36,6 % celkové alokace této operace a žádný projekt dosud nebyl proplacen. Vzhledem k absenci nových výzev a tomu, že z hodnocení nebyl vyřazen již pouze jeden projekt lze předpokládat, že konečná hodnota závazkovaných prostředků a následně i proplacených prostředků nepřesáhne 40 % stanovené alokace. Z tohoto důvodu by měl ŘO zvážit přesun zbývajících alokací do operací spolupráce vykazujících vysokou absorpční kapacitu.

V případě operace 16.2.1 výše požadované dotace předložených projektů překročila celkovou alokaci veřejných prostředků na tuto operaci dvaapůlkrát a současné závazky již tvoří 68,9 % alokace dané operace. Proplacené prostředky představují 6,1 % alokace, nicméně toto nízké číslo je dáno delší dobou realizace některých projektů a s tím spojeným proplácením projektů v dalších fázích programového období. V průběhu roku 2018 tak byl zřetelný pozvolný, ale přesto signifikantní nárůst proplacených prostředků s pozitivním výhledem. V průběhu roku 2018 také došlo k meziročnímu zrychlení závazkování projektů na přibližně dvojnásobek (dominantním rokem závazkování v této operaci ovšem zůstává rok 2016, kdy byly závazkovány tři čtvrtiny celkového objemu závazkovaných projektů), což indikuje další

zrychlování tempa proplácení projektů.

U operace 16.2.2 představují zaregistrované projekty 130,2 % celkové alokace veřejných prostředků na operaci; s významným počtem žadatelů již došlo k podpisu Dohody o poskytnutí dotace, v důsledku čehož závazkované prostředky přesáhly výši alokace o 7 %. U jednoho projektu pod závazkem (přes 60 mil. Kč) došlo k ukončení administrace a situace je v současné době soudně řešena. Výše již proplacených prostředků dosahuje nižších hodnot (18,3 %). Zde je však nutné poznamenat, že se jedná o projekty zaměřené na inovace, jejichž implementaci předchází období vývoje (např. inovativního produktu, procesu atp.). I u této operace je vývoj v roce 2018 dynamický s pozitivním výhledem, neboť pouze za druhou polovinu roku 2018 se objem proplacených prostředků zvýšil přibližně o deset p. b.

Právě operace 16.2.2 vzhledem k průměrné velikosti projektu, která je přibližně dvojnásobná oproti původnímu předpokladu, je vhodným cílem realokace prostředků z dalších operací v rámci opatření M16 vykazujících nižší či nulovou absorpční kapacitu. Stejně jako u operace 16.2.1 došlo také v této operaci k registraci největšího objemu prostředků v roce 2016 a následně také v roce 2017. Vzhledem k překročení finanční alokace se registrace nových projektů v roce 2018 de facto zastavila. Závazkování projektů se však po výrazném snížení dynamiky v roce 2017 znovu obnovilo a v roce 2018 téměř 40 % z celkového objemu závazkovaných projektů v celém sledovaném období.

Díky těmto skutečnostem lze v krátké době předpokládat také výrazné zvýšení dynamiky i celkového objemu proplacených prostředků a bezproblémové naplnění finanční alokace pro tuto operaci, a to i v případě převodu nevyužitých prostředků z jiných operací. Operace 16.2.2 je podle sledovaných údajů schopna absorbovat přibližně dalších 20 mil. EUR a v případě vypsání dalších výzev může být tato hodnota ještě vyšší.

U operace 16.3.1 dosáhl k 31. 12. 2018 objem registrovaných projektů 72,3 % při meziročním nárůstu na více než dvojnásobek. Problémem ovšem zůstává závazkování a proplácení projektů. I když se objem závazkovaných prostředků meziročně zvýšil na dva a půl násobek úrovně roku 2017, zůstává v absolutním vyjádření ve výši 6,4 % celkové alokace velmi nízký. Proplaceny pak dosud nebyly žádné finanční prostředky. U operace 16.3.1 se tak jako zásadní jeví problém závazkování prostředků, který přes rostoucí dynamiku vykazuje velmi nízké hodnoty a ŘO by měl sledovat vývoj v této operaci se zvýšenou pozorností, neboť pokud nedojde ke skokovému navýšení závazkovaných prostředků v krátké době, naplnění celkové finanční alokace operace bude výrazně ohroženo a bude nutné případně zvážit provedení realokace zbývajících prostředků ve prospěch jiných operací.

Vývoj operace 16.4.1 z finančního hlediska je obdobný jako v případě operace 16.3.1, celková situace je však ještě složitější. Objem registrovaných prostředků dosáhl ke konci roku 2018 pouze 12,5 % alokace a po zvýšení dynamiky objemu nově registrovaných prostředků v roce 2017 došlo v roce 2018 k registraci nových prostředků pouze na úrovni přibližně tří čtvrtin nově registrovaných prostředků v roce 2017. Vývoj objemu registrovaných finančních prostředků v této operaci má tak spíše zpomalující trend a také celkový objem neodpovídá stavu očekávatelnému v této fázi implementace programu. Zcela se pak nedaří registrované projekty závazkovat, neboť závazkovány dosud nebyly žádné prostředky. I v této operaci tak platí nutnost zvýšené pozornosti ŘO a také potřeba skokového zlepšení v objemu registrovaných a zejména závazkovaných prostředků. V opačném případě i v této operaci bude nutné zvážit přesun nevyužitých prostředků ve prospěch jiných operací.

Operace 16.6.1 pak i přes opakované vypsání výzev (naposledy v roce 2018) nevykazuje žádné registrované prostředky a zájem žadatelů o tuto operaci je tak nulový. V tomto případě se realokace prostředků jeví jako nezbytná a je také obsahem 6. modifikace, která navrhla přesun prostředků ve prospěch operace 16.2.2.

Intenzita celkového příspěvku intervence PRV podpoře rozvoje znalostní základny, spolupráce a inovací (dle čl. 14, 15 a 35) se tak při zohlednění obou relevantních opatření v průběhu implementace programu začíná dynamicky rozvíjet a to zejména s ohledem na zvýšení tempa čerpání v dominantní operaci 16.2.2. Celkový ukazatel zaznamenal skokový nárůst zejména ve druhé polovině roku 2018.

Úroveň implementace inovací v sektoru byla díky zrychlení tempa finanční implementace programu podpořena výraznějším šířením informací a znalostí prostřednictvím informačních a vzdělávacích akcí. Zvýšil se také počet implementovaných inovací a vzrostl počet účastníků akcí orientovaných na inovace a jejich šíření. Dále se také zvýšil počet obyvatel venkovských oblastí, kteří dokončili vzdělávání a odbornou přípravu v zemědělství a lesnictví.

Intervence programu rozvoje venkova podpořily rozvoj celoživotního vzdělávání, sdílení informací a odborné přípravy v odvětvích zemědělství a lesnictví intervencí prozatím v hodnotě 450 tisíc EUR. Celkově, v dané fázi implementace, byly či budou (v závazkovaných projektech) realizovány intervence v přibližné hodnotě 2 mil. EUR. Tento stav však ve vztahu k předpokládatelnému pokroku v roce 2018 znamená zvýšené riziko nenaplnění stanovených nefinančních cílů v těchto operacích.

Dosavadní příspěvek Programu rozvoje venkova k rozvoji spolupráce dosáhl přibližně 21,5 mil. EUR a je tak dosud také spíše nízký, i když oproti opatření M01 je podíl proplacených prostředků na plánované alokaci čtyřnásobný.

Vyhodnocení příspěvku z nefinančního hlediska je uvedeno u EO číslo 2 pro opatření M16, u EO číslo 3 pro opatření M01 a u EO číslo 30 celkově pro oblast inovací.

Závěry a doporučení EO 1

Závěry	Doporučení
Z1: Intenzita celkového příspěvku intervence PRV ve finančním vyjádření k podpoře rozvoje znalostní základny, spolupráce a inovací se v průběhu roku 2018 zvýšila zejména díky realizaci projektů v oblasti spolupráce. Celkový ukazatel zaznamenal absolutní růst o 100 % a vykázal nárůst na úroveň více než 31 % cílové hodnoty. <u>Závazkové</u> výdaje v operacích a registrované projekty dávají předpoklad dosažení očekávaného příspěvku programu prioritní oblasti (84 % alokovaných prostředků).	Bez doporučení.
Z2: Celkový objem prostředků na vzdělávací a informační akce s výjimkou akcí ve prospěch PO 2B zůstává velmi nízký, přičemž tento stav ohrožuje naplnění předpokládaného cíle v oblasti počtu účastníků i naplnění plánované alokace.	D1: ŘO a SZIF by měly posílit aktivity, které propagují možnosti financování vzdělávacích aktivit, stejně tak jako propagace důležitosti dalšího vzdělávání mezi zemědělskými pracovníky a manažery zemědělských podniků pro zvyšování jejich výkonnosti a konkurenceschopnosti. Na základě vyhodnocení zájmu o jednotlivé typy akcí iniciovat u akcí s nejvyšší poptávkou účastníků konání dalších, resp. navazujících akcí. S ohledem na náročnost přípravy, administrace a udržitelnosti projektů zejména pro menší příjemce zvážit zařazení/rozšíření akcí zaměřených na tuto oblast.
Z3: Vývoj implementace operací 16.3.1 a 16.4.1 vykazuje zvýšení riziko nevyčerpání stanovené alokace.	D2: ŘO by měl sledovat vývoj v těchto operacích se zvýšenou pozorností a v případě, že nedojde v krátké době k výraznému zlepšení, by měl zvážit realokaci prostředků ve prospěch jiných operací v rámci opatření M16.
Z4: Nulový zájem o operaci 16.6.1 a rozhodnutí nevyepisovat další výzvy v operaci 16.1.1 způsobí nevyčerpání celé alokace pro operaci 16.6.1 a části alokace pro operaci 16.1.1.	D3: ŘO by měl provést přesun nevyužitých prostředků z obou operací ve prospěch jiných operací v rámci opatření M16, přičemž jako optimální se jeví operace 16.2.2.

Závěry a doporučení EO 1

7.a2) CEQ02-1B - Do jaké míry podpořily intervence programu rozvoje venkova posílení vazeb mezi zemědělstvím, produkcí potravin a lesnictvím a výzkumem a inovacemi, mimo jiné za účelem zlepšeného řízení v oblasti životního prostředí a environmentálního profilu?

7.a2.a) *Odpověď na hodnotící otázku*

Odpověď na evaluační otázku byla vypracována v souladu s návrhem metodického postupu. Přístup zároveň respektuje metodiku EK pro zpracování odpovědi na tuto evaluační otázku. Obecně vychází z hodnocení prostřednictvím nefinančního hlediska na základě stanovených indikátorů prostřednictvím data miningu a dále pak z provedeného kvalitativního výzkumu. Vyhodnocení tematického okruhu a podrobnost odpovědi na evaluační otázku přímo vychází z dostupných údajů a zejména stupně dosažené implementace opatření. Hodnocení prostřednictvím nefinančních indikátorů je provedeno v rámci EO číslo 1.

Zemědělství jako sektor národního hospodářství patří mezi odvětví, která se vyznačují nízkou konkurenceschopností sektoru (nízká přidaná hodnota, nižší produktivita faktorů atd.). Do míry

konkurenceschopnosti zemědělství či zemědělsko-potravinářského sektoru se promítá celá řada faktorů. Vedle základních produkčních faktorů a charakteru výroby je např. ve srovnání s průmyslem možné zemědělsko-potravinářský komplex charakterizovat nižší mírou využívání výsledků vědy a techniky, nižší mírou spolupráce výzkumných a vývojových pracovišť s výrobou jako takovou. Mnohdy v podnicích převažují produkčně-ekonomické aspekty spojené s nízkým využíváním marketingových nástrojů, nižší mírou mezipodnikové nebo vertikální spolupráce. Problematické se mnohdy zdají i cesty odbytu, které jsou organizačně i nákladově velmi náročné.

V operacích opatření M16, které reaguje na problematiku nízké konkurenceschopnosti sektoru, zaměřeného na posílení výzkumu, technologického rozvoje a inovací, bylo k 31. 12. 2018 registrováno 359 projektů spolupráce, 128 projektů pak závazkováno a 18 projektů ukončeno. Aktuálně dosahovaná četnost intervencí ve vztahu k plánované hodnotě je proto aktuálně nízká (6,2 %), počty spoluprací v závazkovaných a registrovaných operacích však dosahují 44 % respektive 124 % plánované hodnoty.

V opatření M16 byly zrealizovány a proplaceny dosud pouze 4 projekty v operaci 16.2.1 Podpora vývoje nových produktů, postupů a technologií v zemědělské prvovýrobě a 14 projektů v operaci 16.2.2 Podpora vývoje nových produktů, postupů a technologií při zpracování zemědělských produktů a jejich uvádění na trh.

U operací 16.1.1, 16.2.1 a 16.2.2 se však v rámci realizace opatření jedná v řadě případů o projekty, které jsou zaměřené na inovace a jejichž implementaci předchází období vývoje (např. inovativního produktu, procesu atp.). Celková doba realizace projektů od podpisu Dohody o poskytnutí dotace může dosahovat až 36 měsíců, v případě operace 16.1.1 až 84 měsíců. Při posouzení pokroku v implementaci je tak nutné nahlížet i na registrované a závazkované projekty.

Registrované projekty v operaci 16.1.1. Podpora operačních skupin a projektů EIP přesáhly plánovaný počet spoluprací již téměř o polovinu (26 projektů v záměru a) a 3 projekty v záměru b)). U operace 16.1.1 je z počtu registrovaných žádostí patrný zájem o tuto operaci, i přes některá úskalí, které parametry spolupráce EIP vykazují. Jedná se o nově zařazenou operaci více subjektů v rámci tohoto programového období, kdy je důraz kladen především na spolupráci (85 % způsobilých výdajů projektu) na rozdíl od spolupráce v operacích 16.2.1. a 16.2.2. (minimálně na spolupráci 7-15 % dle výše výdajů projektu a maximálně 50 % výdajů, ze kterých je stanovena dotace). Pokud zemědělci preferují projekt, kde mohou získat vyšší podíl na investiční výdaje, který je navíc méně komplexní a méně finančně náročný, raději volí jinou formu spolupráce.

Z pohledu závazkovaných projektů je pak cílová hodnota naplněna z 70% (13 projektů v záměru a) a 1 projekt v záměru b)). Nižší počet podpořených projektů souvisí i s cílem zajištění určité kvality podpořených projektů EIP, který se odrazil v hodnocení komise a kvůli kterému nebyly schváleny všechny registrované projekty. V současné době je schváleno 14 projektů a jeden se nachází ve fázi hodnocení. Zbylým projektům (celkem 14 žádostí) byla administrace ukončena a podpora nepřiznána.

Cílová hodnota podpořených skupin v rámci EIP však nebude naplněna, neboť ŘO již neplánuje další výzvy s ohledem na udržení dostatečné kvality projektů. Finanční alokace tak nebude naplněna o přibližně polovinu a bude nutné přistoupit k realokaci ve prospěch operací s vysokým zájmem žadatelů v rámci opatření M16 (s ohledem na současný stav se jeví jako nejhodnější operace 16.2.2).

U operace 16.2.1 překročil počet registrovaných operací (153) sedminásobně cílovou hodnotu programu (22). Závazkované projekty (38) spolupráce přesahují cílovou hodnotu o 70 % a současný počet schválených žádostí určených k výběru projektů toto přeplnění ještě pravděpodobně navýší.

Vyšší procentní rozdíl mezi očekávaným vyčerpáním finanční alokace (přibližně třetina) a dosažením

cílového stravu podpořených projektů odráží skutečnost, že průměrná výše veřejných požadovaných prostředků v registrovaných žádostech (252 670 EUR) je nižší, než se očekávalo při nastavování daných indikátorů (výše požadovaných prostředků variovala v rozpětí od 53,5 tis. EUR až do 676 tis. EUR za registrovaný projekt). V rámci realizace této operace tak buď dojde k výraznému přeplnění cílové hodnoty počtu podpořených operací, nebo v případě nevypisování dalších výzev nedočerpaní alokace, kterou pak bude nutné převést ve prospěch jiných operací v rámci opatření M16.

Velký zájem v operaci 16.2.1 je pravděpodobně způsoben několika faktory. Jedná se o podporu trvající již druhé programové období a informace o tomto typu podpory se stačily více rozšířit mezi zemědělské podniky. Tomu by odpovídal více jak trojnásobný zájem ze stran žadatelů ve srovnání s minulým programovacím obdobím (zaregistrováno 47 projektů v odpovídající operaci I.1.1.2 v PRV 2007-2013). Také, na rozdíl od prvních kol minulého programového období, kdy byl zájem o operaci I.1.1.2 minimální, bylo v prvním otevřeném kole pro operaci 16.2.1. (2. kolo výzvy) registrováno 44 projektů, což je obdobné množství jako za celé uplynulé programové období.

Důležitým faktorem pro realizaci projektu s partnerem je i vzájemná důvěra mezi spolupracujícími subjekty, přičemž pro toto navázání důvěry je potřeba určitého času. Důležitost předchozí spolupráce uvedli mezi faktory výběru spolupracujícího subjektu také respondenti dotazníkového šetření provedeného KPMG v roce 2015[1]. Obdobné zjištění učinil také hodnotitel při rozhovorech se zainteresovanými stranami v rámci podrobnější analýzy k opatřením M16, kdy vzájemná důvěra a zkušenost s uplynulou spoluprací byly důležitým faktorem při výběru případných projektů v opatření M16 spolupráce. Z dat, které má hodnotitel k dispozici je evidentní větší zájem v operacích spolupráce, které již byly podporovány v uplynulém programovém období.

K 31. 12. 2018 byly proplaceny celkem 4 projekty, přičemž 3 projekty byly zaměřeny na živočišnou výrobu a 1 na rostlinnou výrobu. 3 projekty podpořily implementaci inovací v oblasti chovu skotu (inovativní rekonstrukce odchovny dojnic, inovace ekologického chovu dojnic a implementace inovativního systému monitoringu chování dojnic s ohledem na plodnost a prevenci onemocnění). Zbývající projekt pak podpořil inovace v oblasti inovativního přístupu ke sklizni cukrovky. Podpořeny byly 3 středně velké a jeden malý podnik. V případě projektů živočišné výroby šlo výhradně o procesní inovace, u projektu rostlinné výroby pak šlo o inovaci výrobovou. Výrobní zaměření podpořených podniků je převážně smíšené, pouze v jednom případě jde o zaměření na produkci mléka.

V operaci 16. 2. 2 bylo ke konci roku 2018 zaregistrováno 97 Žádostí od 70 podniků a byla podepsána smlouva na 71 projektů zahrnujících 48 podniků. Počet závazkovaných projektů tak dosáhl 53,4 % cílové hodnoty při současném naplnění cílové hodnoty počtu podpořených podniků z 52,2 %. Ukončeno a proplaceno pak bylo 14 projektů od 13 jedinečných žadatelů. Hodnota závazkovaných projektů však již přesahuje finanční alokaci. K naplnění cílových indikátorů počtu podpořených operací i podniků tak je potřebné navýšení stanovené alokace opatření. Hlavním důvodem této skutečnosti je větší než předpokládaná průměrná hodnota jednotlivých projektů.

Podpořené projekty byly v 7 případech zaměřeny na inovace v oblasti zpracování masa, ve 4 případech na inovace ve zpracování mléčných výrobků, ve dvou případech na inovace v oblasti produkce výrobků z ovoce a zeleniny a v 1 případě na oblast produkce mouky. Podpořen byl jeden malý, jeden střední a 11 velkých podniků (1 velký podnik realizoval dva projekty). Z hlediska typu inovace byla ve dvou případech realizována organizační inovace, ve 13 případech procesní inovace a v 11 případech výrobová inovace. U 11 projektů pak byla inovace implementována u podniků zpracovávajících vlastních produkci. Z hlediska vyhodnocení zvýšení HPH vlivem realizace projektu jsou dostupné údaje pouze za jeden podnik, u kterého ke zvýšení HPH došlo.

U operace 16.3.1 registrované projekty předpokládají 67 podpořených spoluprací převážně v oblasti záměru a, v současnosti však pouze 5 projektů bylo závazkováno. Hodnotitel provedl minulý rok hlubší analýzu nižšího zájmu u některých operací spolupráce, včetně operace 16.3.1, přičemž závěry jsou relevantní i pro současné hodnocení. Nízký zájem je způsoben několika faktory. Jednak se jedná o novou operaci, která je založena na formě nové spolupráce mezi subjekty, respektive spolupráce stávající, ale nového charakteru. Všeobecně pro oblast zemědělství je spolupráce podmíněna vzájemnou důvěrou subjektů. Ta se buduje na základě zkušeností spolupráce v minulosti nebo společných aktivit.

Další bariérou může být i současná možnost čerpat na obdobné investice i v jiných opatřeních, např. 4.1.1. Z provedené analýzy vyplývá, že dochází k částečnému překryvu způsobilých výdajů u operací 16.3.1 a 4.1.1. Zemědělci upřednostňují žádat vlastními silami, tzn. bez napojení na partnera v operaci 4.1.1 namísto 16.3.1, což souvisí i s důvěrou ve spolupráci, viz předchozí odstavec. Tuto skutečnost podporuje i sdělení ŘO, že žadatelé projevují zvýšený zájem o operaci 16.3.1 na seminářích k PRV s ohledem na blížící se konec možnosti čerpat investiční operace 4.1.1. Tento zájem se však dosud nepřetavil do nově registrovaných a následně závazkovaných projektů.

Dalším faktorem, na který by bylo vhodné se zaměřit, je nastavení operace, administrativní náročnost přípravy žádosti a proces schvalování žádostí. Překvapivě u velkého množství přijatých a doporučených žádostí, došlo v procesu schvalování k ukončení administrace. Ve 3. kole Výzvy bylo zaregistrováno 26 projektů, všechny byly doporučeny v rámci hodnocení číslo 1 (listopad 2016), ale smlouva byla podepsána pouze se 2 subjekty.

Faktorem, který patrně nepřispívá k vyššímu zájmu potenciálních žadatelů, je i doba zpracování žádosti, které trvá i rok, viz data výše. Pokud zemědělci potřebují investice (techniku), potřebují ji patrně v kratším časovém intervalu. Navíc existují případy, kdy žadatel je do několika týdnů po podání žádosti uvědomen, že žádost je doporučena ke schválení, aby se o mnoho měsíců později dozvěděl, že je mu ukončena administrace.

Obdobná situace jako u 3. výzvy je zaznamenána i u 5. výzvy, kdy bylo v rámci operace 16.3.1 registrováno 13 projektů, ale po roce zpracování žádosti byly schváleny 3 projekty. Jako důvody ukončení administrace jsou uváděny neúplné pochopení nastavení této operace a s tím nesplnění podmínek „nové“ spolupráce, jednak vyhodnocení snahy o tzv. „fiktivní“ spolupráci, jen aby byly naplněny vstupní podmínky uznatelnosti. V rámci 7. výzvy, která je v současné době vyhodnocována, bylo zaregistrováno 28 subjektů, které byly všechny v rámci hodnocení číslo 1 doporučeny. Nicméně pokud by pokračoval vývoj z předchozích dvou výzev, nelze očekávat schválení většího počtu projektů a naplnění cílové hodnoty 55 podpořených projektů je ohroženo.

U zbývajících operací (16.4.1 a 16.6.1) dosud nedošlo k podpisu Dohody u projektů, u operace 16.6.1 navíc nebyla dosud registrována Žádost o dotaci. U operace 16.6.1 došlo v roce 2018 k opětovnému vypsání výzvy, do které se ovšem nikdo se svým projektem nepřihlásil. Zájem o toto opatření tak lze hodnotit jako nulový a vzhledem k situaci v jiných opatřeních (zejména 16.2.2) lze doporučit převedení všech prostředků z tohoto opatření na realizaci jiných operací s vysokým zájmem žadatelů.[2]

Ověření získaných informací a poznatků včetně dopadů na vzorku případových studií bylo problematické vzhledem k nízkému počtu ukončených projektů a době jejich ukončení. Pro operaci 16.2.1 byla realizována 1 případová studie a pro operaci 16.2.2 dvě případové studie. Z výsledků provedeného šetření se ukazuje zásadní role PRV na realizaci těchto projektů. Společným rysem podpořených projektů je jejich poměrně vysoká inovativnost spojená s následným výrazným kvalitativním skokem v rámci produkce, zvýšení výkonů a efektivnosti produkce a v případě tržní orientace i nalezení nových zákazníků a zvýšení přidané hodnoty výrobků. Spolupráce s výzkumným sektorem byla pro realizaci projektů naprosto zásadní

a odvíjí se převážně od dlouhodobé spolupráce a důvěry mezi žadatelem a partnerem.

Výrazně pozitivní efektem u projektu v operaci 16.2.1 je i další šíření poznatků, neboť realizovaný projekt je středem zájmu mnoha podniků, které uvažují o skokovém zkvalitnění své produkce. Naopak jako velmi nízké se projevují komplementarita a synergické efekty a také efekt předchozího vzdělávání na realizaci projektů. Zejména oblast komplementarit a synergických efektů lze přičíst vysoké inovativnosti a skokovému zlepšení, které má s dosud realizovanými projekty jen málo společného nad rámec případné pozitivní zkušenosti s dotačními projekty obecně. Žádný z šetřených příjemců nerealizoval akci v rámci opatření M16 jako svůj první dotační projekt. Dopady na životní prostředí nelze kvůli zaměření zkoumaných projektů plošně potvrdit, byť realizace projektu v opatření 16.2.1 prokazatelně zlepšila zejména welfare zvířat.

Program tak v současné době celkově podpořil posílení vazeb mezi zemědělstvím, produkcí potravin a lesnictvím a výzkumem inovacemi intervencemi v objemu více než 500 mil. Kč směřovaných do rozvoje 18 spoluprací, v naprosté většině projektů inovací v prvovýrobě a zpracování produktů. Lze tedy konstatovat, že program přispívá prozatím ve velmi omezené míře k podpoře a budování spolupráce mezi subjekty působícími zemědělství, potravinářství a výzkumnými a inovačními institucemi. V poměru k celkovému počtu projektů představují projekty spolupráce zanedbatelný počet všech projektů PRV, ve finančním vyjádření pak přibližně 1,5 % výdajů, resp. jednu třetinu cílové hodnoty podílu výdajů opatření na celkových výdajích PRV (finanční hodnocení podrobně provedeno v rámci EO číslo 1).

Ustanovení skupin EIP s ohledem na uskutečněné závazky přispěje v nižší než plánované míře k růstu spolupráce mezi zemědělskými/potravinářskými, výzkumnými a jinými subjekty. Rozhodnutí ŘO nevypisovat další výzvy s ohledem na dobu realizace takových projektů lze hodnotit jako nezbytné a správné. Kvalitativní vyhodnocení příspěvku vzhledem k nulovému počtu dokončených projektů není možné.

Míra podpory PRV pro spolupráci subjektů zemědělství, zpracovatelů a lesnictví a výzkumem a inovacemi je naplňována v rámci plánovaných operací nerovnoměrně, celkově ve vztahu k počtu podpořených operací PRV, počtu subjektů v relevantních sektorech i z pohledu poměru výdajů PRV je míra podpory spolupráce s ohledem na nízký počet proplacených projektů spíše méně významná.

Vysoká náročnost a délka realizace některých projektů ve spojení s rostoucí dynamikou realizace opatření zejména v operacích 16.2.1 a 16.2.2 však tuto situaci v dalším období výrazně změní. S ohledem na nízký zájem o některé formy spolupráce (zejména 16.6.1) a nedočerpání prostředků (16.1.1) je vhodné důsledně zvážit zejména finanční posílení operace 16.2.2, které povede s ohledem na stav realizace operace i absorpční kapacitu k maximalizaci užitku z vyčleněných prostředků na opatření M16. Zvýšenou pozornost bude nutné věnovat také operacím 16.3.1 a zejména 16.4.1, kde zejména v rámci závazkovaných projektů je naplnění stanoveného cíle ohroženo a v případě nezlepšení situace v průběhu roku 2019 bude nutné tyto operace podrobně vyhodnotit a případně provést realokaci nevyužitých prostředků.

Z případových šetření, které byly uskutečněny s omezenou vypovídací schopností vzhledem k době od dokončení projektu lze přínos v oblasti spolupráce, sdílení poznatků a inovací a transferu moderních technologií jednoznačně potvrdit. Také struktura dosud malého vzorku proplacených prostředků indikuje signifikantní přínos zejména v oblasti procesních a výrobných inovací zejména v živočišné výrobě a zpracování masa a masných produktů.

[1] Ex post hodnocení Programu rozvoje venkova ČR za období 2007-2013, Závěrečná zpráva

[2] V rámci 6. modifikace bylo navrženo převedení prostředků z této operace do operace 16.2.2, nicméně

tato modifikace nebyla do 31. 12. 2018 schválena.

Závěry a doporučení EO 2

Závěry	Doporučení
Z1: Na základě registrovaných projektů lze usuzovat, že dlouhodobá spolupráce mezi subjekty působícími v zemědělství, potravinářství a výzkumnými a inovačními institucemi bude intervencemi PRV v rámci opatření jako celku podpořena v míře nejméně dosahující plánované úroveň.	Bez doporučení
Z2: Přetrvává nižší zájem v operacích 16.3.1 a 16.4.1., který ohrožuje naplnění cílových indikátorů v oblasti počtu projektů i finanční alokace.	D1: ŘO a SZIF by měly posílit aktivity, které propagují možnosti spolupráce v těchto oblastech a případně zvážit možnost realokace do oblastí s vyšší absorpční kapacitou (zejména 16.2.2).
Z3: U operace 16.1.1 nedojde s ohledem na plán nevypsát další výzvy k vyčerpání stanovené alokace.	D2: Převést nevyčerpanou (resp. nevyčerpatelnou) alokaci z těchto operací do oblastí s vyšší absorpční kapacitou (zejména 16.2.2).
Z4: I přes opakované výzvy nebyl registrován žádný projekt v operaci 16.6.1.	D3: Vzhledem k nulovému zájmu o tuto operaci přesunout alokované prostředky do oblastí s vyšší absorpční kapacitou (zejména 16.2.2).
Z5: U již realizovaných projektů lze výrazné pozitivní dopady spolupráce produkčního sektoru s vědeckým a výzkumným sektorem potvrdit.	D4: Zvýšit zaměření celého opatření M16 na tento typ spolupráce převedením prostředků z operací s nízkou či nedostatečnou absorpční kapacitou.

Závěry a doporučení EO 2

7.a3) CEQ03-1C - Do jaké míry podpořily intervence programu rozvoje venkova celoživotní vzdělávání a odbornou přípravu v odvětvích zemědělství a lesnictví?

7.a3.a) *Odpověď na hodnotící otázku*

Odpověď na evaluační otázku byla vypracována v souladu s návrhem metodického postupu. Přístup zároveň respektuje metodiku EK pro zpracování odpovědi na tuto evaluační otázku. Obecně vychází z hodnocení prostřednictvím nefinančního hlediska na základě stanovených indikátorů prostřednictvím data miningu a dále pak z provedeného kvalitativního výzkumu. Vyhodnocení tematického okruhu a podrobnost odpovědi na evaluační otázku přímo vychází z dostupných údajů a zejména stupně dosažené implementace opatření. Hodnocení prostřednictvím nefinančních indikátorů je provedeno v rámci EO číslo 1.

Intervence programu rozvoje venkova souhrnně podpořily rozvoj celoživotního vzdělávání a odborné přípravy v odvětvích zemědělství a lesnictví intervencí téměř již 8 000 realizovanými školicími hodinami (z toho téměř 60 % tvoří výhradně vzdělávací akce). V poměru k hrubému počtu zaměstnanců sektoru lze konstatovat, že na každého zaměstnance v sektoru připadá přibližně hodina školení podpořená programem.

Celková účast na vzdělávacích a informačních akcích podpořených PRV dosáhla úrovně 16 450 účastí (3

619 účastí ve vzdělávacích akcích respektive 12 831 účastí informačních akcí). Vzhledem k tomu, že cílová hodnota je stanovena pouze pro operaci 1.1.1, dosáhl příspěvek dosavadní implementace opatření pouze 7,2 % cílové hodnoty. Naplnění cílové hodnoty je tak vzhledem k počtu registrovaných a závazkovaných projektů, které dosud nebyly realizované, vážně ohroženo a bez skokového zvýšení dynamiky realizace akcí je její naplnění nereálné.

Naopak celkový počet účastníků dosáhl již 9 028 a cílová hodnota je tak naplněna z 32,8 %. Rozdílně naplňování cílových hodnot je dáno započtení informačních akcí do výpočtu indikátoru celkového počtu účastníků, zatímco u celkové účasti jsou započítávány pouze vzdělávací akce, jejichž realizace i naplnění je obtížnější. Naplnění indikátoru celkového počtu účastníků nemusí být při očekávaném zvýšení dynamiky realizace akcí ohroženo.

Z pohledu individuálních účastníků dosáhl počet účastníků vzdělávacích a informačních akcí 9 028 unikátních osob, přičemž vzdělávacích akcí (1.1.1) se zúčastnilo 2 550 osob a informačních akcí (1.2.1) 7 205 lidí. Ve vztahu k cílové hodnotě dosáhla intenzita příspěvku realizovaných projektů v rámci opatření 32,8 %.

Celkově tak byl zvýšen počet obyvatel venkovských oblastí, kteří dokončili vzdělávání a odbornou přípravu v zemědělství a lesnictví. Zatímco příspěvek opatření v celkovém počtu účastníků je naplňován udržitelným způsobem, příspěvek opatření v celkovém počtu účastí na vzdělávacích akcích zůstává velmi nízký a jeho celkové naplnění je ohroženo.

Akcí orientovaných na inovace se účastnilo 16 450 účastníků, což představuje 54,8 % cílové hodnoty. Vysoké naplnění tohoto indikátorů je dáno skutečností, že dosud všechny realizované projekty byly označeny jako orientované na inovace. Naplnění tohoto indikátoru lze považovat s ohledem na celkovou implementaci programu jako bezproblémové.

Zvýšil se také počet implementovaných inovací (podíl inovativních projektů v rámci Programu rozvoje venkova dosáhl 10,9 %), přičemž vazbu mezi realizací vzdělávacích a informačních akcí a následným podáním žádosti lze na základě dotazníkových šetření a případových studií potvrdit, byť nejde pochopitelně o jediný faktor ovlivňující podání žádosti a realizaci inovativního projektu. S ohledem na výše popsané je tak významné, že výrazně vzrostl počet účastníků akcí orientovaných na inovace a jejich šíření, kdy bylo dosaženo již poloviny očekávaného příspěvku opatření. Podíl výdajů na opatření M01 ve vztahu k celkovým výdajům PRV však s dosaženou hodnotou 0,03 % zůstává hluboko pod úrovní cílové hodnoty (cílová hodnota je naplněna u proplacených prostředků z 8,2 %).

Na minimálně dvou akcích se pak zúčastnilo 3 488 účastníků (46,5 % cílové hodnoty), přičemž tento faktor má přímý vliv na růst využívání získaných poznatků v praxi, neboť opakovaná účast znamená zvýšený zájem účastníků o danou problematiku nebo účast na dlouhodobějších akcích s větším rozsahem předávaných zkušeností a znalostí. Plnění tohoto indikátoru se jeví jako bezproblémové a celkového příspěvku opatření v této oblasti bude pravděpodobně bez problémů dosaženo.

Počet účastníků na jednotlivých vzdělávacích a informačních akcích rozdělených dle prioritní oblasti znázorňuje následující tabulka. Z ní vyplývá, že nejvíce účastníků vzdělávacích akcí bylo na akcích zaměřených na prioritní oblast 2A, následují priority 3A a 4Z s téměř shodným počtem účastníků. K datu hodnocení nebyla proplacena vzdělávací akce zaměřená na oblast 4L Ochrana a zlepšování ekosystémů závislých na lesnictví.

U informačních akcí byl zaznamenán nejvyšší počet účastníků v prioritní oblasti 4Z Ochrana a zlepšování ekosystémů závislých na zemědělství, nejméně u Mladých zemědělců (2B) a Ochrana a zlepšování

ekosystémů závislých na lesnictví (4L).

Z hlediska struktury účastníků dominují zaměstnanci zemědělských podniků (52,6 %), následování zemědělskými podnikateli (18,4 % účastníků) a zaměstnanci potravinářských podniků (17,4 % účastníků). Ostatní skupiny jsou pak zastoupeny celkovým podílem 11,6 %. Struktura účastí se významně v průběhu implementace programu nemění.

Z hlediska pohlaví a věku převažují mezi účastníky muži nad 40 let věku, muži celkově tvoří 73 % všech participantů. Účastníci do 40 let věku pak tvoří 38 % podíl při přibližně dvojnásobném zastoupení mužů oproti ženám. Výhradně u vzdělávacích akcí je zastoupení žen o něco vyšší (celkem 32 %) a také zastoupení účastníků do 40 let je vyšší (46 %).

Příspěvek v oblasti podpory mladých zemědělců je tak velmi významný, což přináší nejen zvýšení znalostí a dovedností méně zkušených zemědělců, ale také znamená postupné zvyšování rozsahu průměrných znalostí a dovedností v celém sektoru v budoucnosti. Tato skutečnost by se pak měla odrazit na celkové funkčnosti sektoru, modernizaci užívaných metod a postupů v produkční i mimoprodukční oblasti a také snížit riziko negativních externích vlivů zvýšenou schopností tyto vlivy eliminovat či zmírňovat.

Při vyhodnocování dotazníkové šetření s účastníky vzdělávacích a informačních akcí se jako jeden ze zásadních problémů ukázala neschopnost účastníků kurzů ztotožnit tento kurz s PRV. I když tento samotný fakt nemá zásadní vliv na dopady těchto akcí, přibližně 30 % podíl odpovědí Ne na ověřovací otázku zda se dotazovaný zúčastnil vzdělávací či informační akce v rámci operací 1.1.1 a 1.2.1 nelze přičíst pouze chybnému či záměrně špatnému udávání kontaktní adres jednotlivých účastníků. Nízká míra povědomí o konání akcí v rámci PRV může mít vliv na následné dopady školení do ostatních opatření zejména s ohledem na transformaci získaných informací v podání žádosti o podporu.

Hodnocení přínosnosti realizovaných akcí ze strany účastníků je průměrné až vysoké. Plná jedna polovina účastníků hodnotí absolvované akce jako akce s vysokým přínosem, dvě pětiny pak jako akce s průměrným přínosem. Negativní hodnocení v podobě nízkého až velmi nízkého hodnocení vykazuje pouze necelá 3 % účastníků, což svědčí o kvalitní realizaci těchto akcí a jejich skutečném přínosu a relevantnosti zejména s ohledem na praxi. Vzhledem k vyššímu zastoupení účastníků školení na inovace a odbornou přípravu (oproti celkové statistice získané z celkových dat) lze ověřit signifikantnější přínos zejména v klíčových oblastech konkurenceschopnosti, inovací a odborné připravenosti osob pohybujících se v sektoru.

Pouze 2 % dotazovaných uvedlo, že získané informace z akcí nijak v praxi nevyužilo a pouze jedna desetina je pak využila málo. Naopak 49 % respondentů uvádí využití získaných informací v praxi jako průměrné a 38 % respondentů pak informace využilo výrazně či velmi výrazně. Určitou disproporci oproti předchozímu hodnocení lze vysvětlit přirozeně lepším hodnocením vlastní akce, než skutečných přínosů. Přesto je však využití získaných poznatků velmi vysoké a pro drtivou většinu respondentů tak byly navštívené akce alespoň průměrně přínosné ve vlastní praxi.

Z hlediska přínosnosti akcí pro absorpční kapacitu dosáhl podíl těch, kteří po absolvování akce podali v některém opatření/operaci žádost o podporu plných 48 % a plných 14 % respondentů uvádí, že získané informace měly na získání dotace zásadní vliv. Dalších 24 % respondentů pak vliv navštívených akcí na úspěšnost podání žádosti připouští v omezené míře. Pouze 10 % účastníků uvedlo, že žádost podali a neuspěli (relativní neúspěšnost z těch, kteří se o podporu ucházeli je 22 %).

Informační a vzdělávací akce se tak ukázaly jako účinný nástroj pro podporu absorpční kapacity. Například plných 63 % účastníků, kteří podali žádost v operaci 4.1.1, 65 % účastníků, kteří podali žádost v operaci 4.2.1 a dokonce 69 % účastníků, kteří podali žádost v operacích 6.4.1/2/3 se předtím účastnilo

akcí zaměřených inovace v zemědělství a uvádění produktů na trh. U opatření M16 pak podíl účastníků toho druhu školení, kteří následně podali v tomto opatření žádost, přesáhl 81 %. Jejich úspěšnost při podávání žádostí pak je při porovnání s celkovou průměrnou úspěšností žadatelů výrazně vyšší. Tematicky zaměřená školení se tedy ukazují jako účinný nástroj, jehož dopad v podobě následného podání žádosti o podporu a získání dotace lze potvrdit.

Dopad vzdělávacích a informačních akcí tak lze na základě dotazníkového šetření potvrdit, neboť se projevuje pozitivně jak v rámci absorpční kapacity a realizace navazujících projektů v ostatních opatřeních, tak s ohledem na dopady v praktickém životě účastníků a využitím získaných znalostí a dovedností v praxi, což s ohledem na zaměření akcí přispívá k naplňování cílů jednotlivých opatření.

Závěry a doporučení EO 3

Závěry	Doporučení
Z1: Informační a vzdělávací akce podpořené programem navštívilo přibližně 15 % pracovníků sektoru.	Bez doporučení.
Z2: Informační a vzdělávací akce mají díky získaným poznatkům pro účastníky pozitivní vliv v jejich praktickém životě, což přispívá ke zvyšování odborné připravenosti a úrovně vzdělání osob pracujících v agrárním sektoru.	Bez doporučení.
Z3: Celkový počet účastníků vzdělávacích akcí zůstává s výjimkou PO 2B velmi nízký (7 %), přičemž tento stav ohrožuje naplnění předpokládaného cíle v oblasti počtu účastníků i naplnění plánované alokace.	D1: ŘO PRV a SZIF by měly posílit aktivity, které propagují možnosti financování vzdělávacích aktivit, stejně tak jako propagace důležitosti dalšího vzdělávání mezi zemědělskými pracovníky a manažery zemědělských podniků pro zvyšování jejich výkonnosti a konkurenceschopnosti. Klíčovým úkolem je zvýšení podílu vzdělávacích akcí na počtu účastí, kde je dosažený příspěvek nízký.
Z4: Byl potvrzen pozitivní vliv informačních a vzdělávacích akcí na absorpční kapacity.	D2: Využít potenciál informačních a vzdělávacích akcí pro posílení absorpční kapacity u opatření a operací s nižší absorpční kapacitou.
Z5: Inovativní charakter vzdělávacích a informačních akcí má pozitivní vliv na realizaci inovativních projektů v rámci PRV.	Bez doporučení.

Závěry a doporučení EO 3

Operace	Zaměření akce	Počet účastníků (celkem)
1.1.1 – Vzdělávací akce	2A Konkurenceschopnost zemědělství	1 532
	2B Mladí zemědělci	236
	3A Konkurenceschopnost potravinářství	993
	4L Ochrana a zlepšování ekosystémů závislých na lesnictví	92
	4Z Ochrana a zlepšování ekosystémů závislých na zemědělství	766
1.1.1 – Vzdělávací akce Celkem		3 619
1.2.1 – Informační akce	2A Konkurenceschopnost zemědělství	2 880
	2B Mladí zemědělci	768
	3A Konkurenceschopnost potravinářství	2 111
	4L Ochrana a zlepšování ekosystémů závislých na lesnictví	419
	4Z Ochrana a zlepšování ekosystémů závislých na zemědělství	6 653
1.2.1 – Informační akce Celkem		12 831
Celkem		16 450

Rozložení počtu účastníků podle prioritních oblastí

7.a4) CEQ04-2A - Do jaké míry přispěly intervence programu rozvoje venkova k zlepšení hospodářské výkonnosti podpořených zemědělských podniků a jejich restrukturalizaci a modernizaci, zejména zvýšením míry účasti na trhu, jakož i diverzifikací zemědělských činností?

7.a4.a) *Odpověď na hodnotící otázku*

Odpověď na evaluační otázku byla vypracována v souladu s návrhem metodického postupu. Přístup zároveň respektuje metodiku EK pro zpracování odpovědi na tuto evaluační otázku. Obecně vychází z hodnocení na základě stanovených indikátorů prostřednictvím data miningu a dále pak z provedeného kvalitativního výzkumu. Vyhodnocení tematického okruhu a podrobnost odpovědi na evaluační otázku přímo vychází z dostupných údajů a zejména stupně dosažené implementace opatření. Operace 4.3.1 je stěžejní operací pro hodnocení samostatné hodnotící otázky 4b) pod prioritní oblastí 2A. Analýza a vyhodnocení operací v rámci opatření M01 a M16 je součástí odpovědi na EO číslo 1, 2 a 3.

V rámci operace 4.1.1, která je zaměřena na investiční podporu pro zemědělce a je dominantním opatřením v rámci PO2A, bylo k 31. 12. 2018 podpořeno 2 850 projektových záměrů od 2 420 jedinečných zemědělských podniků (1,18 žádosti na jednoho žadatele). Těchto již téměř 3 000 podpořených zemědělských podniků (s vícenásobným započtením) představuje 10,9 % všech zemědělských podniků v ČR a naplňuje cílovou hodnotu indikátoru R1/T4 (podpora 17,45 % zemědělských podniků v ČR) z 62,5 %. Vezmeme-li v úvahu počet jedinečných podpořených zemědělských podniků (2 420), ty představují 9,2 % všech zemědělských podniků v ČR. Vzhledem k tomu, že již bylo registrováno 12 450 žádostí o dotaci i od 5 929 jedinečných zemědělských podniků, což představuje 47,4 % (vícenásobné započtení pro výpočet R1/T4), resp. 22,6 % jedinečných žadatelů z celkového počtu zemědělských podniků v ČR a byla Podepsána Dohoda o poskytnutí dotace u 5 003 projektů s 3 510 subjekty (13,4 % ze všech zemědělských podniků v ČR), je naplnění cílové hodnoty indikátoru R1/T4 velmi pravděpodobné.

Z hlediska dynamiky vývoje z finančního hlediska došlo v roce 2018 k mírnému snížení tempa

registrovaných projektů, nicméně tento stav je dán tím, že už v roce 2016 byl registrován finanční objem projektů převyšující alokaci. Zatímco v roce 2016 dosáhl registrovaný objem 528 mil. EUR, nově registrovaný objem v roce 2017 činil 254 mil. EUR a v roce 2018 pak 201 mil. EUR.

Podobným tempem, ale s určitým zpožděním se vyvíjí také objem závazkovaných prostředků. Zatímco v roce 2016 bylo závazkováno 157 mil. EUR, v roce 2017 pak nově již jen 100 mil. EUR a v roce 2018 již jen 80 mil. EUR. I tento vývoj však plně odpovídá poměrně vysokému stupni implementace programu a logickému zpomalování registrace i závazkování nových projektů i prostředků s blížícím se vyčerpáním finanční alokace.

Naopak dynamika proplácení finančních prostředků se výrazně zvyšuje. Zatímco v roce 2016 byl proplacen jen zcela zanedbatelný objem prostředků menší než 1 mil. EUR, v roce 2017 to bylo již nových 67 mil. EUR a v roce 2018 nových 104 mil. EUR. Při udržení tempa proplácení prostředků z roku 2018 by mělo dojít k bezproblémovému vyčerpání alokace již v letech 2021 či 2022.

Vzhledem k průběhu implementace opatření 4.1.1 lze konstatovat, že PRV přispívá k modernizaci podpořených zemědělských podniků. Nejvíce veřejných prostředků (35 %) v rámci operace 4.1.1 bylo vynaloženo na podporu zemědělských projektů, které se zaměřují na chov skotu v rozmezí od 5 mil. Kč do 150 mil. Kč. Následují projekty rovněž zaměřené na chov skotu s maximální výší dotace do 5 mil. Kč (12 %) a dále pak ještě s podílem 10 % a více projekty zaměřené na živočišnou výrobu do 1 mil. Kč a velikosti hospodářství do 150 ha, projekty od 5 do 150 mil. Kč zaměřené na chov prasat a také projekty zaměřené na rostlinnou výrobu s objemem od 5 do 150 mil. Kč.

Nejvyšší míra podpory podniků zaměřující se na chov skotu je v souladu s přijatou Strategii pro růst v zemědělství[1], kdy chov dojnic je nejvýše prioritizovanou oblastí v rámci podpory živočišné výroby.

Projekty v rostlinné výrobě s celkovým objemem do 5 mil. Kč se podílejí na celkovém čerpání z 8 %, projekty v rostlinné výrobě mezi 5 až 150 mil. Kč pak 10 %. Čerpání v rostlinné výrobě (včetně záměru b) představuje 21 % celkové alokace operace 4.1.1, což je jen mírně pod stanovenou hodnotu podílu alokace pro rostlinnou výrobu v rámci 4.1.1, která činí 25 %. Ta byla stanovena na základě priorit podpory jednotlivých sektorů v zemědělství, kdy byla stanovena vyšší potřebnost, i vzhledem k finanční náročnosti investic, do živočišné výroby, především do chovu skotu.

Z hlediska počtu podpořených projektů dominuje investiční záměr a), kam spadají drobné projekty do 1 mil. Kč zaměřené na živočišnou výrobu (39 % z celkového počtu proplacených projektů. Obdobné drobné projekty zaměřené na rostlinnou výrobu, záměr b), se podílí na počtu proplacených operací celkově ze 17 %. U těchto malých projektů žadatelé hospodaří na maximální ploše 150 ha.

U větších projektů nad 1 mil. Kč největší podíl představují projekty v rostlinné výrobě do výše 5 mil. Kč, záměr g), do nějž spadá 15 % všech podpořených projektů v rámci dané operace, následovaný záměrem c) (chov skotu do 5 mil. Kč) s taktéž 15 % podílem na celkovém počtu operací.

Uvnitř jednotlivých skupin dle finančních objemů (a) a b) do 1 mil. EUR, c) až g) do 5 mil. Kč a h) až j) do 150 mil. Kč) jsou patrné rozdíly v průměrné výši výdajů jednotlivých projektů. Zatímco u skupiny nejmenších projektů není tento rozdíl příliš velký, u skupiny do 5 mil. Kč je rozptýl vyšší, stejně jako u projektové skupiny od 5 do 150 mil. Kč. Ačkoliv lze obecně konstatovat, že náklady na investiční vybavenost u živočišné výroby jsou vyšší, např. rozdíl u velkých projektů mezi skotem a prasaty je překvapivý a naznačuje, že zejména v prioritní oblasti skotu nedochází k realizaci větších projektů, které jsou typické pro velké podniky s předpokládatelnou nejvyšší efektivností produkce, ale spíše k realizaci středně velkých projektů, u kterých nelze očekávat nejvyšší úspory z rozsahu a maximální efektivnost produkce. Naopak vyšší jednotkové náklady u prasat nasvědčují tomu, že se realizují spíše větší projekty

pro větší chovy a dopad na celkovou efektivnost a produktivitu chovu bude větší.

Jednotlivé investiční záměry jsou mířeny na různé typy podniků, což mj. odpovídá minimálním a maximálním výším dotací stanovených v každém ze záměrů. Záměr a) a b) podporují především mikropodniky a zemědělce, kteří podnikají coby fyzické osoby. S nárůstem výše dotace přibývá větší část středních a velkých podniků, stejně tak jako právnických osob mezi podpořenými žadateli.

Zatímco záměry mikropodniků představovaly 71 % všech proplacených záměrů (nárůst o 7 p. b. v roce 2018), mikropodniky se podílely na čerpání podpory zhruba jednou čtvrtinou (26 %). U tohoto vyjádření se projevuje standardní disproporce českého zemědělství, kdy zhruba čtyři pětiny podniků obhospodařují jednu pětinu půdy a zbylé čtyři pětiny půdy pak obhospodařuje jedna pětina středních a zejména velkých podniků. Realizace opatření 4.1.1 tedy nijak výrazně nepřispívá k větší rovnováze ani nijak výrazně nesměřuje podporu směrem k menším podnikům, neboť pouze těmto podnikům směřuje pouze jedna čtvrtina podpory. V absolutním vyjádření je pak podpora jdoucí mikro a malým podnikům a středním a velkým podnikům přibližně vyrovnaná.

Z údajů, které měl hodnotitel k dispozici pro vyhodnocení nárůstu HPH a výkonu u podpořených zemědělských podniků (hodnotily se podniky podpořené v operaci 4.1.1, u opatření M16 nebyla data prozatím k dispozici) a R2 u podpořených i nepodpořených podniků, lze konstatovat, že byl zaznamenán pozitivní vývoj, resp. efekt u podpořených subjektů. Zvýšení sledovaných ekonomických ukazatelů HPH a výkonů převyšuje cílovou hodnotu pro oba indikátory, která je stanovená ve výši 30 % podpořených projektů přibližně dvojnásobně.

V rámci operace 4.1.1 byla k dispozici kompletní data umožňující vyhodnocení HPH u 289 podpořených projektů. V 197 případech (68,2 % z celkového počtu hodnocených podniků) došlo ke zvýšení hrubé přidané hodnoty. V 167 případech (58 % z celkového počtu hodnocených podniků) pak došlo ke zvýšení výkonů. V obou případech tato hodnota přibližně dvojnásobně převyšuje stanovenou cílovou hodnotu, nicméně vyhodnocený vzorek je poměrně malý a jeho výsledky nelze jednoznačně generalizovat, i když i tyto dílčí údaje trend zvyšování hrubé přidané hodnoty i výkonů u většiny podniků, které jsou z operace 4.1.1 podpořeny, mohou potvrzovat. Stejně tak ve srovnání s minulým hodnoceným obdobím nedošlo u podílu podniků se zvýšenou HPH či výkony k výrazným odchylkám, změny jsou velmi malé a spíše pozitivní. Pro jednoznačné potvrzení těchto skutečností však bude potřeba vyčkat vyššího vzorku projektů.

Z hlediska velikosti projektu (skupiny projektů do 1 mil. Kč, do 5 mil. Kč a do 150 mil. Kč) je podíl počtu projektů se zvýšenými výkony vyrovnaný a pohybuje se od 54,39 % ve střední kategorii po 63,82 % v nejmenší kategorii. V absolutním vyjádření došlo k růstu výkonů u 53 z 83 projektů do 1 mil. Kč, 93 ze 171 projektů ve skupině od 1 do 5 mil. Kč a 25 ze 42 projektů ve skupině od 5 do 150 mil. Kč.

Výraznější rozdíly však jsou mezi typy projektů z hlediska absolutního růstu vykazovaných hodnot výkonů. Zatímco u největší skupiny projektů vzrostla hodnota výkonů pouze o 11,6 %, u projektů od 1 mil. Kč do 5 mil. Kč pak o 28,4 % a u nejmenších projektů (kde lze očekávat nejzásadnější vliv) o 185 %. Nejvýraznější růst výkonu je patrný u projektů u malých projektů rostlinné i živočišné výroby do 1 mil. Kč (výraznější u živočišné výroby) a pak také u projektů do 5 mil. Kč zaměřených na rostlinnou výrobu a ostatní živočišnou výrobu (ovce, kozy, koně, králíci).

Z hlediska výrobního zaměření došlo k růstu výkonů nejvíce u projektů v oblasti produkce mléka (70 % projektů), vinohradnictví (67 %) a chovu skotu (63 %), naopak chovu prasat a drůbeže vykazuje růst výkonů pouze 20 % a žádný růst výkonů nebyl zaznamenán ve skupině zahradnictví. Hodnota výkonů se zvýšila nejvýrazněji u chovu skotu (nárůst o 103 %) a ve vinohradnictví (96 %), naopak nejslabší růst je patrný v produkci mléka (9 %) a smíšené výrobě (14 %).

Z hlediska velikostní struktury podniků došlo ke zvýšení výkonu dle očekávání nejvíce u mikro podniků (67 % podniků), naopak nejmenší podíl projektů se zvýšením výkonů je u velkých podniků (45 %) a překvapivě také u malých podniků (42 %). Hodnota výkonů pak vzrostla nejvýrazněji také u mikro podniků (o 71 %), zatímco nejmenší růst je patrný u kategorie středních podniků (pouze o 14 %).

Při hlubší analýze vývoje výkonů u projektů, které vykazují jejich změnu, je patrný největší vliv na mikro podniky, resp. podniky realizující projekty v nejmenší velikostní kategorii do 1 mil. EUR, zatímco nejmenší dopady má realizace opatření na střední podniky, resp. projekty v nejvyšší kategorii od 5 mil. Kč do 150 mil. Kč. Tuto skutečnost lze přičíst zejména klasickému pravidlu konvergence, kdy růst z nižšího základu je snazší a výraznější.

Přesnější hodnocení efektivnosti opatření by poskytl podíl růstu výkonů na proplacených výdajích, kde je z hlediska záměrů konverzní hodnota u nejmenších projektů v intervalu od 0,17 do 0,34, zatímco u největších projektů v intervalu 0,01 až 0,15. Nízký podíl projektů vykazujících změnu výkonů na celkovém počtu realizovaných projektů však znamená také velmi nízkou relevanci tohoto výpočtu a tyto konverzní údaje tak lze vnímat pouze jako dokreslující.

Na růst ekonomických ukazatelů mají často vliv i další faktory, nejen podpora PRV. Pro odhad tzv. „čistého“ efektu PRV byla provedena kontrafaktuální analýza, která má za cíl očistit další vlivy a spočítat čistý efekt PRV. Tato podpora je vyjádřena dle metodiky Evropské komise jako indikátor R2 Změna hodnoty zemědělské produkce v přepočtu na plný ekvivalent pracovní síly (RPJ) u podpořených oproti nepodpořeným podnikům (4.1.1) a byla vypočtena v souladu s metodikou EK z podniků sledovaných ve výběrovém šetření FADN. Výstupem tohoto výpočtu je efekt vyjádřený ATT – průměrným účinkem intervence, který u zkoumaného vzorku dosáhl hodnoty 38 529 Kč/AWU při současné velmi silné nesignifikantnosti (hodnota $P = 0,343$). Při specifickém zkoumání zaměřeném na vzorek farem s velikostí dotace do 1 a 5 mil. Kč se podařilo identifikovat vyšší hodnotu příspěvku u projektů o velikosti od 1 mil. Kč do 5 mil. Kč ve výši 81 159 Kč/AWU ($P=0,426$), než u malých projektů do 1 mil. Kč (hodnota 55 498 Kč/AWU při $P=0,426$). Tyto údaje potvrzují také výpočty ve velikostních skupinách, kdy hodnota R2 dosáhla 106 095 Kč/AWU u farem o velikosti do 150 ha, resp. 30 821 Kč/AWU u farem od 150 do 1 000 ha a u farem o velikost nad 1 000 ha pak záporné hodnoty – 21 338 Kč/AWU (všechny tři výpočty s P -hodnotou výrazně vyšší, než byl stanovený limit signifikantnosti). Z těchto výpočtů se ukazuje, že největší efekt na růst produktivity práce, který indikátor R2 vyjadřuje, mají menší projekty menších podniků. Tento stav však může být způsoben také skutečností, že u větších podniků již k modernizacím a s tím spojenému růstu produktivity práce již došlo a menší podniky tak pouze dohánějí zpoždění.

Ačkoliv samotný výsledek naznačuje pozitivní efekt u podpořených podniků v operaci 4.1.1 oproti nepodpořeným, zkoumaný vzorek je natolik malý, že není možné při současné míře dosaženého pokroku skutečný efekt prokázat. Vyjádřený trend v podobě kladného efektu však lze vnímat i přes jeho nesignifikantnost jako částečné potvrzení očekávatelného pozitivního efektu provádění operace 4.1.1 na podniky a jejich produktivitu. Ve shodě s již dříve vyjádřeným pozitivním vývojem HPH a výkonů u většiny podniků tak lze konstatovat pozitivní příspěvek PRV k růstu efektivnosti a produktivity podniků podpořených v rámci operace 4.1.1. Pro jednoznačné potvrzení však bude nutné provést další výpočet v době, kdy bude možné hodnotit dopady u výraznějšího vzorku podpořených projektů v rámci ex post hodnocení.

Realizací dotazníkového šetření na vzorku nepodpořených subjektů se podařilo prokázat poměrně silné zastoupení těch žadatelů, kteří po neúspěšném podání žádosti uspěli v některé z dalších výzev. Jejich počet se pohybuje až kolem jedné čtvrtiny. To může přisvědčovat vyšší administrativní náročnosti, ale na druhou stranu také pravděpodobně znamená poměrně široký okruh potenciálních žadatelů, kteří by svou

žádost ještě mohli podat, pokud ŘO bude vypisovat další výzvy zejména pro menší žadatele. Více než čtvrtina neúspěšných žadatelů také podala žádost v jiné operaci a uspěla a přibližně stejná skupina respondentů se o získání projektové dotace v jiném opatření usilovala neúspěšně. Relativně silné zastoupení u těchto respondentů, kteří podávali žádost i v jiném opatření mají s podílem mezi 20 % a 30 % operace Zpracování a uvádění produktů na trh (4.2.1), Zahájení činnosti mladých zemědělců (6.1.1) a Diverzifikace činností (6.4.1 až 6.4.3), čímž se mimo jiné potvrzují vzájemné vazby mezi těmito operacemi. Průměrná velikost získané dotace pak dosáhla téměř 2,5 mil. Kč.

Z hlediska dopadů nepřidělení dotace na žadatele a vývoj jejich konkurenceschopnost hodnotí tazatelé dopad jako průměrný až významný (celkem 70 % respondentů). Na 20 % respondentů mělo rozhodnutí velmi vysoký dopad a pouze 10 % respondentů hodnotí dopad jako malý či velmi malý. Získání dotace tak má významný vliv nejen na úspěšné, ale také neúspěšné žadatele. Plných 37 % respondentů uvedlo, že přidělení dotace některému z jejich přímých konkurentů mělo na jejich tržní pozici a konkurenceschopnost vliv, zatímco opačně to hodnotilo pouze 21 % respondentů (zbytek neví, nebo taková situace nenastala). Hlavními faktory jsou podle hodnocení respondentů jejich nižší efektivnost, zastaralost výroby, vyšší provozní náklady a také v řadě případů využití ušetřených finančních prostředků konkurencí například k přeplacení klíčových výrobních faktorů jako je například půda.

V důsledku působení výše zmíněných faktorů došlo u 19 % respondentů k poklesu produkce a u 71 % zůstala úroveň produkce zachována. Pouze u 10 % respondentů došlo ke zvýšení produkce. Jako hlavní důvody poklesu produkce uvedli respondenti především snížení konkurenceschopnosti, nutnost financovat daný projekt přes úvěr a pouze ve velmi omezené míře klimatické podmínky. Naopak zvýšení produkce bylo téměř výhradně zdůvodněno realizací záměru v omezené podobě či z vlastních zdrojů.

Ačkoliv bylo šetření provedeno na nereprezentativním vzorku respondentů (pouze nepodpoření žadatelé) a v omezení míře, efekt negativního vlivu podpořených subjektů na ty nepodpořené je patrný. Realizace opatření 4.1.1 má minimálně na konkurenceschopnost a efektivnost nepodpořených subjektů nezanedbatelný vliv, který vytváří prostředí, ve které nepodpořené subjekty v nezanedbatelné míře ztrácejí svou tržní pozici, a jejich výkonnost neroste či dokonce klesá. Pro skutečné ověření efektu mrtvé váhy a efektu přesunu by však musel být zpracován reprezentativní výzkum na širší vzorku všech subjektů, nikoliv jen těch, kteří o dotaci neúspěšně žádali.

Realizace 15 případových šetření na širokém vzorku záměrů zaměřených na rostlinnou i živočišnou výrobu všech relevantních druhů zvířat potvrdila předchozí zjištění a dopady opatření. Příjemci je vykazována silná vazba na proběhlá školení, která jim pomohla při zpracování žádosti. Realizace projektu nebyla přímo podmíněna získáním dotace, nicméně dotace výrazně zjednodušila a urychlila realizaci těchto akcí, které by jinak byly realizovány později či v omezeném rozsahu. Dopadem všech projektů je znatelné zvýšení efektivnosti produkce či snížení nákladů, které se pozitivně odráží v celkovém ekonomickém výsledku podnikání. Realizované investice přispívají k výrazné modernizaci provozů a v některých případech jde i o velmi inovativní a relativně jedinečná řešení. Realizace projektů má pozitivní vliv na ekonomickou výkonnost včetně růstu výkonů (tam kde je to relevantní) a HPH. Naopak dopady na tvorbu pracovních míst nebyly případovými studiemi prokázány. U projektů živočišné výroby jsou znatelné pozitivní dopady na welfare zvířat a celkově jsou také patrné pozitivní dopady na životní prostředí, kdy realizované projekty přispívají k lepšímu nakládání s hnojivou, vodou, amoniakem apod.

[1] Strategie pro růst. České zemědělství a potravinářství v rámci společné zemědělské politiky EU po roce 2013, MZe, prosinec 2012. <http://eagri.cz/public/web/mze/ministerstvo-zemedelstvi/koncepce-a-strategie/strategie-pro-rust.html>

Závěry a doporučení EO 4a

Závěry	Doporučení
Z1: Implementace stěžejního opatření 4.1.1 přispívá ke zlepšení hospodářské výkonnosti podpořených zemědělských podniků, pokračuje bez problémů a je vysoká pravděpodobnost naplnění cílové hodnoty počtu podpořených podniků.	Bez doporučení
Z2: O operaci 16.2.1 přispívající k zavádění inovací a modernizaci zemědělských podniků je velký zájem a implementace probíhá. Je <u>závazkováno</u> téměř dvojnásobné množství projektu oproti cílové hodnotě PRV.	Bez doporučení
Z3: U podpořených zemědělských podniků (operace 4.1.1) došlo k nárůstu Výkonů a HPH po realizaci investičního opatření zhruba u poloviny subjektů	Bez doporučení
Z4: U opatření M16 s výjimkou operace 16.2.1 dosahují počty i objemy <u>závazkovaných</u> projektů spíše nízkých hodnot a naplnění cílových hodnot je reálně ohroženo.	D1: Provedení realokace nevyčerpaných prostředků v opatření 16.1.1 a důsledné prověření možnosti naplnění opatření 16.3.1 se zvážením možnosti realokace nevyčerpaných prostředků do oblastí s vyšší absorpční kapacitou.

Závěry a doporučení EO 4a

7.a5) CEQ05-2B - Do jaké míry podpořily intervence programu rozvoje venkova vstup dostatečně kvalifikovaných zemědělců do odvětví zemědělství, a zejména generační obnovu v tomto odvětví?

7.a5.a) *Odpověď na hodnotící otázku*

Cílem operace 6.1.1 je podpořit zahájení aktivního podnikání mladých zemědělců (v živočišné a rostlinné výrobě) v zemědělských podnicích prostřednictvím podpory realizace jejich podnikatelského plánu.

K 31. 12. 2018 bylo zaregistrováno 1 537 žádostí o dotaci, což představuje 5,86 % všech zemědělských podniků. Dohoda o poskytnutí dotace již byla podepsána se 785 žadateli, Tito mladí zemědělští podnikatelé s uzavřenou Dohodou představují 3 % všech zemědělských podniků v ČR, přičemž cíl PRV je prostřednictvím operace 6.1.1 podpořit 4,76 % všech zemědělských podniků v ČR. Naplnění cíle podílu podpořených mladých zemědělců z celkového množství zemědělských podniků tak představuje 63 %, což odpovídá fázi implementace programu.

Po odečtení 425 zaregistrovaných projektů, u kterých byla ukončena k 31. 12. 2018 administrace, tak zbývá ve fázi administrativního zpracování dalších 527 registrovaných projektů, u kterých nebyla ještě podepsána Dohoda o poskytnutí dotace. Lze důvodně předpokládat, že bude naplněn cíl PRV podpořit 4,76 % zemědělských podniků vedených mladými zemědělci.

Pro velký zájem o operaci 6.1.1 byla prostřednictvím 5 modifikace navýšena alokace pro tuto operaci o téměř 3,9 mil. EUR na 53 844 495 EUR. Projekty zaregistrované k 31. 12. 2018 dosahují výše 137,2 % nově navýšené alokace. Z hlediska implementace dané operace došlo již k závazkování 70,8 % alokace

Ačkoliv je reálný předpoklad naplnění cílů PRV v podpoře mladých zemědělců, samotná podpora PRV bohužel nestačí na zastavení negativního trendu úbytku pracovníků do 40 let v zemědělství, což je problémem nejen v ČR, ale ve většině zemí EU. Dle zelené zprávy 2017[1] došlo v meziročním srovnání

(4. čtvrtletí 2017/2016) k nepříznivým změnám ve věkové struktuře pracovníků agrárního sektoru. Výrazně se snížil podíl pracovníků věkové kategorie 30–44 let (o 4,8 p. b.) a mírně se snížil také podíl pracovníků ve věku 15–29 let (o 0,1 p. b.), naopak výrazně narostl podíl pracovníků ve věku 45–59 let (o 3,1 p. b.) a 60 a více let (o 1,7 p. b.).

Z probíhající implementace PRV je patrné, že tento program přispívá ke vstupu mladých zemědělců do odvětví zemědělství v rámci nastavených cílů. Tato podpora však sama o sobě nestačí zabránit negativnímu trendu odlivu pracovníků do 40 let ze sektoru zemědělství. Podpora spíše zmírňuje odliv mladých zemědělců.

Rovněž operace 4.1.1 zaměřená na investiční podporu zemědělců přispívá k podpoře mladých zemědělců. Investiční záměry a-g operace 4.1.1 podporují projekty do 5 mil. Kč. Existuje tedy u nich možnost podpořit drobné, resp. začínající zemědělské podniky a podnikatele. Téměř 35 % proplacených investičních projektů v záměru a-g, bylo realizováno zemědělci do 40 let. Nejvíce z nich, více než 90 % spadalo do záměrů a) a b), tedy záměrů, kdy maximální výše dotace činí 1 mil. Kč.

V rámci operace 4.1.1 již byly podpořeny (proplaceny) projekty zemědělcům mladším 40 let v objemu 23 611 356 EUR, což činí 13,8 % ze všech proplacených projektů v operaci 4.1.1. Je tedy zřejmé, že operace 4.1.1 poskytuje významnou dodatečnou podporu pro mladé zemědělce.

V této fázi nelze ještě hodnotit, zda došlo ke zvýšené produkci mladých zemědělců, protože v operaci 6.1.1 ještě nebyly předloženy monitorovací listy s údaji, ze kterých by tuto skutečnost bylo možno zjistit. Na základě provedených 6 případových studií lze však očekávat, že dojde ke zvýšení zemědělské produkce a ke zvýšení příjmů ze zemědělského podnikání. U všech 6 navštívených farem bylo zvýšení příjmů či tržeb zaznamenáno.

Pro hodnocení mladých zemědělců lze využít data z operace 4.1.1, kde jsou již dostupné údaje za období ŽoP+1 od 67 zemědělců mladších 40 let, kteří realizovali projektový záměr v této operaci. U zemědělců do 40 let došlo ke zvýšení HPH v 56,7 % případů, ke zvýšení výkonů v 70,1 %. Tento podíl se výrazně neliší od hodnocení v minulém období (odchylky v řádu jednotek procent), lze tak očekávat i vliv na navýšení HPH a výkonů i v budoucím období. Na základě těchto údajů můžeme konstatovat, že u více než poloviny zemědělců do 40 let, kteří obdrželi podporu PRV v operaci 4.1.1, došlo k zvýšení ekonomické výkonnosti.

Lze konstatovat zájem o zvyšování kvalifikace prostřednictvím vzdělávacích a informačních akcí v rámci PO 2B. Počet účastníků, kteří dosud absolvovali vzdělávací akce (1.1.1) zaměřené na tuto prioritní oblast, nyní o 46 % přesahuje cílovou hodnotu 150 účastníků. Zájem byl zaznamenán i u mladých zemědělců, kteří získali podporu v rámci operace 6.1.1, nicméně zde byl zájem spíše mírný (4,4 % ze všech příjemců v operaci 6.1.1). Celkově činí podíl účastníků do 40 let na vzdělávacích a informačních akcích zhruba třetinu všech účastníků.

Lze tudíž usuzovat i na příspěvek k PRV ke zvyšování kvalifikace zemědělců.

[1] Zpráva o stavu zemědělství ČR za rok 2017, ÚZEI pod gescí MZE

Závěry a doporučení EO 5a

Závěry	Doporučení
Z1: O podporu v rámci 6.1.1 je velký zájem, čerpání v rámci operace 6.1.1 lze hodnotit jako optimální. Naplňování cílů z hlediska <u>závazkových</u> projektů je rovněž pozitivní.	Bez doporučení
Z2: Z operací s vedlejším efektem přispívá investiční operace 4.1.1 významnou měrou k podpoře zemědělců do 40 let. Zvýšil se i podíl mladých zemědělců, kteří čerpají z operací na podporu diverzifikace podnikání.	Bez doporučení

Závěry a doporučení EO 5a

7.a6) CEQ06-3A - Do jaké míry přispěly intervence programu rozvoje venkova k zlepšení konkurenceschopnosti podpořených prvovýrobců jejich lepším začleněním do zemědělsko-potravinářského řetězce prostřednictvím programů jakosti, přidáváním hodnoty zemědělských produktů a podporou místních trhů a krátkých dodavatelských řetězců, seskupení a organizací producentů a mezioborových organizací?

7.a6.a) Odpověď na hodnoticí otázku

Tuto evaluační otázku lze zodpovědět jen částečně, a to v některých aspektech vzhledem k omezenému množství především ekonomických dat v této fázi hodnocení. Vzhledem k pozdějšímu začátku implementace PRV 2014-2020 bylo k 31.12.2018 totiž jen omezené množství realizovaných a proplacených projektů, od kterých byla k dispozici ekonomická data po realizaci projektu tak, aby bylo možno kvantitativně zhodnotit, zda měla intervence PRV vliv na ekonomickou výkonnost podniku a jaký vliv.

V rámci operace 4.2.1 Zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů bylo k 31. 12. 2018 závazkováno 984 projektů a proplaceno 474 projektů. Z tohoto počtu bylo realizováno 210 projektů zemědělskými a 264 projektů zpracovatelskými podniky. Zatímco mezi zemědělskými podniky převládají fyzické osoby, kategorie zpracovatelských podniků je dominována (81 %) právníckými osobami. Oba investiční záměry se zároveň liší z hlediska zastoupení různých velikostí podpořených podniků. Zatímco největší část zemědělských podniků jsou mikropodniky (58 %), u zpracovatelských se jedná o podniky střední velikosti (45 %).

S postupujícím časem realizace PRV lze sledovat nárůst počtu potravinářských podniků s podporou z PRV na investice vůči všem potravinářským podnikům. Proplacené investiční projekty v rámci operace 4.2.1 realizované 219 potravinářskými podniky (jedineční žadatelé) představují naplnění cílové hodnoty v podílu počtu podpořených podniků z PRV vůči všem potravinářským podnikům (93730) ze tří čtvrtin: Podniky, které realizovaly projekty a které již byly proplaceny, představují 3,1 % všech potravinářských podniků v ČR, přičemž cílová hodnota PRV jsou 4 %. Počet potravinářských podniků, u kterých došlo k podpisu Dohody o poskytnutí dotace (351), tzn. závazkové projekty již přesahují tuto cílovou hodnotu téměř o čtvrtinu (4,9 % potravinářských podniků v ČR). Je velice pravděpodobné, že cílové hodnoty tohoto indikátoru bude dosaženo. Z tohoto pohledu lze hodnotit příspěvek PRV na investice do přidávání hodnoty při zpracování zemědělských výrobků za přínosný.

Posouzení vlivu PRV na ekonomickou výkonnost podpořených podniků je v této fázi pouze orientační a

indikativní, vzhledem k nízkému počtu dat k vyhodnocení. Pouze u 37 podniků (36 v operaci 4.2.1 a 1 v operaci 16.2.2) máme totiž k dispozici data u období T ŽoP+1 pro vyhodnocení, přičemž i období jednoho roku po realizaci projektu je stále krátká doba a nemusí plně odrážet efekt podpory. Lze konstatovat, že u podpořených podniků v rámci PRV došlo ke zvýšení jak HPH, tak výkonů ve vyšší, než plánované míře (hodnota indikátoru byla stanovena na 30 %). Zvýšení HPH u sledovaných podniků odpovídá zvýšení HPH v potravinářském sektoru pozorovaném mezi lety 2013 a 2017 (viz. kapitola 2.4.3). Toto, v této fázi indikativní zjištění, bude moci být potvrzeno či vyvráceno v rámci ex-post hodnocení, kdy bude k dispozici již více dat pro zhodnocení čistého efektu.

Zajímavý je pohled na vývoj ekonomických ukazatelů celkové produkce či výkonů v následujícím období u žadatelů, kteří neobdrželi dotaci. Na základě dotazníkového šetření provedeného hodnotitelem u nepodpořených subjektů v operaci 4.2.1, pouze u 15 % podniků došlo k poklesu, u více než poloviny (57 %) zůstala úroveň stejná a u 28 % došlo ke zlepšení ekonomických ukazatelů.

V rámci dotazníkového šetření u nepodpořených subjektů, u kterých došlo ke zlepšení ekonomiky, uvádějí podniky především následující příčiny zlepšení: získání nových odběratelů a zlepšenou kvalitou produktu. Dále jsou zmiňovány následující důvody: výroba nového produktu, získání vyšší výměry, důsledek plánovaného rozvoje, export na nové trhy a klimatické podmínky.

U zpracovatelských podniků žádajících o dotace v operaci 4.2.1 převládají právnické osoby a nejvíce jsou zastoupeny podniky střední velikosti. Silnější ekonomické zázemí u potravinářských podniků je pravděpodobně příčinou, že potravinářské podniky častěji realizují projekty i bez podpory PRV. Výše zmíněné dotazníkové šetření zjistilo, že dvě třetiny nepodpořených žadatelů, kteří odpověděli na otázku, realizovali projekt i bez podpory PRV v operaci 4.2.1. V polovině případů pak ve stejném nebo vyšším rozsahu oproti záměru uvedenému v žádosti o dotaci. Pro srovnání, zemědělské podniky žádající dotaci na diverzifikaci podnikání, kdy převládají mikro a malé podniky (vyhodnocení EO 16), realizují projekty bez podpory pouze ve 30 %.

Intervence PRV přispívají k novému zpracování vlastních produktů. U realizovaných a proplacených projektů je podíl zemědělských podniků, které zpracovávají nově vlastní produkty ze všech podpořených podniků v operaci 4.2.1 na úrovni 29 %. Z toho vyplývá, že každý 4 podpořený podnik nově zpracovává vlastní produkty. PRV tak přispívá k vyššímu začlenění zemědělských podniků do zemědělsko-potravinářského řetězce.

K 31. 12. 2018 má PRV nulový efekt při vytváření spolupráce na podporu místních trhů a krátkých dodavatelských řetězců. O toto opatření je velmi malý zájem, o čemž svědčí i skutečnost, že ke konci 2018 nebyl závazkován ani jeden projekt. V současné době jsou v procesu administrace pouhé 3 projekty v opatření 16.4.1 s výší požadované podpory představující necelé 2 % alokace.

Vzhledem k nízkému zájmu o operaci 16.4.1 (ale také o operace 16.3.1. a 16.6.1) provedl v roce 2017 hodnotitel hlubší analýzu absorpční kapacity a možnosti čerpání v operaci 16.4.1 a potenciální překryv způsobilých výdajů mezi operacemi spolupráce 16.4.1, 16.3.1 a 16.6.1 s operací 4.2.1

Dle názoru hodnotitele přetrvává potřeba posílení postavení prvovýrobců ve výrobní vertikále, nicméně je v současné době naplňována spíše jinými způsoby, než podporou krátkých dodavatelských řetězců prostřednictvím operace 16.4.1. K této skutečnosti přispívá nastavení podmínek operace 16.4.1, které pravděpodobně brání vyššímu využití. Jedná se o způsob podání žádosti pouze jedním subjektem, jež je odpovědný i za finanční stránku celé spolupráce. Další omezení představuje i podmínka nutnosti uplatnění produkce v okruhu do 75 km, což může být, zejména u specializovaných produktů, limitující. Žadatelé využívají možnosti hledání odbytu svých produktů samostatně, a to čerpáním z operace 4.2.1. Částečný překryv výdajů mezi operacemi 4.2.1 a 16.4.1 byl zjištěn u stavebních prací a rekonstrukcí i u vybavení a

zařízení prodejen.

V rámci operace 16.2.2 Podpora vývoje nových produktů, postupů a technologií při zpracování zemědělských produktů a jejich uvádění na trh, která je zaměřena na rozvoj inovací při zpracování zemědělských produktů a jejich uvádění na trh, byla k 31. 12. 2018 podepsána Dohoda o poskytnutí dotace na 70 projektů (od 48 jedinečných žadatelů), což odpovídá 53,4 % cílové hodnoty podpořených operací a 52,2 % cílové hodnoty počtu podpořených podniků. Hodnocení na závazkovaných operacích uvádíme vzhledem ke skutečnosti, že realizace projektů v 16.2.2 trvá delší dobu, a tak k 30. 6. 2018 bylo proplaceno pouze 14 projektů od 13 jedinečných žadatelů.

Zatímco závazkované projekty naplňují zhruba z poloviny cílovou hodnotu pro počet podpořených kooperačních činností, je požadovaná výše veřejných prostředků (alokace) v těchto závazkovaných projektech již překročena o 7 %. To značí, že závazkované projekty byly podpořeny vyšší částkou, než se původně při přípravě alokace počítalo. Zatímco při přípravě PRV se počítalo zhruba s průměrnou částkou 834 000 EUR na projekt, v současné době představuje průměrná částka veřejných prostředků na závazkovaný projekt dvojnásobek. PRV tak podpoří zhruba polovinu podniků v operaci spolupráce 16.2.2, než byl původní předpoklad.

U 53 závazkovaných operací spolupráce se jedná o výrobovou inovaci (76,7 % všech závazkovaných), u 64 operací se jedná o inovaci procesní (92,7 %), přičemž současně jak inovace procesní, tak výrobová inovace probíhá u 48 projektů spolupráce. U 7 projektů se jedná o inovaci organizační, která je zároveň i inovací procesní

Závěry a doporučení

Závěry	Doporučení
Z1: Lze sledovat pokrok v nárůstu počtu podpořených potravinářských podniků na investice do přidávání hodnoty a v počtu nově zpracovávaných vlastních produktech. Při zahrnutí <u>závazkovaných</u> projektů jsou již překročeny cílové hodnoty indikátorů sledující pokrok ve výše zmíněných parametrech.	Bez doporučení
Z2: Přetrvává velmi nízký zájem o spolupráci mezi účastníky krátkých dodavatelských řetězců a místních trhů. V operaci 16.4.1 nebyl dosud <u>závazkovan</u> jediný projekt.	D1: ŘO a SZIF by měly posílit aktivity, které propagují možnosti spolupráce v těchto oblastech, upravit podmínky čerpání v této operaci, případně převést část alokovaných prostředků do jiné operace s vyšší absorpční kapacitou v rámci opatření M16 (zejména <u>16.2.2</u>).

Závěry a doporučení EO 6a

7.a7) CEQ07-3B - Do jaké míry podpořily intervence programu rozvoje venkova předcházení a řízení rizik v zemědělských podnicích?

Tato otázka je označena jako nerelevantní pro tuto verzi výroční zprávy o provádění

V rámci PRV nejsou opatření programovaná v prioritní oblasti 3B.

7.a8) CEQ08-4A - Do jaké míry podpořily intervence programu rozvoje venkova obnovu, zachování a zvýšení biologické rozmanitosti (včetně oblastí sítě Natura 2000, v oblastech s přírodními či jinými zvláštními omezeními), zemědělství vysoké přírodní hodnoty a stav evropské krajiny?

7.a8.a) Odpověď na hodnoticí otázku

Odpověď na evaluační otázku byla vypracována v souladu s návrhem metodického postupu. Přístup zároveň respektuje metodiku EK pro zpracování odpovědi na tuto evaluační otázku. Obecně vychází z hodnocení prostřednictvím data miningu, statistických metod pro kalkulaci indikátorů dle GIS analýzy a dále pak z provedeného kvantitativního a kvalitativního výzkumu.

Dle metodického postupu budou další fáze evaluace doplněny o výstupy ze studií zaměřených na hodnocení příspěvku ošetřování travních porostů, zatravnění a biopásy k zachování a podpoře biodiverzity a o výstupy ze studie k porovnávající příspěvek k biodiverzitě v sadech a vinicích, podpořených v rámci opatření AEKO a EZ v rámci PRV 2014 - 2020 a lokalitách s konvenčním hospodařením.

Zvýšení biologické rozmanitosti na podpořených plochách

Opatření/operace s primárním příspěvkem k plnění PO 4A Obnova, zachování a zvýšení biologické rozmanitosti přispívají k tomuto cíli zejména díky dodržování podmínek, které snižují negativní vliv hospodaření na životní prostředí a podporují zvyšování biologické rozmanitost. Přínosy realizovaných opatření na biodiverzitu lze z hlediska zaměření závazků rámcově rozdělit na:

- dodržování šetrných způsobů hospodaření s minimalizací vstupů a využívání postupů a technologií, které jsou šetrnější k životnímu prostředí
- udržitelné obhospodařování travních porostů na zemědělské půdě a dodržování pravidelných sečí a pravidelného spásání travních porostů dobytkem
- podpora biopásů na orné půdě.

Příspěvek agroenvironmentálně-klimatických opatření k zachování biodiverzity i stavu evropské krajiny

Přínosy pro biodiverzitu lze na příslušných plochách identifikovat v návaznosti na využití konkrétních titulů. Komplexní, významné přínosy pro biodiverzitu představují trvale podmáčené a rašelinné louky, zejména z hlediska komplexní údržby, zachování cenných rostlinných společenstev a pozitivního vlivu i na volně žijící živočichy. Pásevní charakter titulu suché stepní trávníky a vřesoviště pak znamená pozitivní vliv na rostlinnou i živočišnou složku biotopů. Velmi zásadním prvkem podporujícím široké spektrum živočišných druhů zemědělské krajiny jsou krmné biopásy, které mají stěžejní význam má pro volně žijící ptáky. Nektarodárné biopásy jsou pak stěžejním opatřením pro opylovače a mají pozitivní vliv i na další druhy volně žijících živočichů. Další specifické přínosy pro biodiverzitu představují obecně nadstavbové tituly OTP, které formulují další požadavky spojené s využíváním postupů a technologií, které jsou šetrnější k životnímu prostředí (např. omezení využití hnojiv, technologie seče s ohledem na vývojová stadia, pohyb vyšších obratlovců, nastavení specifických podmínek hospodaření s ohledem na konkrétní rostlinné druhy atd.). Pozitivní vliv na biodiverzitu mají především tituly s vyloučením hnojení, které podporuje zachovávání cennějších travních společenstev. Specifické dopady na živočichy lze sledovat při uplatňování managementu *integrovaná produkce révy vinné* a *integrovaná produkce ovoce*,

kteří zajišťují potenciální úkryt a potravní stanoviště pro entomofaunu a celkově snižují zatížení pesticidy, a také u managementů zaměřených na ochranu specifických druhů ptáků - *ochrana chřástala polního a ochrana čejky chocholaté. Zatravňování drah soustředěného odtoku* má také pozitivní vliv pro živočišné druhy, a to díky vytváření liniových prvků v orné krajině.

Pokrytí způsobilých ploch závazky AEKO dosahuje vysokých hodnot, k 31. 12. 2018 byla cílová hodnota plochy závazků překročena o více než 10 %. Cílových hodnot ale nedosahují plochy závazků v titulech 10.1.7, 10.1.8 a především 10.1.5 – ten je, z pohledu očekávané plochy závazků, druhým nejvýznamnějším titulem opatření, plocha závazků ale dosahuje pouze cca třetiny cílové hodnoty.

Prostorové rozložení zájmu žadatelů o tituly AEKO do značné míry odráží celkové pokrytí způsobilé plochy závazky u příslušného titulu. U titulů s vysokým celkovým pokrytím způsobilé plochy závazky je i prostorové rozložení rovnoměrné. U řady titulů pak regionální rozložení odpovídá zaměření managementu. U titulů s nižší celkovou mírou pokrytí způsobilých ploch je charakteristické disproporční regionální rozložení pokrytí způsobilých ploch, nejvýznamněji se tato situace projevuje u nadstavbových titulů OTP (trvale podmáčené a rašelinné louky, ochrana modrásků a ochrana chřástala polního), ochrany čejky chocholaté a nektarodárných biopásů.

M10 Agroenvironmentálně-klimatické opatření – Analýza pokrytí přírodních biotopů tituly Ošetřování travních porostů (OTP)

Souhrnný příspěvek titulů OTP k ochraně přírodních biotopů travních porostů (biotopy řady T - biotopy sekundárních trav a vřesovišť a R - biotopy pramenišť a rašelinišť) je na úrovni celé ČR spíše nižší – nadstavbové tituly (reálné závazky), u nichž lze předpokládat jednoznačný pozitivní přínos k ochraně těchto biotopů, pokrývají 21 % (73,4 tis. ha) z celkové výměry všech těchto biotopů v ČR. Možnost příspěvku těchto titulů je však nutně omezená z důvodů prostorového rozložení biotopů, z nichž necelé 2/5 leží mimo LPIS.

Z hlediska ploch biotopů nacházejících se v LPIS představuje pokrytí nadstavbovými tituly 34,6 % a toto pokrytí lze již hodnotit jako významné. Při zohlednění všech titulů OTP (nadstavbových a základního) však tyto tituly pokrývají 91 % výměry všech biotopů nacházejících se v LPIS resp. 53 % celkové výměry všech těchto biotopů (v LPIS i mimo něj).

Aplikace nadstavbových titulů OTP na plochy s biotopy a bez nich vykazuje mírné disproporce. Podle hlediska prostého pokrytí obsahují nadstavbové tituly více plochy bez biotopu (119,5 tis. ha) nežli s biotopem (74,9 tis. ha). Při zohlednění podílu biotopu v rámci DPB pak díly s více jak 10 % biotopu představují 53 % plochy nadstavbových titulů, díly s nadpolovičním podílem biotopu 38 % plochy, zatímco u 33 % plochy se biotop na DPB vůbec nenachází.

Pokrytí přírodních biotopů podle obou zmíněných hledisek vykazuje rozdíly mezi jednotlivými nadstavbovými tituly. U některých zacílených titulů plochy s biotopy převažují nad plochami bez biotopu (2-3 násobně u suchých stepních travníků a vřesovišť (SSTaV) a Trvale podmáčených a rašelinných luk (PODM), 1,4násobně u Horských a suchomilných luk nehnějných (HSLN)), DPB s nadpolovičním zastoupením biotopu tvoří větší část plochy (57 – 76 %) a DPB bez biotopu jsou zastoupeny v malém měřítku (okolo 10 %, v případě HSLN 23 %). U těchto titulů lze proto konstatovat velmi dobré cílení na přírodní biotopy.

U titulu Horských a suchomilných luk hnojených (HSLH) je poměr ploch s biotopy a bez nich přibližně vyrovnaný, DPB s nadpolovičním zastoupením biotopu je necelá polovina (42 %) a podíl DPB bez biotopu oproti výše zmíněným titulům mírně narůstá (26 %). U titulu DBP pak již plocha bez biotopů více převažuje nad plochou s biotopy (1,6 x), ale při zohlednění podílu biotopu v DPB jsou čísla podobná jako

u HSLH (DPB s nadpolovičním podílem biotopu 36 %, DPB bez biotopu 27 %). Pro tyto tituly lze cílení na přírodní biotopy považovat za dostatečné, s mírnou výhradou k nemalému podílu DPB bez biotopu nebo jen s velmi malým zastoupením biotopu.

U titulů Mezofilní a vlhkomilné louky hnojené (MVLH) a Mezofilní a vlhkomilné louky nehnojené (MVLN) pak čistá plocha bez biotopů převažuje nad plochou s biotopy již výrazněji (2-3 x), DPB s nadpolovičním podílem biotopu představují max. 1/3 celkové plochy titulu, DPB s více než 10 % biotopu dosahují necelé poloviny výměry titulu, a rovněž necelou polovinu výměry představují DPB zcela bez biotopu. U těchto titulů lze považovat cílení na biotopy za přijatelné, vysoký podíl plochy bez biotopu je však diskutabilní.

Pod nadstavbovými tituly se nachází celkem 74,9 tis. ha přírodních biotopů (34,7 %), zatímco dalších 141 tis. ha přírodních biotopů pod nadstavbovým titulem není, ačkoliv by právě aplikace nadstavbového titulu byla optimální. Naopak, celková plocha pod nadstavbovými tituly, na níž se žádný biotop nenachází, činí 119,5 tis. ha. Z toho 60,4 tis. ha tvoří výměra DPB, na nichž se přírodní biotop nevyskytuje vůbec (na zbylé výměře se biotop vyskytuje pouze zčásti). Na tyto plochy tedy není nutné aplikovat nadstavbový titul, ačkoli zde aplikován je.

Kvalitativní hodnocení nedostatečného zájmu příjemců o některé titul AEKO

Vyhodnocení bariér vstupu zemědělců do titulu nektarodárných biopásů a preference krmných biopásů byl ověřena na základě telefonických rozhovorů s 11 zemědělci (7 zemědělci, kteří využívají jen krmné biopásy, 3 zemědělci, kteří využívají oba typy a jeden zemědělec jen s nektarodárným biopásem).

Hlavním důvodem preference krmných biopásů ze strany zemědělců je jejich předchozí zkušenost s tím, už mají naučené a zavedené funkční postupy, které nevidí důvod měnit. Dalším důvodem je, že to „dělají pro zvěř“. Z tohoto hlediska poukazují na pozitivní dopady zavedení biopásu z hlediska počtu drobné zvěře. Mezi překážky pro zavedení nektarodárných biopásů pak patří nižší flexibilita u nektarodárného biopásu s tím, že krmný je možné po roce přesunout nebo obnovit, vyšší riziko z hlediska kontrol (např. pokud by ve 2. a 3. roce nevzešel) a vyšší pracnost u nektarodárného biopásu z důvodu seče a odklizení a vyšší nároky na techniku, kterou někteří zemědělci ani nedisponují.

Z kvalitativní analýzy vyplývá, že v případě titulů Trvale podmáčené a rašelinné louky a Ochrana modrásků panovalo mezi dotčenými zemědělci nízké povědomí o možnostech využití titulů. Zemědělci neznali případné pozitivní efekty, přínosy a ani rizika tak, aby mohli získat „ownership“ k péči o cenná stanoviště. Na dotace pak zemědělci nahlíží jen optikou financí, ale nikoli z hlediska environmentálních dopadů (z pozitivního ani negativního hlediska).

Zásadním prvkem pro zlepšení situace proto je zvyšování celkové informovanosti tak, aby pro zemědělce bylo společensky nepřijatelné hospodařit environmentálně nešetrně. Dále byly zdůrazněny organizační překážky, kdy se zemědělcům „nevyplatí“ zavádět jiné specifické postupy kvůli velmi malým plochám. Překážkou u podmáčených luk je jak zajištění ruční seče, tak svozu (v jiných termínech než na jiných plochách). U titulu Ochrana modrásků zemědělci vyzdvihovali nepokrytí nákladů na likvidaci stařiny (její využití je mimo suchá léta problematické).

Důležitým tématem je otázka možnosti flexibility podpory, která by v některých případech umožnila vystoupit i farmám, které mají specifické podmínky (např. možnosti přepást ovce podmáčenou louku jako managementový prvek a ne produktivní aktivitu).

Příspěvek ekologického zemědělství k zachování biodiverzity i stavu evropské krajiny

Podpora zemědělců hospodařících v systému ekologického zemědělství (EZ), které je šetrné k životnímu prostředí a má tak pozitivní dopady na biodiverzitu[1], je cílena na ornou půdu, sady, vinice a chmelnice a trvalé travní porosty.

Postup implementace opatření k 31. 12. 2018 (blíže viz vyhodnocení věcného pokroku, kap. 3.3) se vyznačuje průběžným zvyšováním počtu zemědělců, kteří hospodaří v režimu EZ a na tyto své závazky pobírají podporu z M11. Celková plocha pod závazkem EZ se meziročně zvýšila o téměř 4 %. Mírně narostla plocha nejvyužívanějšího managementu trvalých travních porostů (nárůst o 1,5 %) i obecně managementů na orné půdě (meziroční nárůst o 13 %). Cílových hodnot výměr nedosahují pouze některé marginální managementy, kupříkladu v případě pěstování trav na semeno. Na základě analýzy lze uvést, že nízký zájem o tento specifický titul není způsoben přebytkem nabídky osiv ekologických travních směsí nad poptávkou. Hodnotitel pracoval s hypotézou, že nedostatečný zájem o vstup do tohoto titulu je dán nízkou poptávkou zemědělců v České republice po ekologickém osivu travních směsí - zemědělcům by tedy vstup do tohoto titulu nedával ekonomický smysl. Hodnocení ale tuto hypotézu vyvrátilo. V následujících fázích hodnocení proto bude nutné zaměřit pozornost na nabídkovou stranu.

Zájem o management sadů je zdanlivě nízký, jeho závazky pokrývají pouze cca 40 % očekávané plochy. Důvodem je především skutečnost, že oproti roku 2014, kdy byly vyčísleny očekávané plochy závazků EZ u sadů, došlo k e značnému poklesu celkové výměry ovocných sadů evidovaných v LPIS, a to jak konvenčních, tak i v režimu EZ. Z velké části byl tento pokles způsoben změnou definice zemědělské kultury ovocný sad, ke které došlo mezi roky 2014 a 2015. Závazky titulů Intenzivní a Ostatní sady (v jejich součtu) ve skutečnosti pokrývají 95,3 % způsobilé plochy ovocných sadů, v nichž hospodaří ekologický zemědělec ve standardním nebo přechodném období a zároveň nemá uzavřen závazek Integrované produkce ovoce v opatření M10. Krajinnotvorné sady svými závazky pokrývají 97 % způsobilé plochy pro tento titul.

Podobně jako v případě AEKO je prostorové rozložení zájmu o jednotlivé managementy závislé na jejich celkové závazkované ploše. U managementů s vysokým závazkem je pozorováno rovnoměrné rozložení závazků, které odpovídá rozložení způsobilých ploch i základní analýze potřeby těchto managementů. Naopak pro managementy s nižším pokrytím závazky, a to jak absolutně, tak i v poměru ke způsobilé ploše a/nebo očekávané ploše je typičtější regionálně disproporční rozložení zájmu.

V roce 2018 bylo provedeno dotazníkové šetření mezi zemědělci hospodařícími v režimu ekologického zemědělství. Polovina respondentů nastavení podmínek označuje pouze za částečně odpovídající s tím, že uvádí, že by mělo dojít k úpravě nastavených podmínek podpory. Dle 41 % respondentů však pravidla odpovídají podmínkám na trhu, část respondentů ale uvedla, že podmínky jsou nastaveny příliš nepružně a nezohledňují lokální situaci. Pro téměř polovinu respondentů měla dotace z PRV pozitivní vliv na způsob jejich. Jen pro 8 % respondentů mělo využití dotace negativní vliv na způsob hospodaření, důvodem ale byl spíše samotný přechod na EZ, než konkrétní nastavení podmínek dotace. Nejpozitivněji, z hlediska přínosů na hospodaření, hodnotí zemědělci využívající titul Pěstování ostatních plodin. Naopak nejméně pozitivně se vyjadřují zemědělci využívající titul Ostatní sady. Pro 90 % respondentů je zásadním či významným důvodem hospodaření v režimu EZ ochrana životního prostředí a osobní přesvědčení o správnosti ekologického hospodaření. Samotná existence dotací je zásadním či významným důvodem pro cca 75 % respondentů.

Příspěvek opatření Platby pro oblasti s přírodními či jinými zvláštními omezeními

Od roku 2018 je poskytována kompenzační platba v nově vymezených oblastech s přírodními znevýhodněními (ANC), které nahrazují původní méně příznivé oblasti (LFA). Nové vymezení se, mimo jiné, odráží do podmínek poskytování plateb a její výše, kterou nově významně ovlivňuje typ faremního

systému.

Implementace opatření M13 probíhá dle očekávání, cílové hodnoty podpořené plochy ANC jsou plněny ze 100 % nebo dokonce mírně překračovány. Ve srovnání s rokem 2017 došlo k významnému navýšení závazkované plochy v kategorii ANC-O, a to především v důsledku úpravy podmínek, které nově v této kategorii umožňují poskytování kompenzačních plateb také na orné půdě.

Analýza prokázala, že ani u jedné změny kategorizace území mezi roky 2017 a 2018 nedošlo ve významnější míře k změnám v pěstovaných kulturách. Nebyly také zaznamenány žádné trendy v pěstovaných plodinách, které by vybočovaly z jejich standardní rotace. Analýza tedy neprokazuje, že by v důsledku úplného vyřazení zemědělských ploch z kategorie LFA/ANC nebo jejich zařazení do kategorie XO docházelo k zásadním změnám ve způsobech hospodaření na těchto územích.

Dále byly analyzovány trendy týkající se faremních systémů. Nebylo zaznamenáno skokovému navýšení intenzity VDJ, přestože došlo ke změně způsobu výpočtu sazeb plateb ANC, které jsou výrazně vyšší v případech převažující živočišné výroby. Naopak, ve srovnání s rokem 2017 je možné pozorovat mírný pokles intenzity v obou kategoriích faremních systémů. Jakkoliv je v roce 2018 pozorován nárůst počtu podniků spadajících do faremního systému ŽV (nárůst počtu podniků o 8 % a jejich výměry z. p. v ANC o 4 % ve srovnání s rokem 2017), tato změna v kumulativním vyjádření nezpůsobuje zvyšování intenzity VDJ na hektar.

Lesnicko-environmentální a klimatické služby a ochrana lesů: analýza implementace opatření

Závazky v opatření M15 nadále dosahují nízkých hodnot. Hodnoty finančního čerpání jsou rovněž nízké, ve druhém pololetí roku 2018 ale byly zahájeny výplaty závazků uzavřených v rámci PRV 2014 – 2020, tedy od roku 2016. V důsledku toho se postupně zvyšuje finanční čerpání opatření

V operaci 15.1.1 je závazkováno 7 579 ha lesa, které užívá celkem 69 lesnických podniků, u operace 15.2.1 tyto hodnoty dosahují pouze 2 052 ha od 25 unikátních uživatelů. V závazkovaných oblastech v naprosté většině převládají bukové a dubové porosty. Stáří těchto porostů je dáno podmínkami obou operací, naprostá většina porostů se tak z hlediska jejich věku pohybuje v rozmezí 100–150 let (15.1.1), resp. 75 – 150 let (15.2.1).

V operaci 15.2.1 bylo v letech 2016-2019 celkem realizováno 19 sběrů, na 100 uznaných jednotkách v rámci 283 porostů. Celkem bylo sesbíráno 3425,45 kg reprodukčního materiálu u 6 druhů dřevin (borovice lesní 40 kg, dub zimní 1547,5 kg, dub letní 1070,85 kg, buk lesní 228,1 kg, jedle bělokora 283 kg, smrk ztepilý 256 kg). Sesbíraný materiál je z porostů z fenotypových tříd A i B. Z těchto údajů je patrné, že v průběhu závazků postupně dochází ke sběru reprodukčního materiálu, který bude v dalších letech použit pro výsadbu kvalitních lesních porostů.

Sociálně-ekonomické vyhodnocení environmentálních lesnických operací

Na základě metodiky pro kalkulaci sociálně-ekonomických přínosů lesnických operací (hlavní i vedlejší účinek v této prioritní oblasti) byly tyto efekty kvantifikovány. V úhrnu dosahují ekonomické přínosy mimoprodukčních funkcí lesa za rok 2018, dle aplikace certifikované metodiky, cca 1 mld. Kč.

Empirické ověření dopadů na biodiverzitu

Monitoring efektivnosti AEKO Ochrana čejky chocholaté ukazuje, že vhodně zvolené AEKO plochy jsou čejkami obsazovány (celkem v 81%, tj. ve 13 z 16 případů) a ve většině případů bylo pozorováno i hnízdní chování nebo byla přítomna mláďata (63%, 10 z 16 případů). Tato čísla jsou nepatrně vyšší, než

v případě kontrolních ploch. Statistické výsledky nicméně neprokázaly preference AEKO ploch čejkami oproti kontrolním plochám. Hlavním důvodem jsou přísné podmínky pro výběr kontrolních ploch - tyto plochy se vybírají z databáze hnízdišť, navíc v daném roce jsou na nich obdobné podmínky jako na AEKO ploše.

Pokud má být opatření dlouhodobě efektivní, musí být uplatňováno striktně na plochách, o kterých víme, že je pro hnízdící čejky v oblasti zásadní. Z toho důvodu je žádoucí v pravidelných intervalech (minimálně pro každé programové období) provádět revizi vymezení za využití aktualizovaných dat s možností jak doplnění ploch, tak i případného vyloučení ploch, které nejsou aktivně zařazené do AEKO.

ZÁVĚRY A DOPORUČENÍ:

viz. obrázek č. 1 a č. 2

Závěry a doporučení

Závěry	Doporučení
Z1: Implementace titulů AEKO postupuje, s výjimkou některých spíše marginálních titulů, uspokojivě. (Nedostatečně plněné tituly – viz níže.)	Bez doporučení, pokračovat v dosavadní implementaci
Z2: V rámci celé CR zůstává cca 2/3 výměry biotopů mimo žádoucí nadstavbový titul, zatímco běžící nadstavbové závazky pokrývají nemalou část výměry bez přírodního biotopu, včetně DPB s velmi malým až nulovým zastoupením přírodního biotopu. V nadstavbových titulech jsou výraznější rozdíly z hlediska míry pokrytí přírodních biotopů. Část nepokrytí přírodních biotopů je způsobena nedostupností některých nadstavbových titulů mimo velkoplošná chráněná území.	D1: Komplexně metodicky posílit proces vymezování nadstavbových titulů a přihlašování zemědělců: přesněji a závazně metodicky stanovit, které biotopy a další přírodní hodnoty jsou relevantní pro vymezení nadstavbového titulu a s jakým podílem zastoupení v rámci DPB. Vyčlenit dostatečné kapacity pro proces vymezování titulů a následné kontroly tohoto vymezení. Zajistit transparentnost zdůvodnění vymezení nadstavbového titulu. Umožnit omezené čerpání nadstavbových titulů i mimo ZCHÚ.
Z3: Podpora specifických závazků AEKO – Ochrana čejky chocholaté nepatrně zvyšuje počet výskytů a hnízdění čejky chocholaté ve srovnání s kontrolními plochami bez závazku. Statistické výsledky nicméně neprokázaly preference AEKO ploch čejkami oproti kontrolním plochám.	D2: Uplatňovat relevantní titul AEKO striktně na plochách, o kterých je známo, že je pro hnízdící čejky v oblasti zásadní. Z toho důvodu je žádoucí v pravidelných intervalech provádět revizi vymezení za využití aktualizovaných dat s možností jak doplnění ploch, tak i případného vyloučení ploch, které nejsou aktivně zařazené do AEKO.
Z4: Nízká znalost konkrétních zemědělců o možnostech využití titulů Trvale podmáčené a rašelinné louky a Ochrana modrásků. Téměř žádné povědomí zemědělců o environmentálních přínosech realizace příslušných managementů.	D3: Informování zemědělců o možnostech využití titulů a jejich přínosech pro životní prostředí. Aby zemědělci tituly využívali, musí podporované přístupy přijmout za vlastní. Zde je nezbytná zejména informace podaná na konkrétní farmě, na které se ukáže na konkrétní možnosti řešení a přínosů. Ideálním řešením by bylo vytvoření sítě poradců pro konkrétní území tak, aby mohl být zajištěn osobní vztah.
Z5: Nízká flexibilita nastavených podmínek nadstavbových managementů, které nemusí odpovídat specifikům farmy nebo vývoji počasí (např. při období sucha).	D4: Zavést flexibilní reakci na období sucha (možnosti změny některých podmínek managementu) nebo dalších podmínek s ohledem na specifika lokality nebo farmy. Tato flexibilita by však neměla být předmětem zvýšení administrativních nákladů zemědělce (povolování výjimek apod). Ideálem by bylo zavedení faremních plánů individualizující podporu pro konkrétní farmu. Uvedené by znamenalo zásadní změnu ve způsobu nastavení principů poskytování podpory a při nastavení takového systému je nezbytné vzít v potaz spojené finanční náklady na zvýšenou administrativu. V tomto směru lze doporučit inspiraci ze zemí, kde je tento přístup uplatňován (např. Dánsko, Rakousko). (V případě, že už nelze upravit podmínky ve stávajícím programovém období, doporučuje se aplikace v následujícím období).

obr. č. 1 - PO4A - závěry a doporučení1

<p>Z6: U titulu Trvale podmáčené a rašelinné louky nejsou do kompenzačních plateb zahrnuty náklady na sečení, pokud by bylo provedeno externí službou přesto, že zemědělci nejsou často vlastními silami sečení schopni zajistit z kapacitních nebo organizačních důvodů.</p>	<p>D5: Do kompenzační platby zahrnout náklady na sečení, pokud by bylo provedeno externí službou. (V případě, že už nelze upravit podmínky ve stávajícím programovém období, doporučuje se aplikace v následujícím období).</p>
<p>Z7: U titulu Ochrana modrásků nejsou do kompenzačních plateb zahrnuty náklady na likvidaci stařiny (řezání rozmetání).</p>	<p>D6: Do kompenzační platby zahrnout náklady na likvidaci stařiny. (V případě, že už nelze upravit podmínky ve stávajícím programovém období, doporučuje se aplikace v následujícím období).</p>
<p>Z8: U podpory biopásů jsou zemědělci nedostatečně využívány nektarodámé biopásy a zemědělci poukazují na vyšší pracnost se sečí a sklizením seče a vyššími nároky na disponibilní techniku. Zároveň (u obou typů biopásů) poukazovali na neadekvátní podmínku omezení podílu biopásu na půdním bloku.</p>	<p>D7: Zvýšení přitažlivosti nektarodámých biopásů by pomohlo lépe vykompenzovat vyšší pracnost se sečí a jejím odklizením a zvýšenými nároky na techniku, kterou někdy zemědělci ani nedisponují a platba nevykompenzuje řešení externím subjektem. Pro podporu nektarodámých biopásů (ale i krmných) lze doporučit zrušení nebo zmírnění omezení na 40 % půdního bloku. Toto opatření by využití biopásů zatraktivnilo a případně by bylo možné jej v první fázi selektivně využít pro cílenou podporu právě nektarodámých biopásů.</p>
<p>Z9: Postup implementace a věcného plnění opatření M11 je velmi uspokojivý, s výjimkou některých marginálních titulů.</p>	<p>S výjimkou titulu uvedeného v Z10 bez doporučení, pokračovat v dosavadní implementaci</p>
<p>Z10: Nedostatečný zájem o titul Pěstování trav na semeno není způsoben nízkou poptávkou po ekologických osivech travních směsí ze strany zemědělců v ČR – naopak, poptávka není uspokojována dostatečně. Je tedy zřejmé, že nedostatečný zájem vzniká na straně nabídky a převažují jiné, než ekonomicko-tržní důvody proč zemědělci do tohoto titulu nejsou ochotni vstupovat.</p>	<p>D8: Pokračovat v podpoře titulu a hledat kroky k většímu rozšíření opatření. Kvalitativně analyzovat důvody nedostatečného zájmu na straně producentů ekologických i konvenčních osiv travních směsí.</p>
<p>Z11: Podíl zemědělské půdy v oblastech Natura 2000, která je obhospodařovaná managementy podporující zachování a zvýšení biologické rozmanitosti dosahuje přibližně 50 %. Vyšší je podíl zastoupení nadstavbových titulů operace AEKO 10.1.4, které dosahuje 51–64 %.</p>	<p>Bez doporučení, pokračovat v dosavadní implementaci</p>
<p>Z12: Změna způsobu výpočtu výplat kompenzačních plateb v opatření M13 v roce nevedlo ke zvýšení intenzity VDJ – naopak, zatížení VDJ na hektar u obou převažujících faremních systémů stagnuje. Je ale pozorováno zvyšování podílu zemědělců, kteří hospodaří ve faremním systému převažující živočišné výroby.</p>	<p>D9: Pokračovat v monitoringu vývoje podílu zemědělců s převažující živočišnou výrobou a dopadu tohoto trendu na intenzitu.</p>
<p>Z13: Výplaty závazků v operacích M15 jsou pomalé. Pokrok implementace opatření je velmi malý</p>	<p>D10: Zrychlit procesy administrace žádostí o dotace, posílit informovanost uživatelů lesů o možnostech podpory z opatření M15.</p>
<p>Z14: Ekonomické přínosy mimoprodukčních funkcí lesa za rok 2018, dosahují dle aplikace certifikované metodiky v operacích 15.1.1 (vč. závazků předchozího programového období) – hlavní přínos a operací 8.1.1, 8.4.1, 8.5.1 a 8.5.3 cca 1 mld. Kč.</p>	<p>Bez doporučení</p>

obr. č. 2 - PO4A - Závěry a doporučení2

7.a9) CEQ09-4B - Do jaké míry podpořily intervence programu rozvoje venkova lepší hospodaření s vodou, včetně nakládání s hnojivý a pesticidy?

7.a9.a) *Odpověď na hodnotící otázku*

Odpověď na evaluační otázku byla vypracována v souladu s návrhem metodického postupu. Přístup zároveň respektuje metodiku EK pro zpracování odpovědi na tuto evaluační otázku. Obecně vychází z hodnocení prostřednictvím data miningu, statistických metod pro kalkulaci indikátorů dle GIS analýzy a dále pak z provedeného kvantitativního a kvalitativního výzkumu.

K naplnění cílů PO 4B Zlepšení hospodaření s vodou včetně nakládání s hnojivý a pesticidy primárně přispívá projektová podpora zaměřená na zlepšování životaschopnosti lesů včetně zachování vodního režimu (operace 8.4.2) a plošná podpora ekologického systému hospodaření v zemědělství (opatření M11), který je šetrný k životnímu prostředí a vede ke snižování znečišťování povrchových a podzemních vod dusičnany a pesticidy.

Kvalitativní hodnocení příspěvku Ekologického zemědělství k lepšímu hospodaření s vodou

Postup implementace opatření M11 poukazuje na průběžné zvyšování počtu zemědělců zapojených do PRV, kteří hospodaří v režimu ekologického zemědělství. Tento trend lze hodnotit pozitivně s ohledem na pozitivní efekty ekologického hospodaření na zvyšování kvality vody, retenci vody v krajině a zamezení erozních vlivů.

Bylo provedeno rámcové hodnocení opatření vzhledem k příspěvku pro lepší hospodaření s vodou, jehož základní přehled je uveden na obrázku č. 1.

Zatravnění je obecně velmi účinným protierozním opatřením chránící půdu před účinky dopadajících kapek deště, podporující vsak vody do půdy, zlepšující soudržnost půdy, omezující soustředěný povrchový odtok, a tak bránící odnosu zeminy z pozemku. Pro správnou protierozní funkci zatravnění je však velmi důležitá správná péče o travní porost, především pravidelné kosení (vzrostlý travní porost při přivalovém dešti polehne a voda po něm odtéká rychleji než po nezatravněné ploše). Managementy EZ na orné půdě mají obecně pozitivní vliv na stabilitu půdní struktury a zprostředkovaně tedy také na zlepšení hydrofyzikálních vlastností půdy. Podmínky definované pro Intenzivní sady a Ostatní sady mají významný dopad na odtokové poměry v lokalitě. Charakter opatření zvyšuje podíl trvalé pokrývnosti v meziřadí, čímž zlepšuje retenční schopnosti půdy. Omezení využívání přípravků na ochranu rostlin, vycházející z obecných závazků ekologického zemědělství, má dále pozitivní vliv na kvalitativní parametry vody. Obdobný je potom efekt managementu EZ na vinicích a chmelnicích.

Omezení hnojení a ošetřování obecně má pozitivní vliv na kvalitu vody zejména v oblastech ochranných pásem vodních zdrojů, chráněných oblastech podzemních akumulací vod a v případě půd s vysokou rychlostí infiltrace.

Kvalitativní hodnocení příspěvku AEKO k lepšímu hospodaření s vodou (vedlejší příspěvek)

Plošná kompenzační podpora poskytovaná v rámci agroenvironmentálně – klimatických opatření (operace 10.1.2, 10.1.3, 10.1.4, 10.1.5, 10.1.8) představuje vedlejší příspěvek ke zlepšení stavu povrchové a podzemní vody. Je zaměřena na podporu vedoucí ke zlepšení způsobu využití zemědělské půdy, který je v souladu s ochranou životního prostředí, krajiny a jejich vlastností. Podpora je poskytována formou pětiletých závazků. Základní přehled kvalitativního hodnocení příspěvku je uveden v tabulce na obrázku č. 2.

Přestože u opatření M10 (kromě operací 10.1.6 a 10.1.7) je očekáván pouze vedlejší příspěvek k naplňování PO 4B, lze u vybraných operací AEKO sledovat poměrně významné dopady v oblasti lepšího hospodaření s vodou. Velmi významný dopad lze očekávat u integrované produkce ovoce (10.1.1) i révy vinné (10.1.2) a také u IP zeleniny a jahodníku, a to zejména z hlediska omezení využívání přípravků na ochranu rostlin, které má pozitivní vliv na kvalitativní parametry vody. Zvýšení podílu trvalé pokryvnosti v meziřadí (jako podmínka u IP révy vinné a také u IP ovoce v důsledku neaplikace herbicidů) pak zlepšuje retenční schopnosti půdy včetně zachytávání živin, které tak nejsou splavovány do vod. Velmi významný příspěvek lze také očekávat u zatravnění (10.1.5, částečně také 10.1.8), které patří mezi významná nápravná opatření při řešení stále rostoucího problému znečištění vod z plošných zdrojů. Zatravnění půdy přitom velmi výrazně brání úbytku humusu z půdního prostředí s předpokladem zlepšení hydrofyzikálních vlastností půdy.

Managementy podporující lepší hospodaření s vodou a nakládání s hnojivy a pesticidy na územích ZOD a OPVZ

Dochází k dlouhodobému nárůstu podílu ploch zranitelných oblastí dusičnany (ZOD), které jsou pokryty závazky opatření, která podporují lepší hospodaření s vodou a nakládání s hnojivy a pesticidy. Podíl ploch s konvenčním hospodařením se na těchto plochách od roku 2015 snížil o cca 5 p. b. a aktuálně tvoří 83,3 % rozlohy zemědělské půdy v těchto oblastech. Naopak, podíl závazků EZ se v období 2015 – 2018 téměř zdvojnásobil a aktuálně tvoří více než 5 % výměry zemědělské půdy v ZOD. Podobným tempem narůstá také podíl plochy se závazkem AEKO (opatření s vedlejším efektem) v ZOD, v daném období se zvýšil o cca 3,5 p. b.. Kumulativní plocha závazků EZ a AEKO dosahuje cca 17 % výměry zemědělské půdy v ZOD, což představuje nárůst o cca 5 p. b. ve srovnání s rokem 2015.

Obdobný a ještě intenzivnější trend je možné pozorovat v případě ochranných pásem vodních zdrojů I. a II. stupně. Závazky aktuálně dosahují cca 61 % v I. stupni a 40 % ve II. stupni. Podíl ploch s konvenčním hospodařením se na zemědělské půdě spadající do OPVZ I. stupně od roku 2015 snížil o 26 p. b. a ve II. stupni ochrany o 15 p. b..

Analýza trendů znečištění podzemních vod dusičnany ve zranitelných oblastech prokazuje klesající trend bez ohledu na způsob hospodaření v daném území. Nepatrně rychleji hodnoty znečištění dusičnany klesají v územích, na kterých jsou závazky EZ. Rozdíly jsou ale příliš malé na to, aby bylo možné tento závěr širěji interpretovat. V případě znečišťujících látek v povrchových vodách je také pozorován konstantní nebo mírně klesající trend s velmi malými rozdíly v absolutních hodnotách. V případě OPVZ jsou pozorovány podobné trendy. U znečištění podzemních vod dusičnany lze pozorovat stabilní průběh trendů bez ohledu na převažující typ hospodaření, nepatrně rychleji ale klesá trend znečištění dusičnany u měřicích stanic, v jejichž okolí převažuje konvenční produkce. Rozdíly jsou ale příliš malé a výsledky analýzy by proto neměly být zobecňovány. V případě znečišťujících látek v povrchových vodách je pozorován mírně klesající trend rovněž s velmi malými rozdíly v absolutních hodnotách.

Empirické ověření dopadů na lepší hospodaření s vodou

Příspěvek managementů AEKO v kontextu hospodaření s vodou hodnotila studie[1] pracující s konceptem vytvářených ekosystémových služeb[2], resp. veřejných statků. Přínos OTP a zatravnění k **čištění vody** vychází ze skutečnosti, že na TTP je využíváno mnohem méně živin než na orné půdě a travní porost dokáže spotřebovat celoročně dostatek dusíku, aby minimalizoval jeho úniky do vod. V případě titulu OTP by unikání dusíku do vod na neobhospodařovaných plochách dosahovalo míry **1686 t N za rok**. Přínos **zatravnění** ke snížení úniku dusíku do vod (zejména do podzemních vod) ve srovnání s ornou půdou, byl stanoven v rozsahu **52,5 kg N/ha/rok**, které nezasáhnou podzemní vodní zdroje[3]. Mezi hlavní přínosy OTP a zatravnění dále patří **zadržování vody v krajině** (zpomalení odtoku). Studie

odhaduje, že TTP pod závazkem operace **10.1.4** zadržují vodu v objemu **68,7 mil. m³/rok**.

Bylo realizováno hodnocení vlivu relevantních opatření na množství dusíkatých látek ve vodách na území celé ČR nad měřenými daty. Znečištění vodních útvarů velice významně ovlivňuje mnoho faktorů jak statických, jako jsou morfologické charakteristiky povodí, tak charakteristiky srážko-odtokových epizod. Časové omezení vyhodnocovaného souboru dat (4 roky) je z hlediska koloběhu vod v některých případech zanedbatelné období, během kterého není celý koloběh vody v zemědělské krajině zcela dokončen.

Analýza poukazuje na nižší znečištění vod v subbpovodích s vyšším podílem relevantních závazků. Závěry nad účinností dílčích opatření je ovšem nutné brát v širším kontextu.

Bylo prokázáno, že v případě titulů EZ a AEKO, které mají mít pozitivní dopad na kvalitu vody a u nichž byla prokázána statistická významnost, jsou průměrné hodnoty nižší, než u kontrolní skupiny. V případě titulů AEKO se hodnoty znečištění u N dusičnanového na plochách se závazkem pohybovaly na úrovni 30 % - 75 % průměrných hodnot na kontrolních plochách. V případě titulů EZ byl rozdíl v průměrných hodnotách pozorován u titulu Trvalé travní porosty (průměrný obsah N dusíkatého je přibližně poloviční). V případě titulu Pěstování ostatních plodin jsou hodnoty téměř stejné. U všech titulů AEKO je zároveň pozorován významný klesající trend obsahu N dusičnanového i dalších indikátorů. Výjimkou je titul Horské a suchomilné louky nehnojené, u kterého se daný trend spíše blíží konstantnímu průběhu. Podobně je klesající trend pozorován u titulů EZ, u nichž se prokázala statistická významnost.

Průměrné snížení koncentrace N [mg.l⁻¹] u opatření s hlavním účinkem i vedlejším se statisticky prokázáným vlivem je **2 mg.l⁻¹**.

Podrobnější analýza je uvedena v rámci evaluační otázky 26. (CEQ26-BI)

Kvalitativní hodnocení příspěvku operací 8.3.1 a 8.4.2 k lepšímu hospodaření s vodou

Odstraňování povodňových škod řeší již vzniklé škody a snaží se je eliminovat jejich další vzrůst a omezit jejich dosah. Jakákoli opatření mají pozitivní efekt. Jde zejména o eliminaci eroze, zaplavování pozemku nebo omezení či zamezení zpřístupnění pozemků, a tedy i jejich obhospodařování. Preventivní opatření se snaží povodňovým škodám předcházet a při přípravě a posuzování jsou detailnější. Řeší vliv na erozi, na unášecí rychlost vody, na retenci vody nebo splavenin. I jejich účinek lze jednoznačně hodnotit pozitivně.

Problematika povodní je na celostátní úrovni intenzivně řešena, byla již přijata a realizována celá řada opatření. Postupně se realizují různá opatření i na nižších úrovních povodí. Většina těchto opatření primárně řeší především prevenci v intravilánu obcí a na zemědělské půdě. Les je po této stránce stále významně zanedbáván.

Podporu výše jmenovaných operací je třeba přednostně směřovat do definovaných rizikových povodí. Dalším krokem by mělo být vyčíslení potenciálního objemu splavenin v takto definovaném povodí. Kvantifikace těchto ukazatelů určuje velikost možné hrozby a rizika. Hodnocení efektivity pak lze ještě zvýšit porovnáním nákladů na realizaci jednotlivých opatření a potenciálními náklady, které by mohly vzniknout v případě deponování retenčního objemu splavenin. Porovnání těchto hodnot lze realizovat jednotlivě, ale do budoucna by bylo vhodné realizovat je celostátně a postupovat systematicky.

Kvalitativní hodnocení příspěvku operace 8.1.1 k lepšímu hospodaření s vodou

Operace zvyšuje stabilitu půdní struktury, a tedy snižuje její náchylnost k vodní erozi. Tento proces se začíná projevovat velmi rychle po zalesnění.

Sociálně-ekonomické vyhodnocení environmentálních lesnických operací

Na základě metodiky pro kalkulaci sociálně-ekonomických přínosů lesnických operací (hlavní i vedlejší účinek v této prioritní oblasti) byly tyto efekty kvantifikovány. V úhrnu dosahují ekonomické přínosy mimoprodukčních funkcí lesa za rok 2018, dle aplikace certifikované metodiky, cca 1 mld. Kč.

Efektivní transfer znalostí v oblasti hospodaření s vodou včetně nakládání s hnojivy a pesticidy

Výsledky dotazníkového šetření z roku 2018 zaměřené na hodnocení potřeb zemědělců v oblasti poradenských a konzultačních služeb pro oblast hospodaření s vodou ukazují, že v oblasti ochrany a prevence znečištění vod zemědělci využívají poradenské a konzultační služby poměrně málo (v méně než pětině případů) v porovnání s ostatními tématy. V budoucnu pak očekává potřebu poradenství v této oblasti asi čtvrtina respondentů. Zemědělci využívají zejména osobní, ale i telefonické konzultace, přičemž nejčastěji se obracejí na pracovníky SZIF či odborné poradce/poradenské firmy. Poměrně frekventované je také využití dalších forem poradenství, jako jsou odborné semináře/školení či exkurze polní dny, které v oblasti hospodaření s vodou využívá přibližně každý druhý respondent.

ZÁVĚRY A DOPORUČENÍ

viz. obrázek č. 3

Dopad jednotlivých operací v rámci opatření EZ na hospodaření s vodou

název operace	dopad opatření na hydrologický cyklus a kvalitu vod
Trvalé travní porosty	***
Orná půda - Pěstování ostatních plodin	**
Orná půda - Travní porosty na orné půdě	**
Orná půda - Pěstování zeleniny a specifických plodin	**
Orná půda - Pěstování trav na semeno	**
Orná půda - Odplevelování dočasným úhorem // úhor na orné půdě	*
Orná půda - Pěstování jahodníku	*
Intenzivní sady	**
Ostatní sady	**
Krajinotvorné sady	**
Vinice a chmelnice	**

*Vysvětlivky: * mírný dopad; **významný dopad, *** velmi významný dopad*

obr. č. 1 - Dopad jednotlivých operací v rámci opatření EZ na hospodaření s vodou

Dopad jednotlivých operací v rámci opatření AEKO na hospodaření s vodou

Operace		Titul	Dopad na hydrologický cyklus a kvalitu vod
10.1.1	Integrovaná produkce ovoce		***
10.1.2	Integrovaná produkce révy vinné		***
10.1.3	Integrovaná produkce zeleniny a jahodníku		**
10.1.4	Ošetřování travních porostů	<i>Obecná péče o extenzivní louky a pastviny</i>	**
		<i>Mezofilní a vlhkomilné louky hnojené</i>	*
		<i>Mezofilní a vlhkomilné louky nehnojené</i>	**
		<i>Horské a suchomilné louky hnojené</i>	*
		<i>Horské a suchomilné louky nehnojené</i>	*
		<i>Trvale podmáčené a rašelinné louky</i>	*
		<i>Ochrana modrásků</i>	*
		<i>Ochrana chřástala polního</i>	*
		<i>Suché stepní trávníky a vřesoviště</i>	*
	<i>Druhově bohaté pastviny</i>	*	
10.1.5	Zatravňování orné půdy		***
10.1.8	Zatravňování drah soustředěného odtoku		**

Vysvětlivky:

- * pozitivní dopad
- ** významný dopad
- *** velmi významný dopad

obr. č. 2 - Dopad jednotlivých operací v rámci opatření AEKO na hospodaření s vodou

Závěry a doporučení

Závěry	Doporučení
Z1: Zájem zemědělců o využívání opatření M11 a specifických managementů, které mají nejvyšší pozitivní dopady na hospodaření s vodou je dostatečný, především v případě TTP pokrývají závazky EZ v tomto managementu dokonce větší území, než jaká byla očekávaná plocha.	Bez doporučení
Z2: Podíl managementů podporujících lepší hospodaření s vodou na ploše ZOD a OPVZ se konstantně zvyšuje.	D1: Pokračovat v podpoře rozšiřování managementů podporujících lepší hospodaření s vodou, a to především na plochách ZOD a OPVZ (s důrazem na I. pásmo)
Z3: Na analyzovaných plochách ZOD a OPVZ je pozorován klesající (nebo alespoň konstantní) trend obsahu dusičnanů. Není sice pozorovatelný významný rozdíl v trendu u ploch s převažujícím zastoupením managementů podporujících lepší hospodaření s vodou a ploch s převažujícím konvenčním hospodařením, u některých klíčových indikátorů ale lze pozorovat zrychlení trendu poklesu obsahu dusičnanů po roce 2015 u ploch s převažujícím hospodařením v režimu EZ, zatímco u ploch s převažujícím konvenčním hospodařením takový trend pozorovat nelze.	D2: Realizovat kvalitativní srovnávací analýzu (případové studie) území ZOD a OPVZ s vysokým a nulovým podílem managementů podporujících lepší hospodaření s vodou s cílem podrobně analyzovat důvody pozorovaných trendů a prozkoumat příčinnou souvislost mezi zrychlováním klesajícího trendu obsahu dusičnanů u ploch s převažujícím hospodařením v režimu EZ.
Z4: Účinek operací 8.3.1 a 8.4.2 na lepší hospodaření s vodou je hodnocen pozitivně. Opatření realizovaná v rámci těchto operací nejen předchází povodním nebo řeší vzniklé škody, mají ale také pozitivní dopad ve smyslu snižování eroze a retenci vody.	D3: Podporu realizace opatření v rámci těchto operací je vhodné směřovat přednostně do rizikových povodí. Dále by mělo dojít ke kvantifikaci možných hrozeb na mikro úrovni a na tomto základě efektivněji zacílit nevhodnější opatření.
Z5: Operace 8.1.1 (vedlejší efekt) zvyšuje stabilitu půdní struktury, a tedy snižuje její náchylnost k vodní erozi. Tento proces se začíná projevovat velmi rychle po zalesnění	Bez doporučení
Z6: U části opatření AEKO a EZ byl prokázán statisticky významný vliv opatření na obsah dusičnanů v povrchových vodách.	Bez doporučení

obr. č. 3 - Závěry a doporučení

7.a10) CEQ10-4C - Do jaké míry podpořily intervence programu rozvoje venkova předcházení erozi půdy a lepší hospodaření s půdou?

7.a10.a) *Odpověď na hodnotící otázku*

Odpověď na evaluační otázku byla vypracována v souladu s návrhem metodického postupu. Přístup zároveň respektuje metodiku EK pro zpracování odpovědi na tuto evaluační otázku. Obecně vychází z hodnocení

prostřednictvím data miningu, statistických metod pro kalkulaci indikátorů dle GIS analýzy a dále pak z provedeného kvantitativního a kvalitativního výzkumu.

K naplnění cílů PO 4C Předcházení erozi půdy a lepšímu hospodaření s půdou primárně přispívá podpora zaměřená na prevenci a obnovu při poškozování lesů a investice do zlepšování odolnosti a ekologické hodnoty lesních ekosystémů (operace 8.3.1, 8.4.1, 8.4.2, 8.5.1, 8.5.2, 8.5.3), podpora na zatravňování orné půdy a drah soustředěného odtoku (operace 10.1.5, 10.1.8) a plošná kompenzační podpora v rámci Ekologického zemědělství (opatření M11).

Kvalitativní hodnocení příspěvku AEKO ke zlepšování ochrany půdy (hlavní i vedlejší příspěvek)

Plošná kompenzační podpora poskytovaná na zatravnění orné půdy (operace 10.1.5 a 10.1.8) představuje hlavní příspěvek k předcházení erozi půdy a lepšímu hospodaření s půdou. Podpora je zaměřena na převod orné půdy na travní porost v erozně ohrožených oblastech a na převod orné půdy na travní porost se zaměřením na dráhy soustředěného odtoku s cílem snížení rizika eroze půdy. Rámcové kvalitativní hodnocení opatření vzhledem k příspěvku pro předcházení erozi půdy a lepší hospodaření s půdou poskytuje tabulka na obrázku č. 1.

U operací zaměřených na zatravňování (10.1.5 a 10.1.8) byl identifikován nejvýznamnější dopad na environmentální charakteristiky půdy. Zatravnění je obecně velmi účinné protierozní opatření, které chrání půdu před účinky dopadajících kapek deště, podporuje vsak vody do půdy, zlepšuje soudržnosti půdy, omezuje soustředěný povrchový odtok, a brání tak odnosu zeminy z pozemku a také velmi výrazně brání úbytku humusu z půdního prostředí s pozitivním vlivem na stabilitu půdní struktury a předpokladem zlepšení hydrofyzikálních vlastností půdy.

V rámci operací AEKO s očekávaným vedlejším příspěvkem byl také identifikován potenciální velmi významný dopad na půdní vlastnosti, a to u integrované produkce ovoce (10.1.1) i révy vinné (10.1.2). Zajištění a udržení porostu v meziřadí, které je součástí těchto operací, zlepšuje retenční schopnosti půdy a chrání půdu před přehříváním a rozrušováním jejího povrchu.

Příspěvek zatravňování (10.1.5 a 10.1.8) v kontextu hospodaření s půdou, konkrétně z hlediska zabránění škodám způsobených erozí, hodnotila také studie[1] pracující s konceptem vytvářených ekosystémových služeb[2], resp. veřejných statků. Přínos zatravnění za roky 2015-2017 byl stanoven z hlediska samotného snížení eroze na 133 925 t půdy, která nebyla splavena v důsledku eroze (ve srovnání s ornou půdou).

Příspěvek Ekologického zemědělství k lepšímu hospodaření s půdou a zabraňování erozi

Rámcové hodnocení příspěvku opatření M11 (hlavní účinek) vzhledem k lepšímu hospodaření s půdou předkládá tabulka na obrázku č. 2.

Nastavené podmínky opatření v managementu trvalé travní porosty podporují údržbu travních porostů v krajině, čímž působí pozitivně na množství organické hmoty v půdě s pozitivním vlivem na stabilitu půdní struktury a předpokladem zlepšení hydrofyzikálních vlastností půdy. Managementy EZ na orné půdě mají pozitivní vliv na stabilitu půdní struktury a rovněž na obsah organické hmoty v půdě. Velmi významný dopad na kvalitu půdy a omezování eroze byl konstatován především u managementu travních porostů na orné půdě a pěstování trav na semeno. Pozitivně působí na půdní strukturu také využívání předplodin a meziplodin. Podmínky definované pro Intenzivní sady a Ostatní sady mají velmi významný dopad na půdní vlastnosti v lokalitě, a to především v důsledku pozitivního dopadu trvalé pokrývnosti v meziřadí. Obdobný je efekt managementu EZ na vinicích a chmelnicích.

Obecně tedy aplikace principů ekologického hospodaření vede k vyššímu zastoupení netržních plodin,

diversifikaci plodin. Díky využívání těchto principů je dlouhodobě udržována struktura půdy a obsah organické hmoty, čímž je předcházeno veškerým typům degradace půdy jako je vodní eroze, a utužení, dehumifikace půdy či snižování kyselosti půdy. Podrobněji k empirickému ověřování efektu managementů AEKO i EZ na kvalitu půdy a snižování ohrožení erozí viz níže.

Postup implementace opatření M8

Pokrok v implementaci operací M08 je většinou dobrý nebo alespoň vykazuje pozitivní trend do budoucna. Je patrný výrazný pokrok řady operací při srovnání s daty k 30. 6. 2018, analýza tak většinou potvrzuje predikce z předchozí zprávy.

U části operací ovšem není pokrok v implementaci a/nebo očekávaný trend uspokojivý. To se týká především operací 8.4.1, 8.4.2 a 8.5.1.

V případě operace 8.4.1 je sice finanční plnění velmi pozitivní a v operaci bude patrně i bez sběru dalších projektů brzy dosaženo finanční alokace, je ale pravděpodobné že **nedojde k naplnění cílové hodnoty indikátoru počtu příjemců**. Ta je stanovena na 540 příjemců a aktuálně je závazkovanými projekty plněna z cca 11 % (závazek má uzavřeno 61 příjemců s celkem 77 projekty). Kumulativní výše závazkovaných projektů ale dosahuje již cca 49 % alokace operace. Při pohledu na celkovou hodnotu registrovaných žádostí je dokonce alokace překročena a téměř 18 %, zatímco počet unikátních žadatelů se zaregistrovanými projekty dosahuje pouze cca 25 % cílové hodnoty.

U operace 8.4.2 je finanční plnění rovněž uspokojivé. Jak již ale bylo uvedeno v předchozí evaluační zprávě, cílová hodnota indikátoru počtu podpořených zemědělských podniků/příjemců je stanovena jako příliš vysoká (140 příjemců) a **nelze očekávat její dosažení**. Aktuálně přitom má smlouvu v této operaci podepsáno pouze 6 příjemců (kteří realizují 8 projektů), zatímco celková závazkovaná částka u těchto projektů dosahuje již 40 % alokace. Příjemci předkládají projekty s řádově vyššími výdaji, než jaké byly plánovány při formulaci programu.

Naopak, velmi problematické je čerpání operace 8.5.1, které je nejen na velmi nízkých hodnotách, analýza trendů ale nenaznačuje, že by bylo možné očekávat významnější pokrok. Rovněž se **nezdá pravděpodobné, že by mohlo být dosaženo cílových hodnot počtu podpořených operací**. Tento indikátor je aktuálně plněn z cca 7,3 %, zatímco z alokace je závazkovanými projekty vyčerpáno 13,4 %. Nepoměr mezi těmito hodnotami se dále zvyšuje – kumulativní výše registrovaných projektů přesahuje 34 % alokace, zatímco počet registrovaných operací dosahuje pouze 16 % cílové hodnoty.

Empirické ověření dopadů na lepší hospodaření s půdou a předcházení erozi.

Bylo realizováno pět párů případových studií, které prokázaly zásadní příspěvek opatření na zemědělské půdě (ekologické zemědělství a integrovaná produkce v rámci AEKO) k předcházení erozi půdy a lepšímu hospodaření s půdou. Na všech zkušebních plochách s výjimkou jediné (integrovaná produkce) začíná při simulaci srážek povrchový odtok dříve u konvenčního způsobu hospodaření než v případě postupů šetrných k životnímu prostředí. Také výsledná velikost povrchového odtoku je ve většině případů nejvyšší u konvenčního hospodaření.

Nejdůležitějším ukazatelem týkajícím se ztráty půdy z pozemku je množství nerozpuštěných látek v povrchovém odtoku, resp. počet odloučených půdních částic v důsledku dopadajících kapek na půdu a proudící vody po jejím povrchu. A právě množství nerozpuštěných látek bylo v případě ekologického zemědělství a integrované produkce výrazně nižší než u konvenčního hospodaření. To se projevilo v celkové ztrátě půdy přepočtené na jeden hektar. **U všech lokalit, kde se hospodaří na základech ekologického zemědělství či integrované produkce je výsledná ztráta půdy v porovnání s konvenčním hospodařením**

minimální. Eroze půdy je na těchto pozemcích nižší často i o více než 90 %.

Prostřednictvím dlouhodobé srovnávací studie byl také jednoznačně prokázán nárůst stability půdní struktury v přímém důsledku zalesnění zemědělské půdy. Již ve druhém roce po zalesnění došlo ke zvýšení stability půd až na 90 % stability půdních agregátů. Závěr ohledně stabilizace půdního povrchu potvrzují také hodnoty další analýzy.

V případě změny mikrobiologických parametrů byl zaznamenán vyšší stupeň bio-transformace organické hmoty (C_{biom.}) a vyšší obsah snadno rozložitelných složek strukturálního uhlíku (Ch_{ws}) u zalesněných variant, což působí pozitivně k vyšší stabilitě půdního prostředí. Tyto vlastnosti předurčují zalesněné stanoviště orné půdy již ve velmi krátké časové periodě k významné stabilizaci půd směřující k posílení biodiverzity a stabilizaci krajiny. Efekt se logicky projevuje intenzivněji na kvalitnějších půdách (černozem). Zalesněná stanoviště dosahují vyššího infiltračního potenciálu, než srovnatelné orné půdy. Vlivem rozvoje kořenové soustavy dosahuje infiltrační potenciál zalesněných půd 3 – 4 násobně vyšší hodnot nežli u orné půdy. Již ve druhém roce po zalesnění se v půdě lesních kultur projevují drobné projevy snížení pH. Vliv zalesnění se také pozitivně projevuje v obsahu půdní organické hmoty.

Opatření M10 a M11 mají pozitivní dopad na obsah organické hmoty v zemědělské půdě také dle výsledků kontrafaktuální kvantitativní analýzy realizované na území celé ČR. Statisticky významný efekt v tomto smyslu lze pozorovat v případě části AEKO závazků na trvalých travních porostech, které tvoří více než 75 % všech závazků AEKO – na více než 730 tis. ha TTP dochází v důsledku podpory PRV ke zvýšení podílu obsahu CO_x o 0,4 – 0,6 p. b. V případě závazků ekologického zemědělství je statisticky průkazný pozitivní dopad na obsah organické hmoty u všech titulů s výjimkou titulů na trvalých kulturách. Celkem tedy došlo ke zvýšení podílu obsahu CO_x na ploše přesahující 500 tis. ha v rozsahu 0,16 – 3 p. b. oproti stavu bez těchto závazků.

Celkově lze čistý dopad PRV na obsah oxidovatelného uhlíku v půdě odhadnout na cca **více než 4 g na jeden kilogram** půdy – o tuto hodnotu se obsah oxidovatelného uhlíku na analyzovaných plochách zvýšil v přímém důsledku implementace příslušných opatření PRV. Při celkové výměře závazků titulů s hlavním účinkem v PO 4C dosahujícím 523 178 ha lze absolutní hodnotu čistého příspěvku PRV odhadnout na **1,35 Mt** oxidovatelného uhlíku za rok.

Byl také kontrafaktuálně prokázán dopad v podobě snižování vodní eroze. U opatření AEKO je možné největší dopad pozorovat u trvalých kultur a na travních porostech. Obdobně také v případě závazků ekologického zemědělství má uzavírání závazků s podporou PRV nejvyšší dopad v případě trvalých kultur. Dopad opatření v případě závazků na orné půdě je rovněž pozorován, ovšem o řád nižší co se týče objemu smyvu zemědělské půdy na hektar, kterému se díky realizovanému opatření podařilo zabránit.

Výsledkem aplikací opatření AEKO a EZ v ČR je snížení dlouhodobé průměrné ztráty půdy na pozemcích s aplikovaným opatřením o alespoň **4.698 t.ha-1.rok-1**. Toto snížení pozitivně působí na všechny aspekty spojené s vodní erozí jako jsou degradace půdy, zanášení vodních nádrží a vodních toků.

Sociálně-ekonomické vyhodnocení environmentálních lesnických operací

Na základě metodiky pro kalkulaci sociálně-ekonomických přínosů lesnických operací (hlavní i vedlejší účinek v této prioritní oblasti) byly tyto efekty kvantifikovány. V úhrnu dosahují ekonomické přínosy mimoprodukčních funkcí lesa za rok 2018, dle aplikace certifikované metodiky, cca 1 mld. Kč.

Efektivní transfer znalostí v oblasti hospodaření s půdou

Dle výsledků dotazníkového šetření z roku 2018 využívá poradenské a konzultační služby v oblasti ochrany

půdy až 40 % respondentů. Oblast ochrany půdy a péče o půdu v zemědělství zároveň patří k tématům s predikovanou vysokou potřebou využití poradenských a konzultačních služeb v budoucnu (téměř 50 % respondentů bude pravděpodobně v budoucnu potřebovat radu v této oblasti). Zemědělci v poměrně vysoké míře využívají rozličné formy poradenství, ať již osobní, telefonické i emailové konzultace, ale také odborné semináře/školení či exkurze polní dny. Nejčastěji se přitom obrazejí na pracovníky SZIF či odborné poradce/poradenské firmy.

ZÁVĚRY A DOPORUČENÍ

viz. obrázek č. 3 a č. 4

Dopad jednotlivých operací v rámci opatření AEKO na lepší hospodaření s půdou

Operace	Titul	Dopad na environmentální charakteristiky půdy
10.1.1	Integrovaná produkce ovoce	***
10.1.2	Integrovaná produkce révy vinné	***
10.1.3	Integrovaná produkce zeleniny a jahodníku	*
10.1.4	<i>Obecná péče o extenzivní louky a pastviny</i>	**
	<i>Mezofilní a vlhkomilné louky hnojené</i>	*
	<i>Mezofilní a vlhkomilné louky nehnojené</i>	*
	<i>Horské a suchomilné louky hnojené</i>	**
	<i>Horské a suchomilné louky nehnojené</i>	**
	<i>Trvale podmáčené a rašelinné louky</i>	*
	<i>Ochrana modrásků</i>	*
	<i>Ochrana chřástala polního</i>	*
	<i>Suché stepní trávníky a vřesoviště</i>	**
	<i>Druhově bohaté pastviny</i>	**
10.1.5	Zatrávňování orné půdy	***
10.1.6	<i>Krmné biopásy</i>	*
	<i>Nektarodárné biopásy</i>	*
10.1.8	Zatrávňování drah soustředěného odtoku	***

Výsvětlivky:

- * pozitivní dopad,
- ** významný dopad
- *** velmi významný dopad

obr. č. 1 - Dopad jednotlivých operací v rámci opatření AEKO na lepší hospodaření s půdou

Dopad jednotlivých operací v rámci opatření EZ na hospodaření s půdou

název operace	dopad opatření na hydrologický cyklus a kvalitu vod
Trvalé travní porosty	**
Orná půda – Pěstování ostatních plodin	**
Orná půda – Travní porosty na orné půdě	***
Orná půda – Pěstování zeleniny a specifických plodin	**
Orná půda – Pěstování trav na semeno	***
Orná půda – Odplevelování dočasným úhorem // úhor na orné půdě	*
Orná půda – Pěstování jahodníku	*
Intenzivní sady	***
Ostatní sady	***
Krajinotvorné sady	***
Vinice a chmelnice	***

*Vysvětlivky: * mírný dopad; **významný dopad, *** velmi významný dopad*

obr. č. 2 - Dopad jednotlivých operací v rámci opatření EZ na hospodaření s půdou

Závěry a doporučení

Závěry	Doporučení
<p>Z1: Je zaznamenán malý pokrok v implementaci operace 8.5.1, u níž nelze v dohledné době očekávat výrazný posun. Nízký pokrok je zaznamenán u finančního čerpání operace, v případě věcného plnění je pokrok ještě výrazně nižší. Je tedy diskutabilní, zda je absorpční kapacita operace ještě stále dostatečná pro vyčerpání její alokace. Naplnění cílových hodnot indikátorů věcného plnění je krajně nepravděpodobné – a to, i kdyby byla vyčerpaná alokace (tempo nárůstu hodnot věcných indikátorů je oproti tempu finančního plnění přibližně poloviční. Řídící orgán realizoval v minulosti řadu opatření na podporu jeho absorpce – došlo k úpravě požadované hodnotě zastoupení MZD na ochráněné ploše¹, zvýšení míry podpory operace až na 100 %² a realizaci tematických školení a odborného poradenství nad rámec běžné podpory při implementaci opatření. Žádné z těchto opatření ale výrazně nezvýšilo absorpci operace 8.5.1.</p>	<p>D1: Realizovat aktivity na podporu absorpce operace 8.5.1; zvážit přesun části alokace pro operaci 8.5.1 do operací s vyšším pokrokem; adekvátně revidovat cílové hodnoty indikátorů věcného pokroku.</p>
<p>Z2: Cílová hodnota indikátoru počtu podpořených příjemců u operací 8.4.1 a 8.4.2 dosahují nízkých hodnot ve vztahu k závazkovaným prostředkům. Jakkoliv tedy jejich finanční plnění je uspokojivé (obě operace brzy dosáhnou svých alokací, je velmi nepravděpodobné, že by byly dosaženy cílové hodnoty indikátorů počtu podpořených příjemců.</p>	<p>D2: Revidovat cílovou hodnotu indikátoru v souladu s pokrokem ve finančním čerpání.</p>
<p>Z3: Přetrvává nízký zájem žadatelů o zatravňování omé půdy v rámci AEKO (10.1.5, 10.1.8), které má významný efekt na lepší hospodaření s vodou.</p>	<p>D3: Viz doporučení v části 4.11.3</p>
<p>Z4: Naopak, zájem zemědělců o využívání opatření M11 a specifických managementů, které mají nejvyšší pozitivní dopady na hospodaření s vodou je dostatečný, především v případě TTP pokrývají závazky EZ v tomto managementu dokonce větší území, než jaká byla očekávaná plocha.</p>	<p>Bez doporučení</p>

¹ S ohledem na praxi v lesnickém hospodaření je upravena hodnota zastoupení MZD v době realizace. V době realizace je zastoupení MZD na ochráněné ploše podle projektu 90 % (nahrazeno původních 100 %). Byly tak sníženy obavy žadatelů ohledně striktní podmínky 100 % zastoupení MZD.

² Míra podpory byla zvýšena z 50 % na 100% způsobilých výdajů.

<p>Z5: Prostřednictvím případových studií byl prokázán empirický efekt opatření podporujících předcházení erozi půdy a lepší hospodaření s půdou na klíčové parametry vodní eroze, především na objem ztráty půdy v jejím důsledku. Obdobně byl empiricky prokázán pozitivní dopad operace 8.1.1 na kvalitu půdy a snižování vodní eroze.</p>	<p>Bez doporučení, pokračovat v implementaci.</p>
<p>Z6: Prostřednictvím kontrafaktuální evaluace byl prokázán statisticky významný dopad realizace části opatření PRV na obsah organické složky v půdě v řádu desetin procenta obsahu CO_x. Dopad se projevuje především na trvalých travních plochách a u trvalých kultur. Naopak, opatření na orné půdě mají buď malý, nebo statisticky nevýznamný vliv.</p>	<p>Bez doporučení</p>
<p>Z7: Prostřednictvím kontrafaktuální evaluace bylo prokázáno, že aplikace odpovídajících opatření PRV vede ke snížení ohroženosti vodní erozí. Nejvýznamnější je pozorován vliv opatření na trvalých kulturách, o řád nižší dopad na ztrátu půdy v důsledku vodní eroze je pozorován u titulů na trvalých travních porostech.</p>	<p>Bez doporučení</p>
<p>Z8: Operace 8.5.2 má, dle kvalitativního hodnocení, pozitivní dopad na rekreační potenciál podpořených lesů v příměstských lokalitách</p>	<p>D4: S ohledem na pokrok v implementaci zvážit navýšení alokace přesunem prostředků z operací, jejichž alokace pravděpodobně nebude dosaženo (zejm. 8.5.1).</p>

obr. č. 4 - PO4C - Závěry a doporučení2

7.a11) CEQ11-5A - Do jaké míry přispěly intervence programu rozvoje venkova k efektivnějšímu využívání vody v zemědělství?

7.a11.a) *Odpověď na hodnotící otázku*

V rámci strategie PRV nebyla vybrána opatření, která by přímo přispívala k řešení prioritní oblasti 5A. K efektivnějšímu využívání vody v zemědělství tak mohou přispívat pouze vedlejším efektem intervence v některých operacích opatření M04 Investice do hmotného majetku a M16 Spolupráce.

Podíl zavlažovatelné zemědělské půdy v ČR činil v roce 2016 dle EUROSTAT pouze 1,3 % zemědělsky využívané půdy, což je stejný podíl jako v roce 2005. Dle Strukturálního šetření ČSÚ v zemědělství 2016 jsou skutečně provozované závlahy pouze na 25 tis. ha, tzn. pouze na 0,7 % zemědělské půdy. Toto je velmi malý podíl zavlažované půdy v ČR, a tomu odpovídá i nízký počet registrovaných a podpořených projektů, které mají vazbu na PO 5A a které vstupují do výpočtu indikátoru R13, počítaného dle metodiky EU.

Indikátor R13 se vztahuje k efektivnímu využití vody rostlinné výrobě s vazbou na agro-environmentální indikátory AEI 7 (Irrigation) a AEI 20 (Water abstraction). Pro hodnocení byly proto vybrány projekty

spadající do rostlinné výroby: v operaci 4.1.1 ze záměrů b), g), l), u kterých máme k dispozici relevantní data o spotřebě vody a tržbách před a po realizaci projektu. U operací 16.2.1 a 16.2.2 nebyla prozatím data k dispozici, protože nebyly předloženy monitorovací listy.

Indikátor R13 – Zvýšená efektivita využívání vody v zemědělství v projektech podpořených z PRV se vypočte jako rozdíl mezi hodnotami před a po realizaci projektu. Hodnotí se spotřeba vody na jednotku produkce vyjádřená v tržbách (v tis. Kč). Pro výpočet indikátoru R13 se využívají data ze stavu před realizací (rok před podáním žádosti o platbu) a po realizaci projektu (dva roky po podání žádosti o platbu). Pro Střednědobé hodnocení nebyla k dispozici data pro období T ŽoP+2, zaměřili jsme se tudíž na data T ŽoP+1. Do hodnocení vstoupilo 26 projektů. U 17 projektů z oblasti rostlinné výroby došlo k úspoře vody. Úspora u těchto projektů činí 0,037 m³/ tis. Kč tržeb. U dalších 9 projektů naopak došlo ke snížené efektivitě, tzn. ke zvýšené spotřebě vody v hodnotě 0,006 m³/ tis. Kč. Toto snížení efektivitě mohlo být způsobeno relativně nižšími tržbami ve srovnání se spotřebou vody. Celkově za program došlo tedy ke snížení spotřeby vody o 0,019 m³/ tis. Kč tržeb[CH4]. 17 projektů s úsporou vody představuje 1,8 % realizovaných a proplacených projektů v záměrech b), g) a l).

Indikátor 40027 hodnotí podíl všech projektů v operaci 4.1.1 (v rostlinné i živočišné výrobě), které vedly k efektivnějšímu využití vody v zemědělství. K 31. 12. 2018 se jednalo o 50 proplacených projektů, což činí 1,75 % z celkového počtu proplacených projektů v operaci 4.1.1.

Mezi projekty, u kterých došlo k efektivnějšímu využití vody patří především projekty na nákup strojů pro vinice, například pořízení traktoru s rosícím a dalším zařízením. Dále byla zjištěna úspora vody u pořízení nové sklizňové technologické linky a pořízení strojů pro chmelnice.

Indikátor 40028 hodnotí podíl všech projektů v operaci 4.2.1, které vedly k efektivnějšímu využití vody v potravinářství. K 31. 12. 2018 se jednalo o 13 proplacených projektů, což činí 2,7 % z celkového počtu proplacených projektů v operaci 4.2.1.

Mezi projekty, u kterých došlo k efektivnějšímu využití vody při zpracování zemědělských surovin patří například pořízení nové technologie na zpracování brambor, kde došlo vedle úspory vody i k úspoře energie, dále pořízení nových technologií do konzervárny, technologické vybavení závodu na zpracování mléka.

U operací 16.2.1 a 16.2.2 nebyly předloženy M, nelze tedy vyhodnotit indikátor T2.

K 31. 12. 2018 je možno formulovat odpověď na tuto evaluační otázku pouze částečně, a to v důsledku omezeného množství dat pro hodnocení indikátoru R13. Lze konstatovat, že intervence PRV přispěla k efektivnějšímu využívání vody (úsporám vody) vyjádřenému indikátorem R13 ve výši 0,019 m³/ tis. Kč tržeb.

Bylo také zaznamenáno efektivnější využití vody v širším kontextu (za celé zemědělství, nejen pro oblast rostlinné výroby), a to u 50 proplacených projektů v operaci 4.1.1, což představuje 1,75 % všech proplacených zemědělských podniků. Byla zaznamenána vyšší efektivita využití vody v potravinářském průmyslu, a to 13 proplacených projektů, což představuje 2,7 % proplacených projektů v operaci 4.2.1.

Závěry a doporučení EO 11

Závěry	Doporučení
Z1 Pro vyhodnocení indikátoru R 13 byla k dispozici data u omezeného počtu realizovaných projektů (26 projektů). Příspěvek PRV k efektivnějšímu využití vody za program je ve výši 0,019 m3/ tis. Kč tržeb	Bez doporučení
Z2 V širším kontextu (všechny projekty v 4.1.1), bylo zaznamenáno efektivnější využití vody u 1,75 % proplacených projektů v zemědělství	Bez doporučení
Z3 V širším kontextu (všechny projekty v 4.2.1), bylo zaznamenáno efektivnější využití vody u 2,7 % proplacených projektů v potravinářství.	Bez doporučení

Závěry a doporučení EO 11

7.a12) CEQ12-5B - Do jaké míry přispěly intervence programu rozvoje venkova k efektivnějšímu využívání energie v zemědělství a při zpracování potravin?

7.a12.a) *Odpověď na hodnotící otázku*

PRV není cíleně zaměřeno na podporu projektů v PO 5B. Vyhodnocení evaluační otázky je tedy založeno na základě vedlejšího příspěvku operací podpořených v PO 2A a 3A (investiční operace 4.1.1, i 4.2.1 a operace spolupráce 16.2.1 a 16.2.2.

Pro zjišťování efektivnějšího využívání energie v zemědělství se srovnávají data před realizací projektu a po jeho realizaci z databáze SZIF. Za stav před realizací projektu se bere hodnota v roce předcházejícím podání ŽoP (T ŽoP -1), stav po realizaci jako stav 2 roky po podání ŽoP (T ŽoP+2). K dispozici nebyla data pro období T ŽoP +2, zaměřili jsme se tudíž na data T ŽoP+1.

Pro období k 31. 12. 2018 bylo realizováno a proplaceno následující množství projektů s vazbou na PO 5B: 206 projektů v operaci 4.1.1, 25 projektů v operaci 4.2.1, 1 projekt v operaci 16.2.1 a nebyl proplacen projekt v 16.2.2. Pro vlastní hodnocení indikátoru R14 byly k dispozici ML s úplnými daty k T ŽoP+1 pouze od 15 projektů s přímou vazbou na PO 5B v operaci 4.1.1. Bohužel žádná relevantní data nebyla k dispozici v rámci operace 4.2.1. a také pro operace 16.2.1 a 16.2.2. U operace 4.2.1 byly k dispozici 4 ML, ale s neúplnými údaji.

Do vyhodnocení indikátoru R14 tak vstoupilo pouze 15 projektů. Z hodnocených projektů jich 9 vykázalo zvýšenou efektivitu využívání energie (snížená spotřeba na jednotku tržeb), 6 oproti tomu vykázalo zvýšenou spotřebu na jednotku tržeb (nižší efektivita). Vzhledem k větší velikosti projektů, u kterých došlo ke snížení efektivity, a tudíž většího příspěvku na úrovni celého programu, je nakonec příspěvek realizovaných projektů k efektivitě spotřeby energií vyjádřený spotřebou energie na jednotku tržeb nulový (u projektů se zvýšenou efektivitou došlo celkově ke snížení o 0,001 Toe/tis.Kč tržeb, u projektů se zhoršenou efektivitou došlo ke zvýšení o 0,001 Toe/tis.Kč tržeb).

Nízký počet projektů s daty pro hodnocení je nedostatečný pro formulování plnohodnotných závěrů, jedná se tudíž spíše o indikativní vyjádření.

Vyjádřeno pomocí indikátoru R14 lze konstatovat, že realizované projekty s vazbou na PO 5B (vedlejší efekt) nepřispěly k efektivnějšímu využití energie v zemědělství, nicméně ani jeho využití nezhoršily, efekt PRV je prozatím nulový.

Celkově, 9 projektů s vyznačenou vazbou na 5B, u kterých došlo k zvýšení efektivity využití energie v zemědělství, představuje 0,3 % proplacených podniků v operaci 4.1.1 (indikátor 40029).

K projektům, u kterých se podařilo zvýšit efektivitu využívání energie patří několik projektů pořízení strojů do vinic či modernizace vinohradnictví, modernizace ve skladování a výrobě brambor, nákup chladicího zařízení pro převoz masa a náhrada technologicky nevyhovujícího současného vozového parku.

Nelze hodnotit dopad na efektivitu využití energie v potravinářství, neboť k 31. 12. 2018 nebyla ještě k dispozici data za realizované projekty.

Závěry a doporučení

Závěry	Doporučení
Z1 Do hodnocení vstoupil malý vzorek realizovaných projektů (15). Projekty s vazbou na PO 5B (vedlejší efekt) nepřispěly k efektivnějšímu využití energie v zemědělství, nicméně ani jeho využití nezhoršily.	Bez doporučení

Závěry a doporučení EO 12

7.a13) CEQ13-5C - Do jaké míry přispěly intervence programu rozvoje venkova k usnadnění dodávek a využívání energie z obnovitelných zdrojů, vedlejších produktů, odpadů a reziduí a z jiných nepotravinářských surovin pro účely biologického hospodářství?

7.a13.a) *Odpověď na hodnotící otázku*

. Vyprodukované množství energie z OZE z podpořených projektů v rámci PRV pochází výhradně z výroby tvarovaných biopaliv, tzn. z biomasy. V rámci operace nebyl zaregistrován žádný projekt na podporu bioplynových stanic. Z důvodu nezájmu potenciálních příjemců podpory provedl hodnotitel v roce 2017 důkladnější analýzu absorpční kapacity pro podporu BPS z PRV a došel k závěru, že vzhledem k nastaveným podmínkám podpory vázaných na pravidla EU a českou legislativu (limitující kapacita, nové podmínky podpory pro OZE, včetně bioplynu, po roce 2013, krácení provozní podpory v souvislosti s investiční podporou) je absorpční hodnota pro podporu bioplynových stanic v ČR téměř nulová.

Vzhledem k téměř nulové absorpční kapacitě pro podporu bioplynových stanic bylo rozhodnuto o uzavření operace 6.4.3. Záměr a) operace 6.4.3 byl převeden do operace 6.4.1 jako nový záměr c) Výstavba a modernizace zařízení na výrobu tvarovaných biopaliv. Pro operaci 6.4.3 byly sníženy cílové hodnoty jak pro alokaci pro danou operaci, tak i pro počet podpořených projektů a jejich podíl vůči všem zemědělským podnikům. Adekvátně byly navýšeny cílové hodnoty pro operaci 6.4.1.

K 31. 12. 2018 bylo zaregistrováno 40 žádostí o dotaci na výstavbu a modernizaci zařízení na výrobu tvarovaných biopaliv (33 v operaci 6.4.3, záměr a) a 7 žádostí v operaci 6.4.1, v novém záměru c). Dosud bylo závazkováno 20 projektů v objemu celkových veřejných výdajů 1 428 134 EUR.

Proplaceno bylo 6 projektů v celkové výši veřejných prostředků 372 438 EUR a celkové investici 846 245 EUR, což oproti minulému hodnocení k 30. 6. 2018 představuje zhruba dvojnásobný nárůst. Čerpání veřejných prostředků je nyní ve výši 25 % alokace. Obdobné, čtvrtinové naplnění vykazují i indikátory podílů veřejných výdajů k celkovému rozpočtu (92512) a podpořených zemědělských podniků vůči všem zemědělským podnikům (93720).

Intervence PRV do oblasti využívání energie z obnovitelných zdrojů, vedlejších produktů, odpadů a reziduí a z jiných nepotravinářských surovin pro účely ekologického hospodářství přispěly k produkci energie OZE v ročním objemu 1 780 Toe, což odpovídá 74 519 GJ (74,5 TJ). Toto množství energie je obsaženo v produkci biomasy, vzniklé realizací projektů, které byly k 31. 12. 2018 proplaceny. Uvedené množství představuje však pouze 0,002 % z produkce biomasy v ČR určené k využití mimo domácnosti (47 269 TJ v roce 2016). Pokud vezmeme v úvahu všechny závazkované projekty, příspěvek bude po realizaci těchto projektů činit 42 585 Toe. Jak vyplývá z výše uvedených čísel, příspěvek PRV k využívání energie z OZE je v rámci produkce energie z biomasy v ČR velmi nízký.

Převedení finančních prostředků z operace 6.4.3 a navýšení alokace pro operaci 6.4.1, záměr c) je založen na potenciálu využití biomasy v ČR a absorpční kapacitě. Celková energie získaná z OZE (mimo domácnosti) se zvýšila mezi lety 2007 a 2017 v České republice o 19 586 TJ, z 27 999 TJ v roce 2007 na 47 585 TJ v roce 2017.

Operace 6.4.1, záměr c) podporuje výrobu tvarovaných biopaliv, tzn. primárně biomasu určenou k výrobě tepelné energie. Výroba tepla z biomasy mimo domácnosti v roce 2017 činila v České republice 21 940 TJ, což představuje nárůst o 5 899 TJ od roku 2007. Nárůst je také patrný v segmentu výroby tepla z briket a pelet, a to z 199,5 TJ v roce 2007 na 1 056 TJ v roce 2017. Skokový nárůst v produkci tepla z briket a pelet byl zaznamenán mezi lety 2012 (480 TJ) a 2013 (1 007 TJ) s propadem na 708 TJ v roce 2014. Od roku 2014 nicméně množství vyrobeného tepla z briket a pelet stoupá až na výše udanou hodnotu 1 056 TJ v roce 2017. Obdobně vzrůstající trend má také výroba elektřiny z pelet a briket z 39,2 tis. MWh v roce 2007 na 275 tis. MWh v roce 2017, nicméně hodnotitel nepředpokládá, že by vyrobené pelety či brikety v rámci podpory PRV byly použity k výrobě elektřiny.

Pro výrobu tepelné energie je možno také počítat s těžebními zbytky po těžbě dřeva a dodávkách surového dříví. Tyto těžební zbytky v lesích představují biomasu, která je po štěpkování určena pro energetické účely či spalování v teplárnách. Odhad těchto těžebních zbytků byl 2,1 mil. m³ pro rok 2017. I když se využívají převážně ve formě štěpky, lze část použít i pro tvarovaná biopaliva.

Jak je patrné z výše uvedených údajů, vzrůstá v ČR poptávka a následně i nabídka pro biopaliva vyrobená z pelet a briket. Vzhledem ke kalamitní situaci napadení kůrovcem na více místech ČR je k dispozici také dostatečné množství dřevní hmoty pro tvarovaná biopaliva z dřevní hmoty. Nicméně je nutno vzít v úvahu omezenou kapacitu pro těžbu dřeva pocházející z kůrovcové kalamity. Lze shrnout, že na českém trhu existuje poptávka pro využití biomasy, a to i ve formě pelet či briket.

Z poměru celkových investic u závazkovaných projektů (3,2 mil. EUR) a produkci energie těchto projektů (42,6 tis. Toe) lze odvodit, že na produkci 1 Toe je počítáno průměrně s investicí cca 76 EUR. Pokud vyjdeme z této průměrné investice, dosažení cílové hodnoty indikátoru T16 pro 6.4.1, záměr c) ve výši 3 585 178 EUR by znamenalo výrobu biopaliv s množstvím energie 47 173 Toe. Pokud by tedy byly realizovány všechny závazkované projekty v operaci 6.4.3 (42 585 Toe) a naplněn indikátor T16 pro operaci 6.4.1 (záměr c) při průměrné investici 76 EUR na Toe, znamenalo by to v rámci podpory

PRV výrobu biopaliv s energetickou hodnotou 89 758 Toe, což odpovídá 3 758 TJ. Toto množství již představuje 7,9 % produkce energie v biomase mimo domácnosti v roce 2016.

Jak bylo zmíněno, poptávka po biopalivech z biomasy, včetně pelet a briket, v ČR existuje. Nicméně využití zemědělské biomasy pro energetické účely (výrobu energie z OZE) je nutno vnímat v širším kontextu, i s ohledem na další potřeby v zemědělství (využití slámy jako steliva, návrat organické hmoty do půdy pro zachování její úrodnosti, aj.). V současné době panuje obava, že využívání biomasy ze zemědělství a lesnictví pro výrobu energie může způsobit nedostatek pro jiné účely (stelivo pro živočišnou výrobu) a omezit návrat biomasy do půdy. Tato obava je oprávněná v tom smyslu, že je nutné pečovat o půdu a zajistit návrat organické hmoty do půdy. Je proto nutné nalézt vyvážený poměr využití biomasy pro různé účely. Ze zdrojů, které má hodnotitel k dispozici, vyplývá, že je únosné a akceptovatelné využít zhruba 10 % biomasy ze zemědělství pro výrobu energie.

Pro zajištění splnění cílů v oblasti podpory výroby energie z OZE by bylo vhodné v podpoře výroby pelet a briket z biomasy pokračovat. Pro případnou eliminaci nedostatku biomasy pro jiné účely lze přehodnotit parametry pro operaci 6.4.1 (například omezit kapacitu výroby pelet ve vazbě na výměru zemědělské půdy či lesa nebo omezit zastoupení některých surovin např. obilné slámy). Bylo by také vhodné zvážit možnost podpory i na další subjekty než pouze na zemědělce, např. na lesnické či dřevozpracující podniky.

Závěry	Doporučení
<p>Z1 Hodnota příspěvku PRV k produkci energie z OZE ve výši 1 780 Toe představuje 0,002 % celkové výroby energie z biomasy (mimo domácnosti) v ČR v roce 2016. Příspěvek PRV je prozatím k celkové produkci energie z OZE minimální, nicméně v závazkovaných je hodnota příspěvku PRV ve výši 42 585 Toe (1 783 TJ), což představuje 3,8 % celkové výroby energie z biomasy (mimo domácnosti)</p>	<p>D1 Pokračovat v podpoře výroby energie z biomasy (výroba pelet a briket) v operaci 6.4.1 a případně zvážit úpravu nastavení podmínek, které by zohlednily další potřeby zemědělství tak, aby zůstalo dostatečné množství biomasy pro návrat organické hmoty do půdy (např. vázat maximální možné množství zpracované biomasy na výměru).</p> <p>D2 Zvážit možnost podpory i pro lesnické a dřevozpracující podniky, které by mohly využít zbytků ze zpracování dřeva k tvorbě pelet z biomasy.</p>
<p>Z2 Nebyl zaznamenán zájem o možnou spolupráci při zajišťování biomasy pro výrobu energie v opatření M16.</p>	<p>D1 Pro přetrvávající nezájem o tuto formu spolupráce převést alokované prostředky do oblastí s vyšší absorpční kapacitou (zejména 16.2.2).</p>

Z a D CEQ13

7.a14) CEQ14-5D - Do jaké míry přispěly intervence programu rozvoje venkova k snižování emisí skleníkových plynů a amoniaku ze zemědělství?

7.a14.a) Odpověď na hodnotící otázku

Ve srovnání s celkovými emisemi skleníkových plynů a amoniaku pocházejících ze zemědělství v rámci ČR je příspěvek podpořených projektů do investičních opatření v rámci PRV zanedbatelný, v řádu desetin procent z celkového množství emisí.

Intervence PRV nejsou primárně zaměřeny na PO 5D, na snižování emisí skleníkových plynů a amoniaku. Jedná se o vedlejší efekt podpory investičních záměrů. Projekty s navýšenou kapacitou hospodářských zvířat přispívají k vyššímu množství produkovaných emisí, protože emise se vypočítávají na základě technologické kapacity. Ačkoliv byly podpořeny i projekty, které přispěly ke snížení emisí GHG a NH3 na úrovni jednotlivých podniků, projekty s navýšenou kapacitou a s vyššími emisemi převážily. V důsledku podpory těchto investičních záměrů došlo k celkovému zvýšení emisí skleníkových plynů o 598 t CO2 ekv. a 125 t NH3 u projektů s vyznačenou vazbou na PO 5D.

Jak je patrné z celkových emisí ze zemědělství v ČR a z emisí v rámci podpořených projektů v PRV, má PRV na vyšší emisí minimální, téměř žádný vliv.

Závěry a doporučení

Závěry	Doporučení
Z1 Došlo k ročnímu navýšení emisí skleníkových plynů u projektů s uvedenou vedlejší vazbou na PO 5D o 5 t CO ₂ ekv. Z hlediska celkových emisí skleníkových plynů ze zemědělství v ČR představuje toto množství zanedbatelné množství.	Bez doporučení
Z2 Došlo k navýšení ročních emisí amoniaku u projektů s uvedenou vedlejší vazbou na PO 5D o 125 t. Z hlediska celkových emisí amoniaku ze zemědělství v ČR představuje toto množství nevýznamné množství.	Bez doporučení

Závěry a doporučení EO 14

7.a15) CEQ15-5E - Do jaké míry podpořily intervence programu rozvoje venkova ukládání a pohlcování uhlíku v zemědělství a lesnictví?

7.a15.a) Odpověď na hodnotící otázku

Odpověď na evaluační otázku byla vypracována v souladu s návrhem metodického postupu. Přístup zároveň respektuje metodiku EK pro zpracování odpovědi na tuto evaluační otázku. Obecně vychází z hodnocení prostřednictvím data miningu, statistických metod pro kalkulaci indikátorů dle GIS analýzy a dále pak z provedeného kvantitativního a kvalitativního výzkumu.

K naplnění cílů PO 5E Podpora ukládání a pohlcování uhlíku v zemědělství a lesnictví primárně přispívá pouze plošná podpora na zalesňování a zakládání lesů (operace 8.1.1) na plochách zemědělské půdy. Podpora je poskytována na vymezenou zemědělskou půdu jako vhodnou pro zalesnění. Pokrok v plnění tohoto opatření je ovšem nadále velmi nízký a nelze důvodně předpokládat, že by v následujících letech došlo k významnějšímu navýšení. K 31. 12. 2018 bylo, dle dat systému LPIS, zalesněno cca 171 ha zemědělské půdy. Je zřejmé, že cílové hodnoty 1 000 ha nebude dosaženo.

Výsledkem podpory na zalesňování a zakládání lesů je ve většině případů vznik fragmentovaných a navzájem izolovaných území s malou rozlohou. Téměř polovina těchto nově zalesněných zemědělských

plach navíc nestojí v blízkosti existujícího lesního porostu. Vznikají tedy malé izolované „ostrovy“ zalesněné půdy.

Z výsledků dotazníkového šetření realizovaného v roce 2018 vyplývá, že žadatelé v operaci 8.1.1 měli v porovnání s žadateli v ostatních opatřeních největší problém s vyplněním všech nezbytných údajů v žádosti a také s orientací v portálu farmáře. Mezi konkrétními překážkami žadatelé zmínili obtížnost počátečního získání informací k vyplnění žádosti před prvním podáním žádosti, nedostatečné vysvětlení některých údajů v pokynech pro žadatele (bez konkretizace), či vyšší složitost získávání mapových dat oproti minulosti. Tyto skutečnosti mohou také přispívat k nízkému zájmu žadatelů o vstup do operace.

Vedlejší příspěvek k naplňování cílů PO 5E představují plošné podpory poskytované v rámci AEKO na zatravnění orné půdy a drah soustředěného odtoku (10.1.5, 10.1.8), které také částečně přispívají k podpoře ukládání uhlíku v půdě, a tím snížení množství uvolňovaného CO₂. Kumulativní výměra závazků v těchto titulech dosahuje cca 12,3 tis. ha.

Dopad podpory na sekvestraci uhlíku

Při aktuálním rozsahu závazkované plochy v rámci operace 8.1.1, který činí cca 140 ha, lze potenciální přírůstek zásoby uhlíku aktuálně závazkované plochy k zalesnění stanovit na **272 Mg C za rok**, oproti situaci bez realizace opatření (pro srovnání, při dosažení původně očekávané rozlohy zalesněné plochy, 1 000 ha, by byla očekávaná rychlost sekvestrace 1 600 Mg C/rok).

Díky zalesňování se zvyšuje zásoba uhlíku jak v půdě (např. díky ukončení orby na orné půdě), tak v biomase dřevin. Zásoba uhlíku v biomase dřevin stoupá se stářím lesního porostu. Již po osmi letech trvání opatření zalesňování se může podíl uhlíku vázaného v biomase a v půdě vyrovnat a v jednotlivých případech ji dokonce i převyšuje. Dle koeficientů odborných studií lze očekávat, že zásoba uhlíku v biomase budoucího dospělého lesa, kterým byla zalesněna zemědělská půda, dosáhne cca **19,5 – 59,5 Gg C /ha** (ve srovnání se situací, kdy by k zalesnění nedošlo).

Při aktuálním rozsahu závazkované plochy v rámci opatření 10.1.5 a 10.1.8, který činí 12 339,35 ha, lze sekvestrační potenciál (přírůstek zásoby uhlíku) aktuálně závazkované plochy stanovit na **12,8 Gg C za rok**, oproti situaci bez realizace opatření (pro srovnání, při dosažení očekávané rozlohy zatravněné plochy, 36 400 ha, by byla očekávaná rychlost sekvestrace cca 38 Gg C/rok).

Extrapolace indikátoru O.5 (93001) Celková plocha – oblast, která má být zalesněna

Je zřejmé, že u zmíněného indikátoru nebude dosaženo cílové hodnoty 1000 ha zalesněné zemědělské půdy. Je proto relevantní analyzovat, jaký podíl jiných operací (zatravnění orné půdy) má potenciál přinést obdobný efekt co se týče sekvestrace uhlíku.

Při extrapolaci byl brán v úvahu odlišný průběh ukládání uhlíku do půdy u zalesňování a zatravnění orné půdy. Zatímco v případě zalesňování se uhlík v půdě začíná rychleji akumulovat až nejdříve 5 let po zalesnění a nejrychlejší je tento proces v období 10 – 20 let po zalesnění, v případě zatravnění je průběh ukládání opačný – nejrychlejší je růst zásob uhlíku v půdě v několika letech následujících bezprostředně po zatravnění a později toto tempo zpomaluje (proces ale dále pokračuje po desítky let).

Na tomto základě bylo extrapolováno, že zalesnění 1 ha orné půdy odpovídá, z pohledu množství uhlíku sekvestrovaného v půdě, zatravnění cca 2,9 ha orné půdy. Je ale zároveň nutné upozornit, že tato kalkulace nezahrnuje množství uhlíku uloženého v nadzemní a podzemní biomase stromů, které u zalesňování hraje významnou roli. Extrapolace tedy zahrnuje pouze ukládání uhlíku do půdy.

Hodnoty aktuálních závazků titulů 10.1.5 a 10.1.8 z pohledu množství uhlíku uloženého v půdě v důsledku realizace opatření proto, při využití výše stanoveného koeficientu, odpovídají cca 4 255 ha zalesněné orné půdy.

ZÁVĚRY A DOPORUČENÍ

viz. obrázek č. 3

Závěry a doporučení

Závěry	Doporučení
Z1: Implementace operace 8.1.1 nadále zůstává na velmi nízké úrovni a tempo pokroku implementace je velmi nízké. Pravděpodobně proto nelze očekávat výraznější posun v plnění cílů operace.	D1: Posílit zájem o zalesňování orné půdy na způsobilých plochách např. prostřednictvím intenzivnějšího informování žadatelů o aktuálních podmínkách relevantních managementů a o jejich významnosti vzhledem k předcházení erozi a lepšímu hospodaření s půdou.
Z2: Při aktuálním rozsahu ploch zalesněné zemědělské půdy s podporou PRV lze potenciální přírůstek zásoby uhlíku aktuálně této plochy stanovit na 272 Mg C za rok, oproti situaci bez realizace opatření. Zásoba uhlíku v biomase budoucího dospělého lesa, kterým byla zalesněna zemědělská půda, dosáhne cca 16 – 49 Gg C /ha.	Bez doporučení
Z3: Byl identifikován významný příspěvek operací 10.1.5 a 10.1.8 k sekvestraci uhlíku. Při aktuálním rozsah závazkované plochy zatravněné orné půdy lze její sekvestrační potenciál (přírůstek zásoby uhlíku) stanovit na 12,8 Gg C za rok, oproti situaci bez realizace zatravnění.	D2: Zvážit aktualizaci definice indikátoru „Zemědělská a lesní půda pod závazkem obhospodařování podporujícím přechod na nízkouhlíkovou ekonomiku v odvětvích zemědělství, potravinářství a lesnictví, která je odolná vůči klimatu“ tak, aby v něm bylo možné zohlednit také efekt operací zatravnění orné půdy. Aktuální výměra těchto operací ve vztahu k sekvestraci uhlíku je ekvivalentní hodnotám sekvestrace při zalesnění více než 4 200 ha orné půdy.

obr. č. 1 - Závěry a doporučení PO 5E

7.a16) CEQ16-6A - Do jaké míry podpořily intervence programu rozvoje venkova diverzifikaci, vytváření a rozvoj malých podniků, jakož i pracovních míst?

7.a16.a) Odpověď na hodnotící otázku

Podopatření 6.4., které zahrnuje operace 6.4.1, 6.4.2 a 6.4.3, je zaměřeno na podporu diverzifikace,

rozvíjení malých podniků a tvorbu nových pracovních míst.

V rámci operace 6.4.1 Investice do nezemědělských činností bylo k 31. 12. 2018 závazkováno 345 projektů, úspěšně dokončeno a proplaceno 127 projektů, 102 v záměru a) a 25 v záměru b). V rámci proplacených projektů bylo vytvořeno 88 nových pracovních míst, což je významný oproti roku 2017. Nicméně tato hodnota zůstává relativně nízká (19 %) vzhledem k cílové hodnotě indikátoru R21/T20 počtu pracovních míst vytvořených v rámci projektu, a to i vzhledem ke skutečnosti, kdy i v závazkovaných projektech je na úrovni 34,1 % cílové hodnoty.

127 proplacených podniků představuje 0,48 % z celkového počtu všech zemědělských podniků v ČR. Z hlediska počtu proplacených podniků zůstává tak zatím podpora nezemědělských činností za očekáváním. Cílová hodnota PVR pro podporu nezemědělských činností v operaci 6.4.1 činí 2,48 % všech zemědělských podniků, současný stav tak naplňuje cílovou hodnotu z 19,5 %. Nicméně v 6. kole Výzvy PRV bylo zaregistrováno 258 nových projektů od zemědělských podniků. Celkově tak k 31. 12. 2018 počet zaregistrovaných projektů od podniků v operaci 6.4.1, které jsou stále v procesu administrace, představuje 2,86 % všech zemědělských podniků v ČR, což již převyšuje cílovou hodnotou.

V rámci operace 6.4.2 Podpora agroturistiky došlo k 31. 12. 2018 k proplacení 21 projektů: 17 projektů v záměru a), 4 projektů v záměru b). Těchto 21 realizovaných a proplacených projektů představuje jen malou část z projektů závazkovaných (131) a registrovaných (383). Výše závazkovaných projektů činí 39,7 % dané alokace, počet registrovaných projektů, které jsou stále v procesu administrace (354) pak cílovou hodnotu 330 podpořených operací překročil o 16 %. Při očekávaném vyhlášení výzvy pro 6.4.2 v příštím kole výzvy, na podzim 2019, je předpoklad naplnění počtu podpořených subjektů v 6.4.2.

V rámci 21 proplacených projektů vzniklo 21 nových pracovních míst, což představuje 3,3 % cíle. Ani v závazkovaných a registrovaných projektech není indikován nárůst počtu vytvořených pracovních míst a u závazkovaných zůstává na necelých 5 %. Z daných čísel je zřejmé, že intervence PRV do podpory agroturistiky nebudou mít kýžený dopad na vytváření nových pracovních míst.

O investice na podporu energie z OZE, operace 6.4.3, je nižší zájem, než se předpokládalo. V rámci 5. modifikace došlo u operace 6.4.3 ke změně, kdy byl záměr b) na podporu bioplynových stanic z PRV vypuštěn, a záměr a) podpora výstavby peletáren byl přesunut do operace 6.4.1 pod nový záměr c). Došlo tak ke snížení alokace na 6.4.3. a adekvátnímu navýšení alokace v operaci 6.4.1.

K 31. 12. 2018 bylo registrováno 33 Žádostí o dotaci v operaci 6.4.3, dalších 7 v novém záměru c operace 6.4.1. Bylo závazkováno 20 projektů a proplaceno 6 projektů. Vzhledem k ukončení podpory v operaci 6.4.3 a přesunu záměru a) do operace 6.4.1, a s tím související změně cílových hodnot v operaci 6.4.3, se předpokládá dosažení nově nastavených cílových hodnot, které zhruba odpovídají hodnotám v závazkovaných projektech. Podrobněji je zhodnocena implementace této operace v EO stav v EO 13.

Co se týká podílu veřejných prostředků vydaných na projekty v podopatření 6.4 (indikátor 92512), situace k 31. 12. 2018 zůstává za očekáváním. Podíl na celkovém rozpočtu se pohybuje dle jednotlivých operací v rozmezí 3 až 26 % oproti cílové hodnotě. U závazkovaných veřejných prostředků se pohybuje plnění pod 50 % cílové hodnoty, nicméně v rámci registrovaných projektů pouze u operace 6.4.1 požadované veřejné prostředky prozatím nedosahují plánované alokace a plánovaného cílového podílu na celkovém rozpočtu PRV. Vzhledem k plánovanému kolu podzimní výzvy pro operaci 6.4.1 a zájmu v minulém kole výzvy lze předpokládat naplnění indikátoru podílu veřejných prostředků.

K 31. 12. 2018 čerpalo dotaci na diverzifikaci podnikání v podopatření 6.4. celkem 154 podniků, což představuje zhruba 0,6 % celkového počtu zemědělských podniků v ČR. Pokud započteme závazkované projekty, dotaci na diverzifikaci podnikání obdrží zhruba 2 % všech zemědělských podniků. Na základě

počtu registrovaných projektů lze předpokládat, že bude podpořeno okolo 3 % zemědělských podniků v ČR, tzn. zhruba o 0,5 p.b. více než bylo předpokládáno.

Lze konstatovat, že ačkoliv ke konci roku 2018 je počet podpořených podniků v rámci diverzifikace podnikání spíše nižší, vzhledem k počtu závazkovaných a registrovaných projektů lze předpokládat, že PRV přispěje k diverzifikaci činností v zemědělství v zamýšlené míře. Podopatření 6.4. využívají převážně mikro a malé podniky (viz následující graf). Vzhledem k nízkému množství již proplacených projektů, především v operacích 6.4.2 (21 proplacených operací) a 6.4.3 (6 proplacených operací) je následně prezentováno rozdělení dle velikosti podniků u závazkovaných projektů. Jak je patrné z grafu níže, u operací 6.4.2 a 6.4.3 je podíl mikro a malých podniků přibližně 90 %, u operace 6.4.1 pak o 5 % méně. Celkově činí podíl mikro a malých podniků v podopatření 6.4. u projektů s uzavřenou Dohodou o poskytnutí dotace (závazkováno) 87 % z celkového počtu podpořených podniků. Vysoký podíl projektů s uzavřeným právním aktem (závazkováno) indikuje, že PRV přispívá v podopatření 6:4 především k rozvoji malých podniků a plní tak svůj záměr diverzifikace především u malých podniků.

Za očekávání zůstává bohužel počet vytvořených pracovních míst. Podpořené projekty vytvořily méně pracovních míst, než se očekávalo, markantní je nízký počet vytvořených pracovních míst v oblasti podpory agroturistiky. Bohužel ani u závazkovaných či registrovaných projektů není patrný relativní nárůst pracovních míst, spíše naopak. Prohlubuje se disproporce s ohledem na naplňování cílových hodnot v čerpání alokace či počtu podpořených projektů a počtu nově vytvořených pracovních míst. Je nutné konstatovat, že PRV nepřispívá k tvorbě nových pracovních míst v zamýšleném rozsahu.

Jedním z možných důvodů, jak vyplývá z provedené případové studie, je i velmi nízká nezaměstnanost v ČR (nejnižší v Evropě), a s tím i spojený nedostatek pracovníků. V rámci případové studie byla navštívena firma z Jihomoravského kraje, která v rámci diverzifikace investovala do nákupů 3 CNC strojů, přičemž součástí podnikatelského záměru bylo vytvoření 3 nových pracovních míst k obsluze těchto strojů. Nicméně vzhledem k problematické situaci s náborem nových zaměstnanců se podařilo se najmout pouze 1 nového zaměstnance. Nedostatek pracovních sil byl pak vyřešen nákupem robota určeného pro obsluhu stroje.

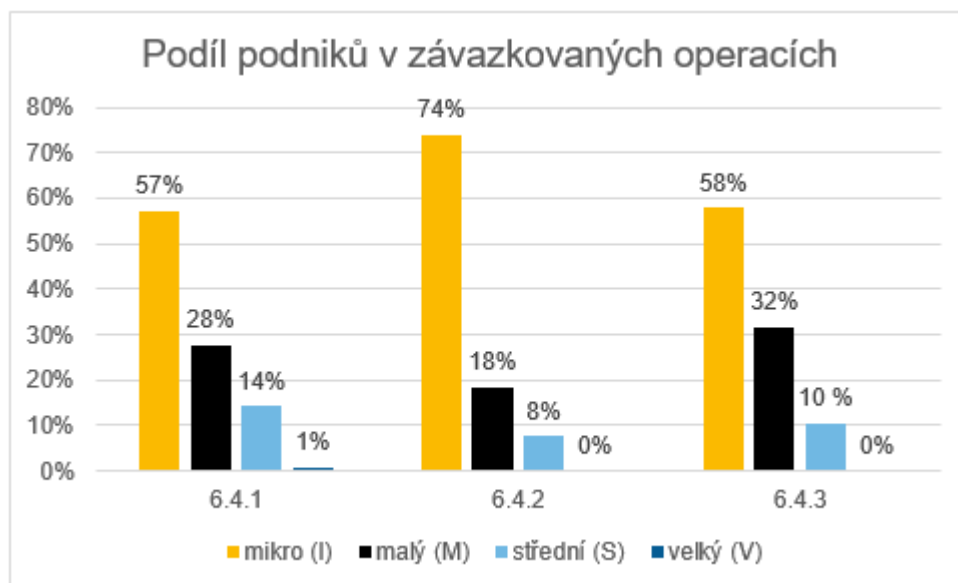
V rámci provedeného dotazníkového šetření s nepodpořenými žadateli v podopatření 8.4. bylo zjištěno na základě odpovědí 41 neúspěšných žadatelů, že podpora PRV je pro diverzifikaci podnikání důležitá. Pouze necelá třetina (zhruba 30 %) realizovala projekt na diverzifikaci podnikání i bez podpory PRV. Většina, zhruba 70 %, však projekt nerealizovala. U 12 takto realizovaných projektů, tzn. bez podpory PRV, vznikla 3 nová pracovní místa, každé pracovní místo v jiném projektu.

Ekonomické posouzení – zvýšení HPH u podpořených podniků nebylo vzhledem k chybějícím datům v této fázi hodnoceno. Nicméně předběžné ekonomické výsledky za rok 2018 již bylo možno získat od subjektů, které byly navštíveny v rámci případových studií. Bylo patrné, že investice do diverzifikace mají kladný efekt na rozložení příjmů podniků. U jednoho navštíveného podniku došlo sice ke snížení HPH po realizaci projektu, nicméně realizací projektu diverzifikace činí nyní podíl příjmů z nezemědělské činnosti 10 %, „nezemědělský“ projekt generoval čistý zisk a pomohl tak eliminovat pokles HPH.

Závěry a doporučení

Závěry	Doporučení
<p>Z1: V rámci 6. výzvy PRV došlo k registraci vyššího počtu projektů v operacích 6.4.1 a 6.4.2 než v předchozím období. Ačkoli hodnoty sledovaných indikátorů u proplacených projektů jsou nízké, vezmeme-li v úvahu registrované projekty, blíží se nebo již překračují cílové hodnoty v čerpání veřejných prostředků a počtu podpořených operací. Lze očekávat naplnění indikátorů.</p>	Bez doporučení
<p>Z2: Prozatím nízký je implementační pokrok v počtu vytvořených pracovních míst. U proplacených projektů dosahuje hodnota pouze 13,6 % cílového stavu. Není patrný výrazný nárůst v <u>závazkovaných</u> a registrovaných projektech, naopak se prohlubuje disproporce v čerpání alokace či počtu podpořených projektů a počtu nově vytvořených pracovních míst. Počet nově vytvořených pracovních míst bude s velkou pravděpodobností nesplněn.</p>	Bodově zvýhodnit projekty přispívající k nově vytvořeným pracovním místům. Snížit cílové hodnoty pro počet nově vzniklých pracovních míst.

Závěry a doporučení EO 16

Graf k EQ16 - Podíl podniků v závazkovaných operacích

7.a17) CEQ17-6B - Do jaké míry podpořily intervence programu rozvoje venkova místní rozvoj ve venkovských oblastech?

7.a17.a) Odpověď na hodnoticí otázku

Odpověď na evaluační otázku byla vypracována v souladu s návrhem metodického postupu. Přístup zároveň respektuje metodiku EK pro zpracování odpovědi na tuto evaluační otázku. Obecně vychází z hodnocení na základě stanovených indikátorů prostřednictvím data miningu, vypočtených hodnot

indikátorů a dále pak z provedeného kvalitativního výzkumu. Vyhodnocení tematického okruhu a podrobnost odpovědi na evaluační otázku přímo vychází z dostupných údajů a zejména stupně dosažené implementace opatření.

V České republice je evidováno celkem 179 MAS, které územně zahrnují 94 % obcí ČR. Zároveň všechny tyto MAS prošly úspěšně tzv. procesem Standardizace (**Metodika pro standardizaci místních akčních skupin v programovém období let 2014-2020**), jehož výsledkem je nejen obdržení **Osvědčení o standardizaci, umožňující realizovat SCLLD**, ale také, de facto k **30. 6. 2015 poměrně jasné vymezení územní působnosti MAS. Po tomto datu lze tedy odchylky v územní působnosti MAS a tedy kvantitativním pokrytí venkovských oblastí (resp. oblastí s obcemi pod 25 tis. obyvatel a mimo vojenských újezdů).**

Podíl venkovské populace pokryté strategiemi místního rozvoje je naplněn na 116 %[CL3] . Schválené strategie pokrývají přes 6 mil. obyvatel – tedy více než tři čtvrtiny celkové venkovské populace ČR.

Z časového hlediska realizace je podstatný pohled, kdy byly jednotlivým MAS schváleny jejich SCLLD a vydány akceptační dopisy, teprve poté mohly zahájit proces vyhlášení výzev. Na konci roku 2016 bylo vydáno 16 akceptačních dopisů, k 30. 6. 2017 to bylo 100 akceptačních dopisů a k 31. 12. 2017 již byly vyhodnoceny žádosti o realizaci SCLLD všech MAS, jedna nebyla schválena, existuje tedy 178 schválených strategií CLLD. Na tuto skutečnost navazuje fakt, že MAS do konce roku 2018 vyhlásily v programovém rámci PRV 339 výzev, s tím že do konce roku 2017 bylo vyhlášeno 126 výzev MAS. Tempo vyhlášených výzev MAS se zvyšuje, ke konci roku 2018 došlo meziročně k více než 2,5 násobnému zvýšení počtů vyhlášených výzev.

Výše uvedenému vývoji odpovídá i dosažený pokrok v rámci finanční implementace. Registrace projektů byla zahájena až v roce 2017, nicméně v roce 2018 bylo zaregistrováno více než šestkrát tolik prostředků. Celková výše registrovaných projektů se tak zvýšila z 11 % na konci roku 2017 na 53,5 % ke konci roku 2018. Výrazně se v průběhu roku 2018 zvýšila také dynamika závazkování, kdy se podíl závazkovaných prostředků zvýšil z 1 % v roce 2017 na 17 % ke konci roku 2018. V průběhu roku 2018 bylo také zahájeno proplácení prvních projektů a objem proplacených prostředků tak ke konci roku 2018 dosáhl 5,6 % celkové alokace opatření.

Podíl výdajů LEADER na celkových výdajích PRV poměřovaný proplacenými prostředky dosahuje ke konci roku 2018 0,7 % výdajů PRV. V rámci lokálních strategií bylo podpořeno 600 projektů, závazkováno bylo v obou operacích celkově 1 985 projektů odpovídajících 42 % registrovaných žádostí. Průměrně tedy připadá na jednu výzvu MAS přibližně 11 přijatých projektů.

Více než dvě třetiny projektů realizují sekundární příspěvek v prioritní oblasti 2A (Zlepšení hospodářské výkonnosti všech zemědělských podniků...). Přibližně pětina projektů se zaměřuje na oblast 6A (Diverzifikace, vytváření a rozvoje malých podniků...). Srovnatelný podíl projektů (6 %) je orientován na prioritní oblast 3A (Zlepšení konkurenceschopnosti prvovýrobců ...) a 2C (Zlepšení ekonomické výkonnosti lesního hospodářství). Jednoznačně nejméně četnou skupinu projektů tvoří projekty zaměřené na management půdy (4C - Předcházení erozi půdy a lepší hospodaření s půdou).

Z hlediska struktury žadatelů převládají jednoznačně podnikající fyzické osoby a dále právnické osoby – společnost s ručením omezeným a akciová společnost.

Z hlediska regionálního rozložení zrealizovaných projektů jsou nejvíce zastoupenými regiony kraje Zlínský, Olomoucký a Moravskoslezský. Poměřováno počtem schválených projektů nicméně převládají Jihočeský kraj (15 %), Zlínský kraj (14 %), Kraj Vysočina (11 %) a Jihomoravský kraj (11 %).

Přidanou hodnotu metody LEADER, realizovanou v PRV prostřednictvím místních akčních skupin, je nutné vymezit i v její kvalitativní dimenzi (viz např. EVROPSKÁ KOMISE – Generální ředitelství pro zemědělství a rozvoj venkova – Oddělení C.4 (2017): Pokyny. Hodnocení LEADER/CLLD Brusel) a to v posílení sociálního kapitálu (zapojení obyvatel) na venkově a dále v posílení výsledků a dopadů PRV (přínos aktivit). Ukazuje se, že místní akční skupiny, často jako relativně nové entity na venkově (57 místních akčních skupin bylo podpořeno v rámci opatření III.4.1 PRV 2017-13, tedy na svém území nerealizovalo žádné výzvy v předchozím programovacím období) získaly status relevantního subjektu, který přináší jednak znalosti a jednak pomáhá budovat síť.

Z realizovaných místních šetření (3 formalizovaná místní šetření - Karlovarský, Středočeský a Moravskoslezský kraj) vyplynulo, že tázané subjekty před podáním žádosti do PRV přes MAS ve všech případech PRV dříve ani neznaly. Žádný ze subjektů nebyl členem MAS, přesto po kontaktu s MAS se do akcí MAS zapojily dva ze tří subjektů a jeden subjekt přes pravidelnou účast na akcích MAS (zmiňovány především exkurze) získal i nové zákazníky. Investiční podpora a akcelerace podnikání je jednoznačně vyzdvihována jako nejsilnější stránka. Zajímavá dichotomie panuje s dopady po procesní zkušenosti s podáním projektu do PRV. Jeden subjekt po získání zkušenosti s projektem podaným do výzvy MAS v dalším časovém období podal další tři projekty do výzev PRV mimo MAS, další subjekt po zkušenosti s administrativou (zmiňována neúměrná délka procesu vzhledem k objemu investice a nutnosti zařazení do výrobního procesu k uspokojení poptávek) pořizoval další strojní vybavení již za komerčních podmínek bez jakékoliv dotace. Přitom, všechny zmíněné subjekty vyzdvihovali ochotu pracovníků MAS, jejich angažovanost, profesionalitu, bez které by nebyly schopni se doslova prokousat náročnou administrativou. Jako největší překážky byly zmiňovány složitost a rozsáhlost pravidel pro žadatele a rozhraní portálu farmáře, kde se žadatelé nebyli schopni orientovat. A konečně, a to možná nejvíce, za nejslabší ukazatel byla všemi shodně doba (délka) administrace procesu od podání žádosti o dotaci po její proplacení.

Ze struktury předložených žádostí o platbu podle jednotlivých Fiche MAS vyplývá, že 67 % projektů je realizováno ve vazbě na článek 17.1.a) Nařízení PRV - Investice do zemědělských podniků, 23 % projektů je realizováno ve vazbě na článek 19.1.b) Nařízení PRV - Podpora investic na založení nebo rozvoj nezemědělských činností.

Přes zatím relativně malý podíl výdajů LEADER na celkových výdajích PRV v proplacených prostředcích (0,7 % výdajů PRV) lze očekávat růst tohoto podílu, neboť pozitivním trendem je zrychlení vyhlášení výzev ze strany MAS (více než 2,5násobný růst v meziročním srovnání 2017 - 2018). Vzhledem k tomu, že maximální výše způsobilých výdajů je ve Fichích MAS omezena, kumulované hodnoty objemu finančních prostředků budou korelovat s počtem podaných, a zejména proplacených žádostí. V oblasti tvorby nových pracovních míst je zatím indikátor naplňován z 2,5 %, což lze považovat za slabou stránku. Otázkou je, jak pohlížet na daný indikátor v kontextu vývoje pracovního trhu v ČR a v omezení výše investice na projekt ve Fichích MAS.

Podíl venkovské populace pokryté strategiemi místního rozvoje přesahuje 100 % cílové hodnoty, tato hodnota dokumentuje, že MAS se staly relevantním prvkem regionálního rozvoje venkovského prostoru ČR.

Přes metodu LEADER jsou posilovány výsledky a dopady PRV zejména v multiplikačním efektu. Případová šetření v terénu ukazují, že díky činnosti MAS se do PRV zapojily nové subjekty, které jednak dosud žádné projekty v PRV nerealizovaly, a dále, že účast na aktivitách MAS jim přináší i nové zakázky. Tato přidaná hodnota se ovšem do kvantitativních ukazatelů promítne v časovém zpoždění (realizace zakázky, její proplacení, zobrazení v účetních výkazech, zanesení do monitoringu). Problematickou oblastí je v kvalitativním šetření zmiňována délka a složitost administrativního procesu.

Z případových šetření, které byly uskutečněny na vybraném vzorku projektů, vyplývá, že místní akční skupina jako představitel aplikace metody LEADER v PRV i často jako relativně nový prvek v území (ve smyslu disponující prostředky pro alokaci výzev) dokáže i) odborně a cíleně informovat vhodné subjekty o podpoře z PRV, ii) vhodně asistovat žadatelům ve všech fázích projektového cyklu žádosti, iii) akcelarovat spolupráci mezi různými subjekty na venkově tak, že u subjektů podnikatelských vede ke zvýšení jejich hospodářské výkonnosti (růst tržeb).

Závěry a doporučení

Závěry	Doporučení
Z1: Indikátor zapojení venkovského obyvatelstva do místních aktivit se podařilo naplnit jednak díky pokrytí venkovského prostoru (94 %) SCLLD MAS a jejich realizovaným počtem naplňování CLLD.	Bez doporučení
Z2: Kvalitativní šetření potvrzují, že místní aktivity vedené metodou LEADER mají přínos pro venkovské obyvatelstvo a synergicky přispívají k posílení dopadů PRV	D1: Vyhledávat možná zlepšení pro snížení délky a zjednodušení administrace projektů ve výzvách MAS.
Z3: Indikátor Pracovní místa vytvořená v rámci podpořených projektů (LEADER) není zatím proporčně naplňován (vzhledem k <u>závazkovaným</u> a proplaceným žádostem).	D2: Revidovat, tzn. snížit cílové hodnoty indikátoru pracovních míst.

Závěry a doporučení EO 17

7.a18) CEQ18-6C - Do jaké míry zlepšily intervence programu rozvoje venkova dostupnost, využívání a kvalitu informačních a komunikačních technologií (IKT) ve venkovských oblastech?

Tato otázka je označena jako nerelevantní pro tuto verzi výroční zprávy o provádění

V rámci PRV nejsou opatření programovaná v prioritní oblasti 3B.

7.a19) CEQ19-PE - Do jaké míry zvýšily synergie mezi prioritami a prioritními oblastmi účelnost programu rozvoje venkova?

7.a19.a) *Odpověď na hodnotící otázku*

EO 19a): Do jaké míry zvýšily synergie mezi prioritami a prioritními oblastmi účelnost programu rozvoje venkova?

Vymezení primár. a předpokládaných vedlejších příspěvků opatření/operací pro PO zpracované na základě analýzy interven. logiky, vymezení PO, opatření/operací v program. dokumentu a teorii změny (příloha 19 PRV) v roce 2017 se v rámci hodnocení v roce 2019 podařilo potvrdit. S výjimkou zrušení opatření M02 a realokace prostředků do M01 provázené logickým zánikem vazeb opatření M02 na jednotlivé PO, nedošlo k v průběhu sledovaného období k takovým změnám programu a jeho interven. logiky, aby se vymezení primár. a vedlejších příspěvků opatření a operací pro jednotlivé PO výrazně změnilo. Nastavení vazeb bylo ověřeno z hlediska reálnosti dosahování stanovených cílů a bylo vyhodnoceno jako odpovídající.

Podrobná analýza vzájemné provázanosti a vazby mezi operacemi/opatřeními viz příloha č.1.

Reálné vyhodnocení vazeb mezi operacemi a opatřeními stejně jako komplementarita a celková interven. logika byly ověřeny na analýze vzorku dosud realizovaných projektů. Počet realizovaných projektů a míra dosaženého pokroku v jednotliv. opatřeních a operacích jsou však nerovnoměrné a u řady operací a opatření nebyl dosud realizován takový počet projektů, aby se všechny defin. vazby projevíly či potvrdily.

Analýza je založena na vyhodnocení na základě skutečného příspěvku jednotliv. opatření/operací v projektové oblasti k naplňování jednotlivých PO. Ten je vyhodnocen na základě skutečného počtu real.(proplacených) projektů v jednotliv. opatřeních/operacích a jejich hlavnímu přiřazení k jednotliv. PO. Dosavadní počet real. projektů v projektové oblasti je však velmi nízký, některá opatření/operace vykazují pouze jednotlivé či žádné proplacené projekty a tudíž provedená analýza je pouze předběžná a ověření primár. příspěvků pouze dílčí.

V rámci výše uvedeného posouzení na vzorku 6 010 projektů (z nichž ovšem téměř polovinu tvoří projekty v rámci operace 4.1.1) se podařilo prokázat, resp. potvrdit většinu očekávaných hlavních vazeb.

V rámci PO 1A a PO 1C neobsahuje zdrojový datový soubor žádné přímo přiřazené projekty, nicméně jejich přímá vazba je prokázána jejich obsahovým zaměřením odpovídajícím naplňování těchto PO. Hodnotitel ovšem v tomto případě respektoval přiřazení uvedené v podkladových materiálech.

Na plnění PO 2A se dominantně podílí projekty operace 4.1.1 a ve výrazně menší úrovni také operace 4.3.1. Nízký počet realizovaných projektů však dosud neprokazuje vazbu s opatřením M16 s výjimkou operace 16.2.1. Zastoupení vzdělávacích a informačních akcí je také velmi malé.

Naplňování PO 2B potvrzuje existenci hlavní vazby u operací 6.1.1 s dodateč. zastoupením informačních a vzdělávacích projektů. Obdobná situace je také u PO 3A, kde je pouze potvrzena hlavní vazba a její naplňování operací 4.2.1 při současné identifikaci vazby na operace 1.1.1, 1.2.1 a 16.2.2.

U PO 2B dosavadní průběh implementace potvrdil silnou primár. vazbu na operaci 8.6.1 a 8.6.2 společně s operací 4.3.2. PO 4B je naplňována zatím pouze prostřednictvím primár. vazby s operací na operaci 8.4.2 a PO 4C pak mixem různě silného zastoupení (příspěvku) operací 8.3.1, 8.4.1 a 8.5.1 až 8.5.3. Vzdělávací a informační akce jsou pak provázány s PO označenou systémem jako 4Z.

Prioritní oblast 5C vykazuje na zkoumaném vzorku vazbu pouze na operaci 6.4.3 a PO 6B pak na operaci 19.2.1. K naplňování PO 6A pak přispívají operace 6.4.1 a 6.4.2.

Specifická situace ovšem panuje v oblasti 6B, která je sice naplňována pouze projekty v operaci 19.2.1, nicméně každý projekt má kromě tohoto přiřazení také tzv. vedlejší prioritní oblast, kterou ovšem nelze ztotožnit s efektem vedlejší vazby, který je analyzován v textu dále. Díky této vedlejší PO jsou projekty identifikovány z hlediska svého příspěvku k naplňování ostatních PO, do kterých by spadaly, pokud by nebyly realizovány prostřednictvím MAS, resp. CLLD. V rámci tohoto vymezení přináší 64,4 % projektů přiřazení k PO 2A, 22 % k PO 6A, 6,3 % k PO 2C a PO 3A a 1 % k PO 4C. Tyto PO jsou tak prostřednictvím vedlejší PO zdrojem naplňování PO 6B i těchto ostatních výše uvedených PO a toto působení je tak nutné k hlavním vazbám přičíst.

Analýza sekundár. příspěvků opatření/operací pro PO byla založena na vyhodnocení na základě skutečného příspěvku jednotlivých opatření/operací v projektové oblasti k naplňování jednotlivých PO. Ten je v případě sekundár. příspěvků vyhodnocen na základě skutečného počtu real. (proplacených) projektů v jednotliv. opatřeních/operacích a jejich přiřazení k jednotlivým prioritním osám prostřednictvím tzv. vedlejšího efektu, přičemž jednotlivé projekty mohou vykazovat různý počet

vedlejších efektů včetně nulového vedlejšího efektu. Dosavadní počet realizov. projektů v projektové oblasti je však velmi nízký, některá opatření/operace vykazují pouze jednotl. či žádné proplacené projekty a tudíž provedená analýza je pouze předběžná a ověření primár. příspěvků pouze dílčí.

U PO 2A se potvrdily předpoklady vedlejší vazby na operaci 16.2.2, nicméně nově se objevily silné vedlejší efekty v operacích 4.2.1, 6.1.1 a 6.4.1 až 6.4.3. U PO 2B se pak potvrzují vedlejší vazby v operacích 4.1.1 a 4.2.1 a také 6.4.1 a 6.4.2 dle původních předpokladů. PO 2C pak vykazuje příspěvek prostřednictvím vedlejších vazeb podle očekávání z operace 4.1.1 a oproti předpokladům se projevují slabší vedlejší vazby také v operacích 4.2.1, 6.1.1, 6.4.2 a 6.4.3.

Vedlejší vazby u PO 4A se potvrzují na zkoumaném vzorku u operací 4.3.1, 8.4.1 a 8.5.1 až 8.5.3 a oproti původním předpokladům také ve velmi slabé vazbě také prostřednictvím několika projektů v operaci 19.2.1. PO 4B je pak naplňována podle očekávání operaci z opatření M08 a oproti předpokladům se projevuje také slabá vazba na operace v opatření M04. U PO 4C se oproti předpokladům, byť na malém vzorku projektů, projevuje silná vedlejší vazba na operace 4.3.1 a 4.3.2 a 8.6.1.

U PO 5A až 5D se analýzou potvrdily vedlejší efekty, resp. vazby dle očekávání na operace M04, M06 a M08, nicméně tyto vazby jsou prozatím převážně spíše slabé.

U PO 6A jsou pak vedlejší vazby dle očekávání na operaci 6.4.3, ale také ve velmi silné podobě na 8.6.2 a v omezené podobě na operace v opatření M04.

Vzhledem k zařazení operací 1.1.1 a 1.2.1 v rámci systému je vhodné zmínit jejich faktickou vedlejší vazbu na ostatní prioritní osy, kde tato školení pomáhají jak se zvyšováním absorpční kapacity, tak se šíření poznatků a znalostí podstatných pro fungování projektů v těchto PO a naplňování stanovených cílů. Identifikaci v rámci systému je možné chápat také jako zaměření pro konkrétní PO, nicméně vazbu lze chápat spíše jako vedlejší. Bohužel počet proplacených akcí je velmi nízký a proto je vymezení vazeb na PO 2A, 2B, 3A a 4Z spíše podpůrné, stejně jako dosavadní absence přiřazení dalším PO neznamena neexistenci této vazby.

Při podrobné analýze naplňování jednotliv. cílů a klíčových indikátorů prioritních vazeb na úrovni příspěvků opatření/operací lze taktéž potvrdit existenci řady předpoklád. vazeb, ačkoliv při relativně nízkém počtu realizovaných projektů (zejména v rámci některých opatření a operací) jde o vyhodnocení předběžné.

V oblasti inovací (realizace inovativ. projektů) tak skutečně dochází k naplňování prostřednictvím operací M04, M08, M16 a M19, ačkoliv dosavadní příspěvek mimo opatření M04 je marginální a omezuje se na procesní výrobné inovace.

U projektů zaměřených na komodity rostlin. i živočiš. výroby pak dochází ke společnému působení projektů v opatřeních M01 a M19, což odpovídá vedlejšímu zaměření většiny projektů v opatření M19 na prioritní oblast 2A.

Realizace projektů zaměřených na nově zpracovávané produkty je podporována jak projekty v rámci opatření M04, tak v rámci opatření M16 (při marginálním podílu projektů v tomto opatření).

Z hlediska naplňování vlastních sledovaných klíčových hodnot a indikátorů lze na dosud proplaceném vzorku projektů potvrdit existenci i sílu výše uvedených vazeb. Na nákupu nových strojů a technologií se tak mimo dominant. opatření M04 podílí také opatření M16 z 15 % a na počtu nových produktů z 10 %.

Na realizaci projektů, kde se očekává zvýšení výkonů, se opatření M04 podílí z 86 %, opatření M08 z 2 %, opatření M16 z 12 % a opatření M19 z 2 %.

M19 z 12 % a M16 s marginálním podílem v řádu promile. Z hlediska očekávaného zvýšení výkonů ovšem dosahují projekty v opatření M16 průměr. hodnoty přes 25 % a M08 přes 30 %, zatímco u M19 pouze 19 % a M04 23 %.

Opatření M04 v dominant. míře, M19 v doplňkové míře a M16 v zanedbatelné míře se společně podílejí na realizaci projektů směřujících do oblasti zlepšení pohody, zlepšení ustájení zvířat a zdravotního stavu zvířat. Tato tři opatření pak ještě společně s opatřením M08 reálně přispívají ke zvýšení pozitiv. vlivu na životní prostředí, omezení znečištění vod, efektivnějšímu využití odpadů z výroby efektivnějšímu využití energií a celkové úspoře energií a opatření M04, M08 a M19 pak k zajištění produkce energie z OZE.

Z hlediska očekávané tvorby prac. míst u real. projektů dosahuje příspěvek M04 29 %, M06 11 %, M08 55 % a M16 5 %.

Na vzorku 2 520 projektů, u kterých byl předložen monitorovací list za rok 2017, lze ověřit silné vazby opatření M01 na další opatření. Z celk. počtu 2 520 projektů vykazuje účast na vzděl. aktivitách v posledních 12 měsících plných 33 % projektů, přičemž největší zastoupení mají projekty realizované v opatření M04 (64 %), M06 (23 %) a M08 (8 %). Zastoupení ostatních identifikovaných opatření je pak velmi nízké s ohledem na počet dosud real. projektů.

V rámci monitor. listů je také zkoumáno zastoupení nejsilnějších vazeb mezi jednotl.operacemi prostřednictvím realizace projektů v obou operacích. Další realizovaný projekt v operaci 4.1.1 identifikuje celkem 311 projektů (z toho 224 v opatření M06), v operaci 4.2.1 163 projektů (z toho 23 v opatření M06 a 140 uvnitř opatření M04), 103 projektů v operaci 6.4.1 (z toho 101 projektů v opatření M04 a 2 uvnitř opatření M06), 46 projektů v operaci 6.4.2 (z toho 43 v opatření M04 a 3 uvnitř opatření M06), 3 projekty v operaci 6.4.3 (z toho 2 projekty v opatření M04 a 1 uvnitř opatření M06), 42 projektů v operaci 16.2.1 (z toho 39 v operaci M04, 2 v M06 a 4 v M16) a 13 projektů v operaci 16.2.2 (všechny v operaci M04).

Opatření M04, M06, M08 a M16 se také společně podílejí na zlepšování klíčových parametrů hospodář. činnosti. U 58 % projektů došlo ke zvýšení produktivity, na čemž se nejvíce podílí opatření M04 (87 %), u 48 % došlo k očekávanému zvýšení výkonů (66 % opatření M04, 26 % opatření M06), u 44 % došlo ke zlepšení kvality výrobků (76 % opatření M04, 18 % u opatření M06) a u 28 % ke zlepšení zpeněžení produkce (70 % u opatření M04, 21 % u opatření M06). Opatření M08 a zejména M16 se na naplňování těchto významných faktorů podílejí malým počtem projektů také s ohledem na dosud nízký počet projektů s odevzdaným ML.

Z výše uvedeného základního přehledu analyzujícího vzájemné vazby a jejich dopady a s přihlédnutím k počtu projektů je zjevné, že zastoupení příjemců, kteří realizují projekty ve více operacích, resp. opatřeních je poměrně silný a potvrzuje existenci vzájemné provázanosti mezi jednotl. opatřeními v souladu s ex ante zjištěními.

V rámci realizace případových studií jsme u studií projektů v opatření M01, M04, M06, M08, M16 a M19 zkoumali a ověřovali také existenci komplementár. vazeb a možných synerg. efektů. Důvodem pro tento krok bylo provedení verifikace údajů uváděných v monitor. systému a zhodnocení míry subjektivnosti hodnocení jednotl. efektů ze strany příjemců.

Při vyhodnocování jsme vycházeli z údajů uvedených v monitor. systému, které jsme následně ověřovali z pohledu skutečné existence či neexistence vazeb a deklarovaných efektů či charakteristik, které se na naplňování jednotl. operací a priorit. vazeb podílejí. Díky tomu bylo možné kvalitativně ověřit jak jejich vzájemnou existenci, tak kvalitu.

U drtivé většiny projektů se hodnotitelům podařilo ověřit existenci či neexistenci deklarovaných hlavních i

vedlejších vazeb stejně jako správné přiřazení charakteristik. Určité problémy s identifikací jsou patrné pouze u menších příjemců a také v oblasti charakterizování inovativnosti projektu. Zjištěné rozdíly jsou však zanedbatelné a jednotl. nedostatky se vzájemně kompenzují (tj. na chybu přiřazující vazbu či efekt připadá chyba vazbu či efekt nepřirazující).

Z hlediska zkoumání hlavních a vedlejších vazeb projektů se s přihlédnutím k velikosti vzorku případ. studií a jejich zastoupení v rámci jednotl. opatření a operací podařilo potvrdit existenci těchto vazeb, přičemž šlo primár. o potvrzení vazby operace M04 na PO 2A, 2C a 3A, operace M06 na PO 2B, 5C a 6A a opatření M08 na PO 2C, 4B a 4C.

K obdobnému zjištění hodnotitelé došli také u vyhodnocení vedlejších vazeb, kdy operace M04 vykazuje vedlejší efekty v rámci PO 2A, 2B, 3A a 4C, operace M06 v rámci PO 2A, 3A, 5C a 6A a operace M08 pak v PO 4A, 4B a 4C.

Z hlediska faktického pochopení existence a síly jednotl. vazeb bylo hodnotiteli zjištěno, že zásadní vliv na vytváření vazeb mají dobré zkušenosti příjemců s realizací projektů, přičemž tato skutečnost je v řadě případů silnější, než vlastní potřeba realizace komplementár. projektů například vlivem vyvolání potřeby realizací primár. projektu. Zásadní vliv zkušeností převládá zejména u menších a malých podniků, s rostoucí velikostí pak začíná převažovat skutečné naplňování potřeb. Pro naplnění komplementár. vazeb má u malých podniků také zásadní vliv dostatečná znalost dotačního prostředí a s tím spojené absolvování informačních akcí. Stejně tak u osob absolvujících vzdělávací akce je díky získaným znalostem a poznatkům větší sklon k realizaci návazných či vyvolaných projektů. U větších podniků je realizace projektů, které lze označit jako komplementární, vyvolávána spíše celk. plánem rozvoje podniku, než realizací konkrét. projektu. Větší firmy realizující systémový rozvoj a modernizaci podniku realizují svůj plán nikoliv pouze s využitím dotačních prostředků díky své kapitálové vybavenosti a komplementár. vazby jsou tak naplňovány především v situacích, kdy se sejde potřeba a nabídka, nicméně realizace projektu není podporou většinou vázána.

Bez vzájemné komplementarity a tudíž i existence spol. synerg. efektů by se na základě provedené analýzy snížilo naplňování PRV přibližně o jednu čtvrtinu, což odpovídá jak počtu příjemců, kteří realizovali ve zkoumaném vzorku projektů více projektů v různých operacích/opatřeních s prokázanými vazbami a komplementaritami, tak v průměrném příspěvku hl. opatření na naplňování vybraných indik. a charakteristik. Vzájemné vhodné nastavení vazeb, existence komplementarit a následných synerg. efektů tak zvýšila účelnost naplňování PRV na projektové úrovni zhruba o jednu třetinu.

EO 19b): Je nastavený proces implementace S/K vazeb dostatečný? Jaké jsou bariéry v implementaci? Lze proces implementace zefektivnit? Byly realizovány všechny předpokládané S/K?

S/K vazby byly v programovém období 2014 – 2020 nastaveny u programů ESIF v rámci naplňování temat. cílů a současně cílů Strategie 2020[1]. Při tvorbě PRV nebyly definovány žádné synerg. vazby mezi ostatními programy, ale byla identifik. řada komplementarit s programy ESI fondů, a to celkem v 10 oblastech. Dále jsou nastaveny komplementár. vazby s EU programy Horizont 2020 a LIFE+ (u obou programů má PRV vazbu na tři další programy).

Celkem je v současné době po zániku vazby bioplynové stanice (PRV již nepodporuje bioplynové stanice) vymezeno 25 komplementár. vazeb s programy ESIF, přičemž v každé z oblastí byly identifikovány komplementár. vazby na jeden či více programů (nejvíce pak v oblasti úspor energií, kde se PRV váže na 4 další programy). Největší počet vazeb je i vzhledem k tematické blízkosti vymezen vůči OP Životní prostředí (8 vazeb), a dále vůči OP PIK (6 vazeb), jak znázorňuje graf níže.

Komplementarity byly nastaveny pro všechny věcné Priority PRV. Na základě vymezení vazeb lze soudit,

že potřeba nastavení vazeb s ostat. programy byla nejvyšší v oblasti konkurenceschopnosti a udržitelného rozvoje, jelikož největší počet komplementár. vazeb (4) byl identifikován u Priority 2 PRV (Zvýšení životaschopnosti zem. podniků a konkurenceschopnosti všech druhů zem. činnosti ve všech regionech a podpora inovativních zem. technologií a udržitel. obhospodařování lesů).

Z provedeného hodnocení vyplývá, že definované komplementár. vazby zůstávají z věcného hlediska relevantní a platné, jsou nastaveny logicky správně. U dvou vazeb byl identifikován pouze vedlejší efekt projektů PRV (A01k, A10k). K dalšímu posouzení však lze doporučit vazbu A10k Brownfields, kde je vedlejší efekt PRV skutečně velmi malý, předmět vazby není přímo podporován a pouze dochází k bodovému zvýhodnění některých projektů.

Z šetření také vyplynulo, že komplementár. vazby jsou reálně naplňované. Pro všechny komplementár. vazby již byly v rámci PRV vyhlášeny výzvy ve všech obl.

Řízení a sledování komplementár. vazeb PRV zajišťují relevant. oddělení MZe, v jejichž gesci je oblast monitoringu a hodnocení. Komplementár. vazby, do kterých spadají projektová opatření PRV, administruje odd. obecné strategie, analýz, monitoringu a hodnocení (Odbor Řídící orgán PRV) a vazby na plošná opatření PRV jsou v odpovědnosti odd. monitoringu a hodnocení environmen. podpor PRV (Odbor environmen. podpor PRV). Dle zjištění jsou dostatečně nastaveny a realizovány mechanismy koordinace vazeb a je také nastaven způsob sledování naplňování vazeb na úrovni výzev i projektů. Funkčnost nastaveného procesu řízení se následně odráží v tom, že jsou nastavené vazby reálně naplňovány a že nedochází k duplicitám mezi komplementár. programy.

V souladu s jednot. metod. prostředím (JMP), resp. s postupy závaznými pro PRV[2] jsou komplementár. vazby vydefinované v rámci PRV uvedeny v příloze program. dokumentu PRV (Příloha č. 14). Tento dokument byl dosud aktualizován pouze s ohledem na připomínky MMR týkající se odstranění nesrovnalostí v nastavených vazbách mezi dokumenty jednotl. oper. programů ESIF (v průběhu roku 2016) a od posledního hodnocení pak zejména s ohledem na ukončení podpory bioplynových stanic a s tím spojený zánik této vazby ze strany PRV. Je přitom dodržován formát zpracování identifikace S/K mezi programy uvedený v příslušném metod. pokynu a v tabulkách jsou uvedeny a popsány všechny relevant. položky.

Sledování komplementarit dle JMP probíhá v rámci systému MS2014+. Z JMP[3] vyplývá pro PRV, stejně jako pro ostatní ŘO OP povinnost zpracování Přehledů plnění S/K vazeb, včetně doplnění údajů za Unijní, národní a EÚS programy, které je prováděno jednou ročně a vkládá se přímo do MS2014+. V rámci PRV není pro administraci používán systém MS2014+, nicméně pracovníci ŘO PRV mají přístup do MS2014+ a údaje ke komplementár. vazbám je tak možné zadávat přímo do koncového systému. Ze strany ŘO byla indikována vyšší admin. zátěž spojená se zpracováním údajů k naplňování komplementár. vazeb a s předáváním dat mezi systémy IS SZIF a MS2014+.

V rámci eval. rozhovorů byl ověřen mechanismus a intenzita koordinace se zástupci ŘO těch programů, které mají s PRV největší počet vazeb.

Spolupráce s ŘO OPŽP je velmi intenzivní na všech stupních koordin. systému. Bylo podepsáno Memorandum o spolupráci mezi PRV a OPŽP. Řešení oblasti komplementár. vazeb je vnímáno jako podstatné zejména v době nastavování programu, kdy také probíhala intenziv. spolupráce a společná jednání. V průběhu implementace již není třeba pravidelně provádět koordinaci výzev, neboť pro všechny či drtivou většinu oblastí již byly výzvy vyhlášeny a jejich podmínky se výrazně neliší. Problém s překryvem v oblasti energet. úspor se podařilo efektivně vyřešit přesnějším vymezením podmínek pro tuto oblast v obou programech a doplňkovostí v rámci PRV (M019). Jako drobný, ale již překonaný problém bylo označeno obecné vymezení PRV, které se však vždy podařilo z hlediska možného konfliktu mezi

působností obou OP efektivně vyřešit.

[1] Synergie a komplementarity jsou definovány a vymezeny ve Slovníčku pojmů užívaných v prostředí ESI fondů či v Metodickém pokynu pro přípravu program. dokumentů pro program.období 2014 – 2020.

[2] Metodický pokyn pro přípravu program. dokumentů má pro PRV pouze doporučující charakter, vybrané relevantní části dílčích kapitol, se zohledněním specifických postupů pro PRV, jsou zapracovány do Postupů spojených s přípravou, řízením, realizací, monitorováním a vyhodnocováním PRV na období let 2014-2020, kde mají podobu závazných postupů a pravidel.

[3] Metodický pokyn pro monitorování implementace ESIF v ČR v program. období 2014-2020

Pokračování viz příloha č. 2

Závěry a doporučení

Závěry	Doporučení
Z1: Vazby mezi operacemi a opatřeními jsou nastaveny tak, aby přispívaly k plnění cílů prioritních oblastí.	Bez doporučení.
Z2: Podporovaná opatření jsou na základě dosud realizovaných projektů navzájem komplementární a mají tak společné synergické efekty.	Bez doporučení.
Z3: Některé identifikované vazby se dosud neprojevilivlivem nízkého počtu realizovaných projektů v daných operacích/opatřeních.	D1: Provedení ověření a vyhodnocení vzájemné komplementarity a synergických efektů na větším vzorku projektů.

Závěry a doporučení EO 19

Závěry a doporučení

Závěry	Doporučení
Z1 Nastavený proces řízení a sledování komplementárních vazeb označit jako funkční a dostatečný.	Bez doporučení
Z2 Na úrovni ŘO PRV nebyly identifikovány bariéry týkající se funkčního nastavení systému sledování komplementarit. Dílčí je vyšší administrativní zátěž a převažující formálnost procesu bez výrazného efektu pro ŘO PRV.	Bez doporučení
Z3 Nastavené mechanismy koordinace lze hodnotit jako funkční a dostatečné, tj. předchází duplicitám a vedou k naplňování nastavených vazeb.	Bez doporučení

Závěry a doporučení EO 19b

Podrobná analýza vzájemné provázanosti a vazby mezi operacemi/opatřeními (intervenční logiky a programových dokumentů v aktuální podobě) verifikovala zjištění z roku 2017 s přihlédnutím k jedné zásadní změně v podobě zrušení opatření M02. Míra a intenzita předpokládaných vazeb je vyjádřena na škále: vysoká-spíše vysoká / spíše nízká – nízká / neutrální / mírně negativní / negativní.

Vazby:

vysoka-spíše vysoká
spíše nízká – nízká
neutrální (prázdné pole)
mírně negativní
negativní

	M1	M4	M6	M8	M10	M11	M12	M13	M14	M15	M16	M19
M1		1.1.1 1.2.1	1.1.1 1.2.1	1.1.1 1.2.1	1.1.1 1.2.1	1.1.1 1.2.1	1.1.1 1.2.1	1.1.1 1.2.1	1.1.1 1.2.1	1.1.1 1.2.1	1.1.1 1.2.1	
M4			4.1.1 4.2.1				4.3.1		4.1.1			
M6												
M8					8.3.1 8.4.1 8.4.2 8.5.1 8.5.2 8.5.3	8.3.1 8.4.1 8.4.2 8.5.1 8.5.2 8.5.3	8.4.1 8.5.1 8.5.2 8.5.3			8.1.1 8.3.1 8.4.1 8.4.2 8.5.1 8.5.2 8.5.3		
M10						10.1.1 10.1.2 10.1.3 10.1.4 10.1.6 10.1.7 10.1.5 10.1.8	10.1.1 10.1.2 10.1.3 10.1.4 10.1.6 10.1.7 10.1.5 10.1.8	10.1.1 10.1.2 10.1.3 10.1.4 10.1.6 10.1.7 10.1.5 10.1.8				
M11					11.1.1 11.2.1		11.1.1 11.2.1	11.1.1 11.2.1				
M12				12.1.1	12.1.1	12.1.1		12.1.1		12.1.1		
M13					13.1.1 13.2.1 13.3.1	13.1.1 13.2.1 13.3.1	13.1.1 13.2.1 13.3.1					
M14												
M15							15.1.1 15.2.1					
M16	16.1.1 16.2.1 16.2.2 16.3.1 16.4.1 16.6.1	16.1.1 16.2.1 16.2.2 16.3.1 16.4.1	16.3.1	16.3.1								
M19	19.2.1	19.2.1	19.2.1	19.2.1							19.2.1 19.3.1	

Analýza synergických vazeb PRV

Pokračování odpovědi EO 19b – Příloha č. 2

Základní koordinace probíhá formou vzájemné účasti v Monitor. výběrech i temat. pracovních skupinách. Fakticky se však problémy řeší na úrovni gestů výzev a až v případě složitějších či komplexnějších problémů na úrovni přechází na úroveň pracovních skupin. S ohledem na společnou administraci v některých oblastech pak koordinace přechází v přímou spolupráci na nastavování výzev. V současné době není patrný žádný problém spojený s koordinací a ani není žádný výrazný očekávan.

Spolupráce s ŘO OPPIK je v relevant. případech intenzivní, nicméně s ohledem na počet řešených problémů probíhá spíše ad hoc. Koordinace probíhá prostřednictvím vzájemné účasti v MV a aktivní účasti zástupců PRV na Platformě pro plánování výzev OP PIK, které zahrnuje také pravidelné informování o plánovaných aktivitách. Fakticky se však problémy řeší na úrovni gestů výzev a až v případě složitějších či komplexnějších problémů na úrovni přechází na úroveň pracovních skupin. V průběhu hodnoceného období se úspěšně stanovily hranice mezi oběma programy například v oblasti zpracování kalamit. dřeva, rozšíření okruhu žadatelů v rámci PRV v oblasti zpracovatel. průmyslu atd.

Vazby mezi OPR a PRV jsou věcně vymezeny na základě odlišných cílů intervencí. U takového vymezení je intenzivní koordinace výzev nadbytečná. Z toho důvodu je také intenzita spolupráce s ŘO OP R nižší a omezuje se na účast na MV a plánovacích komisích OP R. Hlavním obsahem koordinace je tak koordinace výzev z hlediska časových termínů vzhledem k možnostem SZIF.

U ŘO ostat. programů bylo již v předchozím hodnocení identifikováno, že hranice mezi programy jsou věcně a jasně vymezené, či je vazba identifikována jako slabá a tudíž intenzivní koordinace na úrovni průběžné koordinace výzev není potřebná. Základní koordinace probíhá formou účasti na MV a potřeba hlubší koordinace dosud nevznikla.

Vazba Komunitně vedený místní rozvoj (CLLD) je naplňována jako integrovaný nástroj prostřednictvím IROP (hlavní koordinační subjekt) a PRV a v některých částech SCLLD pak i OP ŽP a OP Z. Realizace CLLD má z hlediska naplňování cílů PRV velmi důležitou roli, neboť přináší reálné efekty na venkov. komunitu a kvalitu jejich života. Při plánovaném zahrnutí působnosti PRV i pod článek 20 dojde v rámci PRV k dalšímu rozšíření spektra podpor. činností prostřednictvím MAS a možnosti přispívat k rozvoji venkov. komunit.

Naplňování této vazby probíhá až od roku 2018 vzhledem ke schvalovacímu procesu strategii jednotlivých MAS. Jako pro jedinou vazbu měl hodnotitel komplexní údaje za všechny OP a tudíž mohl provést vyhodnocení příspěvku PRV k naplňování této vazby ve srovnání s ostatními OP.

Z hlediska naplňování CLLD hraje hlavní roli IROP. Podíl PRV na objemu alokace dosahuje přibližně 1/4 prostředků (26,53 %). V porovnání s ostat. programy vyhláší PRV relativně menší počet výzev s vyšším počtem projektů včetně ukon. projektů, což se však odvíjí od charakteru real. projektů v jednotl. programech. Celkový objem vyhlášených výzev v PRV nedosáhl hodnoty celkové alokace, nicméně se jí obdobně jako ostatní OP přibližuje.

Z hlediska naplňování vazby A26k lze příspěvek PRV hodnotit jako průměrný, přičemž se nijak výrazně neodlišuje od příspěvku ostatních OP, resp. zejména dominantního IROP. Vazba je tak realizována rovnoměrně, byť vzhledem k pozdějšímu začátku implementace dosahuje jen velmi nízkého pokroku.

Vzhledem k tomu, že nastavené komplementár. vazby jsou ve všech případech naplňovány, nedochází k překryvům mezi komplementár. programy, případné potenciál. překryvy jsou efektivně řešeny koordinací a byly realizovány projekty ve všech předpoklad. vazbách, lze nastavený proces řízení a sledování komplementár. vazeb označit jako funkční a dostatečný.

Na úrovni ŘO PRV nebyly identifikovány žádné bariéry týkající se funkčního nastavení systému sledování komplementarit. Související dílčí výhodou ze strany ŘO je vyšší admin. zátěž spojená se zpracováním údajů k naplňování komplementár. vazeb a s předáváním dat mezi systémy IS SZIF a MS2014+ a také hodnotiteli identifikovaná převažující formálnost tohoto vykazování bez reálného efektu pro ŘO PRV.

Nastavené mechanismy koordinace lze hodnotit jako funkční a dostatečné, tj. probíhají tak, že předchází duplicitám a nastavené vazby jsou naplňovány. Vzájemná informovanost ohledně obsahu a načasování komplementár. výzev mezi programy je dostatečná a případné zjištěné nesrovnalosti, např. nepokrytá místa mezi programy, jsou adekvátně řešena.

Intenzita spolupráce se zrcadlovými programy je adekvátní k počtu a významu vazeb s jednotl. programy, tj. nejintenzivnější komunikace probíhá se zástupci OPPIK a dále také s OPŽP, kde jsou vazby vnímány jako nejsilnější. Naopak slabší koordinace u vazeb, které jsou vnímány spíše jako formální, jsou jasně vymezeny (věcně či územně) a nevyžadují průběžnou koordinaci.

Využívání jednotl. druhů koordin. mechanismů odpovídá charakteru vazeb. Obecně lze říci, že koordinace probíhala nejintenzivněji v průběhu nastavování program. dokumentu, kdy bylo potřeba provést základní vymezení, a to formou samostat. jednání. V průběhu implementace programu pak již není třeba intenzivněji koordinovat vyhlášení výzev, neboť cílení výzev je zakotveno na program. úrovni. Základní vzájemná informovanost je realizována pravidelnou oboustrannou účastí v Monitor. výběrech příslušných programů i v dalších relevantních platformách zabývajících se plánováním výzev.

Příloha č. 2

7.a20) CEQ20-TA - Do jaké míry přispěla technická pomoc k dosažení cílů stanovených v čl. 59 odst. 1 nařízení (EU) č. 1303/2013 a čl. 51 odst. 2 nařízení (EU) č. 1305/2013?

7.a20.a) Odpověď na hodnotící otázku

Cílem technické pomoci (dále také jen „TP“) je dle článku 59 nařízení (EU) č. 1303/2013 podporovat oblasti přípravy, řízení, monitorování, hodnocení, informování a komunikace, vytváření sítí, řešení stížností, kontroly a auditu. Dále opatření ke snížení administrativní zátěže příjemců a opatření ke zvýšení způsobilosti orgánů členských států příjemců spravovat a využívat ESI fondy.

Posílení institucionálních a administrativních kapacit pro efektivní řízení PRV

Technická pomoc k posílení institucionálních a administrativních kapacit pro efektivní řízení PRV přispívá zejména následujícími aktivitami:

1. Přímou posiluje administrativní kapacitu programu zajištěním a stabilizací dostatečného personálního obsazení ŘO a útvarů podílejících se na činnosti ŘO
2. Z celkového počtu 43,4 zaměstnanců ŘO přepočteného na FTE je z TP hrazena více než 1/4 úvazků a u zbývajících necelých 3/4 je TP využita na finanční motivaci a odměny.
3. Počet pracovníků ŘO a útvarů podílejících se na činnosti ŘO byl mezi roky 2014 a 2018 posílen o

24,8 % (9,8 FTE). Od roku 2016, tj. v letech 2017 a 2018 došlo posílení o 4,3 FTE.

4. Počet přepočtených úvazků (FTE) s délkou působení více než 3 roky v daném subjektu implementace dosahuje u ŘO 86 % a celkově se zaměstnanci dalších útvarů 88 % (překročení cílové hodnoty o 3 procentní body). Fluktuace zaměstnanců lze označit za velmi nízkou a případné odchody zaměstnanců jsou zpravidla pouze v důsledku mateřské a rodičovské dovolené.
5. S ohledem na celkovou situaci na trhu práce v ČR je problematické v rámci výběrových řízení naplnit volné pozice. Důvodem je nízký zájem uchazečů o zaměstnání v kombinaci s vysokými nároky na úřední pozice ve státní správě.
6. Zajištění školení pracovníků implementační struktury. V rámci projektů TP se v rámci 55 projektů uskutečnilo 236 školení pro pracovníky SZIF. Celkový počet účastníků těchto školení dosáhl výše 13 719. Proškolení pracovníků podporuje administrativní kapacity programu a je nezbytným předpokladem pro zajištění implementace programu.
7. Organizační podpora zajištění jednání řídicího orgánu, pracovních skupin a hodnotících komisí. V rámci projektů TP se uskutečnilo 85 jednání orgánů, pracovních či poradních skupin, které přispívají jak k zajištění administrace programu, tak k naplnění partnerství s relevantními partnery:
8. Organizační a technické zabezpečení jednání Řídicího orgánu PRV s externími partnery a Státním zemědělským intervenčním fondem (74 jednání).
9. Příprava a zajištění jednání monitorovacích výborů PRV v průběhu programového období 2014-2020 (podpořeno 11 jednání).
10. Je využívána k zajištění materiálu, zboží a služeb potřebných k implementaci programu:
11. Na nákup materiálu, zboží a služeb potřebných k implementaci programu se předpokládá vynaložení 190 mil. Kč (cílová hodnota indikátoru). Stávající projekty dle dosažených hodnot příslušného indikátoru vynaložily do konce roku 2018 124,7 mil. Kč.
12. Nákup materiálu, zboží a služeb sloužil k řadě aktivit jako je zajištění zasedání monitorovacích výborů, organizační a technické zabezpečení zasedání hodnotitelských a přezkumných komisí, zpracování informačních brožur a informačních a propagačních předmětů, zajištění nezbytných analytických a evaluačních podkladů pro vyhodnocení přínosů programu[1].
13. Zajištění nezbytných technických podkladů sloužící pro implementaci programu (katalog cen stavebních prací, zařízení pro videokonference, disková pole, GNSS zařízení, obnova a provoz IT infrastruktury, dálkový průzkum Země, modul sloužící ke sledování vazeb mezi podniky).

Posílení partnerské spolupráce s relevantními partnery

Partnerská spolupráce s relevantními partnery byla navázána a je naplňována zejména na úrovni těchto platforem:

- Monitorovací výbor PRV (MV PRV) jehož hlavním úkolem je posuzovat provádění programu a pokroku při plnění jeho cílů. MV PRV konkrétně vydává stanoviska ke kritériím pro výběr operací, přezkoumává pokrok při plnění cílů programu, přezkoumává plnění předběžných podmínek, schvaluje výroční zprávy PRV a tvoří partnerskou základnu pro činnost Celostátní sítě pro venkov. Členství v MV PRV pokrývá všechny relevantní subjekty ze státních i neziskových

institucí. Jsou zastoupeni zástupci veřejné správy a samosprávy, hospodářských a sociálních partnerů, nevládních organizací a dalších.

- Pracovní skupiny MV PRV, které se zaměřují na jednotlivá dílčí témata implementace PRV. Členy pracovních skupin jsou členové MV PRV a přizvaní hosté a experti na danou problematiku.
- Tematické pracovní skupiny (TPS) Celostátní síť pro venkov, které prostřednictvím spolupráce s relevantními partnery řeší otázky implementace PRV (blíže viz řešení EO 21).

Technická pomoc k posílení partnerské spolupráce s relevantními partnery přispívá podporou jednání těchto partnerských platforem a umožňuje tak jejich realizaci (viz výše).

Komunikace informací o PRV s veřejností

Informování a komunikace s veřejností je realizována na základě Informační a propagační strategie PRV na příslušný rok. Naplňování strategie je vyhodnocováno na Monitorovacím výboru PRV.

- Celkově byla v rámci projektů TP v žádostech o platby do konce roku 2018 vykázána realizace 24 školení, seminářů a workshopů pro odbornou veřejnost a žadatele s účastí 1 093 účastníků.
- Informování o Programu rozvoje venkova 2014-2020 a jeho implementaci je realizováno prostřednictvím seminářů a akcí určených pro odbornou i laickou veřejnost, publikací informačních materiálů a dalších specifických brožur, letáků a metodik. Informace a propagace PRV jsou šířeny prostřednictvím článků na webu MZe, v odborném tisku, facebooku MZe a Newsletteru MZe.
- Celkem bylo do konce roku vytvořeno 6 komunikačních nástrojů zaměřených na propagaci spuštění PRV 2014-2020 v plošně vydávaném tisku a tisk a distribuci metodik a brožur k provádění environmentálních opatření.
- Významnou roli při informování veřejnosti mají webové stránky PRV a SZIF, které poskytují aktuální informace zejména potenciálním žadatelům o dotace.
- Pravidelně probíhají vzdělávání a informování před příjmem žádostí o dotaci k plošným opatřením a informační semináře v CHKO.
- Před výzvami probíhají semináře pro projektová opatření.

Zajištění monitoringu programu

Monitorování programu je zajištěno následujícím způsobem:

- Systém monitorování na úrovni jednotlivých operací je u projektových opatření nastaven formou formulářů žádostí o podporu, žádostí o platbu a monitorovacích zpráv v informačním systému SZIF. Plošná opatření jsou monitorována na základě dat ze žádostí a v GIS rozhraní LPIS, využívány jsou také exporty dat ze systému IACS. K elektronické výměně dat mají žadatelé přístup do Portálu Farmáře, který byl využíván již v předchozím programovém období s tím, že postupně dochází k aktualizaci a optimalizaci funkcionalit tohoto rozhraní.
- Významným zdrojem dat jsou také data od externích subjektů (např. ČSÚ, EURostat, VÚMOP, ČSO, ÚHÚL, ÚZEI). Data k ekonomické činnosti podniků pro výsledkové ukazatele zajišťuje

ÚZEI a údaje k lesní dopravní síti ÚHÚL.

- Dalším zdrojem informací jsou analytické a evaluační studie k jednotlivým tematickým okruhům, které budou zpracovány s podporou TP. Tyto studie budou zpracovány na základě metodik, které byly sestaveny ve spolupráci s partnery (např. vysoké školy) a budou sloužit jako podklad pro vyhodnocení přínosů intervencí programu.
- Dostupnost dat potřebných pro vyhodnocení programu byla ověřena při zpracování tohoto střednědobého hodnocení. Případné zjištěné překážky jsou formulovány u jednotlivých řešených prioritních oblastí, resp. evaluačních otázek s uvedením doporučení pro zlepšení monitorování a zajištění nezbytných potřebných dat.

Využívání evaluačních metod a vytvoření evaluačních výstupů

Hodnocení PRV 2014-2020 je nastaveno a prováděno na základě evaluačního plánu, který je součástí programového dokumentu (kapitola 9). Každoročně je pak připravován Roční prováděcí plán, který je rámcovým plánem evaluačních aktivit prováděných či zajišťovaných evaluační jednotkou ŘO PRV. Tento plán zpracovává Evaluační jednotka PRV ve spolupráci s ÚZEI.

Konkrétní realizované aktivity v oblasti analýz a evaluací s přímým dopadem na implementaci programu[2]:

- Zajištění revize podkladové vrstvy vymezení drah soustředěného odtoku pro potřeby PRV 2014 – 2020.
- Redefinice ostatních méně příznivých oblastí LFA – O, kritérium půda.
- Analýzy a dodatečné podklady pro redefinici vymezení ANC týkající se půdních a terénních kritérií a Zpracování podkladů pro vyhodnocení změn BPEJ v letech 2017 a 2018 na vymezení ANC.
- Aktualizace podkladové vrstvy vymezení drah soustředěného odtoku (DSO) pro potřeby PRV.

Konkrétní realizované aktivity v oblasti analýz a evaluací, které slouží pro monitoring a hodnocení přínosů programu:

- S podporou technické pomoci bylo zpracováno Ex-post hodnocení Programu rozvoje venkova 2007-2013.
- Studie účinnosti ponechání nepokosených ploch. Studie na zjištění rozdílů v biologické rozmanitosti bezobratlých živočichů a vegetace mezi loukami sečenými najednou a loukami s dočasně ponechanými nesečenými částmi na lokalitách s podopatřením „Ošetřování travních porostů“.
- Monitoring a vyhodnocení biodiverzity na lokalitách s opatřením „Ochrana Čejky chocholaté“ a na plochách, které nejsou dotačně podpořeny tímto opatřením.
- Ověření vlivu nesečených částí na lokalitách s podopatřením „Ošetřování travních porostů“ na biodiverzitu.
- Zpracování indikátoru ptáků zemědělské krajiny za příslušný rok od roku 2015. Zpracování IPZK

podle metodiky vyvinuté v rámci programu Celoevropského monitoringu běžných druhů ptáků.

- Posouzení vlivu AEKO na životní prostředí s využitím konceptu veřejných statků.
- Průběžnou evaluační aktivitou PRV je Hodnocení Programu rozvoje venkova na období 2014-2020, které je realizováno externím dodavatelem. Předmětem zakázky je vyhodnocení pokroku a dosažených výsledků politiky rozvoje venkova a posouzení efektivity dosažených cílů, dopadu, účelnosti, účinnosti a relevance intervencí PRV 2014-2020. Výstupem této aktivity je i tato zpráva.

Realizované analýzy a evaluace byly využity pro nastavení podmínek poskytování podpory a zvýšení efektivity a účelnosti intervencí.

Pro vyhodnocení přínosů programu je dále plánována řada dalších analytických a evaluačních studií. Cílem těchto evaluačních aktivit je metodicky nastavit měření a zajistit informace o přínosech jednotlivých opatření, resp. operací, které budou následně sloužit pro následné nastavení operací a také formulaci závěrů a doporučení v průběžných hodnoceních a ex-post hodnocení programu. Jedná se zejména o monitoring a vyhodnocení biodiverzity změny biodiverzity na dotčených plochách u konkrétních titulů ve srovnání s lokalitami, které nejsou dotačně podpořeny. Pro realizaci těchto studií byl vybrán dodavatel, který však na počátku realizace odstoupil a v současné době probíhá nové výběrové řízení.

Snížení administrativní zátěž na příjemce

Technická pomoc přispívá ke snížení administrativní zátěže prostřednictvím výše uvedených aktivit z oblasti informování a publicity a podpory institucionálního a administrativního zajištění implementace programu, konkrétně zejména:

- Informováním potenciálních žadatelů o dotačních možnostech – přispívá tak k jednoduššímu přístupu potenciálních žadatelů.
- Tvorbou a vydáváním příruček a metodik pro žadatele – kvalitní metodiky jsou základní podmínkou zajištění efektivní (uživatelsky přívětivé) přípravy projektů a jejich realizaci.
- Realizací seminářů pro potenciální žadatele – předávání relevantních informací pro usnadnění přípravy a realizaci projektů.
- Podporou personálních kapacit ŘO – motivace a stabilizace pracovníků přispívá, resp. je podmínkou pro zajištění potřebných aktivit souvisejících s implementací programu.
- Školením pracovníků platební agentury SZIF – proškolení pracovníci mohou žadatelům a příjemcům poskytovat relevantní informace a efektivně zajišťovat administraci projektů.

Došlo ke zkvalitnění implementace PRV

Na základě výše uvedených zjištění lze konstatovat, že technická pomoc přispívá ke zkvalitnění implementace PRV, a to v následujících oblastech:

- Institucionální a administrativní kapacity pro efektivní řízení PRV byly posíleny
- Partnerská spolupráce s relevantními partnery, jak je definováno v nařízení (EU) č. 1303/2013 čl.

5(1) byla posílána

- Informace o PRV jsou komunikovány s veřejností
- Monitoring programu je nastaven
- Využití výstupů analýz a evaluací pro nastavení, zefektivnění a zvýšení účelnosti intervencí
- Technická pomoc přispívá ke snížení administrativní zátěže na příjemce prostřednictvím informování (vydávání příruček, realizace seminářů) a posilováním administrativních kapacit (pracovníci implementační struktury jsou lépe znalostně i kapacitně vybaveni při komunikaci s žadateli a příjemci)
- Díky optimalizaci nastavení kontrolní činnosti postupně došlo k výraznému snížení počtu zjištění Certifikačního subjektu za jednotlivé finanční roky oproti předchozímu programovému období (počty žádostí/projektů se zjištěním v jednotlivých letech klesl z desítek na jednotky)

[1] Analytické studie, u kterých se nepředpokládá zveřejnění, jsou vykazovány v rámci indikátoru 82200 Nákup materiálu, zboží a služeb potřebných k zajištění implementace programu (KČ), protože indikátor 80500 Počet napsaných a zveřejněných analytických a strategických dokumentů (vč. evaluačních) vyžaduje zveřejnění studie.

[2] Podrobněji k náplni projektů viz Analýza operací.

Závěry a doporučení

Závěry	Doporučení
Z1 Projekty TP přispívají ke zkvalitnění implementace PRV, a to zejména v posilování institucionálních a administrativních kapacit, posilování partnerské spolupráce a zajištění komunikace s veřejností. Jsou realizovány a využívány analytické a evaluační aktivity, které umožňují vyhodnocení přínosů intervencí a jejich optimalizaci s ohledem na příslušná zjištění.	D1 Zajištění realizace in-situ monitoringu a vyhodnocení biodiverzity na lokalitách s realizací plošných opatření a na plochách, které nejsou dotačně podpořeny tímto opatřením pro vyhodnocení dopadů managementů na biodiverzitu.

Závěry a doporučení EO 20

7.a21) CEQ21-RN - Do jaké míry přispěla celostátní síť pro venkov k dosažení cílů stanovených v čl. 54 odst. 2 nařízení (EU) č. 1305/2013?

7.a21.a) Odpověď na hodnoticí otázku

Odpověď na evaluační otázku byla vypracována v souladu s návrhem metodického postupu. Přístup

zároveň respektuje metodiku EK pro zpracování odpovědi na tuto evaluační otázku. Obecně vychází z hodnocení prostřednictvím data miningu a dále pak z provedeného kvalitativního výzkumu. Vyhodnocení tematického okruhu a podrobnost odpovědi na evaluační otázku přímo vychází z dostupných údajů a zejména stupně dosažené implementace opatření.

Celostátní síť pro venkov (dále také pouze „CSV“) byla zřízena Ministerstvem zemědělství v roce 2008 jako komunikační platforma PRV, která seskupuje organizace a správní orgány podílející se na rozvoji venkova a zemědělství. Mezi hlavní cíle CSV patří zvýšení zapojení zúčastněných stran do provádění rozvoje venkova, zvýšení kvality provádění PRV, informování širší veřejnosti a potenciálních příjemců o politice rozvoje venkova a o možnostech financování a podpora inovací v zemědělství, produkci potravin, lesnictví a venkovských oblastech. Jak uvádí k cílům CSV hlavní strategický nástroj „AKČNÍ PLÁN CELOSTÁTNÍ SÍTĚ PRO VENKOV PRO OBDOBÍ 2014-2020“, a to i s odvoláním na jejich formulaci v tzv. Nařízení Programu rozvoje venkova (konkrétně na čl. 54 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1305/2013), je důležitá provázanost a synergie cílů.

I přes menší dosažený pokrok v rámci finančního hodnocení se podařilo dosáhnoutdaří průběžně naplňovat většinu cílů stanovených indikátorovou soustavou. Realizace aktivit CSV jednoznačně přispěla ke zvýšení počtu a typu aktérů zapojených do implementace PRV, neboť došlo k výraznému rozvoji tematických a analytických výměn mezi zúčastněnými stranami, a to také díky již realizovanému vysokému počtu vytvořených komunikačních nástrojů. Vzhledem k povaze těchto aktivit CSV a celkovému smyslu CSV, kterým je mimo jiné podpora implementace PRV jako celku lze prokázat pozitivní vliv realizovaných aktivit CSV také na celkový proces implementace PRV. Realizované komunikační aktivity pak také logicky výrazně přispěly ke zvýšení informovanosti širší veřejnosti a politice rozvoje venkova. O tom svědčí také vysoké společenské povědomí u cílových skupin jak o fondech EU, tak realizovaných projektech (cílové skupiny pokryty z více než dvou třetin).

Vzhledem k tomu, že u kvantifikačních ukazatelů věcného a finančního pokroku, které u projektů s podepsanou smlouvou (závazkové projekty) jsou již cílové hodnoty indikátorů Počet tematických a analytických výměn mezi zúčastněnými stranami v rozvoji venkova, založených na pomoci CSV a Počet komunikačních nástrojů výrazně téměř naplněny a pouze u indikátoru Počet aktivit Evropské sítě pro venkov (ENRD), na kterých se CSV účastnila, je plnění na nižší úrovni, je účelné zkoumat i (zejména) kvalitativní dimenzi plnění cílů. Ostatně tento přístup je v souladu i s metodikou Evropské komise pro hodnocení inovací v rámci PRV (EVROPSKÁ KOMISE – Generální ředitelství pro zemědělství a rozvoj venkova – Oddělení C.4 (2017): Pokyny: Hodnocení inovací v rámci programů rozvoje venkova 2014–2020.).

Kvalitativní rozměr hodnocení byl proveden na 2 případových studiích a v rámci dotazníkového šetření na přelomu února a března 2019, s cílem ověřit dosavadní zkušenosti a vnímané přínosy CSV a i podněty na vylepšení fungování CSV pro zbytek programového období.

Struktura respondentů z dotazníkového šetření vykazuje podíl partnerů vůči ostatním zúčastněným v poměru 2:1, přes 90 % subjektů působí na trhu (je činných) více než 10 let a více než polovina subjektů spadá do kategorie mikropodniků. Více než polovina partnerů (54 %) se stala partnery před rokem 2014 (v minulém programovacím období). Partnerů, kteří se stali členy v posledních dvou letech, je výrazná minorita (cca 3,5 %).

Toto číslo není samo o sobě vypovídající, nicméně by bylo vhodné sledovat nebo analyzovat data přihlášek jednotlivých partnerů pro to, aby byl sledovatelný trend zapojování se partnerů do CSV. Samozřejmě, je otázkou, kde je jakási míra penetrace CSV, ale toto zatím z analyzovaných dat nelze usoudit a může být předmětem dalšího šetření.

V této souvislosti je relevantní vazba v odpovědi na otázku, odkud se respondenti dověděli o existenci CSV. Z odpovědi jednoznačně vyplývá, že rozhodující úlohu v přenosu informací o CSV samotné hraje lidský faktor, a to zaměstnanci samotné CSV (regionální odbory) a dále zaměstnanci MAS. Tento prvek dominuje nad ostatními komunikačními nástroji (viz tabulka 1).

Z hlediska aktivity respondentů lze dovodit, že cca necelých 7 % se podílí na činnosti některé z pracovních skupin. Tento údaj může být sice zavádějící, nicméně může také indikovat to, že pro zapojení do pracovních skupin spíše existuje potenciál a je vhodné zvážit oslovení vhodných subjektů k účasti na činnosti pracovní skupiny (v různých formách). Akcí pořádaných CSV se aspoň 1x ročně účastní přes 85 % respondentů, přičemž vícekrát než jednou za čtvrtletí se účastní téměř 1/3 respondentů.

V otázce „Přispělo partnerství v rámci CSV k rozšíření vašich znalostí o možnostech využití PRV pro Vaši činnost?“ odpovídá více než 75 % respondentů, že ano, z toho dokonce nejsilnější mírou intenzity více než 35 % rozhodně ano. Dalším posuzovaným atributem byl druh komunikačního nástroje, který je pro sdílení inovací a příkladů dobré praxe nejefektivnější.

Pokud shrneme výsledky uvedené výše, je jednoznačné, že účastníci akcí preferují při výměně zkušeností osobní kontakt, v časovém formátu jednoho dne a za velmi efektivní považují jednodenní exkurze v rámci ČR nebo exkurze zahraniční.

Z hlediska synergií, nezamýšlených efektů nebo inovativnosti potvrzují výše uvedený fakt i dvě provedené případové studie. Inovativnost a její znaky z realizace vybraných projektů by se daly shrnout v následujících klíčových faktorech: akce (spolu)organizované MAS, zahraniční prvek, projekty spolupráce, brainstorming a networking účastníků.

Na základě kvantitativního a kvalitativního hodnocení přínosu CSV k cílům čl. 54 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1305/2013, konkrétně i) zvýšení zapojení zúčastněných stran do provádění rozvoje venkova, ii) zvýšení kvality provádění programů rozvoje venkova, iii) informování širší veřejnosti a potenciálních příjemců o politice rozvoje venkova a o možnostech financování a iv) podpora inovací v zemědělství, produkci potravin, lesnictví a venkovských oblastech lze konstatovat, že CSV dané cíle plní, a to zejména v cíli i) a iii), ii). U dopadů realizovaných projektů na cíl iv) lze očekávat dlouhodobější horizont.

Z ukazatelů věcného a finančního pokroku, které u projektů s podepsanou smlouvou (závazkové projekty) jsou již téměř naplněny cílové hodnoty indikátorů Počet tematických a analytických výměn mezi zúčastněnými stranami v rozvoji venkova, založených na pomoci CSV (100,394,9 %) a Počet komunikačních nástrojů (876,484,2 %) a pouze u indikátoru Počet aktivit Evropské sítě pro venkov (ENRD), na kterých se CSV účastnila, je plnění na úrovni 16,64,4 %, dané zejména tím, že zapojení CSV je financováno mimo rozpočet podopatření 20.2 a tím naplňována hodnota indikátoru.

Z proběhlého dotazníkového šetření i analyzovaných případových studií vyplývá jednoznačná symbióza mezi CSV a MAS na všech úrovních (od jednotlivých MAS, přes krajská sdružení až po národní síť místních akčních skupin), která jednoznačně přispívá k plnění cíle i) a iii). Ve vazbě na cíl ii) prokazuje kvalitativní šetření, že více než 75 % subjektů zapojených do akcí CSV je schopno potvrdit předpoklad CSV jako subjektu, který má v informovanosti subjektů o PRV pozitivní dopad.

Na analyzovaných případových studiích se ukazuje i efekt posílení inovačního partnerství v mezinárodním měřítku, tedy v kontextu cíle iv), kde dochází i realizaci dalších efektů aktivit CSV, jako je přenos mezinárodních zkušeností, vznik záměrů inovačních projektů na venkově s mezinárodním měřítkem.

Odpověď na otázku „Odkud jste se dověděl/a o existenci CSV?“

Nástroj	Podíl
Byl jsem osloven/a pracovníky RO CSV	44,7 %
Pracovníci nebo komunikační zdroje MAS	27,1 %
Informační materiály CSV (např. brožury, letáky, plakáty)	4,7 %
Aktivity CSV v rámci soutěže Vesnice roku	3,5 %
Webové stránky eAGRI Venkov	2,4 %
Webové stránky Regionálního odboru CSV	2,4 %
Známí	2,4 %
Poradenská společnost	1,2 %
Jiná odpověď	10,5 %
CELKEM	100 %

Tabulka 1 - Odpověď na otázku „Odkud jste se dověděl/a o existenci CSV?“

Závěry a doporučení

Závěry	Doporučení
Z1: Podstatným synergickým efektem, v podstatě symbiózou, je silný synergický efekt spolupráce CSV s MAS (ať už jednotlivě, tak na úrovni krajských sítí a národní sítě MAS)	D1: Prohloubit spolupráci s MAS na realizaci nástrojů CSV v souladu s Akčním plánem CSV
Z2: Jako podstatný se ukazuje lidský faktor – potenciál pracovníků RO CSV	D2: Nezanedbat osobní rozvoj pracovníků RO CSV
Z3: Z analýzy případových studií vyplývá vznik často velmi kvalitních, SMART a s mezinárodním prvkem projektových záměrů	D3: Rozvíjet databázi příkladů dobré praxe a vhodně ji distribuovat cílovým skupinám
Z4: Vhodným nástrojem pro sdílení inovací se ukazují jednodenní exkurze v ČR a exkurze do zahraničí	D4: Zvýšit četnost exkurzí jako nástroje pro přenos inovativních poznatků

Závěry a doporučení EO 21

7.a22) CEQ22-EM - Do jaké míry přispěl program rozvoje venkova k plnění hlavního cíle strategie Evropa 2020 týkajícího se zvýšení míry zaměstnanosti u osob ve věku 20 až 64 let na nejméně 75 %?

7.a22.a) *Odpověď na hodnotící otázku*

Odpověď na evaluační otázku byla vypracována v souladu s návrhem metodického postupu. Přístup zároveň respektuje metodiku EK pro zpracování odpovědi na tuto evaluační otázku. Obecně vychází z hodnocení prostřednictvím data miningu a dále pak z provedeného kvantitativního a kvalitativního výzkumu včetně dílčích závěrů EO číslo 1 až 21. Pro výpočet dopadových indikátorů byly využity metody definované v aktuální metodice EK pro zpracování otázek číslo 22 až 30 při současném zohlednění

dostupných nástrojů a dat. Výpočet indikátoru I.14 byl realizován pomocí I/O modelu a je podrobně popsán v metodickém přehledu. Vyhodnocení tematického okruhu a podrobnost odpovědi na evaluační otázku přímo vychází z dostupných údajů a zejména stupně dosažené implementace opatření.

K naplňování hlavního cíle strategie Evropa 2020 v oblasti zvýšení míry zaměstnanosti u osob ve věku od 20 do 64 let přispívá realizace opatření M01 - Předávání znalostí a informační akce, M04 - Investice do hmotného majetku, M06 - Rozvoj zemědělských podniků a podnikatelských činností, M08 - Investice do rozvoje lesních oblastí a zlepšování životaschopnosti lesů, M16 – Spolupráce a M19 – LEADER.

Hlavním příspěvkem těchto opatření podle intervenční logiky je tvorba nových pracovních míst v souvislosti s realizací projektů, podpora udržení stávajících míst a zvyšování kvalifikace stávajících pracovníků promítající se ve vyšší schopnost místo udržet či získat nové.

Z hlediska dílčích příspěvků jednotlivých opatření lze na základě naplňování jednotlivých opatření (podrobnější popis a analýza v evaluačních otázkách 1 až 21) a na základě sledovaných indikátorů lze sledovat zejména v opatřeních M04, M08 a M16, kde míra realizace opatření dosahuje nejvyšších hodnot, i když naplňování cílových indikátorů je nevyvážené. Naopak u opatření M01, M16 a M19 je patrný relativně nízký stav realizace těchto opatření vyjádřený jak výší proplacených prostředků, tak naplněnosti cílových indikátorů.

Míra realizace opatření M01 a M16 je nižší a ve vztahu k celkovému čerpání PRV dosahuje podíl prostředků na tato opatření pouze necelé třetiny hodnoty cílového indikátoru. Tuto hodnotu ještě výrazně navyšuje naplňování operací v rámci opatření M16. Realizace informačních a vzdělávacích akcí je nízká jak co do čerpání (3,5 % plánované alokace), tak počtu vzdělávaných osob (včetně ještě neproplacených, ale již realizovaných vzdělávání 7,4 % cílové hodnoty).

Naopak velmi silný příspěvek zejména ke stabilizaci zaměstnanosti ve venkovských oblastech a podporu generační obměny indikuje počet podniků podpořených z PRV zaměřených na podporu mladých zemědělců, který dosahuje 3 % (přibližně dvě třetiny cílové hodnoty).

Nižší je také skutečný příspěvek v rámci opatření M06 zaměřený na vytváření pracovních míst, kdy došlo zatím k vytvoření pouze 14,4 % plánovaného počtu míst. Tento stav je však primárně vyvolán malým dosaženým pokrokem v čerpání dotčených operací. Podobný stav je patrný také u opatření M19 LEADER, kde vlivem nízké dynamiky realizace opatření v úvodních letech teprve v současné době dochází k realizaci projektů a nová místa teprve budou podpořena. Příspěvek realizace jednotlivých opatření je tak nerovnoměrný a přímo souvisí s dosaženým pokrokem implementace jednotlivých opatření.

Situaci s tvorbou nových pracovních míst také komplikuje současná situace na trhu práce v ČR, kdy vlivem silného hospodářského růstu došlo k výraznému zvýšení zaměstnanosti v celém národním hospodářství a nedostatku pracovních sil na trhu práce, který se logicky promítá do obsazování nově vytvářených pracovních pozic a jejich efektivnosti a rentabilnosti vzhledem k růstu osobních nákladů.

Realizace programu k růstu zaměstnanosti přispívá výhradně ve venkovských oblastech, na které jsou aktivity programu primárně zaměřeny. Míra celkového dosaženého pokroku a míra dosavadní realizace klíčových opatření působících na zvyšování zaměstnanosti, který je spojena se zvyšování příjmů, životní úrovně a sociální koheze, je však nevyrovnaná.

Hodnota zrealizovaných projektů i jejich příspěvek k naplňování cílových hodnot jednotlivých indikátorů jsou spíše nízké, byť nijak nevybočují z celkového dosaženého pokroku na projektové úrovni celého programu. Hlavním důvodem tohoto stavu je nižší dynamika plnění programu v úvodních letech, kdy například realizace operací v opatření M19 započala až v roce 2018. Díky tomu je celkový příspěvek PRV

k naplňování hlavního cíle Strategie 2020 prozatím spíše nižší a se zvyšující se dynamikou realizace programu se bude pravděpodobně zvyšovat. Proti tomuto trendu ovšem bude působit všeobecný nedostatek pracovních sil na pracovním trhu, tudíž realizace projektů s dopadem na zaměstnanost bude touto skutečností ovlivněna za předpokladu, že nedojde k celkovému útlumu ekonomiky spojeného s redukcí výrobních kapacit a jejich vybavenosti výrobním faktorem práce.

Míra zaměstnanosti ve venkovských oblastech ve věkové kategorii 20 až 64 let setrvale roste. Pozitivní vývoj v celkové zaměstnanosti ve skupině 20 až 64 let (viz tabulka níže) je dán především celkovou ekonomickou situací v ČR. Zaměstnanost dosáhla v roce 2017 78,5 % a i nadále roste. Česká republika tak již od roku 2016 naplňuje stanovený cíl strategie Evropa 2020 s podílem 75 % zaměstnaných osob ve věkové kategorii 20 až 64 let s výrazně vyšší dosaženou hodnotou u mužské části populace.

Vyšší zaměstnanost ve skupině muži oproti skupině ženy je dána dlouhodobým vývojem, který je typický pro většinu členských států. Nicméně i v rámci poměru mezi muži a ženami dochází ke snižování rozdílu v zaměstnanosti, neboť zaměstnanost mužů naráží na své limity (zvýšení 2017/2010 o 6,7 p. b.), zatímco u žen došlo ke zvýšení o 9,6 p. b. Zatímco v roce 2010 byl tak rozdíl mezi zaměstnaností mužů a žen přes 30 %, v roce 2017 činil tento rozdíl již jen 22 %.

Čistý efekt příspěvku PRV k naplňování cíle strategie Evropa 2020 v oblasti zaměstnanosti a jejího zvyšování vyjadřuje primárně dopadový indikátor I. 14 Míra zaměstnanosti ve venkovských oblastech (20 až 64 let) a výpočtem vyjádřená změna na základě realizace programu. Při posouzení přínosu PRV je vždy nutné vnímat míru dosaženého pokroku při implementaci programu.

Vzhledem k tomu, že míra dosaženého pokroku je obecně spíše nízká a pod hranicí optimálního stavu, který by měl ke konci roku 2018 nastat, je také celkový příspěvek PRV nižší a jeho hodnocení je potřebné přizpůsobit právě míře dosaženého pokroku a zohlednit, že s nezbytným zvýšením dynamiky implementace PRV dojde k navýšení celkového efektu.

Na základě provedených výpočtů prostřednictvím alternativního přístupu (I/O model) podle metodických vodítek byl identifikován pozitivní vliv a kladný příspěvek PRV na zaměstnanost ve věkové skupině 20 až 64 let ve venkovských oblastech.

Tento příspěvek PRV dosahuje na základě již ukončených a proplacených aktivit programu odchylky od srovnávací základny roku 2015 0,42 %, což představuje nárůst počtu zaměstnaných osob v dané věkové kategorii ve venkovských oblastech o 20 810 osob. Míra zaměstnanosti ve venkovských oblastech v kategorii 20 až 64 let tak prostřednictvím působení aktivit PRV vzrostla a přispěla k naplnění, resp. udržení naplněnosti stanoveného cíle ve výši 75 %.

Z hlediska odvětvových dopadů na zaměstnanost venkovské populace je patrný největší efekt přímo v oblasti zemědělské výroby (přibližně 2,5 %). Nadprůměrný efekt je také patrný v lesnictví a potravinářství, výrobě strojů, stavebnictví a vzdělávání.

Poslední tři jmenované oblasti přímo souvisí se zajišťováním realizace klíčových aktivit programu v projektové oblasti a růst zaměstnanosti v těchto odvětvích je tak pochopitelným důsledkem realizace projektů. Z dlouhodobého hlediska je však v těchto třech odvětvích nadprůměrný příspěvek pouze dočasný a přímo spojený pouze s realizací projektových aktivit a nejde tak o dlouhodobý či trvalý efekt na tato odvětví.

Závěry a doporučení

Závěry	Doporučení
Z1: Míra zaměstnanosti ve venkovských oblastech (20 až 64 let) se vlivem působení PRV zvýšila o 0,42 % oproti srovnávací základně roku 2015 a PRV tak přispěl k naplnění stanoveného cíle strategie Evropa 2020.	Bez doporučení.
Z2: Příspěvky jednotlivých opatření na celkové působení PRV jsou nevyrovnané a celkový dosažený pokrok neodpovídá optimálnímu stavu.	D1: Zvýšit intenzitu čerpání v opatřeních s nízkou mírou dosaženého pokroku s cílem vyrovnat nerovnovážný stav příspěvku jednotlivých opatření k naplňování hlavního cíle.

Závěry a doporučení EO 22

7.a23) CEQ23-RE - Do jaké míry přispěl program rozvoje venkova k plnění hlavního cíle strategie Evropa 2020 týkajícího se investic do výzkumu, vývoje a inovací ve výši 3 % HDP?

7.a23.a) *Odpověď na hodnotící otázku*

Odpověď na evaluační otázku byla vypracována v souladu s návrhem metodického postupu. Přístup zároveň respektuje metodiku EK pro zpracování odpovědi na tuto evaluační otázku. Obecně vychází z hodnocení prostřednictvím data miningu a dále pak z provedeného kvantitativního a kvalitativního výzkumu včetně dílčích závěrů EO číslo 1 až 21. Vyhodnocení tematického okruhu a podrobnost odpovědi na evaluační otázku přímo vychází z dostupných údajů a zejména stupně dosažené implementace opatření.

Na naplňování hlavního cíle strategie Evropa 2020 v oblasti investic do výzkumu, vývoje a inovací se podílí především opatření M1 a M16 a také jednotlivé dílčí výzkumné, vývojové a inovativní projekty realizované v ostatních opatřeních (např. M04).

Naplňování tohoto cíle je kvantitativní a spočívá výhradně ve vynakládání finančních prostředků na výzkum, vývoj a inovace bez dalšího vyhodnocení dopadů takto vynaložených prostředků.

Z hlediska PRV lze příspěvek hodnotit primárně na výdajích směřujících na informační a vzdělávací akce (M01) a spolupráci (M16). Obě tato opatření patří mezi opatření s nižší dosaženou mírou implementace a tak i příspěvek těchto opatření je nižší. Podrobný popis realizace a dopadů těchto opatření je uveden v rámci relevantních EO číslo 1 až 21.

Podíl výdajů v opatřeních M01 a M16 na celkových výdajích PRV dosahuje pouze 31,3 % cílové hodnoty (v absolutní hodnotě 1,79 % všech výdajů PRV) a podíl již realizovaných operací spolupráce (počtu projektů) pak 6,7 % cílové hodnoty indikátoru. Stejně tak u opatření M01 dochází pouze k nízkému naplňování počtu účastníků vzdělávání (7,2 % plnění cílové hodnoty). O něco lepší situace je plnění indikátoru počet účastníků akcí zaměřených na inovace, kde se podařilo cílovou hodnotu naplnit již z 54,8 %, přičemž mladí účastníci do 40 let tvoří 37,7 % všech účastníků. Z hlediska naplňování nefinančních cílů lze příspěvek opatření M01 hodnotit jako významný, neboť počet osob účastnících se akcí zaměřených na inovace je poměrně vysoký. Vzhledem k tomu, že tato otázka však řeší pouze finanční stránku problematiky, nemá tato skutečnost relevantní vliv.

Vlastní příspěvek Programu rozvoje venkova na naplňování stanoveného cíle odpovídá míře dosaženého

pokroku v rámci programu a dotčených opatření. Do konce roku 2018 byly zrealizovány projekty v souhrnné hodnotě přes 50 mil. EUR, jejichž výdaje lze označit za výdaje na výzkum, vývoj a inovace.

Naplňování objemu výdajů, které lze identifikovat jako výdaje do výzkumu a vývoje se realizují v rámci opatření M16 (operace 16.1.1, 16.2.1, 16.2.2 a 16.3.1). Hodnocení příspěvku tohoto opatření je velmi předčasné, neboť v rámci těchto opatření je proplacen pouze 1 mil. EUR (3,2 % plánované alokace).

Z hlediska doplňkových indikátorů vypočtených na základě ex ante stanovení inovačního potenciálu a hodnoty projektů zaměřených na výzkum, vývoj a inovace došlo v roce 2018 je poměr čerpaných prostředků na oblast výzkumu, vývoje a inovací ve vztahu k současnému stavu čerpání programu pouze na 47,2 % cílové hodnoty. Tento stav je způsoben nižší až nízkou mírou čerpání v opatřeních s vlivem na tuto oblast oproti celkovému čerpání PRV zejména s ohledem na plošná opatření. V absolutním vyjádření příspěvku výdajů na výzkum, vývoj a inovace z PRV k hodnotě národních výdajů na výzkum, vývoj a inovace dosáhl program ke konci roku naplnění cílové hodnoty pouze o málo více než z jedné pětiny. U plnění doplňkového indikátoru podíl výdajů PRV na výzkum a vývoj ve vztahu k HDP je pak cílová hodnota naplněna pouze z 2,5 %. I v těchto případech je důvodem nízký dosažený pokrok v implementaci klíčových opatření.

Příspěvek programu tak zaostává za hodnotou, které by mělo být v současné době dosaženo. Vzhledem k tomu, že se tato otázka vztahuje čistě k hodnocení výstupu a nikoliv dopadů, není možné zhodnotit o něco lepší situaci v oblasti nefinančních indikátorů jako je například počet osob účastnících se akcí s inovačním potenciálem.

Zatímco u opatření M01 se naplňování opatření potýká s nízkou absorpční kapacitou (byť stav je z části způsoben realokací prostředků z opatření M02), u M16 je dosavadní menší pokrok způsoben především dlouhodobým charakterem přípravy a následně realizace části projektů. Pouze malá část prostředků v řádu jednotek procent je v současné době u opatření M16 ohrožena možným nedočerpaním.

Naopak u opatření M04 činí podíl inovativních projektů, resp. proplacených prostředků na ně, více než 11 % prostředků vynaložených v tomto opatření a je tak mírně nad hranicí stanovenou expertním odhadem (10 % prostředků z M04).

Zejména s ohledem na problémy s čerpáním a také dočerpaním alokace v opatřeních M01 a M16 nelze vyloučit, že celkový příspěvek PRV k naplňování stanoveného hlavního cíle strategie Evropa 2020 bude o něco nižší, než hodnotitelé stanovili ve svém expertním odhadu na základě posouzení potenciálu programu a jeho opatření ve vztahu k naplňování tohoto cíle.

Celkový vývoj plnění hlavního cíle strategie Evropa 2020 na úrovni indikátoru vyjadřujícího podíl výdajů do výzkumu, vývoje a inovací na HDP (viz tabulka níže) zaznamenal v posledních letech korekci předchozího růstového trendu, kterou lze přičíst jak omezení výdajů do VaV po vyčerpání podpor v předchozím plánovacím období 2007 až 2013, tak dynamickému růstu ekonomiky na který výdaje do výzkumu a vývoje nereagují stejně dynamickým růstem a podíl těchto výdajů se tak snižuje. Po celé sledované období byl cíl pro ČR ve výši 1 % přepřelňován o 34 až 97 %, nicméně úrovně 3 % stanovené na evropské úrovni nikdy nedosáhl. V porovnání s rokem 2013 došlo ke snížení hodnoty podílu o 8,9 % (resp. 0,17 p. b.) na hodnotu 1,73 % v roce 2017, což znamená naplnění národního cíle ze 173 % a evropského z 57 %.

Na národní úrovni je tak naplňování stanoveného hlavního cíle strategie 2020 v oblasti výdajů na výzkum, vývoj a inovace naplňováno nad rámec stanovené indikativní hodnoty. I přes negativní vývoj v letech 2016 a 2017 je stále tento podíl výrazně nad hranicí stanoveného cíle.

Závěry a doporučení

Závěry	Doporučení
Z1: Investice do výzkumu a vývoje se uskutečňují výrazně nižší tempem, než odpovídá celkové implementaci PRV i očekávatelnému stavu implementace v roce 2018. Reálný přínos implementace PRV k naplňování cíle je tak předčasné hodnotit.	D1: Zvýšit absorpční kapacitu a intenzitu čerpání v opatřeních s nízkou mírou dosaženého pokroku (M01 a M16).
Z2: Inovace jsou podporovány prostřednictvím realizace inovačních projektů, projektů spolupráce i vzdělávacích akcí zaměřených na inovace a inovační procesy.	Bez doporučení

Závěry a doporučení EO 23

7.a24) CEQ24-CL - Do jaké míry přispěl program rozvoje venkova k zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se této změně a k plnění hlavního cíle strategie Evropa 2020 týkajícího se snížení emisí skleníkových plynů oproti úrovním roku 1990 nejméně o 20 % nebo, pokud budou podmínky příznivé, o 30 %, k zvýšení podílu obnovitelných zdrojů energie v konečné spotřebě energie na 20 % a k zvýšení energetické účinnosti o 20 %?

7.a24.a) *Odpověď na hodnotící otázku*

Od roku 1990 došlo ke snížení emisí skleníkových plynů v zemědělství o 47 %. K nejvyššímu snížení došlo v letech 1990-1994, od roku 2014 dochází k mírnému nárůstu emisí v zemědělství.

PRV přímo necílí na snižování emisí GHG a amoniaku (PO 5D) ani na zvyšování energetické účinnosti (PO 5B), na těchto PO se podílí realizací investičních projektů vedlejším účinkem. Tyto projekty navyšují technologickou kapacitu zvířat a tím přispívají k mírnému růstu emisí skleníkových plynů. Toto navýšení činí 0,6 kt CO₂ ekv., což představuje pouze 0,007 % celkových emisí GHG v ČR. Navýšení emisí GHG podporou investičních projektů vyvažuje a významně překonává zachycení uhlíku v důsledku zalesnění a zatravnění orné půdy v rámci podpory PRV.

Čistý efekt PRV, při zohlednění emisí ze zemědělství a z LULUCF je tak odhadován na - 47,3 kt CO₂ ekv., tzn. že dochází realizací opatření v PRV zachycení 47,3 kt CO₂. PRV tak přispívá ke konečnému snížení emisí skleníkových plynů.

Příspěvek PRV k emisím amoniaku činí v důsledku podpory investičních projektů, kdy převažují projekty se zvýšenou technologickou kapacitou ustájených zvířat, 0,26 kt NH₃, což představuje 0,4 % emisí amoniaku ze zemědělství. Příspěvek PRV lze hodnotit jako nevýznamný.

Efektivita využívání energie v ČR se v posledních letech spíše snižuje (zvyšuje se přímá spotřeba energie v zemědělství i spotřeba energie na ha). V projektech PRV nebyla zaznamenána snižující se efektivita využívání energie, nicméně nebyla prokázána ani efektivita vyšší.

Podíl výroby OZE v projektech podpořených PRV je velmi nízký a prozatím nenaplnuje očekávání programu.

Závěry a doporučení

Závěry	Doporučení
Z1: Čistý efekt PRV při tvorbě emisí z PRV je odhadován na - 47,3 kt CO ₂ ekv. dochází tak k pohlcování uhlíku.	Bez doporučení
Z2: Nebyla zaznamenána změna v efektivitě využívání energie v rámci projektů podpořených PRV.	Bez doporučení
Z3 Příspěvek PRV k výrobě energie z obnovitelných zdrojů zůstává za očekáváním	Bez doporučení

Závěry a doporučení EO 24

7.a25) CEQ25-PO - Do jaké míry přispěl program rozvoje venkova k plnění hlavního cíle strategie Evropa 2020 týkajícího se snížení počtu Evropanů, kteří žijí pod vnitrostátní hranicí chudoby?

7.a25.a) *Odpověď na hodnotící otázku*

Odpověď na evaluační otázku byla vypracována v souladu s návrhem metodického postupu. Přístup zároveň respektuje metodiku EK pro zpracování odpovědi na tuto evaluační otázku. Obecně vychází z hodnocení prostřednictvím data miningu a dále pak z provedeného kvantitativního a kvalitativního výzkumu včetně dílčích závěrů EO číslo 1 až 21. Pro výpočet dopadových indikátorů byly využity metody definované v aktuální metodice EK pro zpracování otázek číslo 22 až 30 při současném zohlednění dostupných nástrojů a dat. Výpočet indikátoru I.15 byl realizován pomocí I/O modelu a je podrobně popsán v metodickém přehledu. Vyhodnocení tematického okruhu a podrobnost odpovědi na evaluační otázku přímo vychází z dostupných údajů a zejména stupně dosažené implementace opatření.

Jedním z klíčových příspěvků PRV je pro venkovské oblasti vytvoření podmínek pro zvyšování životní úrovně, odstraňování chudoby a rizika sociálního vyloučení, které patří mezi hlavní faktory vylidňování venkova v Evropě.

K naplňování tohoto příspěvku PRV napomáhá realizace všech projektových opatření PRV a celkový příspěvek PRV se tak odvíjí od míry naplňování finančního a nefinančního příspěvku a stavu implementace PRV.

Celková míra ohrožení osob chudobou a sociální exkluzí je díky relativně vysoké míře rovnostářství v rámci příjmů v České republice velmi nízká a ČR patří mezi země s nejnižší mírou chudoby v EU. Současný ekonomický vývoj spojený s růstem zaměstnanosti a nerovnovázným stavem na trhu práce, který přispívá k růstu příjmů (mezd, platů a zprostředkovaně i důchodů) ještě více přispívá k dalšímu snižování počtu osob ohrožených chudobou tím, že jejich zvyšující se příjmy překročí stanovenou vnitrostátní hranici.

Příspěvek PRV je realizován souběžným působením většiny realizovaných opatření, které celkově přispívají ke zvyšování konkurenceschopnosti, implementaci nových poznatků a modernizaci výrobních procesů a na to navazujícímu zvyšování celkové životní úrovně vlivem vyšší produktivity práce přímo spojené s růstem průměrného příjmu. Dosavadní realizovaný pokrok v rámci programu je však spíše nižší

a neodpovídá optimální hranici v současném časovém období.

Realizace opatření M16 a M19 v současné době teprve nabírá dynamiku, realizace opatření M01 je obecně nízká a také realizace investičních opatření M04, M06 a M08 nevykazuje adekvátní pokrok při současném zvyšování jeho dynamiky zejména v roce 2018. Vzhledem k tomu, že míra naplněnosti těchto opatření je převážně dosud spíše nízká, spíše nízký je i příspěvek PRV k naplňování cíle snižování počtu osob ohrožených chudobou. Podrobný popis výsledků a dopadů jednotlivých opatření je obsažen v rámci odpovědí na EO číslo 1 až 21.

Opatření M01 primárně přispívá ke zvyšování kvalifikace a dovednosti se zaměřením na agrární sektor a inovace v přístupech k jednotlivým dílčím oblastem i činnostem. Dosavadní dosažený pokrok v rámci tohoto opatření je však nízký a neodpovídá stavu, kterého by mělo být dosaženo. Počet proškolených osob podle čl. 14 dosáhl ke konci roku 2018 pouze 7,2 % cílové hodnoty. V oblasti vzdělávání se prozatím nedaří nejen vzdělávání realizovat, ale ani získávat dostatečný počet projektů. Hodnota registrovaných projektů v operaci 1.1.1 dosahuje ke konci roku pouze 24 % a nelze tak důvodně předpokládat, že cílová hodnota počtu proškolených osob podle čl. 14 bude dosaženo.

Realizace opatření M04 je oproti opatření M01 výrazně pozitivnější. Z hlediska boje proti chudobě jsou zásadní podpory do podniků v potížích, kde jsou pracovní místa ohrožena nebo nejsou schopna generovat dostatečné výkony k zajištění přiměřeného příjmu. Na celkovém počtu podpořených podniků by podpora podnikům do restrukturalizace či modernizace měla dosáhnout 17,45 %, přičemž v současné době je tato cílová hodnota naplněna již téměř ze dvou třetin. Lze tak konstatovat, že program výrazně přispívá k restrukturalizaci a modernizaci zemědělských podniků, což následně výrazně zvyšuje kvalitu zachovaných či nově vytvořených pracovních míst a vytváří předpoklad pro eliminaci špatné životní úrovně zaměstnanců těchto podniků.

Celková realizace opatření M04 pak přispívá k celkovému zvyšování hospodářské výkonnosti zemědělských podniků prostřednictvím produkčních, inovačních a dalších typů investic zaměřených na zvyšování efektivnosti a produktivity produkce. Čistý příspěvek PRV v podobě změny zemědělské produkce na jednotku pracovního vstupu (indikátor R2), který vyjadřuje produktivitu práce a její zvyšování, dosáhl kladné hodnoty téměř 40 tisíc Kč na pracovníka při porovnání podpořených a nepodpořených podniků. Produktivita práce v podpořených zemědělských podnicích tak vzrostla výrazněji, než u nepodpořených podniků. Výsledky výpočtu indikátoru R2 jsou však kvůli nízkému analyzovanému vzorku statisticky nesignifikantní a bude potřebné je ověřit později na větším vzorku podniků.

Další z cest, jak bojovat s chudobou a sociálním vyloučením je také podpora započatí podnikání v zemědělství, která směřuje s opatření M06. V rámci tohoto opatření mohou osoby dosud nepodnikající v zemědělství začít zemědělské podnikání a zvýšit tak své příjmy prostřednictvím této činnosti. Obdobně důležitá je i další podpora pro mladé zemědělce, která pomáhá mladé udržet při zemědělském podnikání a zvyšuje šanci na jejich setrvání na venkově při současném zajištění odpovídající životní úrovně. Počet takto podpořených podniků by měl dosáhnout v rámci PRV 4,76 % ze všech podpořených podniků, přičemž v současné době je tato hodnota naplněna již téměř ze dvou třetin. Příspěvek opatření M06 je tak nadprůměrně pozitivní.

V rámci opatření M06 k boji s chudobou, resp. zvyšováním životní úrovně prostřednictvím zajištění dodatečných příjmu z podnikání přispívají projekty zaměřené na rozvoj podnikatelských činností. Jejich prostřednictvím mohou zemědělské podniky rozvíjet své podnikání i dalšími resp. vedlejšími směry, což zvyšuje jejich odolnost oproti výkyvům typickým pro zemědělskou činnost a zároveň zvyšuje jejich tržby díky realizaci nových podnikatelských činností. Ty pak kromě zvýšení tržeb, výkonů a hrubé přidané

hodnoty přinášejí i nová pracovní místa na venkově, díky kterým mohou práci získat i dosud nezaměstnané či obtížně zaměstnatelné osoby. V rámci naplňování operací 6.4.1 až 6.4.3 tak došlo k vytvoření 158 pracovních míst, což představuje 14,4 % naplnění cílové hodnoty při úrovni čerpání pouze kolem 10 % alokace. I zde se ovšem projevuje nízká míra úrovně implementace programu, která přináší zatím pouze malé dopady na venkovskou populaci a v této konkrétní oblasti i tvorbu nových pracovních míst.

Projekty v rámci opatření M16 Spolupráce se, jak již bylo opakovaně zmíněno, poměrně dlouhou dobou připravovaly i delší je i vlastní realizace projektů. Pro udržení životní úrovně je velmi důležité zkrácení dodavatelských řetězců a přímý prodej, neboť podíl prvovýrobců na konečné ceně i zisku z produkce je oproti zpracovatelům a prodejcům velmi nízký. Bohužel realizace operace 16.4.1 je velmi slabá, dosud bylo pouze zaregistrováno 19 projektů v hodnotě cca 500 tisíc EUR a žádný projekt nebyl dosud schválen. V oblasti zkracování dodavatelských řetězců a přímého prodeje je tak dosud příspěvek programu nulový.

Opatření M19 svou podporou přímo ovlivňuje lokální rozvojové projekty v rámci Místních akčních skupin. Bohužel realizace tohoto opatření teprve nabývá na dynamice, neboť poměrně dlouhou dobu trvalo schválení zapojení konkrétních MAS a jejich strategií. Přesto se prostřednictvím tohoto opatření podařilo vytvořit již 19 pracovních míst, což představuje 2,5 % cílové hodnoty při úrovni čerpání 5,6 %. Přínos tohoto opatření bude v následujících letech s ohledem na závazkované a registrované projekty dynamicky růst. Důvodem je mimo jiné skutečnost, že místními rozvojovými strategiemi jsou pokryty více než tři čtvrtiny venkovské populace a tato lokální podpora tak podpoří lokální rozvoj včetně hospodářského rozvoje pro významnou část venkovské populace.

Ačkoliv je boj proti chudobě a sociálnímu vyloučení jedním z klíčových evropských témat, v České republice jde o téma relativně bezproblémové. Oproti jiným zemím je míra ohrožení chudobou a sociálním vyloučením rekordně nízká, nadále se snižuje a pohybuje se stabilně pod úrovní 15 % (viz tabulka níže). Výrazný ekonomický růst spojený se zvyšováním zaměstnanosti, rekordně nízkou nezaměstnaností a růstem průměrné mzdy srazil úroveň osob ohrožených chudobou nebo sociálním vyloučením až na 12,2 %, tj. o 17,6 % oproti roku 2014. Hodnota příjmové chudoby se v roce 2018 pohybovala nad hranicí 11 000 Kč čistého příjmu pro jednotlivce a dlouhodobě se zvyšuje, i když jejímu překročení pro větší počet osob ohrožených chudobou a sociálním vyloučením brání nižší ochota státu zvyšovat minimální mzdu i důchody v nejnižších příjmových decilech.

Z hlediska čistého efektu PRV na míru chudoby ve venkovských oblastech dosáhla realizace projektových aktivit PRV prokazatelně kladného příspěvku. Prostřednictvím výpočtu hodnoty indikátoru I. 15 bylo ověřeno, že čistý příjem na domácnost se vlivem působení PRV zvýšil oproti základně roku 2015 o 0,39 %. Průměrný čistý příjem domácnosti činil dle ČSÚ v roce 2015 157 623 Kč a dopad PRV je tak v absolutním vyjádření v kladné výši 618 Kč na domácnost. V případě převedení této hodnoty na první decil domácností, které se nacházejí pod a při hranici příjmové chudoby a který činil v roce 2015 67 555 Kč, by nárůst jejich příjmů o 618 Kč představoval změnu ve výši 0,91 %.

V roce 2018 dosáhl čistý průměrný příjem na domácnost 182 433 Kč a v rámci prvního decilu pak 83 693 Kč. Vzhledem k tomu, že ve sledovaném období klesl počet lidí ohrožených chudobou nebo sociálním vyloučením podle údajů ČSÚ (mírně odlišná metodika oproti EUROSTAT) přibližně o 1 %, s využitím vzájemného přepočtu předchozích výpočtů by tak díky přímému příspěvku PRV překročilo definovaný práh příjmové chudoby v hodnoceném období celkem 383 osob ve venkovských oblastech a podíl příspěvku PRV na absolutním poklesu počtu lidí ohrožených chudobou vyjádřených mírou ohrožení chudobou by tak dosáhl 3,8 %.

Prostřednictvím výpočtu čistého efektu se podařilo prokázat, že PRV přispívá ke snižování počtu osob

ohrožených chudobou i ke snižování míry chudoby. Vlivem dosavadní realizace programu došlo ke zvýšení průměrných příjmů na domácnost o více než 600 Kč. Růst průměrných příjmů na domácnost pak představuje hlavní faktor snižování míry chudoby, přičemž přepočtený příspěvek PRV představuje 3,8 % podíl na celkovém snížení míry chudoby v ČR ve sledovaném období a v absolutním vyjádření překročilo díky realizaci PRV hranici chudoby doposud 383 osob. Vzhledem k podílu agrárního sektoru na celkovém výkonu i zaměstnanosti v ČR se tento příspěvek blíží hodnotě celkového postavení agrárního sektoru v České republice a realizace PRV tak má zásadní podíl na celkovém přínosu agrárního sektoru ke snižování míry chudoby v ČR.

Závěry a doporučení

Závěry	Doporučení
Z1: Počet lidí žijících pod hranicí chudoby díky zvyšování průměrného příjmu (mezd, platů i důchodů) a zaměstnanosti klesá a dosahuje nejnižší úrovně v rámci EU.	Bez doporučení.
Z2: Realizace PRV přímo přispívá k poklesu počtu osob ohrožených chudobou, přičemž podíl realizace PRV na tomto poklesu dosahuje 3,8%.	Bez doporučení.
Z3: Příspěvek programu ke snižování počtu osob ohrožených chudobou a sociálním vyloučením je nízký díky aktuálnímu stavu implementace většiny relevantních opatření programu.	D1: Zvýšit absorpční kapacitu a intenzitu čerpání v opatřeních s nízkou mírou dosaženého pokroku (M01, M06, M16 a M19).

Závěry a doporučení EO 25

Indikátor	Hodnota k 31. 12. 2018 (a)	Cílová hodnota (b)	Míra naplnění (a/b)
CAP společné dopadové indikátory			
I. 15 Míra chudoby ve venkovských oblastech (čistý efekt PRV 2018/2015)	- 3,8 %	NS	NS
Společné a doplňkové výsledkové indikátory			
T3 Celkový počet vyškolených účastníků podle čl. 14	1 739	50 423	3,4 %
R1/T4 Podíl podpořených podniků s podporou PRV do restrukturalizace nebo modernizace	10,9 %	17,45 %	62,2 %
R2/93801 Změna hodnoty zemědělské produkce v přepočtu na plný ekvivalent pracovní síly (RPJ) u podpořených oproti nepodpořeným podnikům	37 696	NS	NS
R3/T-- - Podíl zemědělských podniků s podporou z PRV na plán rozvoje podnikatelské činnosti/investice pro mladé zemědělce	3,0 %	4,76 %	63,5 %
R4/T6 Podíl zemědělských podniků pobírajících podporu na účast na místních trzích nebo v krátkých dodavatelských řetězcích k celkovému počtu zemědělských podniků	0 %	0,34 %	0,0 %
R21/T2-- - Pracovní místa vytvořená v rámci projektů (PO 6A)	158	1 100	14,4 %
R 22/T21 (93510) Podíl venkovské populace pokryté strategiemi místního rozvoje	76,39 %	66 %	116 %
R 24/T23 (94800) Pracovní místa vytvořená v rámci podpořených projektů (LEADER)	126,3	750	16,84 %
Doplňkové indikátory			
Počet lidí ohrožených chudobou nebo sociálním vyloučením	12,2 %	NS	NS

Míra chudoby EO 25

7.a26) CEQ26-BI - Do jaké míry přispěl program rozvoje venkova k zlepšení životního prostředí a k dosažení cíle strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti týkajícího se zastavení úbytku biologické rozmanitosti a degradace ekosystémových služeb a jejich obnovení?

7.a26.a) *Odpověď na hodnotící otázku*

Odpověď na evaluační otázku byla vypracována v souladu s návrhem metodického postupu. Přístup zároveň respektuje metodiku EK pro zpracování odpovědi na tuto evaluační otázku. Obecně vychází z hodnocení prostřednictvím data miningu, statistických metod a dále pak z provedeného kvantitativního a kvalitativního výzkumu včetně dílčích závěrů EO číslo 1 až 21. Pro výpočet dopadových indikátorů byly využity metody definované v aktuální metodice EK pro zpracování otázek číslo 22 až 30 při současném zohlednění dostupných nástrojů a dat. Vyhodnocení tematického okruhu a podrobnost odpovědi na evaluační otázku přímo vychází z dostupných údajů a zejména stupně dosažené implementace opatření.

Vazby mezi hodnotícími kritérii, společnými ukazateli užitými k zodpovězení hodnotící otázky

viz. obr. Vazby mezi hodnotícími kritérii

Aplikované metody a výpočet indikátorů

a) KVANTITATIVNÍ METODY

Data mining

představuje stěžejní metodu řešení této otázky, na jejímž základě by měly být zjišťovány hodnoty všech stěžejních indikátorů. Pomocí této metody budou zjištěny hodnoty všech výše relevantních indikátorů.

GIS analýza

GIS analýza je klíčovou metodou pro analýzu evaluační otázky. Prostřednictvím metody jsou data indikátorů prostorově analyzována. Je nezbytnou metodou pro čištění indikátorů, poněvadž umožňuje propojit data s územně podmíněnými informacemi ohledně aplikovaných managementů a uzavřených závazků. Dále jsou jejím prostřednictvím analyzovány fyzické charakteristiky území, které vstupují do kalkulace čistých efektů (proměnné v modelech, atd.) GIS analýza byla využita především v následujících kontextech:

- Modelování povodí pro indikátor I.11
- Územní zpracování dat o znečištění vod – indikátor I.11
- Data pro model u indikátoru I.13
- Geografické umístění dat vztahujících se ke kvalitě půdy (I.12)
- Vymezení oblastí „treated“ (I.12)
- Data pro párování (I.12)

U všech indikátorů byly využity statistické metody pro analýzu dat.

Modelování

Modelovací metody byly využity především pro analýzu čistého efektu indikátoru I.13.

b) KVALITATIVNÍ METODY:

Nebyly využity (nad rámec rozhovorů souvisejících s nastavením designu kvantifikace I indikátorů a interpretaci výsledků, resp. desk research)

c) VÝPOČET INDIKÁTORŮ

- **I.07 Emise ze zemědělství** - kvantifikace indikátoru v EO24 (CEQ24-CL)
- **I.08 Index polního ptactva** - viz. obr. indikátor I.08
- **I.09 Zemědělské činnosti s vysokou přírodní hodnotou (HNV)**

Využití indikátoru HNV není v kontextu PRV 2014 – 2020 v ČR relevantní. V ČR jsou jako HNV definována velkoplošná i maloplošná zvláště chráněná území (VZCHÚ, MZCHÚ), ochranná pásma národních parků (OP NP), Natura 2000 (Evropsky významné lokality – EVL a Ptačí oblasti – PO) a vymezené cenné biotopy na TTP (na základě mapování biotopů orgány ochrany přírody v LPIS).

Z výše uvedeného je zřejmé, že neexistuje žádná příčinná souvislost mezi opatřeními PRV a zvýšením nebo snížením plochy HNV. Tyto plochy jsou definovány příslušnými orgány státní správy bez ohledu na dopady opatření PRV.

Na území ČR tento indikátor nebyl doposud sledován. Nicméně v rámci hodnocení byly zjištěny podíly zemědělské plochy (evidované v LPIS), na které se nachází oblasti HNV: 8,8 % (VZCHÚ), 0,2 %

(MZCHÚ), 4,9 % (Natura 2000 – EVL), 3,8 % (Natura 2000 – PO), 7,8 % (cenné biotopy). Na úrovni EK je potom v ČR evidovaná hodnota indikátoru HNV 25,7 %, její kvantifikace ovšem proběhla naposledy v roce 2012.

- **I.10 Odběr vody v zemědělství** - Indikátor nebyl kvantifikován dle metodiky EK: *Pokyny: Hodnocení výsledků a dopadů programu rozvoje venkova v roce 2019 (Guidelines: assessing RDP achievements and impacts in 2019)*, poněvadž v kontextu PRV 2014 – 2020 není relevantní. Podrobněji viz EO 28.
- **I.11 Kvalita vody** - viz. obr. indikátor I.11
- **I.12 Obsah organické hmoty v orné půdě** - Kvantifikace indikátoru - viz. EO28 (CEQ28-SU)
- **I.13 Půdní eroze způsobená vodou** - Kvantifikace indikátoru - viz. EO28 (CEQ28-SU)

Dopad realizace opatření PRV na biodiverzitu

Výsledky analýzy nemají vypovídající hodnotu. Je nutné aplikovat jiný evaluační design, který více zohledňuje kvalitativní metody.

Analýza realizovaná dle metodického postupu neposkytla data, která by měla vypovídající hodnotu. Důvodem této skutečnosti je fakt, že v souboru měřících bodů není dostatek transektů, které by se rozkládaly většinou na území se závazky s pozitivními dopady na biodiverzitu. Pouze u jednoho transektu bylo pozorováno, že se alespoň polovina jeho bodů rozkládá na území s vysokými podíly závazků. Pokud byla tato hladina snížena na 25 %, počet transektů k analýze narostl na 7. Jde ale stále o velmi malý počet, vliv závazků AEKO / EZ navíc již je značně nízký k tomu, aby bylo možné dovozovat závěry. Navíc bylo při této částečné modelaci trendu nutné provést další redukci, a to co se týče druhů ptáků, které mohou být vzaty v potaz.

Po realizaci těchto úprav sice byl využit model TRIM pro odhad indikátoru IPZK na vybraných transektech a na celé množině (se zahrnutím pouze těch druhů ptáků, které je možné analyzovat na vybraných 7 transektech), výsledek analýzy ale nemá vypovídající hodnotu. Při takto malém vzorku se již příliš projevují externí vlivy specifické pro dané lokality.

Z těchto důvodů bylo rozhodnuto o aplikaci kvalitativních metod pro hodnocení indikátoru I.08 (případová studie), která bude součástí následující průběžné hodnotící zprávy k 30. 9. 2019.

Pro zajištění alespoň částečné aplikovatelnosti kontrafaktuálního přístupu při ex-post hodnocení v roce 2024 je nutné realizovat následující kroky:

1. Vytipovat lokality s dlouhodobě převládajícími závazky opatření s pozitivním dopadem na biodiverzitu v dostatečné míře (min. 50 % zemědělské půdy pod závazkem), a to jak v lokalitách s převládající kulturou orná půda, tak i na trvalých travních porostech.
2. Je vhodné vytipovat větší počet takových lokalit, aby bylo oslabeno zkreslení výsledků v důsledku konkrétního (sezónního) zásahu (např. v souvislosti s rotací plodin).
3. Realizovat v těchto lokalitách alespoň po dobu následujících 3 let měření biodiverzity v souladu s metodikou kalkulace IPZK, resp. budoucího Liniového sčítání druhů.
4. Aby byly výsledky vypovídající, je vhodné vytipovat také lokality s převládající kulturou TTP, ovšem bez existujících závazků v rámci opatření M10 nebo M11, a to i do minulosti. Data sbíraná na těchto plochách bude následně možné využít jako kontrolní skupinu.

Dopad PRV na emise skleníkových plynů

Od roku 1990 došlo ke snížení emisí skleníkových plynů v zemědělství o 47 %. K nejvyššímu snížení došlo v letech 1990-1994, od roku 2014 dochází k mírnému nárůstu emisí v zemědělství.

PRV přímo necílí na snižování emisí GHG a amoniaku (PO 5D) ani na zvyšování energetické účinnosti (PO 5B), na těchto PO se podílí realizací investičních projektů vedlejším účinkem. Tyto projekty navyšují technologickou kapacitu zvířat a tím přispívají k mírnému růstu emisí skleníkových plynů. Toto navýšení činí 0,6 kt CO₂ ekv., což představuje pouze 0,007 % celkových emisí GHG v ČR. Navýšení emisí GHG podporou investičních projektů vyvažuje a významně překonává zachycení uhlíku v důsledku zalesnění a zatravnění orné půdy v rámci podpory PRV.

Čistý efekt PRV, při zohlednění emisí ze zemědělství a z LULUCF je tak odhadován na - 47,3 kt CO₂ ekv., tzn. že dochází realizací opatření v PRV zachycení 47,3 kt CO₂. PRV tak přispívá ke konečnému snížení emisí skleníkových plynů.

Příspěvek PRV k emisím amoniaku činí v důsledku podpory investičních projektů, kdy převažují projekty se zvýšenou technologickou kapacitou ustájených zvířat, 0,26 kt NH₃, což představuje 0,4 % emisí amoniaku ze zemědělství. Příspěvek PRV lze hodnotit jako nevýznamný.

Dopad realizace opatření PRV na kvalitu vody

Vyhodnocení vlivu opatření na množství dusíkatých látek ve vodách bylo, vzhledem k dostupnosti časové řady měření, provedeno v rozsahu celé ČR nad měřenými daty. Znečištění vodních útvarů velice významně ovlivňuje mnoho faktorů jak statických, jako jsou morfologické charakteristiky povodí, tak charakteristiky srážko-odtokových epizod. V současné době je česká krajina stále častěji vystavována působení hydrologických extrémů (povodňové epizody vyvolané extrémními srážkami a půdní, resp. hydrologické sucho). Tyto extrémy se promítají i do relativně krátké časové řady vyhodnocení. Časové omezení vyhodnocovaného souboru dat (4 roky) je z hlediska koloběhu vod v některých případech zanedbatelné období, během kterého není celý koloběh vody v zemědělské krajině zcela dokončen.

Vyhodnocování probíhalo na dílčích plochách, kterými jsou subpovodí. V těchto subpovodích se však může vyskytovat několik opatření, které vzájemně interagují. Vliv dílčího jednoho typu opatření tak ve skutečnosti není zcela izolovaný. Analýza vztahu podíl opatření (bez podrobného rozlišení) – znečištění vod poukazuje na nižší znečištění vod v subpovodích s vyšším podílem opatření. Tento trend je i výsledkem výše zmiňované interakce jednotlivých opatření. Závěry nad účinností dílčích opatření je tedy třeba brát i v širším kontextu.

Bylo prokázáno, že v případě titulů EZ a AEKO, které mají mít pozitivní dopad na kvalitu vody a u nichž byla prokázána statistická významnost, jsou průměrné hodnoty skutečně nižší, než u kontrolní skupiny – tedy ploch (subpovodí) s obdobnými fyzickými charakteristikami, ale bez daných závazků. V případě titulů AEKO se hodnoty znečištění u N dusíkatého na plochách se závazkem pohybovaly na úrovni 30 % - 75 % průměrných hodnot na kontrolních plochách. V případě titulů EZ byl rozdíl v průměrných hodnotách pozorován u titulu Trvalé travní porosty (průměrný obsah N dusíkatého je přibližně poloviční). V případě titulu Pěstování ostatních plodin jsou hodnoty téměř stejné. U všech titulů AEKO je zároveň pozorován významný klesající trend obsahu N dusíkatého i dalších indikátorů. Výjimkou je titul Horské a suchomilné louky nehnojené, u kterého se daný trend spíše blíží konstantnímu průběhu. Podobně je klesající trend pozorován u titulů EZ, u nichž se prokázala statistická významnost.

Na makro úrovni poskytuje analýza následující závěry:

1. Analýza založená na závazcích v titulu EZ:

Dílčí vyhodnocení v celé ČR na EZ uvádí následující tabulka. Do dílčího vyhodnocení vstoupilo 163 povodí s realizovaným opatření s celkovou rozlohou 217 482 ha a 163 povodí bez realizovaných opatření s celkovou rozlohou 214 915 ha. Posuzovány byly měřené hodnoty parametru jakosti vod – dusík celkový [mg.l-1]

Tabulka: Dílčí vyhodnocení opatření EZ pro ČR

Povodí	střední hodnota naměřeného celkového dusíku [mg.l-1]
s opatřením	1,769
bez opatření	2,782

2. Analýza založená na závazcích v titulech EZ a AEKO:

Souhrnné vyhodnocení v celé ČR na opatřeních AEKO a EZ uvádí následující tabulka. Do souhrnného vyhodnocení vstoupilo 588 povodí s realizovaným opatření s celkovou rozlohou 764 554 ha a 588 povodí bez realizovaných opatření s celkovou rozlohou 665 551 ha. Posuzovány byly měřené hodnoty parametru jakosti vod – dusík celkový [mg.l-1]

Tabulka: Souhrnné vyhodnocení pro ČR AEKO + EZ

Povodí	střední hodnota naměřeného celkového dusíku [mg.l-1]
s opatřením	2,318
bez opatření	2,598

Z výsledků vyhodnocení dílčích jednotlivých opatření je prokázán statisticky významný rozdíl zejména u opatření, u nichž je podporována diversifikace plodin a rostlin na DPB a je omezena intenzivní péče o porosty. Snížení N dusičnanového je výrazné hlavně u opatření, u nichž je významněji omezeno hnojení. Průměrné snížení koncentrace N [mg.l-1] u jednotlivých opatření se statisticky prokázaným vlivem je **2 mg.l-1**.

Z výsledků souhrnného vyhodnocení za všechna opatření AEKO a EZ je rozdíl v koncentracích celkového dusíku výrazně stíran. Tento vyžadovaný celkový souhrn nerespektuje však možné rozdíly ve vlastnostech povodí, které mohou významně ovlivňovat sledovaný indikátor. Na základě celkového souhrnného indikátoru tak nelze v tomto případě zavrhnout vliv podporovaných opatření v rámci AEKO a EZ.

Samostatné vyhodnocení EZ jako celku již pokazuje na pozitivní snížení průměrné dlouhodobé koncentrace celkového dusíku o **1 mg.l-1**. Významný vliv na tento výsledek má v EZ operace „Trvalé travní porosty“.

Dopad realizace opatření PRV na půdní zdroje

Opatření M10 a M11 mají dopad na zvyšování obsahu organické hmoty v zemědělské půdě, a tedy zvyšování její kvality. Statisticky významný efekt v tomto smyslu lze pozorovat v případě části AEKO závazků na trvalých travních porostech, které tvoří více než 75 % všech závazků AEKO – na více než 730

tis. ha TTP dochází v důsledku podpory PRV ke zvýšení podílu obsahu CO_x o 0,4 – 0,6 p. b. V případě závazků ekologického zemědělství je statisticky průkazný pozitivní dopad na obsah organické hmoty u všech titulů s výjimkou titulů na trvalých kulturách. Celkem tedy došlo ke zvýšení podílu obsahu CO_x na ploše přesahující 500 tis. ha v rozsahu 0,16 – 3 p. b. oproti stavu bez těchto závazků.

Celkově lze čistý dopad PRV na obsah oxidovatelného uhlíku v půdě odhadnout na cca **více než 4 g na jeden kilogram** půdy – o tuto hodnotu se obsah oxidovatelného uhlíku na analyzovaných plochách zvýšil v přímém důsledku implementace příslušných opatření PRV. Při celkové výměře závazků titulů s hlavním účinkem v PO 4C dosahujícím 523 178 ha lze absolutní hodnotu čistého příspěvku PRV odhadnout na **1,35 Mt** oxidovatelného uhlíku.

Uvedená opatření mají také dopad v podobě snižování vodní eroze. U opatření AEKO je možné největší dopad pozorovat u trvalých kultur a na travních porostech. Obdobně také v případě závazků ekologického zemědělství má uzavírání závazků s podporou PRV nejvyšší dopad v případě trvalých kultur. Dopad opatření v případě závazků na orné půdě je rovněž pozorován, ovšem o řád nižší co se týče objemu smyvu zemědělské půdy na hektar, kterému se díky realizovanému opatření podařilo zabránit.

Výsledkem aplikací opatření AEKO a EZ v ČR je snížení dlouhodobé průměrné ztráty půdy na pozemcích s aplikovaným opatřením o alespoň **4.698 t.ha-1.rok-1**. Toto snížení pozitivně působí na všechny aspekty spojené s vodní erozí jako jsou degradace půdy, zanášení vodních nádrží a vodních toků.

ZÁVĚRY A DOPORUČENÍ

viz. obr. Závěry a doporučení

1. Vazby mezi hodnotícími kritérii, společnými ukazateli užitými k zodpovězení hodnotící otázky

Hodnotící kritéria	Společné indikátory	Doplňkové indikátory
Biologická rozmanitost a ekosystémové služby byly obnoveny.	Index polního ptactva (I.08) Zemědělské činnosti s vysokou přírodní hodnotou (I.09)	Monitoring výskytu čejky chocholaté
Sladkovodní a břehové ekosystémy jsou chráněny před zemědělskými činnostmi, pokud jde o odběr (ekologické toky) a znečištění (GES - dobrý ekologický stav).	Odběr vody v zemědělství (I.10) Kvalita vody – hrubá bilance živin (I.11) Kvalita vody – znečištění dusičnany (I.11) Emise amoniaku ze zemědělství (I.07)	
Půdní zdroje, které jsou životně důležité pro fungování ekosystémů, jsou chráněny a ztráta půdních zdrojů je zastavena.	Obsah organické hmoty v orné půdě (I.12) Půdní eroze způsobená vodou (I.13)	
Genetické zdroje v zemědělství a lesnictví jsou chráněny před ztrátou a genetickou erozí*		Seznam místních odrůd a plemen, kterým hrozí ztráta pro zemědělství v důsledku hrozby genetické eroze. (R808 /2014, příloha I, část I, bod 8 obsahu programů rozvoje venkova)

* V hodnocení PRV 2014 – 2020 v ČR není hodnotící kritérium relevantní.

I.08 Index polního pŕactva (I.08)

Kvantifikace indikátoru je plně založena na metodice EK: *Pokyny: Hodnocení výsledků a dopadů programu rozvoje venkova v roce 2019 (Guidelines: assessing RDP achievements and impacts in 2019)*. Vhodný přístup ke zpracování tohoto indikátoru byl vybrán na základě logického modelu (rozhodovacího stromu).

- a. Data pro hodnocení indikátoru jsou teoreticky dostupná pro celé území ČR. Indikátor Index ptáků zemědělské krajiny (IPZK), kterým je I.08 operacionalizován, je vyčíslen prostřednictvím periodicky se opakujících měření na cca 80 – 130 „transektech“ ročně. Ty se sestávají z přesně 20 bodů v minimálních rozestupech 300 – 500 metrů. V období 2000 – 2018 byla sčítání realizována na 226 transektech. Data z chybějících transektů jsou dopočítána modelem TRIM.
- b. Transekty jsou rozmístěny v krajinně takovým způsobem, že pokrývají rozmanité typy krajin a kultur. Je tak zřejmé, že transekty pokrývají jak území, která jsou pokryta závazky PRV s pozitivním efektem na biodiverzitu (PO 4), tak i plochy bez těchto závazků. Teoreticky by tak bylo možné sestavit kontrolní skupinu.
- c. Zároveň ale jde o relativně malý počet pozorování (maximálně stovky), který snižuje vypovídající schopnost rigidního modelu.
- d. K dispozici jsou dlouhodobé časové řady. Je tedy teoreticky možné aplikovat DID techniku.

Při pohledu na východiska výše by se mohlo na první pohled zdát, že je možné aplikovat design z Přístupu A založený na párování prostřednictvím techniky PSM.

Aplikovatelnost techniky byla proto evaluačním týmem ověřována za využití statistických a GIS nástrojů. Jednotlivé body transektů byly prostřednictvím souřadnicového systému lokalizovány v GIS SW a pro další analýzu byly ponechány pouze ty body, které se nacházejí na zemědělské půdě. Následně byla tato vrstva propojena s vrstvou závazků a LPIS. V okolí jednotlivých měřících bodů byly vytvořeny buffery o poloměrech 50, 100, 150 a 200 metrů. Pro každý z takto vytvořených bufferů byla kalkulována výměra zemědělské půdy, kterou zahrnuje, podíl jednotlivých kultur (orná půda, trvalý travní porost, ostatní kultury) a podíl závazků opatření relevantních pro indikátor I.08, resp. podíl konvenčního hospodaření.

Cílem této analýzy bylo roztřídit transekty alespoň do čtyř kvadrantů definovaných osami podílů orné půdy / TTP a podílem závazků. Jinými slovy, cílem prvního třídění bylo vytvořit alespoň čtyři skupiny měřících bodů: body s převažující ornou půdou a nízkým podílem závazků – převažujícím konvenčním hospodařením, body s převažující ornou půdou a vysokým podílem závazků a stejná dvojice na TTP. Ve výsledku by tak bylo možné párovat body ze stejné kultury, která zásadním způsobem určuje hodnoty IPZK a aplikovat techniku PSM nebo Generalized PSM pro párování těchto bodů. V ideálním případě by byly vytvořeny více než dvě skupiny intenzity závazků - mohlo by tak být posuzováno určité „kontinuum“ a pozorovat, zda průběh pozorovaných trendů danému kontinuu odpovídá.

Daný postup bohužel nebylo možné aplikovat, poněvadž po roztřídění jednotlivé měřící body zaplnily téměř výhradně pouze dva kvadranty uvedené matice: buďto byly umístěny na orné půdě s drtivou převahou konvenčního hospodaření, nebo naopak na TTP s vysokým podílem závazků EZ / AEKO. Párování napříč těmito dvěma skupinami není možné – převládající kultura zásadně ovlivňuje

výsledek měření. Nebylo možné aplikovat ani metodu GPSM, poněvadž v intenzitě závazků (resp. podílu konvenčního hospodaření) v obou skupinách existoval příliš malý rozptyl.

Analýzu indikátoru I.08 nebylo možné provést ani „druhou nejlepší možností“, tedy komparací trendu u měřících bodů s vysokým podílem závazků s národním trendem IPZK za využití techniky DiD („naivní“ komparace). Důvodem toho je skutečnost, že na základě GIS analýzy byl identifikován pouze jeden transekt, u něž byla alespoň polovina měřících bodů většinou pokryta závazky EZ nebo AEKO. Model TRIM přitom lze aplikovat pouze na úrovni celého transektu. Z tohoto důvodu budou aplikovány kvalitativní metody hodnocení indikátoru I.08.

I.11 Kvalita vody

Kvantifikace indikátoru je plně založena na metodice EK: *Pokyny: Hodnocení výsledků a dopadů programu rozvoje venkova v roce 2019 (Guidelines: assessing RDP achievements and impacts in 2019)*. Vhodný přístup ke zpracování tohoto indikátoru byl vybrán na základě logického modelu (rozhodovacího stromu) pro výběr metody pro indikátor I.11, prezentovaného na s. 59 Pokynů:

1. Data vztahující se k měření kvality vody jsou k dispozici pro území celé ČR, tedy také pro území, na němž převládá konvenční hospodaření. Z tohoto důvodu je možné sestavit kontrolní skupinu.
2. S ohledem na východisko výše lze sestavit více než jednu skupinu v případě podpořených ploch i adekvátní kontrolní skupiny. Lze proto analyzovat efekty na úrovni konkrétních titulů – po realizaci testu statistické významnosti.
3. Jsou k dispozici datové řady, které umožní odlišit měřicí body spadající do oblasti s podporou a bez podpory. Tyto proměnné lze prostřednictvím GIS nástrojů modelovat na mikro úroveň jednotlivých měřících bodů.
4. Jsou k dispozici dlouhé časové řady. Tyto jsou ovšem nespojitě a časové zařazení dat není realizováno podle stejného vzorce (nejsou tedy k dispozici data za přesně vymezené body v čase napříč všemi měřícími stanicemi). Čas odběru přitom může hrát zásadní roli. Z tohoto důvodu jsou pro analýzu důležitější dlouhodobé trendy dat, než jejich absolutní hodnoty.

S ohledem na tato východiska bylo možné využít Přístup A, navrženého v Metodice. Aplikována byla technika párování v kombinaci s regresní analýzou a technikou DID. Analýza byla zpracovaná na mikro úrovni, ovšem pro celou ČR (nikoliv pouze případové studie). Makro úroveň byla odhadnuta na základě extrapolace dat¹⁰⁹.

Základní vstupní data poskytl ČHMÚ z databáze IS Arrow - Národní referenční středisko pro monitoring v rámci činností zajišťovaných pro MŽP. Systém umožňuje uložení a zpracování výsledků programů monitoringu týkající se sledování chemického stavu a ekologického stavu vod dle požadavků Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES, ustavující rámec pro činnosti Společenství v oblasti vodohospodářské politiky (Rámcová směrnice o vodách) a jejich zveřejnění pro laickou i odbornou veřejnost.

Součástí poskytnutých dat byly geografické informace o umístění profilu a měřené hodnoty parametrů jakosti vod – dusík celkový [mg.l⁻¹], dusík anorganický [mg.l⁻¹], dusík dusičnanový [mg. l⁻¹], za období 01/2013 až 06/2018.

Pro stanovení vlivu opatření na kvalitu vod byly vyhodnocovány měřené hodnoty týkající se chemického stavu vod. Prováděné odběry a rozборы vzorků na vybraných profilech jakosti povrchových vod jsou prováděny ČHMÚ a Správci jednotlivých povodí dle platných směrnic.

Vzhledem k dostupnosti měřených dat bylo vyhodnocení prováděno pomocí statistických metod. Tomuto vyhodnocení předcházela příprava datových souborů pomocí prostorových analýz. V prvním kroku byla ke všem profilům jakosti povrchových vod vygenerováno subpovodí (celkem 2314 subpovodí), tedy plocha, ze které odtéká veškerá voda do jednoho bodu – uzávěrového profilu (profil jakosti povrchových vod). Generování subpovodí bylo prováděno pomocí nástrojů GIS nad hydrologicky korektním digitálním modelem terénu (DMT) a jehož základním datovým vstupem je Digitální model reliéfu České republiky 4. generace (DMR 4G).

Tato vygenerovaná subpovodí vstoupila dále do zpracování jako dílčí plochy, na kterých byl hodnocen vliv opatření. Subpovodím byly pomocí GIS analýz určeny charakteristiky a to:

- zastoupení zemědělského půdního fondu (ZPF),
- Gravelliův koeficient povodí (KG) - stanovuje míru protáhlosti nebo kruhovosti povodí,
- průměrný sklon povodí.

Pro účely dalšího zpracování – hledání podobných povodí byly určené charakteristiky kategorizovány. Výsledkem tak bylo 27 kategorií subpovodí.

Pro subpovodí byl pomocí překryvných analýz určen podíl zastoupení dílčích opatření AEKO a EZ. Následně byly pro každou kategorii vybrány subpovodí, kde byl významný podíl dílčích opatření a je tudíž předpoklad vlivu opatření na konkrétní subpovodí. Kontrolní skupiny subpovodí byly vytvořeny ze subpovodí, na kterých nebyla realizována dílčí opatření. Předpokladem kontrolních skupin subpovodí je, že jejich vodní režim není ovlivněn opatřeními AEKO či EZ. Z těchto dvou skupin byly vytvořeny páry, a to na základě zařazení subpovodí do určené kategorie a jeho velikosti. Tyto páry byly podrobeny statistickému vyhodnocení.

Pro jednotlivá opatření bylo následně ověřováno, zda se výsledky měření na jedné skupině (s opatřením) statisticky významně liší od výsledků měření na druhé skupině (bez opatření). Pokud se hodnoty obou skupin neblížily statisticky významně normálnímu rozdělení, byl pro testování použit dvouvýběrový párový Wilcoxonův test. Pokud testované hodnoty obou skupin splňovaly podmínku, že jejich rozdělení se statisticky významně blíží normálnímu rozdělení, byl pro testování použit ještě dvouvýběrový párový Studentův T-test.

Testovaná hypotéza v obou případech zněla stejně, a to H_0 : střední hodnoty obou datových souborů se od sebe statisticky významně neliší; H_A : střední hodnoty obou datových souborů se od sebe statisticky významně liší. Testování se vyhodnocovalo na hladině významnosti $\alpha = 0,05$.

Pro důkladnější popis dat a dokázání dalších vztahů byl statisticky testován i rozptyl párovaných skupin subpovodí. Toto testování bylo provedeno F-testem. Zde testovaná hypotéza zněla H_0 : Rozptyly obou testovaných datových souborů se od sebe statisticky významně neliší; H_A : Rozptyly obou testovaných datových souborů se od sebe statisticky významně liší. Testování se vyhodnocovalo na hladině významnosti $\alpha = 0,05$.

Před návrhem vyhodnocení dílčích opatření v rámci (AEKO) a (EZ) byla provedena analýza možných vztahů a trendů dostupných dat.

První analýza vztahů byla zaměřena na vztah poměru plochy zemědělského půdního fondu (ZPF) v subpovodí na množství dusíku (různé formy) v povrchových vodách. Tato analýza byla provedena na subpovodích, ve kterých není žádné z opatření AEKO, či EZ.

Vzhledem k možnému většímu počtu různých opatření v subpovodí a jejich vzájemné interakce bylo ověřováno, zda plocha opatření v povodí (vyjádřeno jako poměr plochy opatření k ploše povodí) má vliv na množství dusíku (různé formy) v povrchových vodách. V tomto případě se od sebe neodlišovala jednotlivá opatření, seskupila se zvláště pouze opatření AEKO a EZ.

U všech forem N a opatření (AEKO, EZ) je patrný klesající trend obsahu dusíku vzhledem k vyššímu poměru opatření v rámci subpovodí.

Závěry a doporučení

Závěry	Doporučení
Z1: Dopad PRV na rozvoj biodiverzity na podpořených plochách se prozatím nepodařilo prokázat.	D1: Realizovat cílená měření IPZK na identifikovaných plochách s převládajícími závazky v opatřeních M10 a M11 s převládající ornou půdou i TTP a na plochách bez existujících závazků s převládající kulturou TTP minimálně po dobu následujících 3 let, a to v souladu s metodou IPZK, resp. budoucího Liniového sčítání druhů.
Z3: Bylo prokázáno, že aplikace odpovídajících opatření PRV vede ke zlepšení kvalitativních parametrů půdy (obsah organického uhlíku) a snížení ohroženosti vodní erozí.	Bez doporučení
Z4: U části opatření AEKO a EZ byl prokázán statisticky významný vliv opatření na obsah dusičnanů v povrchových vodách.	Bez doporučení
Z5: Celkový efekt PRV na kvalitu vody byl kvantifikován v rozsahu snížení průměrné dlouhodobé koncentrace celkového dusíku o 1 mg.l⁻¹	Bez doporučení
Z6: Vliv PRV na produkci skleníkových plynů (GHG) v ČR je zanedbatelný. Naopak, opatření PRV přispívají k ukládání CO ₂ .	Bez doporučení

CEQ26-BI - Závěry a doporučení

7.a27) CEQ27-CO - Do jaké míry přispěl program rozvoje venkova k cíli SZP týkajícímu se podpory konkurenceschopnosti zemědělství?

7.a27.a) Odpověď na hodnotící otázku

Odpověď na evaluační otázku byla vypracována v souladu s návrhem metodického postupu. Přístup zároveň respektuje metodiku EK pro zpracování odpovědi na tuto evaluační otázku. Obecně vychází z hodnocení prostřednictvím data miningu a dále pak z provedeného kvantitativního a kvalitativního výzkumu včetně dílčích závěrů EO číslo 1 až 21. Pro výpočet dopadových indikátorů byly využity metody definované v aktuální metodice EK pro zpracování otázek číslo 22 až 30 při současném zohlednění dostupných nástrojů a dat. Výpočet indikátoru I.01 až I.03 a indikátoru R2 byl realizován pomocí kontrafaktuální metody s následným zobecněním na makro úroveň a je podrobně popsán v metodickém přehledu. Vyhodnocení tematického okruhu a podrobnost odpovědi na evaluační otázku přímo vychází z dostupných údajů a zejména stupně dosažené implementace opatření.

Vliv PRV na konkurenceschopnost zemědělských podniků se nepodařilo signifikantně vyjádřit. Hlavními důvody nesignifikantnosti výsledků výpočtu dopadových indikátorů I. 01 až I. 03 a indikátorů R2 je relativně malý vzorek podpořených projektů, nedostatečný odstup hodnocení od ukončení realizace projektů a pravděpodobně také zatížení kontrolního vzorku subjekty s projevujícím se efektem realizovaných investic v minulém období. Není tak možné vyhodnotit růst příjmů ze zemědělské činnosti, růst příjmů, růst souhrnné produktivity výrobních činitelů ani růst produktivity práce vlivem realizace

PRV stejně jako příspěvek PRV k tomuto růstu.

Výpočet čistého efektu prostřednictvím indikátorů I. 01 a I. 03 je zatížen statistickou nesignifikantností. Výpočet byl v prvním kroku proveden na vzorku 125 podpořených a 801 nepodpořených podniků z databáze FADN. Na mikro úrovni dosáhl hodnota čistého efektu u příjmu ze zemědělské činnosti mínus 27 317 Kč/AWU, u příjmu ze zemědělské činnosti na výrobního činitele mínus 28 420 Kč/AWU a souhrnné produktivity výrobních faktorů mínus 0,01 %, a to vše při p-hodnotě v intervalu 0,367 až 0,395.

Následný přepočtení na makro úroveň tak byl proveden demonstrativně s pouze omezeným ekonomickým smyslem. Pro zpřesnění byl přepočtení proveden prostřednictvím tří velikostních kategorií podniků do 150 ha, od 150 do 1 000 ha a nad 1 000 ha. Tyto hodnoty pak byly váženým průměrem s vahami danými podílem celkové rozlohy podniků ve skupinách na celkové rozloze užití zemědělské půdy (UAA) v ČR přepočteny na celkový výsledný efekt (viz tabulka níže).

Z provedených výpočtů lze vysledovat u indikátorů I. 01 a I. 02 nejhorší výsledky v největší velikostní skupině, zatímco u indikátoru I. 03 v nejmenší velikostní skupině. Celkový efekt program na příjem ze zemědělské činnosti i příjem ze zemědělské činnosti na výrobního činitele dosahuje minusových hodnot a příspěvek programu je tam záporný. Z hlediska efektu programu na souhrnnou produktivitu výrobních faktorů identifikujeme zanedbatelný kladný efekt ve výši 0,04 %.

S ohledem na to, že provedené výsledky nejsou signifikantní, však nelze považovat uvedené výsledky včetně negativního dopadu za relevantní. Prováděné výpočty jsou zatíženy zejména malým vzorkem projektů a krátkou dobou vyhodnocování dopadů (T+1). Tyto výsledky mohou být také zatíženy vyšším zastoupením subjektů podpořených v minulém období, u kterých se nyní plně projevují dopady realizovaných investic stejně tak jako zatížením podpořených subjektů obtížemi spojenými s realizací a uváděním výsledků projektů do výroby (výpadek produkce, hledání nových trhů, rekvalifikace apod.). Z výše uvedených důvodů nelze považovat výsledky provedených výpočtů za relevantní a vyhodnocovat na jejich základě efekt programu a vliv programu na konkurenceschopnost zemědělství.

Pro ověření skutečného efektu realizace programu bude nutné provést nové výpočty s časovým odstupem, kdy bude možné zkoumat dostatečně velký, resp. relevantní vzorek projektů s dostatečným časovým odstupem po realizaci projektů.

Pro účely vyhodnocení této evaluační otázky tak bude provedeno vyhodnocení příspěvku jednotlivých operací a také analýza vývoje doplňkových indikátorů charakterizujících vývoj konkurenceschopnosti českého zemědělství jako celku.

Celkový vývoj konkurenceschopnosti českého zemědělství bez rozlišení příspěvku PRV vykazuje ve sledovaném období 2013 až 2017 velmi mírný rostoucí trend zejména v oblasti růstu produktivity práce a také výnosnosti a užitkovosti. Přetrvává, resp. zhoršuje se závislost zemědělských podniků na dotacích a také nedochází ke zlepšení v oblasti nákladovosti produkce a příjmové situace malých podniků. Naopak celkový vývoj ČPH na jednotku pracovního vstupu má pozitivní trend a potvrzuje tak převážný mírně pozitivní vývoj konkurenceschopnosti českého zemědělského sektoru.

Taktéž realizace jednotlivých opatření přispívajících ke zlepšování konkurenceschopnosti českého zemědělství je relativně nízká ve vztahu k optimálnímu stavu. Hodnotu cílových indikátorů i čerpání finanční alokace slaběji naplňují v podstatě všechny operace či opatření, nicméně u většiny z nich lze očekávat v následujícím období zlepšení dynamiky dosahovaného pokroku s ohledem na objem závazkovaných prostředků a také velikost absorpční kapacity. Pouze u několika málo operací v opatření M01 a M16 lze vyhodnotit současný celkový stav jako rizikový s ohledem na jejich realizaci

v předpokládaném rozsahu.

Z hlediska příspěvku jednotlivých opatření přispívají ke zvyšování konkurenceschopnosti českého zemědělství primárně opatření M01, M04, M06, M16 a M19. Vzhledem k dosavadnímu stavu implementace programu je však příspěvek jednotlivých opatření nerovnoměrný a celkově spíše nízký zejména ve vztahu k optimálnímu stavu. Podrobný popis výsledků a dopadů realizace těchto opatření je obsažena v rámci relevantní EO číslo 1 až 21.

Opatření M01 směřuje své aktivity do realizace informačních a vzdělávacích aktivit, jejichž prostřednictvím se mohou zemědělci seznámit s moderními trendy a postupy v zemědělské výrobě a zvýšit svou kvalifikaci. Celkový počet vyškolených osob však dosahuje pouze 7,2 % cílové hodnoty a taktéž podíl výdajů PRV na realizaci opatření M01 a M16 nedosahuje ani třetiny cílové hodnoty. Ani stav čerpání finanční alokace není uspokojivý, jak již bylo uvedeno u předchozích otázek věnujících se těmto opatřením.

Zatímco u opatření M01 skutečně nedochází k vyškolení předpokládaného počtu osob a naplnění cílových hodnot je reálně ohroženo, u opatření M16 jako celku je hlavním důvodem nízkého pokroku dlouhá doba přípravy a následné realizace projektů. Opatření M16 podporuje konkurenceschopnost vytvářením skupin, ve kterých dochází k transferu znalostí, inovací a vědeckých poznatků a stejně tak slouží také ke zkracování odbytových řetězců, podporu vývoje nových produktů či sdílení strojů. Všechny tyto aktivity mají zásadní vliv na konečnou konkurenceschopnost podniků, neboť přispívají ke snižování závislosti na změnách vnějších faktorů, zvyšování efektivity využívání výrobních faktorů a růst produktivity a v konečném důsledku tak přispívají ke stabilizaci a zvyšování výkonů, hrubé přidané hodnoty i důchodu.

Realizace tohoto opatření však pokračuje prozatím pomalu a ukončeno bylo dosud pouze 18 projektů při vývoji nových produktů, postupů a technologií v prvovýrobě (4 projekty) a zpracovatelském průmyslu (14 projektů). Naplňování cílové hodnoty je tak opět velmi nízké, neboť PRV předpokládá realizaci celkem 280 projektů spolupráce. Zejména v oblasti horizontální a vertikální spolupráce u zkracování dodavatelských řetězců, při využívání biomasy a v průmyslových procesech se navíc projevuje nízký zájem podniků o využití těchto podpor.

Naopak relativně úspěšně a v přijatelné míře se daří směřovat podporu do restrukturalizace a modernizace podniků, kdy podíl takto podpořených podniků přesahuje 11 % a dosahuje téměř dvou třetin cílové hodnoty. Podpora restrukturalizace a modernizace podniků přímo ovlivňuje konkurenceschopnost podniků díky zlepšování a zefektivňování procesu výroby, resp. produkce. To se ostatně projevuje i v oblasti růstu HPH a výkonů, kde se u podpořených podniků daří realizovat růst HPH a výkonů v drtivé většině sledovaných případů.

Vyhodnocení příspěvku programu na změnu produktivity práce vyjádřené indikátorem R2 není možné ze stejných důvodů jako u dopadových indikátorů I. 01 až I. 03, neboť provedený výpočet je nesignifikantní a jeho interpretace by tak byla z hlediska prováděného hodnocení nerelevantní.

Opatření M06 má za cíl přispívat k rozvoji podniků a podnikatelských činností prostřednictvím diverzifikace a podpory mladých zemědělců. Zatímco podpora mladých zemědělců, kteří jsou v průměru více vzdělaní a mají lepší povědomí o moderních trendech v zemědělské výrobě, zajišťuje nejen snazší generační výměnu, ale také snazší implementaci potřebných změn. Diverzifikace pak zajišťuje zemědělcům dodatečné příjmy, které nepodléhají sezónním vlivům a výkyvům a zároveň pokrývají pro zemědělce méně produktivní části roky stabilním příjmem. Implementace podpory mladým zemědělcům dosahuje uspokojivých hodnot, neboť podíl takto podpořených podniků dosahuje přibližně dvou třetin cílové hodnoty. Podpora v oblasti diverzifikace dosud výrazně nepostoupila, neboť většina projektů se

teprve realizuje či bude realizovat a dopady operací jsou tak zatím nízké.

Celkový vývoj konkurenceschopnosti zemědělských podniků je možné hodnotit na základě klíčových ekonomických charakteristik průměrného zemědělského subjektu na základě výběrových šetření FADN (viz tabulka níže).

Z hlediska vývoje celkové produkce na plochu i jednotku pracovního vstupu můžeme sledovat v období let 2013 až 2017 kolísavý vývoj s celkovým spíše pozitivním trendem. U celkové produkce na plochu došlo během sledovaného období k růstu průměrné hodnoty o 5 %, u celkové produkce na jednotku pracovního vstupu byl zaznamenán růst o 11,4 %. Rekordních hodnot dosáhly oba ukazovatele v roce 2014, který byl z hlediska produkce i jejího zpeněžení dlouhodobě silně nadprůměrný. Díky tomuto výkyvu pak oba ukazatele v dalším roce poklesly. U produkce na jednotku pracovního vstupu se však trend zvrátil již v roce 2016 a od té doby produktivita práce znovu roste a blíží se hodnotě z rekordního roku 2014. U hodnoty produkce vztážené k ploše však hodnota od roku 2014 setrvale mírně klesá a produktivita výrobního faktoru půda se tak zhoršuje.

Velmi negativní trend zaznamenává hodnota příjmu rodinné farmy na pracovní jednotku, což výrazně ovlivňuje životní úroveň nejmenších farmářů. Za celé sledované období došlo k poklesu hodnoty příjmu rodinné farmy o propastných 25,2 % a její hodnota klesá trvale od roku 2014. Snižování příjmu rodinných farem na jednotku pracovního vstupu tak vede nejen ke snižování životní úrovně malých farmářů, ale také ohrožuje jejich konkurenceschopnost nižší kapitálovou vybaveností a zhoršeným přístupem k inovacím a moderním postupům a poznatkům.

Negativní vývoj tako zaznamenala závislost čistého příjmu zemědělských dotací. Po celé sledované období se dotace podílely na tvorbě čistého příjmu ze 100 %, nicméně hodnota bez dotace dosaženého záporného příjmu se zvýšila o čtvrtinu. Nejmenší hodnoty dosáhla v nadprůměrném roce 2014, nicméně od roku 2015 dosahuje podíl dotací na příjmu více než dvojnásobku. S tím souvisí i vývoj podílu nákladů produkce a celkové produkce, který dosahuje po celé období hodnoty vyšší než 1. I zde došlo ve sledovaném období k celkovému zhoršení o přibližně 4 % s negativním vývojem zejména od roku 2015 včetně.

O něco lépe se vyvíjí čistá přidaná hodnota na jednotku pracovního vstupu, která za celé sledované období vzrostla o 8,6 % a v posledních letech setrvale roste a blíží se již rekordní hodnotě z roku 2014. Z hlediska vývoje výnosů hlavních zemědělských plodin, na kterých se kromě počasí odráží i schopnost implementace moderních postupů a trendů, lze vysledovat i přes vysokou volatilitu mírný růstový trend u všech uvedených plodin. U živočišné výroby, která nepodléhá sezónním vlivům, je vývoj užitkovosti převážně stabilně rostoucí, což představuje velmi pozitivní trend z hlediska konkurenceschopnosti živočišné výroby.

Celkové hodnocení konkurenceschopnosti českého zemědělství na základě vybraných doplňkových indikátorů neposkytuje jednoznačnou odpověď. Produkce i výnosnost podléhají silným sezónním vlivům, které způsobují silné meziroční výkyvy, a sledování celkového trendu je ztíženo. Přesto je však patrný trend mírného zlepšování výnosnosti plodin i o něco silnější trend zlepšování užitkovosti zvířat. Roste také celková produktivita práce a půdy a čistá přidaná hodnota přepočtená na jednotku pracovního vstupu. Naopak se však nezlepšuje nákladovost produkce, která ve vztahu k hodnotě produkce ve sledovaném období vzrostla stejně jako závislost příjmu zemědělských podniků na obdržení dotací. Silně negativní trend je pak patrný u vývoje příjmu rodinných farem na pracovní jednotku.

Lze tak konstatovat, že konkurenceschopnost českého zemědělství se velmi mírně zlepšuje, ale některé strukturální problémy stále přetrvávají a prohlubují se. Nedaří se zlepšovat závislost zemědělských příjmů

na dotacích stejně vysokou nákladovost jednotkové produkce.

Závěry a doporučení

Závěry	Doporučení
Z1: Růst příjmu ze zemědělské činnosti v důsledku implementace PRV nelze potvrdit z důvodu nízkého dosaženého pokroku programu s možností vyhodnocovat dopady realizovaných aktivit, což vede k nesignifikantnímu výsledku čistého efektu PRV.	D1: Provést vyhodnocení po dosažení většího pokroku v implementaci programu a s větším časovým odstupem od realizace projektů s ohledem na plné projevení se dopadů realizovaných projektů.
Z2: Růst příjmu ze zemědělské činnosti na výrobního činitele v důsledku implementace programu PRV nelze potvrdit z důvodu nízkého dosaženého pokroku programu s možností vyhodnocovat dopady realizovaných aktivit, což vede k nesignifikantnímu výsledku čistého efektu PRV.	D2: Provést vyhodnocení po dosažení většího pokroku v implementaci programu a s větším časovým odstupem od realizace projektů s ohledem na plné projevení se dopadů realizovaných projektů.
Z3: Růst souhrnné produktivity výrobních faktorů v důsledku implementace PRV nelze potvrdit z důvodu nízkého dosaženého pokroku programu s možností vyhodnocovat dopady realizovaných aktivit, což vede k nesignifikantnímu výsledku čistého efektu PRV.	D3: Provést vyhodnocení po dosažení většího pokroku v implementaci programu a s větším časovým odstupem od realizace projektů s ohledem na plné projevení se dopadů realizovaných projektů.
Z4: Růst produktivity práce v důsledku implementace PRV nelze potvrdit z důvodu nízkého dosaženého pokroku programu s možností vyhodnocovat dopady realizovaných aktivit, což vede k nesignifikantnímu výsledku čistého efektu PRV.	D4: Provést vyhodnocení po dosažení většího pokroku v implementaci programu a s větším časovým odstupem od realizace projektů s ohledem na plné projevení se dopadů realizovaných projektů.
Z5: Celková hodnota příspěvku jednotlivých opatření je vzhledem k dosaženému pokroku nízká. Zejména u některých operací v opatření M01 a M16 existuje hrozba nenaplnění cílových hodnot vlivem nedostatečného čerpání alokace.	D5: Zrychlit proces implementace zejména v oblastech s nízkou absorpční kapacitou a případně zvážit přesun prostředků ohrožených nedočerpaním do operací a opatření s vysokou absorpční kapacitou.
Z6: Růst konkurenceschopnost celého sektoru je mírně pozitivní při setrvávajících či se prohlubujících dílčích strukturálních problémech a závislosti podniků na dotacích.	Bez doporučení.

Závěry a doporučení EO 27

	UAA≤150 ha	150<UAA≤1000 ha	UAA>1000 ha	Celkový efekt
I. 01 (CZK/AWU)	-1 136	-3 944	-12 149	-7 730
I. 02 (CZK/AWU)	-1 091	-1 972	-13 473	-7 710
I. 03 (Fisher TFP)	-0.04 %	0.02 %	0.07 %	0.04 %

Zdroj: Vlastní výpočty na základě údajů získaných z databáze FADN

Vlastní výpočty EO27

	2013	2014	2015	2016	2017
Dotace (v %) z čistého příjmu zemědělských podniků	174,8	144,3 %	203,1 %	235,7 %	218,9 %
Příjem rodinné farmy na pracovní jednotku (v Kč/FWU)	545 136	563 713	461 691	415 830	407 696
Celková produkce/RPJ (v Kč/AWU)	1 279 819	1 439 515	1 376 029	1 383 420	1 426 346
Celková produkce/ha (v Kč/ha)	35 323	38 579	37 428	37 214	37 085
Výnosy hlavních zemědělských plodin a užitkovost zvířat					
- Pšenice (v t/ha)	5,9	6,9	6,5	6,8	6,0
- Ječmen (v t/ha)	4,9	5,8	5,5	5,8	5,4
- Cukrovka (v t/ha)	60,8	74,0	60,4	70,0	69,1
- Řepka (v t/ha)	3,5	4,0	3,5	3,5	3,1
- Dojnice (v l/den)	20,41	21,13	21,65	21,74	22,90
- Výkrm skotu (v kg/den)	0,95	0,96	0,98	0,99	1,00
- Výkrm prasat (v kg/den)	0,73	0,75	0,72	0,77	0,79
Náklady (v %) ze zemědělské produkce	113,3 %	109,5 %	116,4 %	117,7 %	117,6 %
Čistá přidaná hodnota/RPJ (v Kč/AWU)	549 669	636 708	543 212	573 445	597 100

Zdroj: Výběrové šetření FADN 2013, 2014, 2015, 2016, 2017

Vývoj konkurenceschopnosti EO 27

7.a28) CEQ28-SU - Do jaké míry přispěl program rozvoje venkova k cíli SZP týkajícímu se zajištění udržitelného hospodaření s přírodními zdroji a opatření v oblasti klimatu?

7.a28.a) Odpověď na hodnotící otázku

Odpověď na evaluační otázku byla vypracována v souladu s návrhem metodického postupu. Přístup zároveň respektuje metodiku EK pro zpracování odpovědi na tuto evaluační otázku. Obecně vychází z hodnocení prostřednictvím data miningu, statistických metod a dále pak z provedeného kvantitativního a kvalitativního výzkumu včetně dílčích závěrů EO číslo 1 až 21. Pro výpočet dopadových indikátorů byly využity metody definované v aktuální metodice EK pro zpracování otázek číslo 22 až 30 při současném zohlednění dostupných nástrojů a dat. Vyhodnocení tematického okruhu a podrobnost odpovědi na evaluační otázku přímo vychází z dostupných údajů a zejména stupně dosažené implementace opatření.

Vazby mezi hodnotícími kritérii, společnými ukazateli užitými k zodpovězení hodnotící otázky

viz. obr. Vazby mezi hodnotícími kritérii

Aplikované metody a výpočet indikátorů

a) KVANTITATIVNÍ METODY:

Data mining

Data mining představuje stěžejní metodu řešení této otázky, na jejímž základě by měly být zjišťovány hodnoty všech stěžejních indikátorů. Pomocí této metody budou zjištěny hodnoty všech výše uvedených indikátorů.

GIS analýza

GIS analýza je další klíčovou metodou pro analýzu evaluační otázky. Prostřednictvím metody jsou data indikátorů prostorově analyzována. Je nezbytnou metodou pro čištění indikátorů, poněvadž umožňuje propojit data s územně podmíněnými informacemi ohledně aplikovaných managementů a uzavřených závazků. Dále jsou jejím prostřednictvím analyzovány fyzické charakteristiky území, které vstupují do kalkulace čistých efektů (proměnné v modelech, atd.) GIS analýza byla využita především v následujících kontextech:

- Data pro model u indikátoru I.13
- Geografické umístění dat vztahujících se ke kvalitě půdy (I.12)
- Vymezení oblastí „treated“ (I.12)
- Data pro párování (I.12)

Modelování

Modelovací metody byly využity především pro analýzu čistého efektu opatření I.13.

b) KVALITATIVNÍ METODY:

Nebyly využity (nad rámec rozhovorů souvisejících s nastavením designu kvantifikace I indikátorů a interpretaci výsledků, resp. desk research)

c) VÝPOČET INDIKÁTORŮ:

- **I.07 Emise ze zemědělství** - Kvantifikace indikátoru – viz EO 24 (CEQ24-CL)
- **I.08 Index polního ptactva (I.08)** - Kvantifikace indikátoru – viz EO 26 (CEQ26-BI)
- **I.09 Zemědělské činnosti s vysokou přírodní hodnotou** - Viz EO 26 (CEQ26-BI)
- **I.10 Odběr vody v zemědělství** - Indikátor nebyl kvantifikován dle metodiky EK: *Pokyny: Hodnocení výsledků a dopadů programu rozvoje venkova v roce 2019 (Guidelines: assessing RDP achievements and impacts in 2019)*, poněvadž v kontextu PRV 2014 – 2020 není relevantní. Program nezahrnuje žádné opatření, jehož hlavním nebo vedlejším účinkem by mělo být snížení odběru vody.
- **I.12 Obsah organické hmoty v orné půdě** - viz. obr. indikátor I.12
- **I.13 Půdní eroze způsobena vodou** - viz. obr. indikátor I.13

Dopad realizace opatření PRV na biodiverzitu

Výsledky analýzy nemají vypovídající hodnotu. Je nutné aplikovat jiný evaluační design, který více zohledňuje kvalitativní metody.

Dopad PRV na emise skleníkových plynů

Od roku 1990 došlo ke snížení emisí skleníkových plynů v zemědělství o 47 %. K nejvyššímu snížení došlo v letech 1990-1994, od roku 2014 dochází k mírnému nárůstu emisí v zemědělství.

PRV přímo necílí na snižování emisí GHG a amoniaku (PO 5D) ani na zvyšování energetické účinnosti (PO 5B), na těchto PO se podílí realizací investičních projektů vedlejším účinkem. Tyto projekty navyšují technologickou kapacitu zvířat a tím přispívají k mírnému růstu emisí skleníkových plynů. Toto navýšení činí 0,6 kt CO₂ ekv., což představuje pouze 0,007 % celkových emisí GHG v ČR. Navýšení emisí GHG podporou investičních projektů vyvažuje a významně překonává zachycení uhlíku v důsledku zalesnění a zatravnění orné půdy v rámci podpory PRV.

Čistý efekt PRV, při zohlednění emisí ze zemědělství a z LULUCF je tak odhadován na - 47,3 kt CO₂ ekv., tzn., že dochází realizací opatření v PRV zachycení 47,3 kt CO₂. PRV tak přispívá ke konečnému snížení emisí skleníkových plynů.

Příspěvek PRV k emisím amoniaku činí v důsledku podpory investičních projektů, kdy převažují projekty se zvýšenou technologickou kapacitou ustájených zvířat, 0,26 kt NH₃, což představuje 0,4 % emisí amoniaku ze zemědělství. Příspěvek PRV lze hodnotit jako nevýznamný.

Dopad realizace opatření PRV na kvalitu vody

Vyhodnocení vlivu opatření na množství dusíkatých látek ve vodách bylo, vzhledem k dostupnosti časové řady měření, provedeno v rozsahu celé ČR nad měřenými daty. Znečištění vodních útvarů velice významně ovlivňuje mnoho faktorů jak statických, jako jsou morfologické charakteristiky povodí, tak charakteristiky srážko-odtokových epizod. V současné době je česká krajina stále častěji vystavována působení hydrologických extrémů (povodňové epizody vyvolané extrémními srážkami a půdní, resp. hydrologické sucho). Tyto extrémy se promítají i do relativně krátké časové řady vyhodnocení. Časové omezení vyhodnocovaného souboru dat (4 roky) je z hlediska koloběhu vod v některých případech zanedbatelné období, během kterého není celý koloběh vody v zemědělské krajině zcela dokončen.

Vyhodnocování probíhalo na dílčí ploše, kterou bylo subpovodí. V těchto subpovodích se však může vyskytovat několik opatření, které vzájemně interagují. Vliv dílčího jednoho typu opatření tak ve skutečnosti není zcela izolovaný. Analýza vztahu podíl opatření (bez podrobného rozlišení) – znečištění vod poukazuje na nižší znečištění vod v subpovodích s vyšším podílem opatření. Tento trend je i výsledkem výše zmiňované interakce jednotlivých opatření. Závěry nad účinností dílčích opatření je tedy třeba brát i v širším kontextu.

Bylo prokázáno, že v případě titulů EZ a AEKO, které mají mít pozitivní dopad na kvalitu vody a u nichž byla prokázána statistická významnost, jsou průměrné hodnoty skutečně nižší, než u kontrolní skupiny – tedy ploch (subpovodí) s obdobnými fyzickými charakteristikami, ale bez daných závazků. V případě titulů AEKO se hodnoty znečištění u N dusíkatého na plochách se závazkem pohybovaly na úrovni 30 % - 75 % průměrných hodnot na kontrolních plochách. V případě titulů EZ byl rozdíl v průměrných hodnotách pozorován u titulu Trvalé travní porosty (průměrný obsah N dusíkatého je přibližně poloviční). V případě titulu Pěstování ostatních plodin jsou hodnoty téměř stejné. U všech titulů AEKO je zároveň pozorován významný klesající trend obsahu N dusíkatého i dalších indikátorů. Výjimkou je titul Horské a suchomilné louky nehnojené, u kterého se daný trend spíše blíží konstantnímu průběhu. Podobně je klesající trend pozorován u titulů EZ, u nichž se prokázala statistická významnost.

Průměrné snížení koncentrace N [mg.l⁻¹] u opatření s hlavním účinkem i vedlejším se statisticky

prokázaným vlivem je **2 mg.l-1**.

Dopad realizace opatření PRV na obsah organické hmoty v orné půdě

V případě realizace agroenvironmentálních opatření výsledky vyhodnocení neprokázaly, z důvodu nízké statistické významnosti způsobené především nízkým počtem měření dostupných pro danou kategorii, dopad těchto závazků na obsah organické hmoty na zemědělské půdě s trvalými kulturami: v sadech a vinicích. I pokud by výsledky měření měly statistickou průkaznost, měřené rozdíly jsou zanedbatelné. Vliv nebyl rovněž prokázán v případě závazků AEKO na orné půdě. Naopak prokazatelně pozitivní vliv mají tituly Obecná péče o extenzivní louky a pastviny a Horské a suchomilné louky nehnojené. Rozdíl mezi plochami se závazkem a bez závazku těchto titulů tvoří 0,4 – 0,6 p. b. ve smyslu obsahu CO_x v půdě. Tyto dva tituly přitom v součtu tvoří více než tři čtvrtiny závazků AEKO, které byly s podporou PRV uzavřeny. U ostatních titulů v operaci Ošetřování travních porostů nebyl prokázán. To může být dáno specifickým režimem těchto stanovišť, který je ovlivněn druhy trav, vodním režimem apod. (blízko statistické průkaznosti ovšem je také titul Ochrana chřástala polního). U zatravňování orné půdy nebyl prokázán vliv opatření na obsah organické hmoty v půdě (opět v důsledku nízké statistické významnosti). Na rozdíl od Obecné péče o extenzivní louky a pastviny se jedná o mladé porosty, jejichž ekologie bude mít vliv v delším časovém horizontu, který soubor vyhodnocovaných dat nepostihl. Z charakteru operace Biopásy není předpoklad, že by mohly ovlivnit obsah organické hmoty na celém DPB. U titulu nektarodárné biopásy tak sice byla prokázána statistická významnost, efekt je ale negativní – obsah CO_x v půdě je na plochách s tímto závazkem nižší než u kontrolních ploch.

V případě Ekologického zemědělství je z výsledků patrný statisticky průkazný dopad opatření na obsah organické hmoty v půdě. Výjimku tvoří vinice a sady, kde se vliv neprokázal (v případě sadů se ovšem statistické významnosti blíží). Vyšší efekt (cca 0,3 p. b.) by naměřen v případě titulu Trvalé travní porosty, u závazků na orné půdě je dopad podpory odhadován v rozsahu cca 0,16 p. b.

Souhrnné vyhodnocení v celé ČR (makro úroveň) na skupinách opatření následující tabulka. Do souhrnného vyhodnocení vstoupily pozemky a jejich výměry, na kterých bylo provedeno měření oxidovatelného uhlíku (CO_x) neboli Soil Organic Carbon (SOC). Souhrnné vyhodnocení pro ČR je uvedeno v následující tabulce.

Z výsledků vyhodnocení ve skupinách opatření je patrný rozdíl v obsahu uhlíku v půdě na pozemcích s aplikovanými opatřeními. Obdobně jako u jiných indikátorů významný podíl na pozitivním výsledku hodnocení má EZ. V souhrnném vyhodnocení po skupinách je uváděn i celkový obsah C v Mt. Tento ukazatel však přímo závisí od objemu hodnocené půdy a odvíjí se tak od hodnocené rozlohy. Neméně významný vliv má i objemová hmotnost půdy, které je silně ovlivněna agrotechnickými operacemi. Z tohoto důvodu je třeba brát celkový obsah C v kontextu výměry hodnocených pozemků a celkově tento ukazatel brát jako doplňkový.

Výsledky podrobného vyhodnocení jednotlivých dílčích titulů AEKO neprokázaly vliv opatření v trvalých kulturách: sadech a vinicích. Vliv nebyl rovněž prokázán na orné půdě. Naopak prokazatelně pozitivní vliv má Obecná péče o extenzivní louky a pastviny. U ostatních titulů v operaci Ošetřování travních porostů nebyl prokázán. To může být dáno specifickým režimem těchto stanovišť, který je ovlivněn druhy trav, vodním režimem apod. U zatravňování orné půdy nebyl prokázán vliv opatření na obsah organické hmoty v půdě. Na rozdíl od Obecné péče o extenzivní louky a pastviny se jedná o mladé porosty, jejichž ekologie bude mít vliv v delším časovém horizontu, který soubor vyhodnocovaných dat nepostihl. Z charakteru operace Biopásy není předpoklad, že by mohly ovlivnit obsah organické hmoty na celém DPB.

U výsledků vyhodnocení jednotlivých dílčích titulů EZ je statisticky průkazný vliv všech opatření na

obsah organické hmoty v půdě. Výjimku tvoří vinice a sady, kde se vliv neprokázal.

Celkově lze čistý dopad PRV na obsah oxidovatelného uhlíku v půdě odhadnout na cca **více než 4 g na jeden kilogram** půdy – o tuto hodnotu se obsah oxidovatelného uhlíku na analyzovaných plochách zvýšil v přímém důsledku implementace příslušných opatření PRV. Při celkové výměře závazků titulů s hlavním účinkem v PO 4C dosahujícím 523 178 ha lze absolutní hodnotu čistého příspěvku PRV odhadnout na **363,4 tun** oxidovatelného uhlíku za rok.

Dopad realizace opatření PRV na půdní erozi způsobená vodou

Výsledné hodnoty dlouhodobé ztráty půdy vodní erozí byly určeny jako mediánová hodnota na DPB v tunách z hektaru za rok [t.ha-1.rok-1]. Porovnány byly dva možné stavy – stav bez aplikace opatření a stav, kdy jsou opatření aplikována. Dle výše uvedeného je ve výsledcích uváděn rozsah hodnot, které mohly být aplikací opatření dosaženy. Výsledky vyjadřují snížení v [t.ha-1.rok-1] dlouhodobé ztráty půdy vodní erozí vlivem aplikace opatření.

Souhrnné vyhodnocení v celé ČR na opatřeních AEKO a EZ je uvedeno v následující tabulce.

Modelový scénář	Střžení hodnota snížení dlouhodobé ztráty půdy [t.ha-1.rok-1]
přísné hodnocení opatření	4,639
mírné hodnocení opatření	4,757

Výsledkem aplikací opatření AEKO a EZ v ČR je snížení dlouhodobé průměrné ztráty půdy na pozemcích s aplikovaným opatřením o alespoň **4.698 t.ha-1.rok-1**. Toto snížení pozitivně působí na všechny aspekty spojené s vodní erozí jako jsou degradace půdy, zanášení vodních nádrží a vodních toků.

Souhrnné vyhodnocení však velmi stírá rozdíly mezi jednotlivými managementy. Proto bylo provedeno podrobné vyhodnocení dílčích titulů.

Z výsledků modelového vyhodnocení je patrné, že aplikovaná opatření v rámci AEKO mají největší vliv v trvalých kulturách. Opatření na orné půdě (Biopásy) nemají z pohledu dlouhodobé erozní ohroženosti významnější vliv. To je dáno zejména tím, že tato opatření neovlivní DPB jako celek, ale pouze některou z jeho částí.

Ekologické zemědělství má největší vliv – z pohledu vodní eroze – v trvalých kulturách. Opatření na orné půdě oproti Agroenvironmentálně-klimatickým opatřením jsou zaměřena více plošně – na celé DPB, proto je i jejich dopad významně vyšší a pozitivnější z pohledu hodnocení dlouhodobé erozní ohroženosti.

1. Vazby mezi hodnotícími kritérii, společnými ukazateli užitými k zodpovězení hodnotící otázky

Hodnotící kritéria	Společné indikátory	Doplňkové indikátory
Emise skleníkových plynů a amoniaku byly sníženy.	Podíl emisí (%) skleníkových plynů v porovnání s rokem 1990. Emise ze zemědělství (I.07).	Emise amoniaku ze zemědělství
Index polního ptactva se zvýšil nebo zůstal na stejné hodnotě.	Index polního ptactva (I.08)	Monitoring čejky chocholaté
Podíl výměry zemědělských ploch vysoké přírodní hodnoty se zvýšil nebo zůstal stejný.	Zemědělské činnosti s vysokou přírodní hodnotou (I.09)	
Odběr vody v zemědělství se snížil.	Odběr vody v zemědělství (I.10)	Celkový odběr vody v zemědělství Výměra zavlažované plochy Celková spotřeba vody v zemědělství
Obsah organického uhlíku v půdách vzrostl.	Obsah organické hmoty v orné půdě (I.12)	Podíl oxidovatelného uhlíku v půdě (CO _x %) Podíl humusu v půdě
Podíl zemědělské půdy ovlivněné erozí půdy vodou se snížil. Ztráta půdy způsobená vodní erozí byla snížena.	Půdní eroze způsobená vodou (I.13)	Faktor erodovatelnosti půdy (K-factor). Faktor ochranného vlivu vegetace (C-factor). Topografický faktor (LS-factor) Faktor účinnosti protierozních opatření (P-factor) Faktor erozní účinnosti dešťů (R-factor) Dlouhodobá ztráta půdy vlivem vodní eroze

CEQ28-SU - Vazby mezi hodnotícími kritérii

I.12 Obsah organické hmoty v orné půdě

Kvantifikace indikátoru je plně založena na metodice EK: *Pokyny: Hodnocení výsledků a dopadů programu rozvoje venkova v roce 2019 (Guidelines: assessing RDP achievements and impacts in 2019)*. Vhodný přístup ke zpracování tohoto indikátoru byl vybrán na základě logického modelu (rozhodovacího stromu) pro výměr metody pro indikátor I.12, prezentovaného na s. 66:

1. V ČR existuje program monitoringu půdy. Agrochemické zkoušení půd realizuje Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský (ÚKZUZ) a evaluačnímu týmu byla poskytnuta v plném rozsahu za období 2014 – 2017.]
2. Data umožňují sestavit srovnávací skupinu. Jsou k dispozici data z agrochemického zkoušení půd z oblastí podpořených z programu i bez podpory
3. Jsou k dispozici datové řady za delší čas

Z tohoto důvodu byl aplikován přístup A z metodiky.

Pro stanovení obsahu a kvality organické hmoty v půdě existuje mnoho metod založených jak na laboratorních rozborech, tak na měření spektrálních charakteristik využívaných v rámci Dálkového průzkumu země (DPZ), či při pozemních metodách měření spektroskopie v blízké infračervené spektrální oblasti (NIR). Pro účely vyhodnocení vlivu opatření byla využita data měřená pomocí posledně uváděné metody. Vzorky pro měření jsou odebírány z hloubky 0-20 cm, jde tedy o přístup „B“ dle metodiky EK. Výsledkem této metody měření jsou hodnoty oxidovatelného uhlíku (COx [%]). Z těch lze následně pomocí přepočtu konstantními hodnotami odvozovat obsah humusu v půdě [%].

Vzhledem k dostupnosti měřených dat bylo vyhodnocení prováděno pomocí statistických metod. Tomuto vyhodnocení předcházela příprava datových souborů pomocí prostorových analýz. V prvním kroku byla pro každé opatření vytvořena skupina dílů půdních bloku (DPB), na kterých bylo realizováno opatření a zároveň na těchto DPB bylo provedeno měření COx. Tento krok byl realizován pomocí překryvných analýz polygonů a bodů v GIS, přičemž v případě více měřených hodnot v rámci DPB byla DPB přiřazena průměrná hodnota z měření.

Ke skupině DPB s opatřením a měřenými hodnotami COx byly vytvořeny kontrolní skupiny DPB, na kterých nebyla realizována opatření, ale mají podobné charakteristiky (kultura). Tento krok byl realizován pomocí překryvných analýz polygonů a bodů v GIS, přičemž v případě více měřených hodnot v rámci DPB byla DPB přiřazena průměrná hodnota z měření.

Pro jednotlivá opatření bylo následně ověřováno, zda se výsledky měření na jedné skupině (s opatřením) statisticky významně liší od výsledků měření na druhé skupině (bez opatření). K tomu bylo využito dvouvýběrového t-testu nezávislých měření. Při čemž byly testována hypotéza H0: střední hodnoty se od sebe statisticky významně neliší; H1: střední hodnoty se od sebe statisticky významně liší.

I.13 Půdní eroze způsobená vodou

Kvantifikace indikátoru je plně založena na metodice EK: *Pokyny: Hodnocení výsledků a dopadů programu rozvoje venkova v roce 2019 (Guidelines: assessing RDP achievements and impacts in 2019)*. Vhodný přístup ke zpracování tohoto indikátoru byl vybrán na základě logického modelu (rozhodovacího stromu) pro výměr metody pro indikátor I.13, prezentovaného na s. 71 Pokynů:

Základem pro rozhodování o aplikované metodě jsou následující východiska:

1. S ohledem na dostupnost dat o podpoře i řady charakteristik podpořené a kontrolní skupiny zemědělských pozemků prostřednictvím GIS analýzy (s využitím dat LPIS) lze sestavit kontrolní skupinu pro analýzu;
2. V ČR není realizováno empirické plošné měření ztráty půdy v důsledku vodní eroze. Taková měření jsou realizována pouze *ad-hoc* na základě případových studií.
3. Pro kvantifikaci ohroženosti vodní erozí je dlouhodobě využíváno modelu, pro který jsou k dispozici dostatečná data na úrovni podpořených i kontrolních pozemků.

Z tohoto důvodu se evaluační tým rozhodl aplikovat hodnocení za využití modelů. Tento přístup je nejefektivnějším způsobem jak dopady PRV v této oblasti realizovat na makro úrovni. Využití modelů pro hodnocení je metodikou EK zmíněno mezi „jinými přístupy“ k hodnocení dopadu.

Jinými slovy, kontrafaktuální přístup k hodnocení indikátoru spočívá v tom, že bylo prostřednictvím aplikace modelu analyzováno, jakých hodnot hodnocených proměnných by na podpořených územích bylo dosahováno v případě, že by tato podpora nebyla udělena. Rozdíl mezi touto hodnotou a hodnotou, kterou model kalkuluje pro skutečný stav (tedy existující závazky na podpořených územích) představuje čistý efekt PRV.

Pro zpracování vyhodnocení byla využita jednak data identifikující a kvantifikující hodnocená opatření – agroenvironmentálně-klimatická opatření a ekologické zemědělství. Dále byla využita geografická data pro výpočet erozní ohroženosti. Základní vstupní data do výpočtů erozní ohroženosti jsou:

- Hydrologicky korektní digitální model terénu (DMT) odvozený z Digitálního modelu reliéfu České republiky 4. generace (DMR 4G) (©ČÚZK)
- Bonitovaně půdně ekologické jednotky (BPEJ) (©SPÚ) platné k 1. 10. 2018
- Faktor erozní účinnosti deště (©ČHMÚ)

Hodnocení erozní ohroženosti bylo provedeno pomocí modelu USLE - Univerzální rovnice pro výpočet průměrné dlouhodobé ztráty půdy erozí (Wishmeier, Smith 1978), Metoda USLE vychází z principu tzv. přípustné ztráty půdy a byla definována jako „maximální hodnota eroze půdy, která dovoluje udržovat trvale a ekonomicky dostupně vysokou úroveň úrodnosti půdy“.

Do modelu vstupují následující proměnné:

R - faktor erozní účinnosti deště vyjádřený v závislosti na kinetické energii a intenzitě erozně nebezpečných dešťů [$\text{MJ}\cdot\text{ha}^{-1}\cdot\text{cm}\cdot\text{h}^{-1}$], resp. po úpravě [$\text{N}\cdot\text{ha}^{-1}$],

K - faktor erodovatelnosti půdy vyjádřený v závislosti na textuře a struktuře omice, obsahu organické hmoty a propustnosti půdního profilu [$\text{t}\cdot\text{h}\cdot\text{MJ}^{-1}\cdot\text{cm}^{-1}$], resp. po úpravě [$\text{N}\cdot\text{ha}^{-1}$],

L - faktor délky svahu vyjadřující vliv nepřerušené délky svahu na velikost ztráty půdy erozí (bezrozměrný – poměr smyvu ke smyvu na jednotkovém pozemku délky 22,13 m),

S - faktor sklonu svahu vyjadřující vliv sklonu svahu na velikost ztráty půdy erozí (bezrozměrný – poměr smyvu ke smyvu na jednotkovém pozemku sklonu 9 %),

C - faktor ochranného vlivu vegetace vyjádřený v závislosti na vývoji vegetace a použité agrotechnice (bezrozměrný – poměr smyvu ke smyvu na jednotkovém pozemku s trvalým úhorem),

P - faktor účinnosti protierozních opatření (bezrozměrný – poměr smyvu na jednotkovém pozemku obdělávaném ve směru sklonu pozemku).

Průměrná dlouhodobá ztráta půdy [t-ha-1-rok-1] $G = R \cdot K \cdot L \cdot S \cdot C \cdot P$

Dosažením odpovídajících hodnot faktorů šetřeného pozemku do rovnice modelu se tedy určí dlouhodobá průměrná ztráta půdy vodní erozí v t-ha-1 za rok při uvažovaném způsobu jeho využívání.

Výpočet erozního smyvu a příprava vrstev vybraných faktorů pro USLE proběhly v prostředí ArcGIS (verze 10.4). Příprava vrstvy LS faktoru proběhla v prostředí USLE 2D.

Faktor erodovatelnosti půdy – K zastupuje půdní vlastnosti a charakteristiky, které se významně podílí na vzniku erozního procesu. Byl stanoven podle hlavních půdních jednotek (HPJ) bonitační soustavy půd.

Faktor ochranného vlivu vegetace (C) vyjadřuje vliv vegetačního pokryvu na smyv půdy a vyjádřený v závislosti na vývoji vegetace a použité agrotechnice představuje poměr smyvu na pozemku s pěstovanými plodinami ke ztrátě půdy na standardním pozemku udržovaném jako úhor, pravidelně po každém dešti kypřeném. Metodika USLE počítá se stanovením faktoru ochranného vlivu vegetace (C) pro konkrétní osevní postup včetně období mezi střídáním plodin a při určení nástupu a způsobu agrotechnických prací v 5-ti obdobích (Janeček et al. 2012) pro každý pozemek.

Topografický faktor (LS), neboli faktor délky (L) a sklonu svahu (S), vyjadřuje vliv morfologie terénu na vznik a vývoj erozních procesů. Představuje poměr ztráty půdy na jednotku plochy svahu ke ztrátě půdy na jednotkovém pozemku o délce 22,13 m se sklonem 9 %. Jako základní vstupní podklady pro výpočet LS faktoru slouží digitální model terénu (DMR 4G) v rastrové podobě s rozlišením 5 m a vrstva způsobitelných ploch pro výpočet eroze. Eliminace bezodtokých míst v digitálním modelu terénu byla zajištěna preprocesingem samotného DMR 4G jehož výsledkem byl digitální model terénu způsobitelný pro výpočet eroze (zpracovaný VÚMOP, v.v.i pro MZe, jako samostatný úkol), který následně vstoupil přímo do výpočtů LS.

Plocha způsobitelná pro výpočet eroze byla sestavena z tzv. LandUse. Tvorba samotného LandUse pro účely výpočtu LS vycházela z databází - LPIS (MZe ČR), ZABAGED® (ČÚZK, 2018). LandUse byl následně doplněn o prvky přerušující odtok. Ty byly připraveny a sestaveny z dostupných datových podkladů. Využity byly konkrétně geometrie Krajinových prvků (LPIS), prvky z databáze technických protierozních opatření (VÚMOP, v.v.i.) a prvky protierozní ochrany financovaných z národních programů v gesci MŽP (MaS, POPFK, PPK) za navazující období, tj. 2011-2014. Dále byla využita databáze prvků Plánu společných zařízení pozemkových úprav (SPU, 2018). Jedná se o databázi geometrií realizovaných prvků v rámci Komplexních pozemkových úprav. Samotný výpočet LS faktoru byl proveden pomocí softwaru USLE 2D.

Pro faktor účinnosti protierozních opatření (P faktor), byla stanovena hodnota 1, což znamená, že pro výchozí výpočty erozního smyvu a erozního ohrožení nejsou uvažována žádná protierozní opatření.

R faktor vyjadřuje erozní účinnost dešťů v závislosti na kinetické energii, úhmu a intenzitě erozní nebezpečných dešťů. Do výpočtu vstupuje R-faktor jako aktuální regionalizovaná vrstva, která byla pro ministerstvo životního prostředí (MŽP) připravena v roce 2015 (Rožnovský a kol., 2015) Českým hydrometeorologickým ústavem (ČHMÚ).

Vyhodnocení vlivu opatření bylo provedeno na základě určení dlouhodobé ztráty půdy pro plochy jednotlivých opatření v jednotlivých letech (2015 - 2018). Vliv opatření na dlouhodobou ztrátu půdy vodní erozí vychází z podmínek provádění agroenvironmentálně-klimatických opatření a ekologického zemědělství. Z pohledu erozní ohroženosti tyto podmínky ovlivňují výlučně faktor ochranného vlivu vegetace (C faktor). Na základě expertních znalostí autorů a publikovaných hodnot C faktoru pro různé plodiny a managementy (Mistr, 2016 a Mistr, 2018) byly jednotlivým opatřením určeny hodnoty C faktoru, pro které byla následně vypočtena hodnota dlouhodobé ztráty půdy vodní erozí. Vzhledem k v praxi možným rozdílným přístupům v aplikaci opatření byly hodnoty určeny ve dvou variantách. A to jako varianta, kdy je vliv opatření posuzován přísně, a varianta, kdy je vliv opatření posuzován mírně. Výsledkem je tak rozsah hodnot, ve kterých se účinnost opatření může pohybovat.

Závěry a doporučení

Závěry	Doporučení
Z1: Vliv PRV na emise GHG a amoniaku v ČR je zanedbatelný. Opatření PRV přispívají k ukládání CO ₂ .	Bez doporučení
Z2: Dopad PRV na rozvoj biodiverzity na podpořených plochách se prozatím nepodařilo prokázat.	Bez doporučení
Z3: U části opatření AEKO a EZ byl prokázán statisticky významný vliv opatření na obsah dusičnanů v povrchových vodách. Pokud byl statisticky významný vliv prokázán, byl efekt, ve srovnání s kontrolními plochami, vždy pozitivní. Celkový efekt PRV na kvalitu vody byl kvantifikován v rozsahu snížení průměrné dlouhodobé koncentrace celkového dusíku o 1 mg.l ⁻¹	Bez doporučení
Z4: Byl prokázán statisticky významný dopad realizace části opatření PRV na obsah organické složky v půdě v řádu desetin procenta obsahu CO _x . Dopad se projevuje především na trvalých travních plochách a u trvalých kultur. Naopak, opatření na orné půdě mají buď malý, nebo statisticky nevýznamný vliv.	Bez doporučení
Z5: Čistý příspěvek PRV na obsah organické složky přesahuje cca 4 g.kg ⁻¹ oxidovatelného uhlíku na plochách s relevantními závazky.	Bez doporučení
Z6: Z výsledků modelového vyhodnocení je patrné, že aplikovaná opatření v rámci AEKO mají největší vliv v trvalých kulturách. Opatření na orné půdě (Biopásy) nemají z pohledu dlouhodobé erozní ohroženosti významnější vliv. Ekologické zemědělství má největší vliv – z pohledu vodní eroze – v trvalých kulturách. Opatření na orné půdě oproti Agroenvironmentálně-klimatickým opatřením jsou zaměřena více plošně – na celé DPB, proto je i jejich dopad významně vyšší a pozitivnější z pohledu hodnocení dlouhodobé erozní ohroženosti.	Bez doporučení
Z7: Výsledkem aplikací opatření AEKO a EZ v ČR je snížení dlouhodobé průměrné ztráty půdy na pozemcích s aplikovaným opatřením o alespoň 4.698 t.ha ⁻¹ .rok ⁻¹ .	Bez doporučení

CEQ28-SU- Závěry a doporučení

7.a29) CEQ29-DE - Do jaké míry přispěl program rozvoje venkova k cíli SZP týkajícímu se dosažení vyváženého územního rozvoje venkovských ekonomik a komunit, včetně vytváření a udržení pracovních míst?

7.a29.a) Odpověď na hodnotící otázku

Odpověď na evaluační otázku byla vypracována v souladu s návrhem metodického postupu. Přístup zároveň respektuje metodiku EK pro zpracování odpovědi na tuto evaluační otázku. Obecně vychází z hodnocení prostřednictvím data miningu a dále pak z provedeného kvantitativního a kvalitativního výzkumu včetně dílčích závěrů EO číslo 1 až 21. Pro výpočet dopadových indikátorů byly využity metody definované v aktuální metodice EK pro zpracování otázek číslo 22 až 30 při současném zohlednění dostupných nástrojů a dat. Výpočet indikátoru I.14, I.15 a I.16 byl realizován pomocí I/O modelu a je

podrobně popsán v metodickém přehledu. Vyhodnocení tematického okruhu a podrobnost odpovědi na evaluační otázku přímo vychází z dostupných údajů a zejména stupně dosažené implementace opatření.

Hodnocení vyváženosti územního rozvoje a komunit včetně vytváření a udržení pracovních míst, které je cílem SZP, se odvíjí primárně od naplňování pozitivního vývoje klíčových makroekonomických veličin v rámci venkovského prostoru.

Vlastní příspěvek PRV k tomuto rozvoji se odvozuje od realizace opatření zaměřených na rozvoj podnikatelských činností a komunitně vedený rozvoj a prostřednictvím vedlejšího efektu také od realizace ostatních projektových opatření zaměřených na zvyšování kvalifikace, vzdělanosti, sdílení znalostí, spolupráci a transfer poznatků, inovace, rozvoj zemědělských a lesnických podniků a další oblasti, které přispívají k celkovému rozvoji venkovských oblastí.

Zajištění vyváženého územního rozvoje venkovských hospodářství a komunit je primárně zajišťováno prostřednictvím integrovaného nástroje CLLD, který na základně místní strategií podporuje komunitně vedený a komunitními potřebami ovlivněný rozvoj. Tento rozvoj je primárně financován z opatření M19, které podporuje jednotlivé MAS na základě předložených a schválených místních strategií a těmito strategiím odpovídajícím dílčími projektů, jejichž působnost je ve vedlejšímu efektu zaměřena i na ostatní opatření a prioritní oblasti. Podrobný popis implementace opatření je součástí relevantních EO číslo 1 až 21.

Realizace opatření M19, které je součástí integrovaného nástroje (více viz analýza operací pro EO číslo 19b), a které tvoří přibližně čtvrtinu celkové alokace tohoto nástroje, byly výrazně zpožděny schvalováním místních strategií. Venkovské území ČR pokrývá celkem 179 evidovaných MAS celkem z 94 %. Pokrytí venkovských oblastí MAS a jejich strategiemi je tak velmi silné a umožňuje provádět vyvážený územní rozvoj jako jednu z podmínek strategií MAS na drtivě většině venkovského území, což výrazně přispěje k celoplošnému rozsahu dopadů PRV v této oblasti. Z evidovaného počtu MAS je navíc absolutní většina aktivní, pouze 4 MAS nevyvinuly v roce 2018 žádanou aktivitu.

Z hlediska realizace PRV a jeho příspěvku je však zásadní pozdější zahájení faktické realizace opatření, neboť žádanou dynamiku vykazuje opatření až v průběhu roku 2019. I díky tomu bylo dosud vyčerpáno pouze 6 % alokace a celková hodnota registrovaných projektů dosahuje pouze 49,2 %. Díky tomu je hodnocení skutečného přínosu PRV a především jeho dílčí analýza relativně předčasná. I z toho důvodu vytvořil například PRV v rámci realizace opatření M19 dosud jen 19 přímých pracovních míst, což představuje pouze 2,5 % plánované cílové hodnoty.

Naplňování cíle vyváženého územního rozvoje včetně vytváření a udržení pracovních míst s pozitivním vlivem na zaměstnanost je však dosahováno i realizací většiny ostatních opatření, byť v některých případech je tento efekt spíše efektem vedlejším. I zde se ovšem projevuje nižší míra dosaženého pokroku programu v projektové oblasti. Realizace opatření M01, které přispívá k šíření inovací a moderních poznatků stejně jako ke zvyšování kvalifikace, výrazně zaostává za optimálním stavem a její úspěšné dokončení je ohroženo. Realizace opatření M16 se pak potýká s dlouhodobým charakterem projektů, který způsobuje velmi nízký stupeň dokončenosti projektů.

Stejně tak v operacích M04 či M06, jejichž realizace má částečný vliv jak na tvorbu, tak zejména udržení pracovních míst a celkový rozvoj venkova je míra dosaženého pokroku spíše průměrná až podprůměrná (cca jedna pětina až jedna třetina celkové alokace). Tvorba pracovních míst, které jsou efektem realizace opatření M06, a které přispívají ke stabilizaci venkovského prostoru snižováním závislosti celkového hospodářského vývoje i stability zaměstnanosti diverzifikací podnikatelských činností, což se mj. pozitivně projevuje také na celkové vybavenosti venkovských oblastí adekvátní úrovní služeb, dosahuje ke

konci roku 2018 pouze 14,4 % plánované cílové hodnoty.

Celkový příspěvek PRV realizovaný prostřednictvím jednotlivých opatření se tak v plné míře teprve projeví v dalších letech, kdy vlivem zvýšené dynamiky realizace programu dojde ke zvýšení počtu realizovaných projektů a s tím i uplatněním jejich výsledků a dopadů. Současný příspěvek PRV v této oblasti se totiž pohybuje v průměru pod úrovní jedné pětiny plánovaného stavu.

I přesto však dosavadní realizace PRV přináší prokazatelný efekt, byť prozatím spíše prostřednictvím realizace projektů především v opatřeních s vedlejším efektem. Na základě provedených výpočtů indikátorů I. 14 až I. 16 se podařilo prokázat kladný efekt dosavadní realizace programu na zaměstnanost, zvyšování příjmů i růst HDP na osobu ve venkovských oblastech.

Vliv realizace programu na zaměstnanost ve venkovských oblastech

Čistý efekt příspěvku PRV k naplňování cíle strategie Evropa 2020 v oblasti zaměstnanosti a jejího zvyšování vyjadřuje primárně dopadový indikátor I. 14 Míra zaměstnanosti ve venkovských oblastech (20 až 64 let) a výpočtem vyjádřená změna na základě realizace programu. Na základě provedených výpočtů prostřednictvím alternativního přístupu podle metodických vodítek byl identifikován pozitivní vliv a kladný příspěvek PRV na zaměstnanost ve věkové skupině 20 až 64 let ve venkovských oblastech.

Tento příspěvek PRV dosahuje na základě již ukončených a proplacených aktivit programu odchylky od srovnávací základny roku 2015 0,42 %, což představuje nárůst počtu zaměstnaných osob v dané věkové kategorii ve venkovských oblastech o 20 810 osob. Míra zaměstnanosti ve venkovských oblastech v kategorii 20 až 64 let tak prostřednictvím působení aktivit PRV vzrostla a přispěla k naplnění, resp. udržení naplněnosti stanoveného cíle ve výši 75 %.

Z hlediska odvětvových dopadů na zaměstnanost venkovské populace je patrný největší efekt přímo v oblasti zemědělské výroby (přibližně 2,5 %). Nadprůměrný efekt je také patrný v lesnictví a potravinářství, výrobě strojů, stavebnictví a vzdělávání.

Poslední tři jmenované oblasti přímo souvisí se zajišťováním realizace klíčových aktivit programu v projektové oblasti a růst zaměstnanosti v těchto odvětvích je tak pochopitelným důsledkem realizace projektů. Z dlouhodobého hlediska je však v těchto třech odvětvích nadprůměrný příspěvek pouze dočasný a přímo spojený pouze s realizací projektových aktivit a nejde tak o dlouhodobý či trvalý efekt na tato odvětví.

Vliv programu na snižování počtu osob ohrožených chudobou

Z hlediska čistého efektu PRV na míru chudoby ve venkovských oblastech dosáhla realizace projektových aktivit PRV prokazatelně kladného příspěvku. Prostřednictvím výpočtu hodnoty indikátoru I. 15 bylo ověřeno, že čistý příjem na domácnost se vlivem působení PRV zvýšil oproti základně roku 2015 o 0,39 %. Průměrný čistý příjem domácnosti činil dle ČSÚ v roce 2015 157 623 Kč a dopad PRV je tak v absolutním vyjádření v kladné výši 618 Kč na domácnost. V případě převedení této hodnoty na první decil domácností, které se nacházejí pod a při hranici příjmové chudoby a který činil v roce 2015 67 555 Kč, by nárůst jejich příjmů o 618 Kč představoval změnu ve výši 0,91 %.

V roce 2018 dosáhl čistý průměrný příjem na domácnost 182 433 Kč a v rámci prvního decilu pak 83 693 Kč. Vzhledem k tomu, že ve sledovaném období klesl počet lidí ohrožených chudobou nebo sociálním vyloučením podle údajů ČSÚ (mírně odlišná metodika oproti EUROSTAT) přibližně o 1 %, s využitím vzájemného přepočtu předchozích výpočtů by tak díky přímému příspěvku PRV překročilo definovaný práh příjmové chudoby v hodnoceném období celkem 383 osob ve venkovských oblastech a

podíl příspěvku PRV na absolutním poklesu počtu lidí ohrožených chudobou vyjádřených mírou ohrožení chudobou by tak dosáhl 3,8 %.

Vliv programu na růst HDP na obyvatele ve venkovských oblastech

Čistý efekt PRV na růst HDP na obyvatele ve venkovských oblastech dosáhl kladné hodnoty 0,4 %. Celkový HDP na obyvatele ve venkovských oblastech vzrostl během let 2015 až 2018 o 21,9 % a podíl PRV na tomto celkovém růstu tak dosahuje 1,83 %. V absolutní vyjádření představuje čistý efekt PRV na růst HDP na obyvatele jeho zvýšení o přibližně 64 EUR na obyvatele venkovských oblastí.

Dosavadní hodnota příspěvku PRV k růstu HDP na obyvatele ve venkovských oblastech je však stejně jako v předchozích případech ovlivněna mírou dosaženého pokroku celého programu i jeho relevantních částí a vlivem spíše nízkého dosaženého pokroku je také čistý efekt PRV na růst HDP na obyvatele ve venkovských oblastech spíše nižší, přesto však prokazatelně kladný.

Z hlediska odvětvových dopadů na růst HDP na obyvatele ve venkovských oblastech je patrný největší efekt přímo v oblasti zemědělské výroby (přibližně 2,5 %). Nadprůměrný efekt je také patrný v lesnictví a potravinářství, výrobě strojů, stavebnictví a vzdělávání.

Poslední tři jmenované oblasti přímo souvisí se zajišťováním realizace klíčových aktivit programu v projektové oblasti a růst HDP na obyvatele ve venkovských oblastech v těchto odvětvích je tak pochopitelným důsledkem realizace projektů. Z dlouhodobého hlediska je však v těchto třech odvětvích nadprůměrný příspěvek pouze dočasný a přímo spojený pouze s realizací projektových aktivit a nejde tak o dlouhodobý či trvalý efekt na tato odvětví.

Čistý příspěvek PRV ke zvyšování zaměstnanosti, snižování míry chudoby a zvyšování HDP na obyvatele se podařilo prostřednictvím Input output modelu prokázat. PRV tak přispívá prostřednictvím dosud realizovaných aktivit k růstu zaměstnanosti ve věkové skupině 20 až 64 let prostřednictvím zvýšení zaměstnanosti o více než 20 000 osob, snížení míry chudoby ve venkovských oblastech, kde podíl PRV na celkovém poklesu počtu osob ohrožených chudobou dosáhl 3,8 % z celkové změny a také k růstu HDP na obyvatele venkovských oblastí, kdy čistý příspěvek PRV dosahuje výše 0,4 % ve srovnání s úrovní roku 2015.

PRV tak prokazatelně přispívá k vyváženému územnímu rozvoji venkovských hospodářství a komunit prostřednictvím stabilizace a rozvoj ekonomických podmínek pro tento rozvoj. Vlivem realizace PRV dochází ke zvyšování zaměstnanosti, snižování míry chudoby i celkovému růstu HDP na obyvatele, což se odráží ve zlepšení celkových podmínek pro tento rozvoj stejně jako v hospodářském rozvoji samotném.

Závěry a doporučení

Závěry	Doporučení
Z1: PRV přispívá pozitivně k vyváženému územnímu rozvoji venkovských hospodářství a komunit.	Bez doporučení
Z2: Zaměstnanost ve venkovských oblastech vzrostla. Čistý efekt realizace PRV dosáhl kladné hodnoty 0,42 % oproti úrovni roku 2015, což představuje zvýšení zaměstnaných osob ve skupině 20 až 64 let ve venkovských oblastech o více než 20 000.	Bez doporučení
Z3: Míra chudoby ve venkovských oblastech se snížila. Díky realizaci PRV překročilo práh příjmové chudoby směrem k vyšším příjmům 383 osob a podíl PRV na snížení počtu osob ohrožených chudobou dosáhl za období 2015 až 2018 3,8 % z celkového počtu osob.	Bez doporučení
Z4: HDP na obyvatele ve venkovských oblastech vzrostl. Vlivem působení PRV došlo ke zvýšení HDP na obyvatele venkovských oblastí o 0,4 %, což představuje podíl čistého efektu PRV na celkovém růstu HDP na obyvatele venkovských oblastí ve výši 1,83 % z celkového růstu ukazatele.	Bez doporučení
Z5: Objem příspěvku PRV odpovídá dosavadnímu stavu implementace programu, která je spíše nízká. V rámci klíčových operací nepřesahuje čerpání ani naplňování indikátorů většinou jednu pětinu cílové hodnoty. Díky tomu se prozatím projevuje spíše nižší čistý efekt PRV na vyvážený územní rozvoj ve venkovských oblastech.	D1: Zvýšit absorpční kapacitu a intenzitu čerpání v opatřeních s hlavním i vedlejším efektem s nízkou mírou dosaženého pokroku (M01, M06, M16 a M19). Se zvýšenou intenzitou sledovat proces implementace ostatních opatření s ohledem na udržení zvyšování dynamiky realizace těchto opatření.

Závěry a doporučení EO 29

7.a30) CEQ30-IN - Do jaké míry přispěl program rozvoje venkova k podpoře inovací?

7.a30.a) *Odpověď na hodnotící otázku*

Odpověď na evaluační otázku byla vypracována v souladu s návrhem metodického postupu. Přístup zároveň respektuje metodiku EK pro zpracování odpovědi na tuto evaluační otázku. Obecně vychází z hodnocení prostřednictvím data miningu a dále pak z provedeného kvantitativního a kvalitativního výzkumu včetně dílčích závěrů EO číslo 1 až 21. Vyhodnocení tematického okruhu a podrobnost odpovědi na evaluační otázku přímo vychází z dostupných údajů a zejména stupně dosažené implementace opatření.

Hodnocení příspěvku PRV k podpoře inovací je nutné rozdělit na kvantitativní a kvalitativní část. Zatímco pro hodnocení kvantitativního příspěvku již lze na základě dosaženého pokroku v rámci implementace programu získat vstupní data, počet ukončených projektů v oblastech s hlavním efektem (M01, M16 a M19) neumožňuje provedení dostatečně robustního kvalitativního vyhodnocení příspěvku PRV. Podrobné informace k realizaci jednotlivých opatření obsahují relevantní EO číslo 1 až 21.

Realizace programu PRV jednoznačně přispívá k podpoře inovací ve venkovských oblastech. Podíl výdajů na články 14, 15 a 35 dosahuje 1,44 % celkových výdajů PRV. Ačkoliv je dosaženo pouze 31,3 % cílové hodnoty, podpora inovací v rámci PRV prokazatelně probíhá. Celkový počet účastníků

vzdělávacích a informačních akcí, při kterých docházelo k šíření inovací, již přesáhl polovinu plánované hodnoty, nicméně zde je nutné upozornit na skutečnost, že za inovativní jsou považována všechna realizovaná školení a vzdělávací akce, i když v řadě případů je jejich inovativnost spíše formální, než že by měla skutečný přínos.

Poměrně dlouhá příprava i následná realizace části projektů v opatření M16 způsobuje, že dosud bylo ukončeno pouze 18 projektů v operacích 16.2.1 a 16.2.2. Dosud nebyl ukončen ani jeden realizovaný *projekt spolupráce v operaci 16.1.1. Realizace projektů však ve všech třech operacích probíhá a s delším odstupem velmi pravděpodobně dosáhne plánovaných hodnot. U ostatních operací spolupráce, kde nemusí být inovativnost nutně jejich součástí, je situace nerovnoměrná. Zatímco operace 16.3.1 má alespoň registrován udržitelný počet projektů, u operací 16.4.1 a 16.6.1 je byť jen registrován naprostý zlomek projektů. Problematické operace tak budou muset být podrobeny sledování a vyhodnocení a v případě nutnosti a potřebnosti také změnám spočívajícím v přesunu finančních prostředků z operací s malým zájmem žadatelů ve prospěch operací se zájmem větším.

Podpora inovací je také vedlejším efektem operace M04, při které dochází k realizaci investic do prvovýroby i zpracovatelského průmyslu. Případovými studii bylo ověřeno, že některé projekty skutečně prvky inovativnosti prokazatelně obsahují a jejich realizace tak přispívá k podpoře inovací ve venkovském prostoru. Ačkoliv ne vždy vykazování inovativnosti projektu odpovídá skutečnému obsahu inovace, v některých případech jsou také skutečně inovativní projekty jako inovativní neoznačeny. Zastoupení této chybovosti bylo v případových studiích rovnoměrné, a tudíž lze celkově konstatovat, že vykazované hodnoty inovativnosti projektů v opatření M04 odpovídají realitě. Z celkového počtu realizovaných projektů i objemu jejich podpory lze identifikovat zhruba desetinový podíl inovativních projektů s rostoucí tendencí v průběhu roku 2018.

Indikace inovativnosti však není součástí vyhodnocení v rámci operace M19, kde lze také inovativnost některých projektů předpokládat. Lze však předpokládat, že vzhledem ke struktuře opatření M19 bude zastoupení inovativních projektů obdobné jako v celém programu.

Na základě ex ante posouzení inovačního potenciálu programu byly tento odhadnut (viz EO číslo 23) na 222 mil. EUR (v této částce nejsou zahrnuty výdaje čistě na VaV), což představuje 6,3 % celkové alokace programu. Celkové souhrnné výdaje projektů s inovačním obsahem dosáhly ke konci roku hodnoty přibližně 49 mil. EUR, což představuje 22 % odhadnutého inovačního potenciálu PRV. Ve vztahu k dosaženému pokroku v implementaci projektové části PRV jde o hodnotu jen o málo nižší, než je celkový dosažený pokrok.

PRV tedy prokazatelně podpořil v průběhu své dosavadní implementace inovace ve venkovských oblastech. Inovační potenciál PRV odhadnutý ex ante byl naplněn dosud z necelé čtvrtiny a odpovídá tak celkovému dosaženému pokroku programu. Realizace programu prostřednictvím vzdělávacích a informačních akcí přispívá k šíření nových inovativních myšlenek, procesů a technologií, které jsou následně prostřednictvím projektů realizovány. Investice do inovací jsou naplňovány jak opatřeními M01 a M16, tak s vedlejším efektem také částí projektů v operacích M04 či M19. Byly tedy vytvořeny a posíleny vzdělávací platformy a další typy institucionálních vazeb, které umožňují sdílení, reflexi a učení se, nicméně oproti předpokládanému stavu je objem realizovaných akcí menší a PRV poskytl příležitosti k odborné přípravě a výměně inovativních postupů.

Počet osob, které se účastnili akcí s inovačním obsahem, však již přesáhl jednu polovinu cílové hodnoty. Z hlediska zaměření jednotlivých akcí je však nutné brát tento údaj s určitou výhradou, neboť v některých případech je inovační obsah akcí jen velmi malý.

Kvalitativní vyhodnocení, které je primárně zaměřeno na vyhodnocení operace M16 je neproveditelné,

neboť ke konci roku 2018 předložilo ML pouze 9 projektů z operace 16.2.2 a 1 projekt z operace 16.2.1. Při pohledu na tento nereprezentativní vzorek je možné konstatovat, že efekt spolupráce na zvýšení výkonnosti hodnotí 6 podniků jako zcela přínosný a 4 jako spíše přínosný (výsledné hodnocení na škále od 1 – zcela přínosný po 4 – zcela nepřínosný je 1,4). Hodnocení přínosnosti spolupráce na zavedení inovativních řešení, postupů či produktů je pak hodnoceno téměř výhradně jako zcela přínosné (1,1). Stejně je pak hodnocen i přínos spolupráce v oblasti zavedení nových technologií a automatizace do výroby či zpracování. Jako spíše přínosný je pak hodnocena spolupráce v rámci navázání cenných partnerství se subjekty z jiných oborů (1,6). Všech deset projektů pak vykazuje, že spolupráce se získanými partnery v rámci projektu pokračuje i nadále.

Dopad inovací do výkonnosti podniku se pak projevují převážně ve zvýšení konkurenceschopnosti a to především díky rozšíření sortimentu a zvýšení kvality produkce. Efekt vlastní spolupráce pak byl ve všech případech klíčový pro vlastní realizaci projektu.

Dosavadní počet ukončených projektů spolupráce neumožňuje kvalitativní vyhodnocení jejich dopadů, tudíž není možné při současné míře dosaženého pokroku konstatovat, že PRV zlepšil funkční propojení mezi různými kategoriemi aktérů. Stejně tak není možné hodnotit, jak se realizace PRV projevila na zlepšení toku informací mezi jednotlivými aktéry v rámci inovací a umožnění interakce mezi aktéry na podporu inovací.

Závěry a doporučení

Závěry	Doporučení
Z1: Dosavadní realizace PRV podpořila inovace ve venkovských oblastech a jejich šíření. Ex ante inovační potenciál PRV byl dosud naplněn z 22 % a míra příspěvku je tak spíše nižší vlivem spíše nízkého dosaženého pokroku v rámci implementace PRV, který je způsoben více faktory.	D1: Zvýšit absorpční kapacitu a intenzitu čerpání v opatřeních s hlavním i vedlejším efektem s nízkou mírou dosaženého pokroku (M01, části M16). Se zvýšenou intenzitou sledovat proces implementace ostatních opatření (část M16, M04, M19) s ohledem na udržení zvyšování dynamiky realizace těchto opatření.
Z2: PRV podpořil vzdělávací a informační akce, prostřednictvím kterých dochází k šíření inovativních myšlenek a postupů, které se následně odrážejí v realizaci inovativních projektů.	Bez doporučení
Z3: Nízký pokrok zejména v oblasti M16 neumožňuje kvalitativní vyhodnocení příspěvku PRV k šíření, sdílení a implementaci inovací a kvalitě vytvářených	D2: Kvalitativní hodnocení dopadů programu na šíření inovací zejména prostřednictvím operace M16 provést s větším časovým odstupem na relevantním vzorku

Závěry a doporučení EO 30

7.a31) PSEQ01-FA - Programově specifická hodnotící otázka spojená s programově specifickými prioritními oblastmi

Programově specifická prioritní oblast: Zlepšení ekonomické výkonnosti lesního hospodářství

Otázka programově specifického hodnocení: 5b) Do jaké míry přispěly intervence PRV k zvýšení hospodářské výkonnosti všech lesnických podniků, zejm. s ohledem na zvýšení míry účasti a orientace na trhu? 5c) Do jaké míry přispěly intervence PRV k zvýšení hustoty lesní dopravní sítě?

Zdůvodnění volby prioritní oblasti programově specifického hodnocení:

Při přípravě programového dokumentu bylo rozhodnuto o zařazení specifické prioritní oblasti zaměřené na podporu konkurenceschopnosti lesního hospodářství.

7.a31.a) Odpověď na hodnoticí otázku

EO: 5b. Do jaké míry přispěly intervence programu rozvoje venkova k zvýšení hospodářské výkonnosti všech lesnických podniků, zejména s ohledem na zvýšení míry účasti a orientace na trhu?

Odpověď na evaluační otázku byla vypracována v souladu s návrhem metodického postupu. Přístup zároveň respektuje metodiku EK pro zpracování odpovědi na tuto evaluační otázku. Obecně vychází z hodnocení prostřednictvím nefinančního hlediska na základě stanovených indikátorů prostřednictvím data miningu a dále pak z provedeného kvalitativního výzkumu. Vyhodnocení tematického okruhu a podrobnost odpovědi na evaluační otázku přímo vychází z dostupných údajů a zejména stupně dosažené implementace opatření. Podrobné hodnocení příspěvků operace 4.3.2 je součástí EO číslo 5 c), hodnocení příspěvku opatření M01 součástí EO číslo 1 a 3 a hodnocení příspěvku operace 16.3.1 pak součástí EO číslo 1 a 2.

Předmětem operace 8.6.1 je podpora investic v oblasti lesní techniky a postupů práce s cílem racionalizace obhospodařování lesů, jež dále umožní posilování jejich hospodářského využití.

Dynamika finanční implementace operace se v roce 2018 výrazně zvýšila. Objem registrovaných prostředků se v roce 2018 zvýšil o více než polovinu oproti roku 2017 a o téměř o třicet procent přesáhl výši alokace. Proces závazkování má dynamiku o něco nižší, meziročně se objem závazkovaných prostředků v roce 2018 zvýšil pouze o dvě pětiny a dosáhl 52 % celkové alokace. Pokračuje ale naopak vysoké tempo proplácení prostředků přibližně ve výši 5 mil. EUR, přičemž jeho udržení postačuje pro bezproblémové vyčerpání stanovené alokace. Celková výše proplacených veřejných výdajů již přesáhla 10 mil. EUR a v současné době dosahuje 35,6 % cílové hodnoty.

Během dosavadních kol příjmů žádostí bylo zaregistrováno celkem 1 773 žádostí o dotaci. K 31. 12. 2018 bylo závazkováno 634 žádostí (29 % cílové hodnoty). Proplaceno a úspěšně dokončeno bylo 481 projektů (tj. 22 % cílové hodnoty). Plnění operace vykazuje v posledním období výraznou dynamiku, kdy se počet projektů oproti stavu k 31. 12. 2017, kdy měl tento ukazatel hodnotu 205 podpořených operací, téměř dvou a půl znásobil. Podporu obdrželo 438 unikátních subjektů (jejichž žádosti již byly proplaceny). S ohledem na vývoj finančního plnění se tedy v průběhu roku 2018 realizovaly spíše menší projekty.

Z hlediska struktury příjemců podpory tvoří cca 56 % příjemců právnické osoby (mezi nimi nejvíce obce a společnosti s ručením omezeným), a cca 44 % poté tvoří fyzické osoby. Zajímavým faktem ale je, že při přepočtu na výši podpory činí podíl fyzických osob již pouze 22 % a naopak se zvyšuje podíl právnických osob, a to především společností s ručením omezeným (21 % subjektů, 37 % podpory), akciových společností (3 % subjektů, 9 % podpory) a družstev (1 % subjektů, 4 % podpory). Je tedy zřejmé, že průměrná výše podpory není u jednotlivých typů subjektů stejná a zvyšuje se především s velikostí daného subjektu. To potvrzují i dílčí údaje, kdy průměrná velikost podpory u mikro a malých podniků právnických osob je srovnatelná s podporou fyzických osob. U podniků pak převažuje podpora středních a malých podniků (78 % podniků).

Z analýzy implementačních dat je zřejmý velmi vysoký zájem o podporu 8.6.2 v oblasti technického vybavení dřevozpracujících provozoven.

Dynamika finanční implementace této operace se v roce 2018 udržela obdobně jako u operace 8.6.1 na

vysoké úrovni. Objem registrovaných prostředků se v roce 2018 zvýšil přibližně o třetinu oproti roku 2017 a o téměř o tři čtvrtiny přesáhl výši alokace (i přes její navýšení). Proces závazkování má dynamiku ještě vyšší, meziročně se objem závazkovaných prostředků v roce 2018 zvýšil na téměř dvojnásobek a taktéž přesáhl objem celkové alokace. Výrazně se zrychlilo tempo proplácení prostředků (meziročně nárůst na přibližně trojnásobek), přičemž udržení současného tempa postačuje pro bezproblémové vyčerpání stanovené alokace již kolem roku 2021. Celková výše proplacených veřejných výdajů již přesáhla 2,5 mil. EUR a v současné době dosahuje 35,5 % cílové hodnoty.

K 31. 12. 2018 bylo zaregistrováno 269 žádostí o dotaci s celkovou požadovanou výší podpory 12 421 560 EUR, což je o 73 % více, než je hodnota alokace pro tuto operaci. Závazkováno je celkem 88 projektů (67,7 % cílové hodnoty) o celkové výši veřejných výdajů 4 695 436 EUR (65,4 % cílové hodnoty). Nositeli závazkovaných projektů je celkem 82 unikátních subjektů. Během roku 2018 byl zaznamenán dramatický pokrok v naplňování této operace. Realizované (proplacené) projekty vytvořily 125 nových pracovních míst.

Žadatelem a příjemcem v této operaci může být pouze fyzická nebo právnická osoba podnikající v lesnictví nebo souvisejícím odvětví, která splňuje definici mikro nebo malého podniku, popřípadě obce nebo právnické osoby založené nebo zřízené obcemi, dobrovolné svazky obcí podnikající v lesnictví nebo souvisejícím odvětví.

Mezi závazkovanými subjekty je celkem 58 právnických osob (49 společností s ručením omezeným a 2 akciové společnosti) a 35 fyzických osob, přičemž převažují malé podniky (34) nad mikropodniky (16).

Pokrok v realizaci intervencí, které by měly přispět ke zvýšení ekonomické výkonnosti subjektů podnikajících v lesním hospodářství, je tak zřejmý, a to zejména v případě podpory dřevozpracujících provozoven (operace 8.6.2).

V této oblasti je již závazkováno takové množství projektů, které dosahuje dvou třetin alokovaných prostředků předpokládaného počtu podpořených operací. Proplacena byla již více než třetina prostředků a 40 % plánovaných operací. U podpory investic do techniky pro práci v lese (operace 8.6.1) je zájem o něco nižší, i zde ale závazkované dosahují poloviny alokovaných prostředků a téměř 30 % předpokládaného počtu plánovaných operací. Proplacena pak byla již více než třetina prostředků u více než pětiny plánovaných operací.

Dotazníkové šetření bylo provedeno na vzorku neúspěšných žadatelů v obou operacích a vzhledem k počtu respondentů je možné s jistou mírou relevantnosti prezentovat klíčové výsledky pouze za celek. Téměř třetina respondentů patří mezi žadatele, kteří se svou žádostí uspěli v některém z dalších kol výzev. Pouze 37 % neúspěšných žadatelů se pokoušelo získat také jinou dotaci z PRV a pouze polovina z nich byla úspěšná. To je ovšem dáno omezenou mírou projektových dotačních možností pro lesnický sektor. Většina z těchto žadatelů pak usilovala o získání dotace v operaci 4.1.1. Průměrná velikost obdržené dotace pak nedosáhla 1 mil. Kč a medián obdržené dotace pak činil pouze 400 000 Kč. Ostatní dotace tak slouží spíše jako doplněk pro hlavní činnost v oblasti lesnictví.

Plné dvě třetiny neúspěšných žadatelů zamýšlený projekt vůbec nerealizovalo. Zhruba deset procent žadatelů zamýšlený projekt zrealizovalo v omezené míře a 20 % pak ve stejné míře jako byl předmět neúspěšné žádosti. Plná jedna třetina neúspěšných žadatelů také realizaci svého projektu zahájila později, než v případě obdržení dotace. Rozhodnutí o nepřidělení dotace nemělo vliv na konkurenceschopnost pouze 12 % žadatelů, zatímco velký či velmi velký vliv na konkurenceschopnost přiznalo 56 % respondentů. Z těch respondentů, kteří se setkali s tím, že dotaci obdržel některý z jejich přímých konkurentů, uvedlo 57 % z nich, že tato skutečnost přímo negativně ovlivnila jejich tržní pozici a

konkurenceschopnost. Konkrétně pak tyto tazatelé jako důvod uváděli vlastní zastaralost a neefektivnost a naopak modernizaci a zvýšení efektivity na straně přímé konkurence. 20 % respondentů pak přiznalo, že nepřidělení dotace vedlo k poklesu jejich produkce, a dalších 75 % pak uvedlo, že jejich produkce se nezměnila.

Výsledky provedeného šetření sice naznačují identifikovatelný efekt mrtvé váhy, kdy úspěšní žadatelé v míře vyšší, než by se dalo průměrně očekávat, negativně ovlivňují hospodaření a konkurenceschopnost neúspěšných žadatelů, nicméně zkoumaný vzorek vzhledem ke své reprezentativnosti neumožňuje toto tvrzení jednoznačně potvrdit.

Prostřednictvím případových studií na vzorku 10 úspěšných žadatelů se podařilo ověřit pozitivní vliv realizace operací 8.6.1/2 na ekonomickou efektivity a výkonnost lesnických podniků a jejich tržní orientaci. Všechny zkoumané subjekty uvedly, že obdržení dotace mělo zásadní vliv na realizaci předmětu projektu. Neobdržení dotace by pak vedlo k nerealizaci či jen omezené realizaci projektů. Realizované projekty jsou pak většinou velmi inovativní (podle vyjádření příjemců, z pohledu hodnotitelů jde spíše o výrazné modernizace) a vytvářející nová pracovní místa s vyšší přidanou hodnotou, což umožňuje také pracovníkům platit vyšší mzdy a zlepšovat tak jejich životní úroveň. Ve většině případů realizovali projekty zkušení příjemci, kteří podporu kombinují a vzájemně navazují, tudíž se projevuje vysoká komplementarita a synergie uvnitř obou opatření. Negativně se však většina příjemců vymezuje k administrativní složitosti ve vztahu k výši obdržené dotace, kdy v řadě případů bylo zmíněno, že administrativní zátěž je na hranici snesitelnosti a zejména efektivity při pořízení nových strojů (zejména s ohledem na jejich potřebné specifikace).

Příspěvek opatření M01 i operace 16.3.1 je zatím nulový, neboť nebyl dosud dokončen žádný projekt, resp. vzdělávací či informační akce. V rámci opatření M01 dosud nebyly vhodné projekty s dopadem do PO 2C ani zaregistrovány a v rámci operace 16.3.1 je objem závazkovaných prostředků velmi nízký. Reálný příspěvek v podobě vedlejšího efektu těchto opatření / operací tak nelze vyhodnotit a vzhledem ke stavu implementace těchto opatření / operací ho ani v budoucnu nelze předpokládat v jakékoliv významné podobě. Bližší popis vývoje tohoto opatření, resp. operace je popsán v EO číslo 1 a 3, resp. 1 a 2.

V rámci implementace také dochází realizací operace 4.3.2 k celkovému navyšování délky lesních cest, i když příspěvek je v tomto ukazateli velmi nízký. Ke konci roku 2018 byla míra naplnění cílové hodnoty na 9,1 %. Nízký je také příspěvek v podobě zlepšování kvality lesních cest, který dosahuje pouze 10 % předpokládaného celkového objemu. Reálně tak dosud nelze pozorovat významný příspěvek tohoto opatření ke zvyšování hospodářské výkonnosti sektoru vlivem zvýšení kvality infrastruktury, a to především kvůli nízkému počtu realizovaných projektů a jednotlivých příjemců, kteří zároveň investovali ve více opatřeních. Podrobně je naplňování operace 4.3.2 popsáno v EO číslo 5 c).

Realizací podpořených projektů v rámci operací 8.6.1 a 8.6.2 došlo také k tvorbě celkem 749 nových pracovních míst, což představuje 5,6 % všech zaměstnanců v lesnickém sektoru (ve vztahu k roku 2017). S ohledem na vývoj počtu zaměstnanců v sektoru jde však spíše o nahrazování již existujících míst, neboť celkový počet pracovníků v sektoru v posledních letech stagnuje. S ohledem na podíl podniků se zvýšenou HPH tak jde spíše o vytvoření nových pracovních míst s vyšší přidanou hodnotou na úkor stávajících míst s nižší přidanou hodnotou, což přispívá k celkovému zvyšování hospodářské výkonnosti sektoru.

Příspěvek realizovaných intervencí v ekonomické oblasti je signifikantní, i když prozatím s ohledem na celkový počet podpořených subjektů nižší než v případě optimálního průběhu implementace. Ke zvýšení přidané hodnoty došlo u 90,5 % podniků oproti plánované hodnotě 36 %, což představuje dva a půlkrát vyšší hodnotu. Z celkového počtu podpořených podniků (438) v operaci 8.6.1 je však možné změny sledovat prozatím pouze u 42 z nich a tudíž je vyhodnocení tohoto příspěvku pouze předběžné.

Přesto tyto podniky reprezentují přibližně 5 % tvorby HPH v lesnickém sektoru a zvýšení HPH u 90,5 % z těchto podniků představuje zřetelný příspěvek intervence zejména s ohledem na stagnaci celkové HPH za celý sektor v posledních letech. U operace 8.6.2 nejsou zatím dostupné údaje o změnách HPH u žádného podniku.

EO: 5c. Do jaké míry přispěly intervence programu rozvoje venkova k zvýšení hustoty lesní dopravní sítě?

Odpověď na evaluační otázku byla vypracována v souladu s návrhem metodického postupu. Přístup zároveň respektuje metodiku EK pro zpracování odpovědi na tuto evaluační otázku. Obecně vychází z hodnocení na základě stanovených indikátorů prostřednictvím data miningu, vypočtených hodnot indikátorů a dále pak z provedeného kvalitativního výzkumu. Vyhodnocení tematického okruhu a podrobnost odpovědi na evaluační otázku přímo vychází z dostupných údajů a zejména stupně dosažené implementace opatření.

Vzhledem k tomu, že počet registrovaných projektů dosáhl plánované alokace již v roce 2016, je nárůst objemu registrovaných prostředků oproti roku 2016 pomalejší, nicméně v roce 2018 bylo zaregistrováno přibližně o polovinu více nových prostředků v nových projektech, než v roce 2017. Absorpční kapacita této operace je tak velmi vysoká a případné posílení alokace této operace by bylo bez problému proměněno v realizované projekty.

Tempo růstu závazkovaných prostředků oproti roku 2017 se nijak výrazně nezměnilo a zůstává přibližně na polovině objemu prostředků závazkovaných v roce 2016. Celkový objem závazkovaných projektů již tři pětina alokace a tempo proplácení prostředků se udrželo ve výši přibližně 7 mil. EUR za rok. Implementace operace tak probíhá kontinuálně a vyčerpání alokace lze očekávat v letech 2021 až 2022.

V rámci operace 4.3.2 bylo k 30. 6. 2018 úspěšně dokončeno a proplaceno 152 projektů (37,3 % cílové hodnoty) od 136 lesnických subjektů (44,4 % cílové hodnoty), zaměřených na rekonstrukce a/nebo budování lesních cest za účelem zvýšit jejich hustotu a zlepšit celkovou lesnickou infrastrukturu. Počet projektů i podpořených subjektů se v průběhu roku výrazně zvýšil, což přímo souvisí se zdvojnásobením objemu proplacených prostředků.

Indikátory 94310 - Zlepšení struktury lesních cest (km/ha) a 94302 - Celková délka lesních cest (km) jsou vypočteny na základě výsledných parametrů kategorie lesní cesty po realizaci projektu a hustota lesních cest je přepočtena na celkovou výměru lesních pozemků v ČR k referenčnímu roku 2011. Pro výpočet parametru zlepšení struktury lesních cest tak nevstupují všechny podpořené projekty v operaci 4.3.2., ale pouze ty, které splňují dané parametry, např. změnu kategorie při realizaci projektu a výsledná kategorie lesní cesty.

Prostřednictvím realizovaných projektů došlo k vybudování 176 km lesních cest, což činí 21 % cílové hodnoty Indikátoru 94302 - Celková délka lesních cest (km), kam byly započteny lesní cesty kategorie 1L a 2L po rekonstrukci, pro které byla k dispozici daná data k 31. 12. 2018. Oproti konci roku 2017 je to nárůst o cca 134 km.

Délka lesních cest a jejich hustota přepočtená na ha plochy spolu souvisí. Vzhledem k relativně nízkému nárůstu celkové délky se zvýšení hustoty příliš neprojevovalo na sledovaném ukazateli a hustota lesních cest (indikátor 94310) se zvýšila na 0,04 km/ha, což představuje 17 % z cílové hodnoty 0,23 km/ha.

Ke konci roku 2018 bylo v realizační fázi celkem 66 projektů, z nichž ovšem pouze 1 řeší výstavbu nové cesty (v délce 0,5 km) a plných 63 projektů rekonstrukci lesní cesty se zvýšením kategorie, přičemž ovšem do kategorie 1L a 2L bude zrekonstruováno pouze cca 53 km lesních cest. Ani v blízké budoucnosti tak

není výrazná šance na zlepšení plnění obou sledovaných indikátorů a s ohledem na dosavadní nákladovost provádění operace se jeví úplné naplnění indikátorů jako spíše nepravděpodobné. ŘO tuto situaci může pouze navýšením alokace opatření, neboť snížení cílové hodnoty indikátorů při zachování současného objemu alokace nelze ze strany EK předpokládat. Dílčí opatření v rámci podmínek pro podporované projekty mohou přinést pouze částečné zlepšení, nikoliv však vyřešení výše popsané nerovnováhy.

Plnění věcných indikátorů ve výši přibližně dvaceti procent tak neodpovídá čerpání prostředků pro operaci 4.3.2, kdy již bylo vyčerpáno téměř 40 % celkové alokace. Z tohoto pohledu se jeví nereálné naplnění věcných indikátorů délka lesních cest a hustota sítě při dané výši alokace na opatření 4.3.2.

Nižší naplnění věcných indikátorů je však způsobeno také kalamitní situací v některých lesních oblastech ČR (cca 1/6 území ČR), při nichž došlo k poškození stávajících cest. Z důvodu intenzivního využívání stávajících cest v postižených oblastech pro obranná opatření typu včasného odvozu napadeného dříví z lesa bylo nutné udržet jejich kvalitu, a byly proto podporovány rekonstrukce stávajících cest ve vyšší míře, než se původně předpokládalo.

V důsledku reakce na kalamitní situaci tak intervence PRV nepřispívá v zamýšleném rozsahu ke zvyšování hustoty lesní sítě a tím i zlepšení ekonomické výkonnosti v lesnictví, neboť nedochází k odpovídajícímu kvalitativnímu zvýšení struktury i délky lesních cest.

Vzhledem k tomu, že se struktura i délka lesních cest nezlepšuje v očekávaném rozsahu, není možné dosáhnout zlepšení ekonomické výkonnosti, neboť není možné zajistit dostatečnou a odpovídající sjízdnost cest po celé požadované období, nedostatečná infrastruktura zvyšuje náklady na provoz i opravy technicky a také transport vytěženého dřeva je náročnější jak časově, tak finančně.

Realizací 4 případových studií byl prověřen dopad opatření na hustotu (1 projekt novostavby) i kvalitu (3 rekonstrukční projekty) lesních cest. Případové studie ukázaly rozdílnou situaci u jednotlivých žadatelů, kdy zejména žadatelé se silným zázemím a tradicí (lesnické podniky šlechtických rodů) mají poměrně vysokou míru zrekonstruovaných cest, u obecních lesů je situace o poznání horší. Realizace vlastních projektů ve všech případech naplnila svůj cíl a vedla ke zvýšení konkurenceschopnosti zejména vlivem snížení nákladů na dopravu vytěženého dřeva. Kromě toho má realizace také vedlejší efekty například v podobě budování naučných stezek, využívání pro veřejnost nebo zlepšení vodního režimu v krajině. Podmíněnost realizace projektu obdržením dotace je průměrná, pouze dva subjekty uvedly, že bez dotace by projekt nerealizovaly. Naopak všechny subjekty by uvítaly rozšíření dotačních možností včetně úpravy podmínek, které by umožnily podávat více žádostí jednomu subjektu nebo které by umožnily rekonstrukce či výstavbu celistvých úseků, neboť kvůli současným podmínkám musí být projekty rozdělovány.

Závěry a doporučení EO 5b

Závěry	Doporučení
Z1: Absorpční kapacita opatření 8.6.1 a 8.6.2 je po provedení realokace v 8.6.2 nastavena odpovídajícím způsobem.	Bez doporučení
Z2: Byla potvrzena absorpční kapacita u operace 8.6.1, kde probíhá plnění nastavených ukazatelů.	Bez doporučení
Z3: Realizovaná opatření přispívají na základě předběžných výsledků ke zvyšování efektivnosti lesního hospodářství, zvyšování zaměstnanosti a zvyšování přidané hodnoty na podnik i zaměstnance.	Bez doporučení
Z4: Vzhledem k tomu, že věcné naplňování operace 4.3.2 zůstává za předpokládanými hodnotami, nelze konstatovat, že zlepšení struktury lesních cest vedlo ke zvýšení ekonomické výkonnosti podniků v očekávané míře.	Bez doporučení (více viz EO číslo 5 c)

Závěry a doporučení EO 5b

Závěry a doporučení EO 5c

Závěry	Doporučení
Z1: Implementační pokrok v čerpání prostředků neodpovídá věcnému pokroku vyjádřenému indikátorem 94310 - Zlepšení struktury lesních cest a 94302 - Celková délka lesních cest (km). Realizované projekty nepřispívají k budování nových lesních cest a zvyšování hustoty lesních cest v zamýšlené míře.	D1: Provést zhodnocení a případnou revizi podmínek pro čerpání v operaci 4.3.2 s cílem upřednostnit projekty, které výrazněji přispějí k naplňování stanovených cílů pro navýšení délky a hustoty lesních cest, a to s ohledem na zaměření projektu i efektivnost a jednotkové dopady navrhovaného projektu či navýšit alokaci této operace vzhledem k vysoké absorpční kapacitě.

Závěry a doporučení EO 5c

7.a32) PSEQ02-FA - Programově specifická hodnoticí otázka spojená s programově specifickými prioritními oblastmi

Tato otázka je označena jako nerelevantní pro tuto verzi výroční zprávy o provádění

není relevantní

7.a33) PSEQ03-FA - Programově specifická hodnoticí otázka spojená s programově specifickými prioritními oblastmi

Tato otázka je označena jako nerelevantní pro tuto verzi výroční zprávy o provádění

není relevantní

7.a34) PSEQ04-FA - Programově specifická hodnoticí otázka spojená s programově specifickými prioritními oblastmi

Tato otázka je označena jako nerelevantní pro tuto verzi výroční zprávy o provádění

není relevantní

7.a35) PSEQ05-FA - Programově specifická hodnoticí otázka spojená s programově specifickými prioritními oblastmi

Tato otázka je označena jako nerelevantní pro tuto verzi výroční zprávy o provádění

není relevantní

7.a36) PSEQ01-TOPIC - Hodnoticí otázka pro konkrétní program provázaná s tématem hodnocení daného programu

Téma hodnocení: Pozemkové úpravy

Otázka programově specifického hodnocení: Jak realizace komplexních pozemkových úprav přispěla k uspořádání vlastnických vztahů a zlepšení stavu krajiny?

Zdůvodnění volby programově specifického tématu hodnocení:

Pozemkové úpravy mají spíše vedlejší příspěvek ke konkurenceschopnosti, jejich cílem je zejména uspořádání vlastnických vztahů a zlepšení stavu krajiny. Proto byla zařazena programově specifická otázka.

7.a36.a) *Odpověď na hodnoticí otázku*

Ke zlepšení vlastnických vztahů, ke kterým pozemkové úpravy přispívají nápravou přílišné fragmentace zemědělských pozemků, vzniklé mimo jiné i dělením vlastnických parcel dědickým systémem, přispěly intervence PRV k 31. 12. 2018 na 117 lokalitách v 53 okresech ČR. Provedené pozemkové úpravy se realizovaly ve všech krajích ČR a pokryly tak celou ČR. Realizované (proplacené) pozemkové úpravy měly dopad na území o celkové rozloze 83 697 ha. To představuje 2,02 % zemědělského půdního fondu v ČR.

V roce 2017 bylo v ČR na pozemkové úpravy vyhrazeno celkem 1 988 mil. Kč, z toho příspěvek PRV činil 1 015,4 mil. Kč[1], což představuje 53 % prostředků na financování pozemkových úprav v tomto roce. Na investiční činnosti bylo využito v roce 2017 celkem 1 512 mil. Kč, z toho 1 137 mil. Kč na výstavbu cest, 64 mil. Kč na protierozní opatření, 210 mil. Kč pro hydrologická opatření a 43 mil. Kč na ekologická opatření. Z výše uvedeného je patrné, že finanční příspěvek PRV na provádění pozemkových úprav v ČR hraje důležitou roli.

V rámci pozemkových reforem bylo k 31. 12. 2018 vybudováno 144 km polních cest, které zajišťují zpřístupnění pozemků, došlo k realizaci plošných opatření na 310 ha, ekologických opatření na 24 ha, vodohospodářských opatření na 44 ha a protierozních opatření na 31 ha. Zatímco u vodohospodářských opatření je téměř naplněna cílová hodnota indikátoru (89,8 %) a u plošných se blíží ke své polovině (47 %), u ekologických a protierozních opatření nedosahuje ani 10 %.

Určitou představu o dalším vývoji naplňování věcných indikátorů nám poskytují hodnoty

v závazkových projektech, jejichž počet je oproti proplaceným projektům dvojnásobný. Z přehledu závazkových projektů je patrné, že výše uvedené hodnoty u sledovaných ukazatelů po realizaci těchto projektů vzrostou. Prostřednictvím dosud závazkových projektů bude zrekonstruováno, příp. vybudováno 337 km cest, které zajistí zpřístupnění zemědělských pozemků, což představuje 44 % cílové hodnoty. Dále budou v rámci těchto projektů provedena plošná opatření s celkovou výměrou 398 ha (60 % cíle). Ekologická opatření budou pokrývat plochu 61 ha, vodohospodářská 88 ha a protierozní 78 ha. Zatímco u vodohospodářských opatření hodnoty v závazkových operacích již překračují cílové hodnoty indikátorů, u ekologických a protierozních opatření jsou zhruba na čtvrtině cílové hodnoty.

Jak je patrné z provedených případových studií, v rámci jednotlivých opatření pozemkových úprav dochází k vybudování rozličných společných zařízení, např. vodních nádrží, poldrů, polních cest s příkopy k odvodu vody, protierozních mezí, biokoridorů, zatravněných údolnic, soustav příkopů a trativodů k odvodu vody z území, brodů přes potok, travnatých pásů k orámování polí, dochází k výsadbě stromů.

V souvislosti s pozemkovými úpravami dochází také k uspořádání vlastnických vztahů. Toto tvrzení lze dovodit z provedených případových studií, neboť v databázi SZIF nejsou jednotlivé údaje o změně vlastnických vztahů. Například v pozemkových úpravách v k.ú. Němčany předcházelo podání žádosti o dotaci zpracování nové katastrální mapy a vyřešení vlastnických vztahů. Došlo ke scelení pozemků z 2800 na 1599, snížení počtu vlastníků z 497 na 470 a snížení počtu listů vlastníků z 389 na 380.

Na základě výše uvedených dat, lze konstatovat, že realizované pozemkové úpravy se podílejí na zlepšení stavu krajiny nicméně v některých aspektech, především u ekologických a protierozních opatření, v nižší než plánované míře.

[1] Zpráva o stavu zemědělství ČR za rok 2017. Jedná se o Celkové prostředky vyčleněné na předfinancování realizovaných pozemkových úprav.

Závěry a doporučení EO 4b

Závěry	Doporučení
Z1: S výjimkou výměry realizovaných plošných a vodohospodářských opatření zůstává pokrok v realizaci pozemkových úprav k 31.12.2018 nadále nízký.	D1: Zvážit revizi cílových hodnot u věcných indikátorů s <u>nejnižším</u> implementačním pokrokem, tj. u ekologických a protierozních opatření.
Z2: Poměr výše požadovaných veřejných prostředků v <u>závazkových</u> operacích k celkové alokaci neodpovídá poměru počtu podpořených operací a naplňování hodnot věcných indikátorů vůči cílovým hodnotám. Pokud bude zachován současný poměr výše veřejných prostředků k počtu podpořených projektů, nedojde při zachování alokace k podpoře plánovaného počtu operací.	Bez doporučení
Z3: Vzhledem k hodnotám v proplacených, <u>závazkových</u> a registrovaných operacích, považuje hodnotitel naplnění cílových hodnot u ekologických a protierozních opatření za velmi problematické, spíše nereálné.	D2: Posílit důraz na podporu projektů, které přispějí k ekologickým a protierozním opatřením, zvýšit bodové hodnocení v preferenčních kritériích.

7.a37) PSEQ02-TOPIC - Hodnotící otázka pro konkrétní program provázaná s tématem hodnocení daného programu

Téma hodnocení: 3A

Otázka programově specifického hodnocení: Do jaké míry přispěly intervence programu rozvoje venkova k zlepšení dobrých životních podmínek zvířat?

Zdůvodnění volby programově specifického tématu hodnocení:

Opatření má vzhledem ke stanoveným cílům v oblasti kvality života hospodářských zvířat specifické zaměření, nicméně je rovněž hodnoceno v oblasti příspěvku ke konkurenceschopnosti podniků.

7.a37.a) Odpověď na hodnotící otázku

Odpověď na evaluační otázku byla vypracována v souladu s návrhem metodického postupu. Přístup zároveň respektuje metodiku EK pro zpracování odpovědi na tuto evaluační otázku. Obecně vychází z hodnocení prostřednictvím data miningu, statistických metod pro kalkulaci indikátorů a dále pak z provedeného kvantitativního a kvalitativního výzkumu.

Příspěvek opatření M14 ke zlepšení dobrých životních podmínek zvířat

Celkově lze konstatovat, že všechny hodnocené operace přispívají ke zvýšení životní pohody zvířat.

V oblasti chovu dojnic byly sledovány vybrané obecné faktory, které by mohly nad rámec jednotlivých operací kladně ovlivňovat životní pohodu zvířat. Zjišťovány byly údaje týkající se kapacity produkčních stájí ve vazbě na výskyt mastitidy dojnic, nejčastěji využívaných technologií nebo jakosti krmiv. Vyhodnocení těchto údajů doplňuje hodnocení vlivu na DŽPZ u jednotlivých operací a potvrzuje zlepšující se životní pohodu chovaných hospodářských zvířat.

Z hodnocení vyplývá, že ve sledovaných letech 2015–2017 průměrné využití kapacity ustájovacích prostor činilo 91 %, přičemž tato hodnota zaznamenala meziročně mírný nárůst. Podíl dojnic s onemocněním vemene byl v průběhu sledovaného období mírně kolísavý, nicméně vykázal klesající tendenci, průměrné hodnoty nemocných zvířat činily 8,8 %.

Co se týká technologií, nejvíce byla ovlivněna životní pohoda zvířat úpravou ventilace ve stájích a přechodem na napájení temperovanou vodou, žádný z chovatelů přitom nezaznamenal záporný vliv zavedení těchto technologií. V roce 2017 uvedlo tyto dva faktory shodně 76 % podniků, v roce 2016 to bylo v případě úpravy ventilace 88 % podniků, v případě temperování vody až 83 % podniků. V pořadí třetím nejvíce pozitivním faktorem bylo zvýšení frekvence zakrmování a přihrnování krmiva (v roce 2017 cca 73 % podniků, v roce 2016 cca 80 % podniků). V případě této technologie rovněž nebyl zaznamenán záporný vliv. Naopak výrazně záporný vliv na životní pohodu dojnic uvedli respondenti v případě nevhodně provedené změny ošetřujícího personálu.

Co se týká technologie ustájení dojnic, ve sledovaném období je dlouhodobě nejčastější využívanou technologií stelivová stáj s boxovými loži (v průměru kolem 70 % stájí). Nejčastěji využitým stelivovým

materiálem byla v průběhu celého sledovaného období sláma (v průměru kolem 86 % stájí). Životní pohoda zvířat byla pozitivně hodnocena.

Pozitivní vliv výživy na zdravotní stav a kvalitu mléka uvedlo v roce 2017 více než 27 % respondentů. Téměř 70 % podniků, které na otázku související s kvalitou krmiv odpověděly v roce 2017, nezaznamenalo zlepšení ani zhoršení zdravotního stavu dojníc ovlivněné kvalitou předkládaných krmiv. V předchozím roce 2016 byl trend obdobný.

Operace zaměřená na zvětšení lehacího prostoru v chovu dojníc má spíše mírný vliv na míru znečištění zvířat, cca ve třech čtvrtinách případů ale bylo zaznamenáno zvýšení celkové denní doby strávené odpočinkem vleže. Přibližně polovina stájí potom zaznamenává zvýšení užitkovosti dojníc v důsledku zvětšení lehacího prostoru. Rovněž bylo zaznamenáno významné snížení agresivního chování mezi zvířaty. Zvětšení lehacího prostoru tedy má na zvířata pozitivní dopad, zejména pak na zvýšení celkové denní doby odpočinku dojníc v leže a zvýšení užitkovosti dojníc a z toho důvodu má smysl chovatele tímto směrem motivovat. Celkově lze tak konstatovat, že realizace operace má pozitivní vliv na zlepšení DŽPZ.

Operace zaměřená na zlepšení stájového prostředí má souvislost s významným snížením celkového počtu mikroorganismů (o 22 %) i somatických buněk (o 8,5 %) v nadojeném mléce. Aktivita zaměřená na eliminaci nežádoucího hmyzu v 83 % stájí vedlo ke snížení projevů napadení hmyzem. Pozorovaný vliv aplikace přípravků na životní pohodu ustájených dojníc by bylo možné shrnout jako krátkodobý, ale vesměs pozitivní. Regulace hmyzu formou biologické ochrany byla výzkumem vyhodnocena jako vynikající. Celkově lze konstatovat, že realizace operace 14.1.2 přispěla ke zlepšení DŽPZ.

Operace zaměřená na zajištění nepřetržitého přístupu do výběhu pro březí krávy má souvislost se zvyšováním podílu snadných porodů ve zkoumaném období, zavedení operace tedy má velmi pozitivní vliv na stupeň obtížnosti porodů. Podpořené stáje rovněž vykazují jisté snížení (o 7 procentních bodů) veterinárních nákladů na léčbu onemocnění končenin zvířat, vliv operace na snížení veterinárních nákladů je ale pouze nepatrný. Prospěšnost opatření dále prokázal výzkum pohyblivosti a kulhání dojníc, které je významně nižší v případě realizace operace. Celkově lze konstatovat, že realizace operace 14.1.3 přispěla ke zlepšení DŽPZ.

V oblasti chovu prasat byly sledovány faktory změna v technologiích ustájení a změna v chovatelských postupech využívaných v chovech zvířat. Ve srovnání s rokem 2016, kdy všechny uvedené změny měly dle odpovědí respondentů kladný vliv na životní pohodu ustájených zvířat, byly v roce 2017 u některých podniků zaznamenány také změny s negativním efektem. Jednalo se zejména o obměnu personálu, ať už ošetřovatele, zootechnika či veterináře (17 % podniků). Nejčastěji zmíněným opatřením s kladným efektem byla opatření týkající se investic, tzn. úprava osvětlení (66 % podniků) a úprava ventilace (62 % podniků).

Operace zaměřená na posunutí věku prvního zapuštění prasničky vede, dle objektivního i subjektivního hodnocení ke zlepšení tělesné kondice prasniček, zvýšení jejich užitkovosti a zvýšení počtu zabřeznutých prasniček po první inseminaci. U 28 % stájí byl navíc pozorován efekt operace v podobě snížení úmrtnosti selat. Z hlediska DŽPZ byl tedy prokázán příznivý vliv zavedené operace na kvalitu života prasnic.

Operace zaměřená na zavedení preventivních opatření pro zlepšení DŽPZ u prasnic mělo, dle subjektivního hodnocení podpořených subjektů, efekt v podobě snížení výskytů onemocnění končetin a zlepšení celkového zdravotního stavu prasnic. Nezanedbatelný vliv byl zaznamenán na snížení infekčního tlaku a zaznamenáno bylo také snížení projevů agresivního chování a brakace prasnic. Pro potvrzení těchto efektů objektivními ukazateli by ovšem bylo nutné získávat data v delším časovém horizontu. U podniků, které byly zapojené do operace, byly v rámci výzkumu ÚZEI zaznamenány lepší výsledky

z hlediska užítkovosti prasnic a úhynu selat do odstavu než v podnicích, které se do operace nezapojily. V případě brakace se výsledky pohybovaly v obou skupinách na normální úrovni. Z výše uvedených výsledků lze celkově konstatovat, že realizace operace 14.1.4 b) přispěla ke zlepšení DŽPZ.

Operace zaměřená na zvětšení plochy kotce pro odstavené sele bylo analyzováno primárně prostřednictvím měření váhového přírůstku, které je v případě aplikace operace vyšší. Toto potvrzují také subjektivní pozorování podpořených subjektů, které dále zdůrazňují snížení znečištění zvířat, snížení výskytu kožních zranění a zvýšení projevů hravého chování selat. Chovatelé dále zaznamenali střední až významný vliv operace na snížení projevů agresivního chování u selat.

Šetřením ÚZEI, které provedlo srovnáním podniků zapojených a nezapojených do operací v hlavních indikátorech vhodných pro posouzení dobrých životních podmínek zvířat (u prasnic a selat to byly indikátory počet narozených selat na prasnici, úhyn prasnic, brakace prasnic; u selat byl sledován úhyn selat do odstavu a úhyn v předvýkrmu prasat, přírůstek v předvýkrmu a přírůstek do odstavu) bylo prokázáno, že podniky zapojené do operace „Zvýšení plochy pro odstavená selata“ dosahovaly výrazně lepších výsledků, než podniky nezapojené.

ZÁVĚRY A DOPORUČENÍ:

viz. obrázek č. 1

Závěry a doporučení

Závěry	Doporučení
<p>Z1 Na základě kvalitativního vyhodnocení přínosů aktivit zaměřených na zlepšení DŽPZ, které provedl ÚZEI v roce 2018, lze konstatovat, že podpora poskytovaná v rámci všech operací M14 vykazuje přínosy v oblasti DŽPZ. Hodnocení probíhalo na základě Metodiky hodnocení DŽPZ, kterou ÚZEI v roce 2016 navrhnul a v roce 2017 upřesnil na základě zkušeností z uskutečněných terénních šetření. Výsledky hodnocení byly rovněž podpořeny závěry odborného výzkumu.</p> <p>Dosavadní výsledky hodnocení nicméně stále nasvědčují tomu, že vyhodnocení efektů bude mít vyšší vypovídací hodnotu v dlouhodobějším časovém horizontu.</p>	<p>D1: Nadále dlouhodobě sledovat a vyhodnocovat vybrané indikátory, sledující vliv podpory na DŽPZ.</p>

obr č. 1 - Závěry a doporučení PO 3A

7.a38) PSEQ03-TOPIC - Hodnotící otázka pro konkrétní program provázaná s tématem hodnocení daného programu

Tato otázka je označena jako nerelevantní pro tuto verzi výroční zprávy o provádění

není relevantní

7.a39) PSEQ04-TOPIC - Hodnotící otázka pro konkrétní program provázaná s tématem hodnocení daného programu

Tato otázka je označena jako nerelevantní pro tuto verzi výroční zprávy o provádění

není relevantní

7.a40) PSEQ05-TOPIC - Hodnotící otázka pro konkrétní program provázaná s tématem hodnocení daného programu

Tato otázka je označena jako nerelevantní pro tuto verzi výroční zprávy o provádění

není relevantní

7.b) Tabulka ukazatelů výsledků

Název výsledného ukazatele a jednotka (1)	Cílová hodnota (2)	Hlavní hodnota (3)	Sekundární příspěvek (4)	Příspěvek LEADER/CLLD (5)	PRV celkem (6)=3+4+5	Připomínky (max. 500 znaků)
R1 / T4: podíl zemědělských podniků s podporou z programu rozvoje venkova na investice do restrukturalizace nebo modernizace (prioritní oblast 2A)	17,45	10,86	Nepoužije se	0,01	10,87	
R2: Change in Agricultural output on supported farms/AWU (Annual Work Unit) (focus area 2A)* (GROSS VALUE)	Nepoužije se					bude ze strany hodnotitele doplněno
R2: Change in Agricultural output on supported farms/AWU (Annual Work Unit) (focus area 2A)* (NET VALUE)	Nepoužije se	38 529,00		0,00	38 529,00	Výsledek statisticky nesignifikantní, hodnota udaná v Kč.
R3 / T5: podíl zemědělských podniků s podporou z programu rozvoje venkova na plán rozvoje podnikatelské činnosti / investice pro mladé zemědělce (prioritní oblast 2B)	4,76	2,99	Nepoužije se	0,00	2,99	
R4 / T6: podíl zemědělských podniků pobírajících podporu na účast v režimech jakosti, na místních trzích nebo v krátkých dodavatelských řetězcích a seskupeních/organizacích producentů (prioritní oblast 3A)	0,34	0,00	Nepoužije se	0,00	0,00	
R5 / T7: podíl zemědělských podniků účastnících se systémů řízení rizik (prioritní oblast 3B)		0,00	Nepoužije se	0,00	0,00	
R6 / T8: podíl lesní půdy / jiných zalesněných ploch, na něž se vztahují smlouvy o obhospodařování podporující biologickou rozmanitost (prioritní oblast 4A)	0,12	0,08	Nepoužije se	0,00	0,08	
R7 / T9: podíl zemědělské půdy pod závazkem obhospodařování podporujícím biologickou rozmanitost a/nebo krajinu (prioritní oblast 4A)	24,34	30,99	Nepoužije se	0,00	30,99	
R8 / T10: podíl zemědělské půdy pod závazkem obhospodařování zlepšujícím hospodaření s vodou (prioritní oblast 4B)	11,38	6,97	Nepoužije se	0,00	6,97	
R9 / T11: podíl lesní půdy pod závazkem obhospodařování zlepšujícím hospodaření s vodou (prioritní oblast 4B)		0,00	Nepoužije se	0,00	0,00	
R10 / T12: podíl zemědělské půdy pod závazkem obhospodařování zlepšujícím hospodaření s půdou a/nebo předcházení erozi půdy (prioritní oblast 4C)	12,41	7,20	Nepoužije se	0,00	7,20	
R11 / T13: podíl lesní půdy pod závazkem obhospodařování zlepšujícím hospodaření s půdou a/nebo předcházení erozi půdy (prioritní oblast 4C)	0,52	0,24	Nepoužije se	0,00	0,24	

R12 / T14: podíl zavlažované půdy přecházející na účinnější zavlažovací systém (prioritní oblast 5A)		0,00	Nepoužije se	0,00	0,00	
R13: Increase in efficiency of water use in agriculture in RDP supported projects (focus area 5A)*	Nepoužije se		0,02		0,02	Je sledováno jen jako sekundární efekt u vybraných operací.
R14: Increase in efficiency of energy use in agriculture and food-processing in RDP supported projects (focus area 5B)*	Nepoužije se		0,00	0,00	0,00	Je sledováno jen jako sekundární efekt u vybraných operací.
R15: Renewable energy produced from supported projects (focus area 5C)*	Nepoužije se		1 780,00	0,00	1 780,00	
R16 / T17: podíl VDJ, jichž se týkají investice do chovu hospodářských zvířat za účelem snižování emisí skleníkových plynů a/nebo amoniaku (prioritní oblast 5D)			Nepoužije se	0,00	0,00	
R17 / T18: podíl zemědělské půdy, na niž se vztahují smlouvy o obhospodařování zaměřující se na snižování emisí skleníkových plynů a/nebo amoniaku (prioritní oblast 5D)		0,00	Nepoužije se	0,00	0,00	
R18: Reduced emissions of methane and nitrous oxide (focus area 5D)*	Nepoužije se		-598,00	0,00	-598,00	Je sledováno jen jako sekundární efekt u vybraných operací. Záporná hodnota znamená, že došlo k nárůstu emisí vlivem rozšíření kapacit pro podpořené projekty.
R19: Reduced ammonia emissions (focus area 5D)*	Nepoužije se		-125,00	0,00	-125,00	Je sledováno jen jako sekundární efekt u vybraných operací. Záporná hodnota znamená, že došlo k nárůstu emisí vlivem rozšíření kapacit pro podpořené projekty.
R20 / T19: podíl zemědělské a lesní půdy pod závazkem obhospodařování přispívajícím k pohlcování a ukládání uhlíku (prioritní oblast 5E)	0,02	0,00	Nepoužije se	0,00	0,00	
R21 / T20: Jobs created in supported projects (focus area 6A)	1 100,00	109,00	8,00		117,00	
R22 / T21: podíl venkovské populace pokryté strategiemi místního rozvoje (prioritní oblast 6B)	66,51	76,39	Nepoužije se		76,39	
R23 / T22: podíl venkovského obyvatelstva majícího prospěch z lepších služeb/infrastruktury (prioritní oblast 6B)	0,00	0,00	Nepoužije se	0,00	0,00	
R24 / T23: pracovní místa vytvořená v rámci podpořených projektů (Leader) (prioritní oblast 6B)	750,00	126,30	Nepoužije se		126,30	
R25 / T24: podíl venkovské populace mající prospěch z nových nebo lepších služeb/infrastruktury (IKT) (prioritní oblast 6C)		0,00	Nepoužije se	0,00	0,00	

7.c) Tabulka doplňkových ukazatelů a ukazatelů specifických pro jednotlivé programy použitých k podpoře zjištění vyplývajících z hodnocení

No additional or programme-specific indicators defined

7.d) Tabulka ukazatelů dopadu SZP

Název společného ukazatele dopadu	Jednotka	Aktualizovaná hodnota ukazatele	Příspěvek v rámci programu rozvoje venkova	Připomínky (max. 500 znaků)
1. Příjem ze zemědělského podnikání / Životní úroveň zemědělců	EUR/RPJ	5 260,00	-300,50	Hodnota indikátoru: zdroj Eurostat, rok 2018 (odhadované hodnoty), výpočet proveden dle metodiky uvedené ve fiche pro dopadové indikátory I.01 až I.16, hodnota příjmu v základních cenách roku 2010 (vs. vstupní hodnota v cenách roku 2005) Příspěvek PRV: Kontrafaktuální analýza, data FADN, výsledek statisticky nesignifikantní, výpočet proveden dle metodiky a tedy bez přímé vazby na hodnotu indikátoru v rámci statistické databáze
2. Příjem ze zemědělské činnosti na výrobního činitele / celkem	EUR/RPJ	18 373,00	-299,80	Hodnota indikátoru: zdroj Eurostat, rok 2018 (odhadované hodnoty), výpočet proveden dle metodiky uvedené ve fiche pro dopadové indikátory I.01 až I.16, hodnota příjmu v základních cenách roku 2010 (vs. vstupní hodnota v cenách roku 2005) Příspěvek PRV: Kontrafaktuální analýza, data FADN, výsledek statisticky nesignifikantní, výpočet proveden dle metodiky a tedy bez přímé vazby na hodnotu indikátoru v rámci statistické databáze
3. Souhrnná produktivita výrobních faktorů v zemědělství / celkem (index)	Index 2005 = 100		0,04	Příspěvek PRV: Kontrafaktuální analýza, data FADN, výsledek statisticky nesignifikantní, výpočet proveden dle metodiky a tedy bez přímé vazby na hodnotu indikátoru v rámci statistické databáze
7. Emise skleníkových plynů ze zemědělství / zemědělství celkem (CH4 a N2O a emise z půdy / odstranění půdy)	1 000 t ekvivalentu CO2	7 784,00	-43,70	Toto je čistý příspěvek PRV, který kombinuje emise ze zemědělství + pohlcení uhlíku v důsledku zalesnění a zatravnění.
7. Emise skleníkových plynů ze zemědělství / podíl celkových emisí skleníkových plynů	% celkových čistých emisí	6,54	0,01	Updated indicator value (bez LULUFC, rok 2016). RDP contribution: Jedná se o "čisté" emise z projektů podpořených PRV, které vznikly na základě navýšení technologické capacity. Jedná se o procento emisí z celkového množství emisí ze zemědělství.
7. Emise skleníkových plynů ze zemědělství / ammonia emissions from agriculture	1000 t of NH3	60,70	0,26	
8. Index populace ptáků žijících na zemědělské půdě (FBI) / celkem (index)	Index 2000 = 100	71,30		Nebylo možné kalkulovat. Formulována metodologická doporučení, která umožní kalkulovat v budoucím hodnocení.
9. Zemědělské činnosti vysoké přírodní hodnoty / celkem	% celkové využívané zemědělské půdy	25,70		Využití indikátoru HNV není v kontextu PRV 2014 – 2020 v ČR relevantní. V ČR jsou jako HNV definována velkoplošná i maloplošná zvláště chráněná území (VZCHÚ, MZCHÚ), ochranná pásma národních parků (OP NP), Natura 2000 (Evropsky významné lokality – EVL a Ptačí oblasti – PO) a vymezené cenné biotopy na TTP (na základě mapování biotopů orgány ochrany přírody v LPIS). Z výše uvedeného je zřejmé, že neexistuje žádná příčinná souvislost mezi opatřeními PRV a zvýšením nebo snížením plochy HNV.
10. Odběr vody v zemědělství /	1 000 m3	9 000,00		Indikátor nebyl kvantifikován dle metodiky EK: Pokyny: Hodnocení

celkem					výsledků a dopadů programu rozvoje venkova v roce 2019 (Guidelines: assessing RDP achievements and impacts in 2019), poněvadž v kontextu PRV 2014 – 2020 není relevantní
11. Kvalita vody / Potenciální přebytek dusíku na zemědělské půdě	kg N/ha/rok		98,00		Vyhodnocení indikátoru 1) Gross Nutrient Balance je z pohledu podrobného měření ostatních parametrů neopodstatněné, neboť jejich obsah v půdě v průběhu roku silně kolísá.
11. Kvalita vody / Potenciální přebytek fosforu na zemědělské půdě	kg P/ha/rok		-1,00		Vyhodnocení indikátoru 1) Gross Nutrient Balance je z pohledu podrobného měření ostatních parametrů neopodstatněné, neboť jejich obsah v půdě v průběhu roku silně kolísá.
11. Kvalita vody / Dusičnany ve sladké vodě – povrchová voda: Vysoká kvalita	% monitorovacích lokalit		30,40	2,00	Průměrné snížení koncentrace N [mg.l-1] u jednotlivých opatření se statisticky prokázaným vlivem je 2 mg.l-1
11. Kvalita vody / Dusičnany ve sladké vodě – povrchová voda: Přiměřená kvalita	% monitorovacích lokalit		66,70	2,00	Průměrné snížení koncentrace N [mg.l-1] u jednotlivých opatření se statisticky prokázaným vlivem je 2 mg.l-1
11. Kvalita vody / Dusičnany ve sladké vodě – povrchová voda: Nízká kvalita	% monitorovacích lokalit		2,90	2,00	Průměrné snížení koncentrace N [mg.l-1] u jednotlivých opatření se statisticky prokázaným vlivem je 2 mg.l-1
11. Kvalita vody / Dusičnany ve sladké vodě – podzemní voda: Vysoká kvalita	% monitorovacích lokalit		74,00		Indik.2a) Nitrates in freshwater Groundwater quality nebyl vyhodnocován, ačkoliv v ČR je prováděno dlouhodob. sledování nitrátů v podzem. vodách.Z hlediska charakteru problematiky nelze v měřítku celé ČR bez výrazné chyby určit, zda odtékající voda z lokaliz. opatření putuje zvodní do konkrét.kontrol.vrtu.Další výraznou nejistotou je i krátká doba aplikace opatření a jejich vyhodnocení (2013/2014 - 2018), kdy během tohoto čas. úseku není jisté, zda podzemní voda doputovala zvodní do kontrol.vrtů
11. Kvalita vody / Dusičnany ve sladké vodě – podzemní voda: Přiměřená kvalita	% monitorovacích lokalit		13,20		Indik.2a) Nitrates in freshwater Groundwater quality nebyl vyhodnocován, ačkoliv v ČR je prováděno dlouhodob. sledování nitrátů v podzem. vodách.Z hlediska charakteru problematiky nelze v měřítku celé ČR bez výrazné chyby určit, zda odtékající voda z lokaliz. opatření putuje zvodní do konkrét.kontrol.vrtu.Další výraznou nejistotou je i krátká doba aplikace opatření a jejich vyhodnocení (2013/2014 - 2018), kdy během tohoto čas. úseku není jisté, zda podzemní voda doputovala zvodní do kontrol.vrtů
11. Kvalita vody / Dusičnany ve sladké vodě – podzemní voda: Nízká kvalita	% monitorovacích lokalit		12,80		Indik.2a) Nitrates in freshwater Groundwater quality nebyl vyhodnocován, ačkoliv v ČR je prováděno dlouhodob. sledování nitrátů v podzem. vodách.Z hlediska charakteru problematiky nelze v měřítku celé ČR bez výrazné chyby určit, zda odtékající voda z lokaliz. opatření putuje zvodní do konkrét.kontrol.vrtu.Další výraznou nejistotou je i krátká doba aplikace opatření a jejich vyhodnocení (2013/2014 - 2018), kdy během tohoto čas. úseku není jisté, zda podzemní voda doputovala zvodní do kontrol.vrtů
12. Organická hmota v orné půdě / Celkové odhady obsahu organického uhlíku	megatun		236,50	13,00	Extrapolace měřených hodnot na plochách titulů s hlavním účinkem v PO 4C. Z kontrafaktuálního hodnocení vyplývá, že u podpořených ploch je hodnota hmotnosti SOC na podpořených plochách o 2,58 t / ha vyšší než u kontrolních ploch. Celkový čistý příspěvek tedy dosahuje cca 1,35 Mt SOC (hodnota, o kterou se zvýšila hmotnost SOC na podpořených plochách v přímém důsledku podpory).
12. Organická hmota v orné půdě / Střední obsah organického uhlíku	g kg-1		20,60	4,00	Čistý dopad PRV na obsah oxidovatelného uhlíku v půdě. Kalkulováno jako obsah COx (Soil Organic Carbon).

13. Eroze půdy vodou / Míra ztráty půdy v důsledku vodní eroze	tun/ha/rok	1,62	4 698,00	Hodnota snížení dlouhodobé průměrné ztráty půdy na pozemcích s aplikovaným opatřením v důsledku této podpory (tj. o tuto hodnotu by byla eroze vyšší, kdyby nebyla aplikována daná opatření). Nebylo kalkulováno – aplikace opatření vstupuje do výpočtu ohroženosti erozí.
13. Eroze půdy vodou / dotčená zemědělská plocha	1 000 ha	2 250,00		Nebylo kalkulováno – aplikace opatření vstupuje do výpočtu ohroženosti erozí.
13. Eroze půdy vodou / dotčená zemědělská plocha	% zemědělské plochy	1,45		Viz výše.
14. Míra zaměstnanosti / * venkovské (řídce osídlené) (15–64 roků)	%	74,00	0,42	Hodnota indikátoru: zdroj Eurostat, rok 2017, dle metodiky uvedené ve fiche pro dopadové indikátory I.01 až I.16 Příspěvek PRV: Výpočet čistého efektu proveden pouze na skupině 15-64, hodnota vyjadřuje změnu oproti baseline (situace bez poskytnutí podpor), výpočet proveden dle metodiky a tedy bez přímé vazby na hodnotu indikátoru v rámci statistické databáze
14. Míra zaměstnanosti / * rural (thinly populated) (20-64 years)	%	79,00		Využitý I/O model umožnil výpočet pouze na skupině 15-64, skupina není definována ani v programovém dokumentu PRV
15. Míra chudoby / celkem	% celkového počtu obyvatel	12,20		Výpočet proveden pouze ve venkovských oblastech.
15. Míra chudoby / * venkovské (řídce osídlené)	% celkového počtu obyvatel	11,60	-3,80	Hodnota indikátoru: zdroj Eurostat, rok 2018, dle metodiky uvedené ve fiche pro dopadové indikátory I.01 až I.16 Příspěvek PRV: Hodnota vyjadřuje změnu oproti baseline (situace bez poskytnutí podpor), výpočet proveden dle metodiky a tedy bez přímé vazby na hodnotu indikátoru v rámci statistické databáze
16. HDP na obyvatele / * venkovské	Index v paritě kupní síly (EU-27 = 100)	75,80	0,40	Hodnota indikátoru: zdroj Eurostat, rok 2017, dle metodiky uvedené ve fiche pro dopadové indikátory I.01 až I.16, údaje vztahy k EU-28=100 Příspěvek PRV: Hodnota vyjadřuje změnu oproti baseline (situace bez poskytnutí podpor), výpočet proveden dle metodiky a tedy bez přímé vazby na hodnotu indikátoru v rámci statistické databáze

8. PROVÁDĚNÍ OPATŘENÍ ZOHLEDŇUJÍCÍCH ZÁSADY UVEDENÉ V ČLÁNCÍCH 5, 7 A 8 NAŘÍZENÍ (EU) Č. 1303/2013

8.a) Podpora rovnosti žen a mužů a nediskriminace (článek 7 nařízení (EU) č. 1303/2013)

Program rozvoje venkova ČR svým nastavením **není** pro žádnou skupinu osob **diskriminující**. **Zachovává rovný přístup k ženám i mužům a zohledňuje zdravotně postižené**. Žadatelé o dotace mohou být jak fyzické, tak právnické osoby. Tato skutečnost znesnadňuje monitorování genderového rozložení, avšak i tak je jeho monitoring zajišťován dle vodítek Evropské komise k monitoringu (požadované údaje uvedeny v odpovídajících kapitolách této zprávy).

Zvláštní oblastí Programu rozvoje venkova je opatření 19 - Podpora místního rozvoje na základě iniciativy LEADER (komunitně vedený místní rozvoj), který propojuje aktivity rozvíjející venkovskou ekonomiku a jehož hlavním cílem je intenzivní podpora rozvoje venkova prostřednictvím mobilizace místních obyvatel. Implementace metody LEADER probíhá prostřednictvím tzv. místních akčních skupin (dále jen „MAS“), což je místní partnerství mezi soukromým a veřejným sektorem působícím na vymezeném subregionálním území, pro které navrhuje a provádí strategii. Právě u operací 19.2.1 Podpora provádění operací v rámci strategie komunitně vedeného místního rozvoje a 19.3.1 Příprava a provádění činností spolupráce místní akční skupiny je vymezeno obecné ustanovení pro poskytnutí dotace v rámci Programu rozvoje venkova, že *„žadatel/příjemce dotace je povinen dodržovat pravidla volné soutěže, regulérnost veřejné pomoci, ochranu životního prostředí, podporu rovnosti žen a mužů, zákaz nabízení výsledků projektu za přehnaně nízké ceny apod. od data podání Žádosti o dotaci až do termínu skončení lhůty vázanosti projektu na účel“*. Navíc místní akční skupiny mají při sestavování a podání strategií tu možnost si navolit samy tzv. principy preferenčních kritérií. Prostřednictvím nich mohou upřednostňovat a preferovat takové projekty, které budou zohledňovat subjekty, jež vychází z jimi prováděných analýz daného subregionu jako potřebné (např. zohlednění zdravotně postižených občanů, matek s dětmi atd.). Na základě tohoto ustanovení budou vhodně zohledněny regionální a místní potřeby sociálně či zdravotně postižených skupin obyvatelstva.

Zástupci Programu rozvoje venkova se účastní pracovních skupin zaměřených na problematiku horizontálních předběžných podmínek nediskriminace a rovné příležitosti a zdravotně postižení. Členem monitorovacího výboru jsou zástupci Sekce pro lidská práva Úřadu vlády a rovněž zástupce Rady vlády pro záležitosti romské menšiny. Čímž je zajištěno propojení problematiky rovných příležitostí a nediskriminace na národní úrovni a působnosti Programu rozvoje venkova.

V rámci Monitorovacího výboru PRV se samotné zastoupení žen a mužů pohybuje zhruba 60 % : 40 % ve prospěch mužů.

8.b) Udržitelný rozvoj (článek 8 nařízení (EU) č. 1303/2013)

Z hlediska udržitelného rozvoje je **kladen důraz zejména na podporu environmentálně šetrného a dlouhodobě udržitelného způsobu využívání venkovských oblastí a ochranu jednotlivých složek životního prostředí**. Jedná se zejména o obnovu a zachování biologické rozmanitosti, včetně oblastí sítě Natura 2000 a zemědělských ploch vysoké přírodní hodnoty, a současného stavu evropské krajiny. Dále o podporu rozvoje venkovských oblastí ve vazbě na zlepšení vodního hospodářství a na lepší hospodaření s půdou.

Kromě potřeby **podpory hospodaření farem v oblastech s přírodními omezeními** jsou klíčové i podpory

v dalších dále uvedených oblastech.

Posílení ekologické stability a estetické hodnoty krajiny

V této oblasti je zásadní předcházení degradace polopřirozených stanovišť zejména na travních porostech, ale také v lesích a u vodních ekosystémů, a následné zachování a zlepšení jejich stavu. Dále zajištění odpovídající péče o cenná stanoviště i mimo chráněná území. V případě obzvláště cenných stanovišť nebo míst výskytu prioritních druhů na zemědělské půdě a v lesích (tj. především oblasti Natura 2000) s omezeními hospodaření umožnit pokračování hospodaření, respektující potřebu odpovídajícího managementu. Bránit dalšímu poklesu druhů na zemědělské půdě (zejména ptáků a hmyzu) specifickým a cíleným managementem.

U lesů byla identifikována potřeba posílit zdravotní stav a odolnost vůči biotickým a abiotickým činitelům (např. úpravou dřevinné skladby, obnovou po kalamitách, rekonstrukcemi porostů náhradních dřevin) a posílit jejich biologickou rozmanitost a reprodukci a ochranu genofondu lesních dřevin, současně je třeba posilovat ochranu lesů před škodami biotického i abiotického původu. Samostatnou potřebou je zachovat cenná nelesní stanoviště na lesní půdě.

Zlepšování vodního hospodářství

Identifikovány byly zejména potřeby v oblasti posílení retenční schopnosti krajiny, ochrany před povodněmi a snížení zatížení vod splachy se znečišťujícími látkami a s ornici z polí, případně odpadními vodami z obcí. Zvláště je žádoucí zpomalit odtok vody z krajiny (např. zřízením překážek odtoku vody, realizací preventivních opatření v lesích – budování retenčních nádrží, hrazení bystřin), snížit únik živin a prostředků na ochranu rostlin do vod, zejména (ale nejen) v povodích vodárenských nádrží a na půdách, které jsou z hlediska úniku živin a smyvu ornice zranitelné.

Hlavními potřebami jsou zejména potřeba redukovat dopady hospodaření z půdních bloků z hlediska ochrany vod, snížit dopady vodní a větrné eroze s ohledem na změnu klimatu, snížit rizika utužování půd, ztráty humusu, prevence acidifikace půd a zlepšení managementu podmáčených půd.

Ochrana půdy

Ochrana půdy v oblasti **lesního hospodaření** (stejně jako zajištění plnění všech ostatních mimoprodukčních funkcí lesů) je nezbytná např. v oblastech s přetrvávajícími nepříznivými antropogenními vlivy prostřednictvím podpory přeměn porostů náhradních dřevin.

Adaptace na změnu klimatu

Potřebou, která má zvláštní postavení je potřeba posílit schopnost zemědělství a lesnictví v adaptaci na očekávané změny klimatu.

Z hlediska udržitelného rozvoje jsou výše definované potřeby řešeny prakticky všemi opatřeními priority 4 a priority 5. Zároveň s tím k nim přispívají i svými vedlejšími efekty opatření programovaná v prioritách 2 a 3, které jsou zaměřeny na úsporu vody a energie.

V rámci **hodnocení SEA** hodnotitel definoval řadu indikátorů ke sledování vlivu intervencí PRV na životní prostředí. Některé z nich jsou sledovány přímo v rámci indikátorové soustavy PRV (emise skleníkových plynů (vedlejší efekt operace 4.1.1), výměra realizovaných ekologických, vodohospodářských a protierozních opatření (operace 4.3.1 Pozemkové úpravy), investice do obnovitelných zdrojů (6.4.3); nově zatravněná plocha (10.1.5), zalesněná plocha (8.1.1). Stejně tak je tomu v případě vyhodnocování dopadů

programu v oblasti biodiverzity, kvality vody a půdy. Některé jsou sledovány v rámci biomonitoringů sloužících jako vstupní údaje pro vyhodnocení efektu plošných podpor (změny počtu zvláště chráněných druhů – čejka chocholátá, chřástal, modrásek). Nad rámec kvantifikace ukazatelů jsou pro omezení negativního vlivu na životní prostředí u projektových opatření zavedena preferenční kritéria při výstavbě na pozemku, který nevyžaduje vyjímání ze zemědělského půdního fondu. Dále je u projektových opatření vyžadováno souhlasné stanovisko MŽP, na základě posouzení otázek vztahujících se např. k vlivu na biotopy, odtokové poměry, ochranné podmínky ZCHÚ apod.).

8.c) Úloha partnerů uvedených v článku 5 nařízení (EU) č. 1303/2013 při provádění programu

Článek 5 obecného nařízení stanoví, že v souvislosti s přípravou Dohody o partnerství a každého programu naváže členský stát spolupráci s partnery z těchto oblastí (rozpracováno dle nařízení Komise v přenesené pravomoci evropském kodexu chování pro partnerskou spolupráci v rámci evropských strukturálních a investičních fondů ze dne 7. ledna 2014): příslušné městské a jiné orgány veřejné správy, hospodářští a sociální partneři a příslušné subjekty zastupující občanskou společnost, včetně partnerů z oblasti životního prostředí, nevládních organizací a subjektů zodpovědných za podporu rovných příležitostí žen a mužů a nediskriminace. Tato partnerská uskupení vytvořená pro přípravu programu jsou následně přetvořena do **Monitorovacího výboru PRV** (dále jen “MV PRV”), který je ustanoven Ministerstvem zemědělství a je tedy **složen ze zástupců Řídícího orgánu PRV, SZIF, příslušných orgánů veřejné správy**, tj. zástupců ministerstev (resp. řídicích orgánů), v jejichž gesci jsou oblasti dotčené podporami PRV (např. MMR, MŽP, MPO a další), **hospodářských a sociálních partnerů, subjektů zastupujících občanskou společnost**, jako jsou partneři v oblasti životního prostředí, **nevládní organizace a subjekty zodpovědné za prosazování sociálního začlenění, rovnosti žen a mužů a nediskriminace a s hlasem poradním také zástupci Evropské komise**. Při sestavování Monitorovacího výboru PRV je vzato v úvahu zapojení těch partnerů, kteří již byli zapojeni do přípravy programového dokumentu včetně podpory rovnosti žen a mužů a zásady nediskriminace. **V současné době má MV PRV celkem 42 hlasujících členů**, přičemž v něm jsou zastoupeny jak vládní organizace (zejména resorty poskytující doplňkové podpory k PRV), tak i nevládní organizace. Z nevládních organizací jsou významně zastoupeny zejména zemědělské organizace (Agrární komora ČR, Potravinářská komora) a dále pak organizace zastupující regionální samosprávu.

Jednací řád MV PRV upravující přípravu a způsob svolání zasedání, průběh zasedání, hlasování a přijímání usnesení MV PRV se vydává na základě Statutu Monitorovacího výboru PRV (dále Statut) a čl. 47 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ze dne 17. prosince 2013, o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 (dále Obecné nařízení).

9. POKROK, JEHOŽ BYLO DOSAŽENO PŘI ZAJIŠŤOVÁNÍ INTEGROVANÉHO PŘÍSTUPU K VYUŽÍVÁNÍ EZFRV A JINÝCH FINANČNÍCH NÁSTROJŮ UNIE

V rámci zajišťování integrovaného přístupu při využívání jednotlivých finančních nástrojů EU, včetně EZFRV, byly nastaveny koordinační mechanismy vycházející z Dohody o partnerství. V rámci příprav jednotlivých nástrojů implementujících Evropské strukturální a investiční fondy EU byla projednána opatření k vyšší komplementární a synergické efektivitě podpory.

Pro PRV byly definovány doplňkovosti (komplementarity) programové, tedy na úrovni jednotlivých oblastí intervence. Z tohoto důvodu je provázanost a vyšší účinnost zajišťována v obecné rovině skrze vzájemné členství v monitorovacích výborech a pracovních skupinách podílejících se na vzniku a následné úpravě programových dokumentů, stejně tak jako v rámci plánování výzev a přijímání opatření k efektivnějšímu čerpání, dosahování cílů a vzájemnému spolupůsobení. Z hlediska koordinace se osvědčil zavedený systém platformy pracovních skupin monitorovacího výboru, kdy příprava výzvy probíhá za účasti zástupců zrcadlového programu.

Vyhodnocení jednotlivých komplementárních vazeb

Odborné a technické vzdělávání

Jedná se o doplňkovost programovou, kdy jednotlivé programy (PRV, OP Z, OP PIK) zajišťují sektorové vzdělávání cílové skupiny. V nezemědělských činnostech zajišťuje další odborné vzdělávání OP Z, oblast zemědělství řeší PRV. OP PIK zajišťuje podnikatelské poradenství (nezemědělská tematika) i pro zemědělské podnikatele.

V roce 2018 byla vyhlášena výzva na obě operace této vazby (1.1.1 a 1.2.1). Aktuálně je v administraci (za roky 2016-2018) 267 žádostí za celkem 105 mil. Kč (2,7 tis. EUR).

Výzkum, vývoj a inovace

Jedná se o doplňkovost programovou, kdy PRV zajišťuje posilování technologického rozvoje, inovací a předávání znalostí v zemědělství a částečně k potravinářství prostřednictvím operací 16.1.1, 16.2.1, 16.2. 2. formou spolupráce subjektů působících ve výzkumu a vývoji, nevládních odborných organizací s podnikatelskými subjekty i mezi podnikatelskými subjekty navzájem.

K 31.12. 2018 bylo v administraci 82 žádostí za všechny 3 operace celkem s požadavkem na dotaci cca 4 mld. Kč (155 mil. EUR).

Podpory OP VVV jsou cíleny na výzkum, který je vzdálen tržnímu uplatnění.

Podpora podnikání MSP

Z PRV je podporováno zemědělské podnikání, nezemědělské podnikání pro zemědělce (diverzifikace včetně cestovního ruchu), lesní hospodářství, výroba annexových potravin (tj. výrobky uvedené v příloze I. Smlouvy o fungování EU). Jedná se o operace 4.1.1, 4.2.1, 6.1.1, 6.4.1, 6.4.2, 8.6.1, 8.6.2. Podpora nezemědělských podniků, výroba neannexových potravin nezemědělskými podniky, podpora ICT pro podnikatele (včetně vysokorychlostního internetu) je zajištěna v rámci OP PIK. Cestovní ruch je v PRV podporován jen pro zemědělské podnikatele. Jedná se o programovou komplementaritu, která je zajištěna koordinací aktivit na relevantních plánovacích platformách.

Úspory energie

V oblasti potravinářství, ale i nezemědělského podnikání ze strany zemědělců, OP PIK navazuje na podporu výrobního provozu (PRV) podporou projektů zaměřených na úsporu energie, jako např. zateplování, podpora úsporných zdrojů energie apod.

V PRV jsou úspory energie pouze vedlejším efektem některých projektů realizovaných v rámci investičních operací (např. 4.1.1, 4.2.1, 6.4.1, M16). Identifikace projektu je řešena v rámci žádostí o podporu přiřazením příspěvku k vedlejší prioritní oblasti 5B. Celkem bylo s vedlejším efektem prioritní oblasti 5B přijato 779 projektů s objemem 1,3 mld. Kč (51 mil. EUR). V roce 2018 bylo přijato 182 projektů za cca 300 mil. Kč (12 tis. EUR).

Obnovitelné zdroje energie

V oblasti OZE se PRV zaměřuje na zpracování biomasy zemědělskými podnikateli pouze v oblasti peletáren. BPS podporovány nejsou. Vzhledem k alokovanému rozpočtu a stanovenému cíli podřít 40 peletáren, je zřejmé že přínos PRV v oblasti OZE není signifikantní. OPŽP podporuje výstavbu bioplynových a biofermentačních stanic pro zpracování bioodpadu.

Pozemkové úpravy

Podpora z PRV vůči OP ŽP je vymezena na základě typu žadatele. PRV podporuje realizace pozemkových úprav a geodetické projekty realizované Státním pozemkovým úřadem. Společným spolupůsobením dochází k naplňování cílů v oblasti posílení funkčnosti krajiny a jejích složek. V letech 2015 - 2018 bylo v rámci průběžné výzvy vyhlášené v roce 2015 zaregistrováno již 270 projektů za celkem 2,7 mld. Kč (105 mil. EUR).

Návštěvnícká infrastruktura v lesích

Zacílení aktivit je členěno územně, tj. OP ŽP v ZCHÚ a NATURA 2000 (nevyjímaje žádný typ příjemců), PRV mimo území ZCHÚ a NATURA 2000. PRV realizuje investice v lesích a IROP v ostatním území. Doplnkovost je územní, spolupůsobení v rámci naplňování Tematického cíle 6.

Ve výzvě za rok 2018 bylo celkem zaregistrováno 60 projektů v hodnotě 66,7 mil. Kč (2,6 mil. EUR).

Komunitně vedený místní rozvoj

Do komunitně vedeného místního rozvoje (CLLD) se kromě PRV zapojily i další programy, a to Integrovaný regionální operační program (pod Ministerstvem pro místní rozvoj), Operační program Zaměstnanost (pod Ministerstvem práce a sociálních věcí) a Operační program Životní prostředí (pod Ministerstvem životního prostředí). Po rozšíření PRV o čl. 20 se PRV doplňuje zejména s programem IROP, a to v oblasti podpory občanské vybavenosti. Výdaje či podmínky pro dané oblasti jsou však odlišeny tak, aby nedocházelo k překryvům (např. mateřské a základní školy, muzea, knihovny, hasičské zbrojnice). Také kvůli rozšíření aktivit CLLD do Operačního programu Životní prostředí o Realizaci ÚSES a Protierozní opatření, která lze v rámci PRV řešit přes CLLD jako Pozemkové úpravy, byla s OP ŽP domluvena koordinace výzev tak, aby nedocházelo k překryvům.

Podpora biodiverzity a obnova ekologické stability krajiny

PRV řeší péči o cenné biotopy na zemědělské půdě vedené v registru LPIS. OP ŽP podporuje investiční projektové intervence (plochy mimo zemědělskou půdu, případně vedenou v registru půdy LPIS jako

nevhodná pro podporu z PRV).

V rámci intervencí OPŽP může být zajištěna obnova biotopu na pozemcích nevhodných pro hospodaření v rámci agroenvironmentálních-klimatických opatření PRV. Pokud dojde k obnově z OPŽP, může být pozemek zemědělské půdy následně vhodný pro aplikaci opatření PRV. V případě lesnických opatření je v rámci OPŽP podporováno investiční opatření - změna druhové skladby, zpravidla formou výsadby, dosadby, síše či podsíše melioračních a zpevňujících dřevin nad rámec vnitrostátních předpisů, včetně potřebné ochrany.

Jedná se o doplňkovost programovou, kdy v OP ŽP 2014-2020 SC 4.1, 4.2 a 4.3 jsou podporována jednorázová a obnovní opatření (projektová), která podpoří zvýšení biodiverzity a obnoví ekologickou stabilitu krajiny v podobě tvorby funkčních krajinných prvků a v PRV odpovídající způsob hospodaření (dlouhodobý management na daných plochách, který není v OPŽP možný) nebo kompenzace dodatečných nákladů a ušlých příjmů a tím zachovat udržitelné hospodaření zvláště v oblastech Natura 2000 nebo v prioritních územích na ně navazujících (stepping stones). PRV podporuje zatravňování na erozně ohrožené orné půdě, ochranných pásem vodních zdrojů nebo zvláště chráněných území omezené na půdní bloky v rámci zemědělského hospodaření (management na půdních blocích). Tyto aktivity PRV přispívají též k naplňování komplementarit s OPŽP v oblasti zlepšování stavu vodních toků, jmenovitě specifického cíle 4.3 – opatření k podpoře hydro-morfologického stavu vodních toků. OPŽP je dále zaměřen na realizaci přírodních blízkých opatření vyplývajících z komplexních studií cílených na zpomalení povrchového odtoku vody, biotechnickou protierozní ochranu, a adaptaci na změnu klimatu.

Tvorba a regenerace krajinných prvků, včetně břehových porostů a historických krajinných struktur

Podpora realizace krajinných prvků bude výhradně v OP ŽP za předpokladu dostatečné finanční alokace i pro žadatele zemědělské subjekty. PRV bude realizovat krajinné prvky pouze v rámci pozemkových úprav (žadatel SPÚ).

Povodňová ochrana v lesích

Z PRV jsou financována preventivní protipovodňová opatření a odstraňování škod způsobených povodněmi na PUPFL. Projekty na ostatním území (volná krajina, intravilán) jsou financovány z OP ŽP. Protierozní opatření řeší MZe pouze mimo území v Registru svahových nestabilit.

OP Rybářství podporuje odbahňování rybníků, které je způsobováno větrnou a vodní erozí. Přijetí protierozních opatření v rámci PRV má pozitivní efekt na životnost odbahnění rybníků.

Doplňkovost s I. pilířem a ostatními nástroji SZP

Úkolem přímých plateb a tržních opatření realizovaných v rámci I. pilíře Společné zemědělské politiky je zajištění konkurenceschopnosti evropského, a tedy i českého, agrárního sektoru na celosvětové úrovni. Přestože Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova má za cíl kromě konkurenceschopnosti na evropských trzích i uplatnění a rozvoj mimoprodukčních funkcí zemědělství, možné uplatnění synergických efektů mezi oběma pilíři SZP je velmi rozsáhlé.

Podpory I. pilíře SZP – přímé platby - jsou cílené na zajištění stability příjmů zemědělců a zajištění konkurenceschopnosti zemědělství. Podpory II. pilíře doplňují přímé platby v oblasti konkurenceschopnosti zemědělství, zde zejména kompenzací nedostatečných příjmů zemědělců v oblastech s přírodním či jiným specifickým znevýhodněním či investičními opatřeními do modernizace a inovace technologií a staveb pro

zemědělskou výrobu a zpracování produktů. Investiční podpory jsou ve II. pilíři rozšířeny i na navazující zpracovatelský průmysl, lesní hospodářství i rozvoj venkovských oblastí, kde zajištěním pracovních příležitostí synergicky zajišťují příjem venkovského obyvatelstva. Konkrétní vymezení pro doplňkovost investičních podpor PRV a SOT je na bázi způsobilých výdajů či definice žadatele popsáno u opatření M04 Investice do hmotného majetku a M16 Spolupráce.

SOT v oblasti vinohradnictví a vinařství

Podpory jsou poskytovány dle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013 ze dne 17. prosince 2013, kterým se stanoví společná organizace trhů se zemědělskými produkty a ruší nařízení Rady (EHS) č. 922/72, (EHS) č. 234/79, (ES) č. 1037/2001 a (ES) č. 1234/2007, v platném znění a nařízení vlády č. 142/2014 Sb. o stanovení bližších podmínek při provádění opatření společné organizace trhů se zemědělskými produkty v oblasti vinohradnictví a vinařství.

Příjemcem podpory v rámci opatření M04 Investice do hmotného majetku nemůže být organizace producentů uznaná podle článku 152, sdružení organizací producentů uznané podle čl. 156 nebo mezioborová organizace uznaná podle článku 157 nařízení č. 1308/2013.

Vinohradnictví

V rámci PRV nejsou podporovány rekonstrukce nosných konstrukcí v opětovných výsadbách révy vinné, podporovány budou pouze nosné konstrukce v nových výsadbách révy vinné, které není možné zařadit do podpor SOT; v nových výsadbách bude podporován rovněž sadbový materiál. V PRV jsou dále podporovány protikroupové systémy ve všech výsadbách révy vinné, neboť byly z podpor v rámci SOT vypuštěny, a jejich podpora v PRV je tedy možná.

Zpracování hroznů

V rámci PRV jsou z důvodu zamezení překryvu se SOT při zpracování hroznů podporovány pouze technologie, neobsahující žádnou z položek podporovaných SOT.

SOT čerstvé ovoce a zelenina

Podpory jsou poskytovány dle nařízení č. 1308/2013 a dle nařízení vlády č. 318/2008 Sb., o provádění některých opatření společné organizace trhu s ovocem a zeleninou.

Příjemcem podpory v rámci opatření M04 Investice do hmotného majetku nemůže být organizace producentů uznaná podle článku 152, sdružení organizací producentů uznané podle čl. 156 nebo mezioborová organizace uznaná podle článku 157 nařízení č. 1308/2013.

Včelařství

Podpory v oblasti včelařství jsou poskytovány podle nařízení vlády č. 197/2005 Sb., o stanovení podmínek poskytnutí dotace na provádění opatření ke zlepšení obecných podmínek pro produkci včelařských produktů a jejich uvádění na trh, a jsou zaměřeny zejména na problémy boje proti varroáze, racionalizace kočování včelstev, úhrady nákladů na rozbor medu a obnovy včelstev. Z PRV nebude oblast včelařství podporována.

Oba pilíře se rovněž doplňují v oblasti mimoprodukčních funkcí a udržitelného rozvoje. Přímé platby by měly podporovat udržitelnou produkci díky tzv. „ozelenění“, což znamená, že se 30 % jejich rozpočtu váže na opatření, která jsou příznivá pro klima a životní prostředí (zachování trvalých travních porostů, diverzifikace plodin, 5 % ploch zemědělského podniku využívaných v ekologickém zájmu). II. pilíř nadstavbově staví svá Agroenvironmentální opatření a ekologické zemědělství na základě tvořeném podmínkami pro přímé platby. Právě ty upravují zemědělské postupy tak, aby cenné lokality byly obhospodařovány způsoby zohledňujícími potřeby stanovišť, příp. aby došlo k realizaci vhodných agrotechnických postupů předcházejících erozi půdy zejména v erozně ohrožených oblastech. Správně nastavená pravidla ozelenění a AEKO mohou motivovat zemědělce k větší účasti na opatřeních příznivých pro životní prostředí a poskytování tak většího rozsahu veřejných statků. Kompenzaci za náklady vynaložené na tento způsob údržby nejsou zemědělcům poskytovány skrze podpory v rámci I. pilíře a náklady na poskytování veřejných statků je třeba zajistit skrze II. pilíř SZP. Nedílnou součástí doplňkovosti je vázaná podpora živočišné výroby. Doplňkovost prostorovou lze vnímat zejména podporou mimo zemědělskou půdu, což z pohledu II. pilíře představují lesnické podpory zaměřující se na environmentálně udržitelné hospodaření na pozemcích určených k plnění funkcí lesa, a to zejména v citlivých či přírodně cenných oblastech.

Podpora v rámci plošných opatření PRV jde nad rámec minimálních činností a Cross compliance (DZES, PPH), které svou povahou podporují zachování a zvyšování specifického potenciálu ekosystému včetně předcházení negativním dopadům klimatické změny.

Případný překryv podpor je vyloučen skrze opatření přijatá k zamezení dvojího financování při poskytování podpor v rámci environmentálních opatření PRV a plnění podmínky zajištění plochy využívané v ekologickém zájmu skrze stanovení vůči sobě ekvivalentních opatření v rámci I. a II. pilíře. V podporách operací AEKO (Biopásy, Zatravňování orné půdy, Zatravňování drah soustředěného odtoku a Ochrana čejky chocholaté), které jsou označeny jako ekvivalentní k přímé podpoře v I. pilíři (obhospodařování neobdělávaných pásů a souvrátí a přeměna orné půdy na extenzivně obhospodařované trvalé travní porosty), bude proveden odpočet ze sazby dotace tak, aby bylo zamezeno možnosti výskytu dvojího financování. Konkrétní výše odpočtu jsou uvedeny v kap. 8, popisu částek a míry podpory jednotlivých operací AEKO.

Jedním ze základních styčných bodů mezi oběma pilíři je i rozvoj vzdělávání a poradenství zaměřený na plnění norem EU včetně Cross-Compliance. Na všechny subjekty pobírající přímé platby se bude vztahovat podmínka plnění Cross-Compliance, informovanost zemědělců by měla být zajištěna prostřednictvím opatření k přenosu znalostí z II. pilíře.

LIFE +

Program LIFE má dle nařízení č. 1293/2013 doplňovat ostatní programy financování Unie, doplňkovost je zajištěna částečně na úrovni EU. Program LIFE typem svých aktivit vhodně doplňuje PRV. V obou programech se jedná o jiný typ podpor. Typy projektů uvedené v čl. 2 nařízení 1293/2013 nejsou v PRV

podporovány, ale mohou být k PRV komplementární. Koordinace sladování harmonogramu výzev obou programů a identifikace tematických průniků a komplementarit s cílem umožnit žadatelům předkládat integrované projekty LIFE je zajištěna spoluprací subjektů odpovědných za implementaci programů na národní úrovni, případně národních kontaktních míst. Národním kontaktním místem pro program LIFE v ČR je MŽP.

Horizont 2020

Vazbu PRV na Horizont 2020 lze spatřovat již na úrovni formulace cílů pro Evropské inovativní partnerství ze strany EU. PRV naplňuje cíle EIP prostřednictvím operačních skupin EIP. Koordinaci předpokládáme z úrovně EK, kdy snahou EK je sladit cíle EIP s náplní Horizont 2020. Na národní úrovni bude koordinace zajištěna díky zacilování výzev a aktivit tak, aby nedocházelo k duplicitám. V tomto smyslu bude spolupracováno s MŠMT (ústředním orgánem odpovědným za koordinaci mezinárodní spolupráce ve VaV) a TC AV ČR (národním kontaktním místem pro H2020).

10. ZPRÁVA O PROVÁDĚNÍ FINANČNÍCH NÁSTROJŮ (ČLÁNEK 46 NAŘÍZENÍ (EU) Č. 1303/2013)

30A. Bylo předběžné posouzení zahájeno?	Ne
30B. Bylo předběžné posouzení dokončeno?	Ne
30. Datum dokončení předběžného posouzení	-
31.1 Byl proces výběru nebo určení již zahájen?	Ne
13A. Byla dohoda o financování podepsána?	Ne
13. Datum podpisu dohody o financování se subjektem provádějícím finanční nástroj	-

11. ZADÁVACÍ TABULKY PRO SPOLEČNÉ A SPECIFICKÉ PROGRAMOVÉ UKAZATELE A VYČÍSLENÉ CÍLOVÉ HODNOTY

Viz Příloha pro účely monitorování

Příloha II

Tabulka podrobně znázorňující úroveň provádění podle prioritních oblastí včetně ukazatelů výstupů

Prioritní oblast 1A							
FA/M	Název cílového ukazatele	Období	Na základě schválených (v patřičných případech)	Využití (%)	Realizováno	Využití (%)	Cíl pro rok 2023
1A	T1: podíl výdajů podle článků 14, 15 a 35 nařízení (EU) č. 1305/2013 v poměru k celkovým výdajům na program rozvoje venkova (prioritní oblast 1A)	2014-2018			0,61	13,27	4,60
		2014-2017			0,24	5,22	
		2014-2016					
		2014-2015					

Prioritní oblast 1B							
FA/M	Název cílového ukazatele	Období	Na základě schválených (v patřičných případech)	Využití (%)	Realizováno	Využití (%)	Cíl pro rok 2023
1B	T2: Celkový počet operací spolupráce podpořených v rámci opatření „spolupráce“ (článek 35 nařízení (EU) č. 1305/2013) (seskupení, sítě/klastry, pilotní projekty ...) (prioritní oblast 1B)	2014-2018			18,00	7,38	244,00
		2014-2017			5,00	2,05	
		2014-2016					
		2014-2015					

Prioritní oblast 1C							
FA/M	Název cílového ukazatele	Období	Na základě schválených (v patřičných případech)	Využití (%)	Realizováno	Využití (%)	Cíl pro rok 2023
1C	T3: Celkový počet vyškolených účastníků podle článku 14 nařízení (EU) č. 1305/2013 (prioritní oblast 1C)	2014-2018			1 739,00	3,45	50 442,00
		2014-2017			388,00	0,77	
		2014-2016					
		2014-2015					

Prioritní oblast 2A							
FA/M	Název cílového ukazatele	Období	Na základě schválených (v patřičných případech)	Využití (%)	Realizováno	Využití (%)	Cíl pro rok 2023
2A	T4: podíl zemědělských podniků s podporou z programu rozvoje venkova na investice do restrukturalizace nebo modernizace (prioritní oblast 2A)	2014-2018	19,06	109,22	10,86	62,23	17,45
		2014-2017	12,54	71,86	4,02	23,04	
		2014-2016	5,58	31,98	0,06	0,34	
		2014-2015					
FA/M	Ukazatel výstupů	Období	Vyčleněno	Využití (%)	Realizováno	Využití (%)	Plánováno na rok 2023
2A	O1 - Celkové veřejné výdaje	2014-2018	479 576 264,59	79,60	206 443 378,00	34,27	602 466 047,33
M01	O1 - Celkové veřejné výdaje	2014-2018	468 347,00	18,54	145 340,00	5,75	2 526 452,00
M01.1	O1 - Celkové veřejné výdaje	2014-2018			70 016,00	3,96	1 766 185,00
M01.1	O12 - Počet účastníků odborné přípravy	2014-2018			761,00	6,94	10 972,00
M04	O1 - Celkové veřejné výdaje	2014-2018	473 739 298,59	83,70	205 225 862,00	36,26	566 010 738,00
M04	O2 - Celkové investice	2014-2018			416 323 347,00	33,30	1 250 065 998,00
M04.1	O1 - Celkové veřejné výdaje	2014-2018			169 538 845,00	38,82	436 674 934,00
M04.1	O4 - Počet podporovaných zemědělských podniků / příjemců	2014-2018			2 850,00	62,23	4 580,00
M04.3	O1 - Celkové veřejné výdaje	2014-2018			35 687 017,00	27,59	129 335 804,00
M16	O1 - Celkové veřejné výdaje	2014-2018	5 368 619,00	15,82	1 072 176,00	3,16	33 928 857,33

Prioritní oblast 2B							
FA/M	Název cílového ukazatele	Období	Na základě schválených (v patřičných případech)	Využití (%)	Realizováno	Využití (%)	Cíl pro rok 2023
2B	T5: podíl zemědělských podniků s podporou z programu rozvoje venkova na plán rozvoje podnikatelské činnosti / investice pro mladé zemědělce (prioritní oblast 2B)	2014-2018	2,99	62,78	2,99	62,78	4,76
		2014-2017	2,07	43,46	2,06	43,25	
		2014-2016					
		2014-2015					
FA/M	Ukazatel výstupů	Období	Vyčleněno	Využití (%)	Realizováno	Využití (%)	Plánováno na rok 2023
2B	O1 - Celkové veřejné výdaje	2014-2018	38 209 378,00	70,77	17 734 942,00	32,85	53 987 205,45
M01	O1 - Celkové veřejné výdaje	2014-2018	0,00	0,00	31 903,00	22,36	142 710,45
M01.1	O1 - Celkové veřejné výdaje	2014-2018			13 777,00	40,25	34 228,00
M01.1	O12 - Počet účastníků odborné přípravy	2014-2018			217,00	144,67	150,00
M06	O1 - Celkové veřejné výdaje	2014-2018	38 209 378,00	70,96	17 703 039,00	32,88	53 844 495,00
M06	O2 - Celkové investice	2014-2018			38 379 970,00	53,18	72 168 112,00
M06.1	O1 - Celkové veřejné výdaje	2014-2018			17 703 039,00	32,88	53 844 495,00
M06.1	O4 - Počet podporovaných zemědělských podniků /	2014-2018			785,00	62,80	1 250,00

	příjemců						
--	----------	--	--	--	--	--	--

Prioritní oblast 2C+							
FA/M	Název cílového ukazatele	Období	Na základě schválených (v patřičných případech)	Využití (%)	Realizováno	Využití (%)	Cíl pro rok 2023
2C+	Zlepšení struktury LDS - navýšení hustoty (m/ha)	2014-2018			0,04	17,39	0,23
		2014-2017			0,01	4,35	
		2014-2016					
		2014-2015					
FA/M	Ukazatel výstupů	Období	Vyčleněno	Využití (%)	Realizováno	Využití (%)	Plánováno na rok 2023
2C+	O1 - Celkové veřejné výdaje	2014-2018	47 924 093,48	67,17	26 334 178,00	36,91	71 352 430,22
M01	O1 - Celkové veřejné výdaje	2014-2018	0,00	0,00	0,00	0,00	152 003,22
M01.1	O1 - Celkové veřejné výdaje	2014-2018			0,00	0,00	99 956,00
M01.1	O12 - Počet účastníků odborné přípravy	2014-2018			0,00	0,00	952,00
M04	O1 - Celkové veřejné výdaje	2014-2018	24 411 072,22	70,25	13 483 529,00	38,80	34 748 604,00
M04	O2 - Celkové investice	2014-2018			17 415 253,00	40,09	43 435 755,00
M08	O1 - Celkové veřejné výdaje	2014-2018	23 513 021,26	64,50	12 850 649,00	35,25	36 451 823,00
M08.6	O1 - Celkové veřejné výdaje	2014-2018			12 850 649,00	35,25	36 451 823,00

Prioritní oblast 3A

FA/M	Název cílového ukazatele	Období	Na základě schválených (v patřičných případech)	Využití (%)	Realizováno	Využití (%)	Cíl pro rok 2023	
3A	T6: podíl zemědělských podniků pobírajících podporu na účast v režimech jakosti, na místních trzích nebo v krátkých dodavatelských řetězcích a seskupeních/organizacích producentů (prioritní oblast 3A)	2014-2018					0,34	
		2014-2017						
		2014-2016						
		2014-2015						
	Podíl potravinářských podniků s podporou z PRV na investice do přidávání hodnoty vůči všem potravinářským podnikům (%)	2014-2018				6,00	150,00	4,00
		2014-2017				2,30	57,50	
		2014-2016						
		2014-2015						
FA/M	Ukazatel výstupů	Období	Vyčleněno	Využití (%)	Realizováno	Využití (%)	Plánováno na rok 2023	
3A	O1 - Celkové veřejné výdaje	2014-2018	293 093 850,40	74,51	130 003 706,96	33,05	393 384 259,49	
M01	O1 - Celkové veřejné výdaje	2014-2018	246 257,00	24,58	129 746,00	12,95	1 002 018,49	
M01.1	O1 - Celkové veřejné výdaje	2014-2018			38 545,00	7,01	549 759,00	
M01.1	O12 - Počet účastníků odborné přípravy	2014-2018			549,00	10,49	5 236,00	
M04	O1 - Celkové veřejné výdaje	2014-2018	99 971 677,48	69,34	35 178 380,00	24,40	144 166 378,00	
M04	O2 - Celkové investice	2014-2018			91 856 395,00	25,49	360 415 945,00	
M04.1	O3 - Počet podpořených akcí/operací	2014-2018			474,00	39,50	1 200,00	
M04.2								
M14	O1 - Celkové veřejné výdaje	2014-2018	74 493 355,77	55,87	74 493 355,77	55,87	133 333 333,67	
M14	O4 - Počet podporovaných zemědělských podniků / příjemců	2014-2018			915,00	65,36	1 400,00	
M16	O1 - Celkové veřejné výdaje	2014-2018	118 382 560,15	103,05	20 202 225,19	17,59	114 882 529,33	
M16.4	O9 - Počet podniků účastnících se podpořených režimů	2014-2018			0,00	0,00	90,00	

Priorita P4

FA/M	Název cílového ukazatele	Období	Na základě schválených (v patřičných případech)	Využití (%)	Realizováno	Využití (%)	Cíl pro rok 2023	
P4	T13: podíl lesní půdy pod závazkem obhospodařování zlepšujícím hospodaření s půdou a/nebo předcházení erozi půdy (prioritní oblast 4C)	2014-2018			0,24	45,87	0,52	
		2014-2017			0,06	11,47		
		2014-2016						
		2014-2015						
	T8: podíl lesní půdy / jiných zalesněných ploch, na něž se vztahují smlouvy o obhospodařování podporující biologickou rozmanitost (prioritní oblast 4A)	2014-2018				0,08	69,31	0,12
		2014-2017				0,06	51,98	
		2014-2016						
		2014-2015						
	T12: podíl zemědělské půdy pod závazkem obhospodařování zlepšujícím hospodaření s půdou a/nebo předcházení erozi půdy (prioritní oblast 4C)	2014-2018				7,20	58,00	12,41
		2014-2017				7,02	56,55	
		2014-2016				11,47	92,39	
		2014-2015						
	T10: podíl zemědělské půdy pod závazkem obhospodařování zlepšujícím hospodaření s vodou (prioritní oblast 4B)	2014-2018				6,97	61,23	11,38
		2014-2017				6,87	60,35	
		2014-2016				11,28	99,09	
		2014-2015						
T9: podíl zemědělské půdy pod závazkem obhospodařování podporujícím biologickou rozmanitost a/nebo krajinu (prioritní oblast 4A)	2014-2018				30,99	127,31	24,34	
	2014-2017				24,23	99,54		
	2014-2016				18,86	77,48		
	2014-2015							
FA/M	Ukazatel výstupů	Období	Vyčleněno	Využití (%)	Realizováno	Využití (%)	Plánováno na rok 2023	
P4	O1 - Celkové veřejné výdaje	2014-2018	1 298 298 176,36	61,87	1 075 545 424,61	51,25	2 098 471 491,54	
M01	O1 - Celkové veřejné výdaje	2014-2018	556 999,00	6,24	141 238,00	1,58	8 925 072,21	
M01.1	O1 - Celkové veřejné výdaje	2014-2018			8 761,00	0,13	6 968 681,00	
M01.1	O12 - Počet účastníků odborné přípravy	2014-2018			212,00	0,65	32 637,00	
M08	O1 - Celkové veřejné výdaje	2014-2018	5 849 323,56	12,66	5 732 968,24	12,41	46 213 845,33	
M08.3	O1 - Celkové veřejné výdaje	2014-2018			978 794,24	27,19	3 600 000,00	
M08.3	O4 - Počet podporovaných zemědělských podniků / příjemců	2014-2018			10,00	14,29	70,00	
M08.4	O1 - Celkové veřejné výdaje	2014-2018			2 201 554,00	16,99	12 960 000,00	
M08.5	O1 - Celkové veřejné výdaje	2014-2018			2 552 620,00	8,61	29 653 845,33	
M08.5	O3 - Počet podpořených akcí/operací	2014-2018			99,00	4,95	2 000,00	
M08.5	O5 - Celková plocha (ha)	2014-2018			2 958,54	21,75	13 600,00	
M10	O1 - Celkové veřejné výdaje	2014-2018	675 533 254,46	74,64	533 946 770,15	59,00	905 023 388,00	

M10.1	O5 - Celková plocha (ha)	2014-2018			943 140,71	108,66	868 000,00
M11	O1 - Celkové veřejné výdaje	2014-2018	265 685 359,59	77,98	207 749 467,96	60,97	340 713 064,00
M11.1	O5 - Celková plocha (ha)	2014-2018			34 934,68	87,89	39 750,00
M11.2	O5 - Celková plocha (ha)	2014-2018			453 265,19	103,54	437 750,00
M12	O1 - Celkové veřejné výdaje	2014-2018	1 790 676,68	43,07	1 444 096,32	34,74	4 157 400,00
M12.1	O5 - Celková plocha (ha)	2014-2018			4 939,46	89,81	5 500,00
M13	O1 - Celkové veřejné výdaje	2014-2018	347 818 950,16	44,27	325 685 377,98	41,46	785 617 434,00
M13.1	O5 - Celková plocha (ha)	2014-2018			362 870,67	70,46	515 000,00
M13.2	O5 - Celková plocha (ha)	2014-2018			432 359,45	34,59	1 250 000,00
M13.3	O5 - Celková plocha (ha)	2014-2018			159 189,00	72,36	220 000,00
M15	O1 - Celkové veřejné výdaje	2014-2018	1 063 612,91	13,60	845 505,96	10,81	7 821 288,00
M15.1	O5 - Celková plocha (ha)	2014-2018			1 803,04	60,10	3 000,00

Prioritní oblast 5C							
FA/M	Název cílového ukazatele	Období	Na základě schválených (v patřičných případech)	Využití (%)	Realizováno	Využití (%)	Cíl pro rok 2023
5C	T16: celkové investice do výroby energie z obnovitelných zdrojů (v EUR) (prioritní oblast 5C)	2014-2018	3 234 093,00	41,55	845 016,00	10,86	7 783 729,00
		2014-2017	2 046 079,00	26,29			
		2014-2016					
		2014-2015					
FA/M	Ukazatel výstupů	Období	Vyčleněno	Využití (%)	Realizováno	Využití (%)	Plánováno na rok 2023
5C	O1 - Celkové veřejné výdaje	2014-2018	1 418 559,00	33,78	374 128,00	8,91	4 199 305,05
M06	O1 - Celkové veřejné výdaje	2014-2018	1 418 559,00	52,07	374 128,00	13,73	2 724 305,05
M06	O2 - Celkové investice	2014-2018			845 016,00	10,86	7 783 729,00
M06	O3 - Počet podpořených akcí/operací	2014-2018			6,00	15,00	40,00
M06.2 M06.4	O4 - Počet podporovaných zemědělských podniků / příjemců	2014-2018			6,00	15,00	40,00
M16	O1 - Celkové veřejné výdaje	2014-2018	0,00	0,00	0,00	0,00	1 475 000,00

Prioritní oblast 5E							
FA/M	Název cílového ukazatele	Období	Na základě schválených (v patřičných případech)	Využití (%)	Realizováno	Využití (%)	Cíl pro rok 2023
5E	T19: podíl zemědělské a lesní půdy pod závazkem obhospodařování přispívajícím k pohlcování a ukládání uhlíku (prioritní oblast 5E)	2014-2018					0,02
		2014-2017					
		2014-2016					
		2014-2015					
FA/M	Ukazatel výstupů	Období	Vyčleněno	Využití (%)	Realizováno	Využití (%)	Plánováno na rok 2023
5E	O1 - Celkové veřejné výdaje	2014-2018	4 508 509,19	43,23	7 435 185,59	71,30	10 428 084,44
M01	O1 - Celkové veřejné výdaje	2014-2018	0,00	0,00	0,00	0,00	52 404,44
M01.1	O1 - Celkové veřejné výdaje	2014-2018			0,00	0,00	49 978,00
M01.1	O12 - Počet účastníků odborné přípravy	2014-2018			0,00	0,00	476,00
M08	O1 - Celkové veřejné výdaje	2014-2018	4 508 509,19	43,45	7 435 185,59	71,66	10 375 680,00
M08.1	O1 - Celkové veřejné výdaje	2014-2018			7 435 185,59	71,66	10 375 680,00
M08.1	O5 - Celková plocha (ha)	2014-2018			109,00	10,90	1 000,00

Prioritní oblast 6A							
FA/M	Název cílového ukazatele	Období	Na základě schválených (v patřičných případech)	Využití (%)	Realizováno	Využití (%)	Cíl pro rok 2023
6A	T20: pracovní místa vytvořená v rámci podpořených projektů (prioritní oblast 6A)	2014-2018			109,00	9,91	1 100,00
		2014-2017					
		2014-2016					
		2014-2015					
FA/M	Ukazatel výstupů	Období	Vyčleněno	Využití (%)	Realizováno	Využití (%)	Plánováno na rok 2023
6A	O1 - Celkové veřejné výdaje	2014-2018	37 555 752,00	49,17	8 029 290,00	10,51	76 382 368,00
M06	O1 - Celkové veřejné výdaje	2014-2018	37 555 752,00	49,17	8 029 290,00	10,51	76 382 368,00
M06	O2 - Celkové investice	2014-2018			19 108 902,00	9,82	194 540 074,00
M06.2 M06.4	O4 - Počet podporovaných zemědělských podniků / příjemců	2014-2018			148,00	15,42	960,00

Prioritní oblast 6B								
FA/M	Název cílového ukazatele	Období	Na základě schválených (v patřičných případech)	Využití (%)	Realizováno	Využití (%)	Cíl pro rok 2023	
6B	T23: pracovní místa vytvořená v rámci podpořených projektů (Leader) (prioritní oblast 6B)	2014-2018			126,30	16,84	750,00	
		2014-2017						
		2014-2016						
		2014-2015						
	T22: podíl venkovského obyvatelstva majícího prospěch z lepších služeb/infrastruktury (prioritní oblast 6B)	2014-2018						0,00
		2014-2017						
		2014-2016						
		2014-2015						
	T21: podíl venkovské populace pokryté strategiemi místního rozvoje (prioritní oblast 6B)	2014-2018				76,39	114,85	66,51
		2014-2017				76,39	114,85	
		2014-2016				14,46	21,74	
		2014-2015						
FA/M	Ukazatel výstupů	Období	Vyčleněno	Využití (%)	Realizováno	Využití (%)	Plánováno na rok 2023	
6B	O1 - Celkové veřejné výdaje	2014-2018	28 997 915,00	16,10	10 125 602,00	5,62	180 130 782,81	
M19	O1 - Celkové veřejné výdaje	2014-2018	28 997 915,00	16,10	10 125 602,00	5,62	180 130 782,81	
M19	O18 - Počet obyvatel, na které se vztahuje MAS	2014-2018			6 087 003,00	114,85	5 300 000,00	
M19	O19 - Počet vybraných MAS	2014-2018			178,00	111,25	160,00	
M19.2	O1 - Celkové veřejné výdaje	2014-2018			10 125 602,00	6,13	165 130 782,81	
M19.3	O1 - Celkové veřejné výdaje	2014-2018			0,00	0,00	15 000 000,00	

Dokumenty

Název dokumentu	Typ dokumentu	Datum dokumentu	Místní ref. č.	Ref. č. Komise	Kontrolní součet	Soubory	Datum odeslání	Odeslal(a)
AIR Financial Annex 2014CZ06RDNP001	Finanční příloha (systémová)	26-09-2019		Ares(2019)6157481	2754361132	AIRfinancialAnnex2014CZ06RDNP001_cs.pdf	04-10-2019	ntajosef
Shrnutí pro veřejnost	Shrnutí pro veřejnost	26-09-2019		Ares(2019)6157481	3683943517	Shrnutí pro veřejnost	04-10-2019	ntajosef

